

บทที่ 4

การวิเคราะห์องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพิมาย

ระดับของการศึกษา

ในการศึกษาเรื่ององค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพิมายผู้ศึกษาได้แบ่งระดับของการศึกษาออกเป็น 2 ระดับกล่าวคือ

1. การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนโดยรวมในระดับชุมชนเมือง
2. การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนในระดับย่าน

ในการแบ่งระดับของการศึกษาออกเป็น 2 ระดับเนื่องจากการศึกษาทั้ง 2 ระดับในข้างต้นมีความเกี่ยวเนื่องและสนับสนุนซึ่งกันและกันและทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาในเรื่ององค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนและในระดับย่านนั้นมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การกำหนดขอบเขตของพื้นที่ศึกษา

สำหรับการกำหนดขอบเขตของพื้นที่ศึกษา จะเป็นสิ่งเสริมที่จะทำให้การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนมีความละเอียดและมีความสะดวกในการทำการสำรวจสังเกตการณ์ (Visual Survey) มากขึ้น โดยเฉพาะในระดับย่านทั้งนี้เนื่องจากการรับรู้องค์ประกอบทางด้านกายภาพของบุคคลนั้น บุคคลย่อมมีขอบเขตเฉพาะในการรับรู้เฉพาะองค์ประกอบทางด้านกายภาพที่ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งง่ายและสะดวกต่อการจดจำโดยเฉพาะองค์ประกอบทางกายภาพที่มีความเกี่ยวข้องกับแหล่งที่อยู่อาศัย, กิจกรรมในชีวิตประจำวัน

ในการกำหนดกรอบที่ใช้เป็นขอบเขตในการศึกษาและการสำรวจองค์ประกอบทางกายภาพโดยเฉพาะองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่านนั้น สามารถพิจารณาจากขนาดของพื้นที่ศึกษาในแต่ละย่านนำมาผนวกกับแนวความคิดที่เกี่ยวกับมาตรฐานในการกำหนดระยะที่เหมาะสม

สำหรับการขยายตัวของชุมชน (JOSEPH De CHIARA , P : 197) มาใช้ประกอบการพิจารณา (แผนภูมิ 4.1) ในกำหนดจุดศูนย์กลางของชุมชนจะใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาจากการกระจายตัวของส่วนที่เป็นเนื้อเมืองภายในย่าน (Built up Distribution) และการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่มีความคุ้นเคยภายในพื้นที่ รวมถึงการทำการสำรวจภายในพื้นที่ดังกล่าวของผู้ศึกษามาเป็นส่วนเสริมในการกำหนดขอบเขตซึ่งสามารถแบ่งพื้นที่ศึกษาภายในเขตชุมชนเมืองพัทยาส่งออกเป็น 3 ย่านซึ่งประกอบไปด้วย (ดูแผนที่ 4.1)

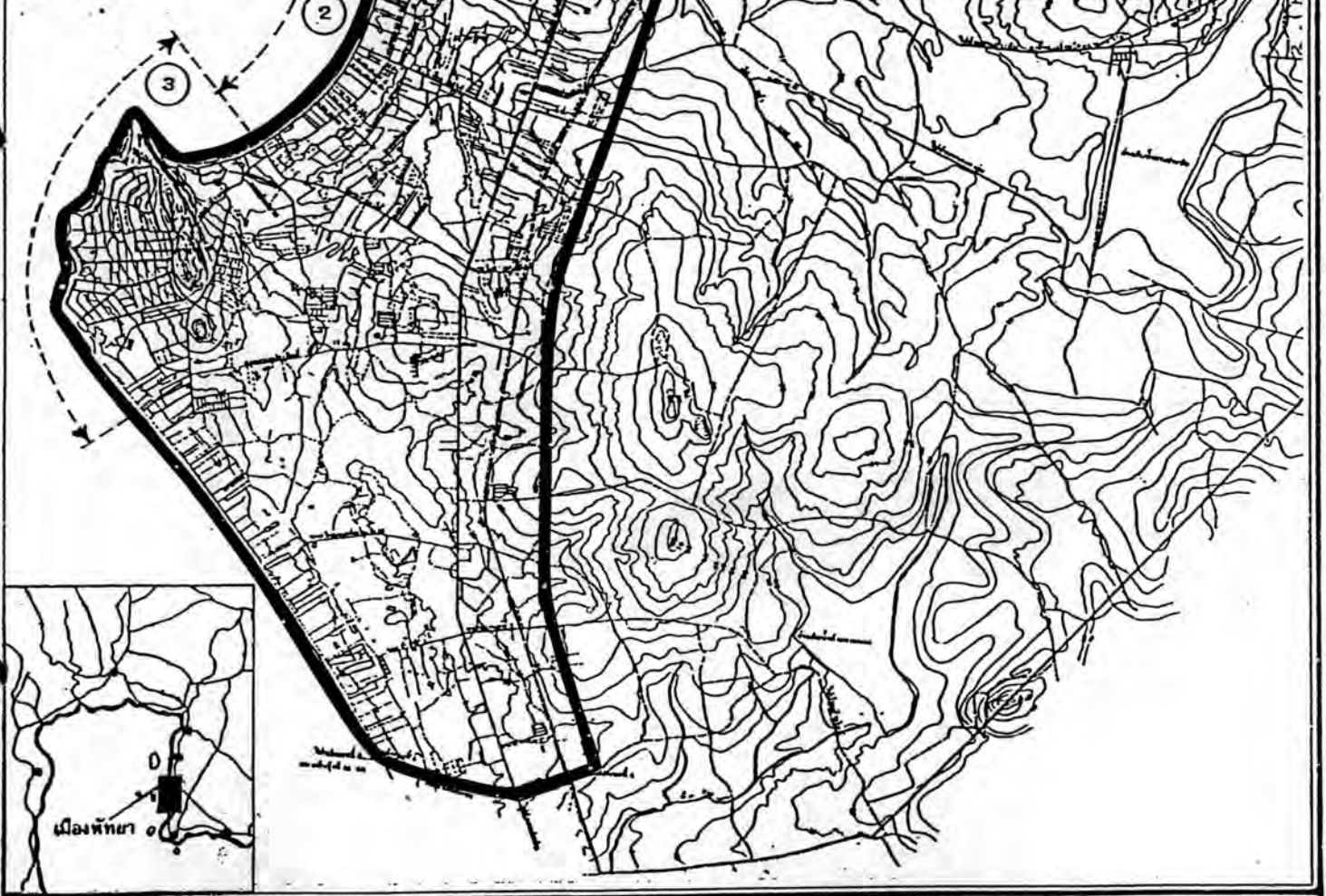
1. ย่านชุมชนพัทยาเหนือ มีขอบเขตของพื้นที่อยู่ทางตอนเหนือของหาดพัทยา ซึ่งจากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลภายในท้องถิ่นรวมทั้งนักท่องเที่ยว สามารถสรุปได้ว่าพื้นที่บริเวณย่านพัทยาเหนือจะสังเกตได้จากบริเวณจุดตัดของถนนพัทยาเหนือกับถนนสุขุมวิทขึ้นไปทางเหนือของชุมชนเมืองพัทยา โดยมีศูนย์กลางชุมชนที่สังเกตได้จากความหนาแน่นของกลุ่มอาคารบริเวณชุมชนนาเกลือซึ่งนับได้ว่าเป็นบริเวณย่านเก่าแก่ของชุมชน

2. ย่านชุมชนพัทยากลาง มีขอบเขตพื้นที่อยู่บริเวณช่วงกลางระหว่างชุมชนนาเกลือกับชุมชนพัทยาใต้ จากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวสามารถสรุปได้ว่าขอบเขตของพื้นที่บริเวณย่านนี้ สามารถสังเกตได้จากบริเวณจุดตัดของถนนพัทยาเหนือและบริเวณจุดตัดของถนนพัทยาใต้กับถนนสุขุมวิท สำหรับพื้นที่ย่านนี้จะไม่มียุคศูนย์กลางของชุมชนนี้แน่ชัดแต่จะสามารถสังเกตได้จากการกระจุกตัวของอาคาร ซึ่งโดยมากจะกระจุกตัวอย่างหนาแน่นในบริเวณระหว่างถนนเลียบหาดกับถนนพัทยาสาย 2 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นศูนย์กลางกิจกรรมซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของชุมชน

3. ย่านชุมชนพัทยาใต้ มีพื้นที่อยู่ทางตอนใต้สุดของหาดพัทยาจากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว พบว่าพื้นที่บริเวณย่านพัทยาใต้จะสามารถสังเกตได้จากบริเวณจุดตัดของถนนพัทยาใต้และถนนเทพประสิทธิ์กับถนนสุขุมวิท โดยมีศูนย์กลางชุมชนอยู่บริเวณสะพานบาร์เบียร์ซึ่งมีความหนาแน่นจากการกระจุกตัวของหน่วยบริการประเภทดังกล่าวอยู่มากจนกล่าวได้ว่าเป็น "Down Town" หรือหัวใจที่เปรียบได้กับเส้นเลือดใหญ่ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวของพัทยา

อ่าวใหญ่

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์	
	เขตผังเมืองรวม
	เขตเมืองพัทยา
①	พัทยาเหนือ
②	พัทยากลาง
③	พัทยาใต้

บนแผนที่แสดง : พื้นที่ศึกษา

ที่มา : สำนักผังเมืองกระทรวงมหาดไทย

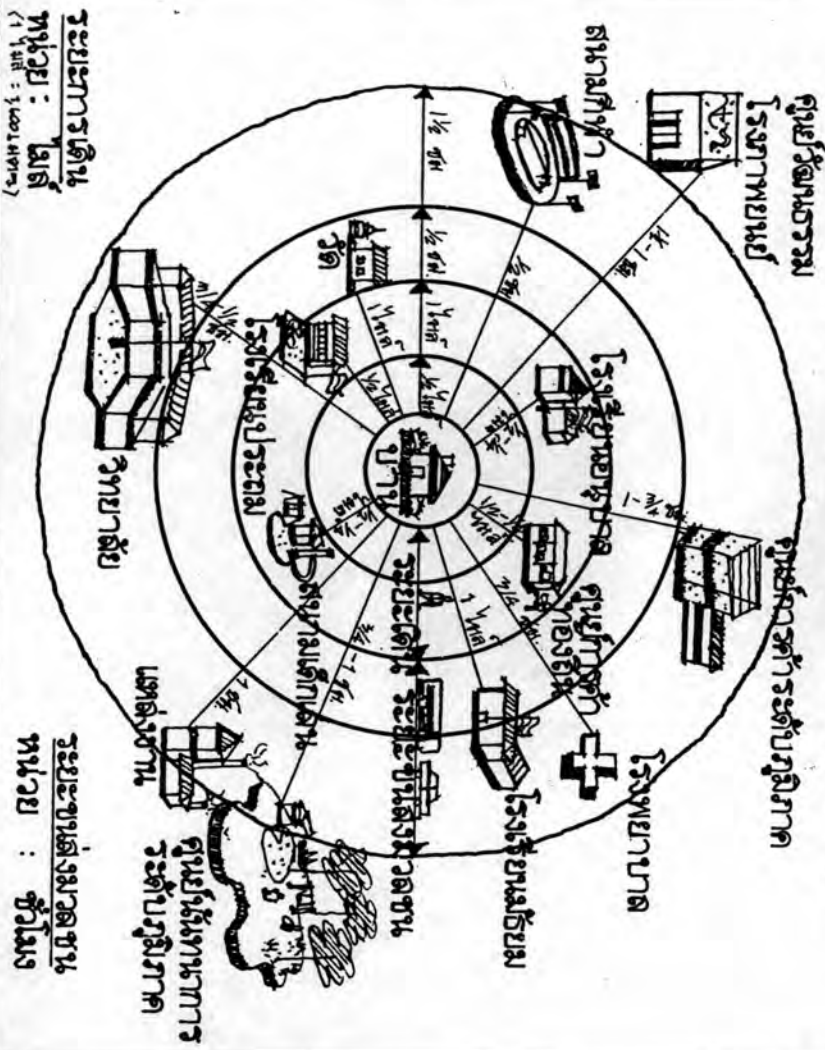
มาตรา 4.1

มาตราส่วน 1:25,000 1000 500 0 1000 เมตร

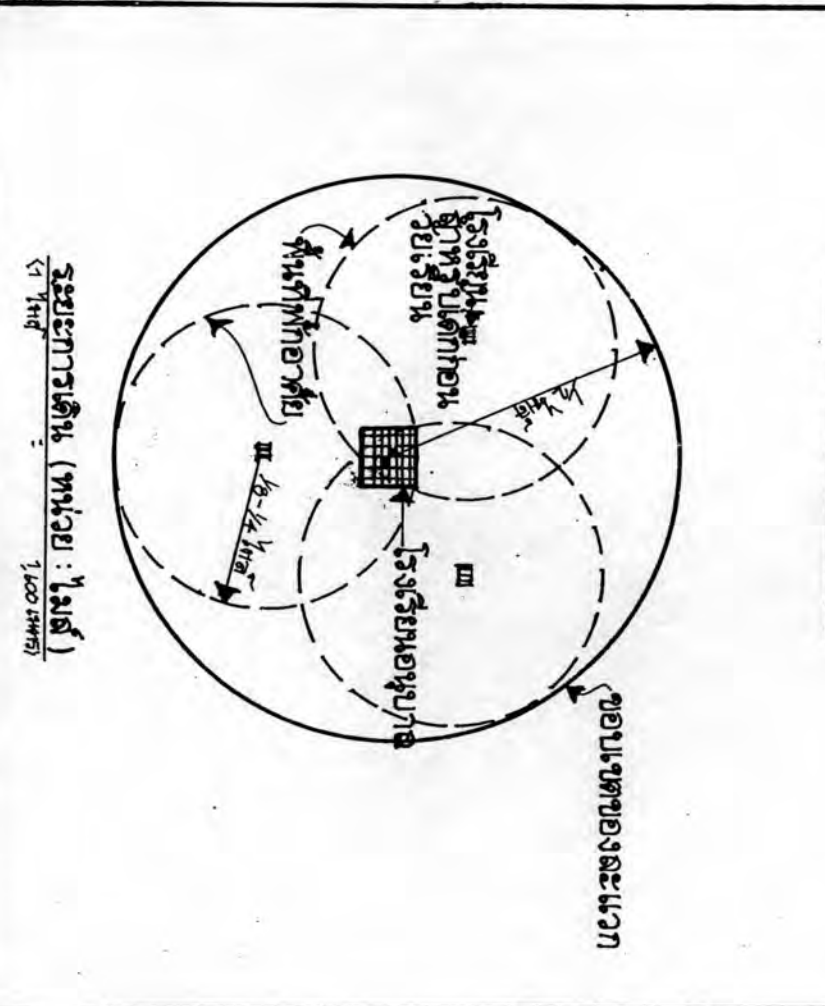

กรมวางผังเมือง กรมโยธาธิการและผังเมือง ๒๕๔๘ ๒๕๔๙ กรมโยธาธิการและผังเมือง
จ. พัทยา ๒๕๔๙ ๒๕๕๐ ๒๕๕๑ ๒๕๕๒ ๒๕๕๓

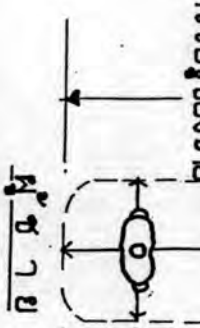
องค์ประกอบของชุมชนและระยะทางในการติดต่อที่เหมาะสม

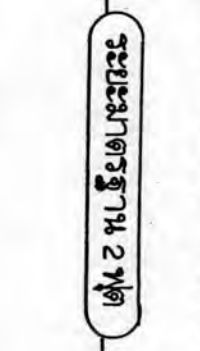
องค์ประกอบของละแวกบ้าน

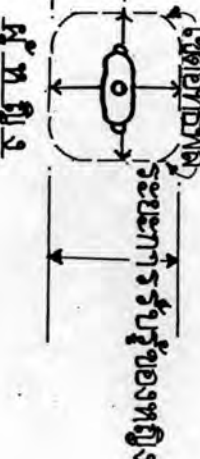
ระยะการรับรู้ของชาย

ระยะการรับรู้ของบุคคล

ระยะมาตรฐาน 2 ฟุต

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเมืองพัทยา
A STUDY OF COMMUNITY'S ELEMENT FOR ENHANCING THE IDENTITY OF PATTAYA CITY

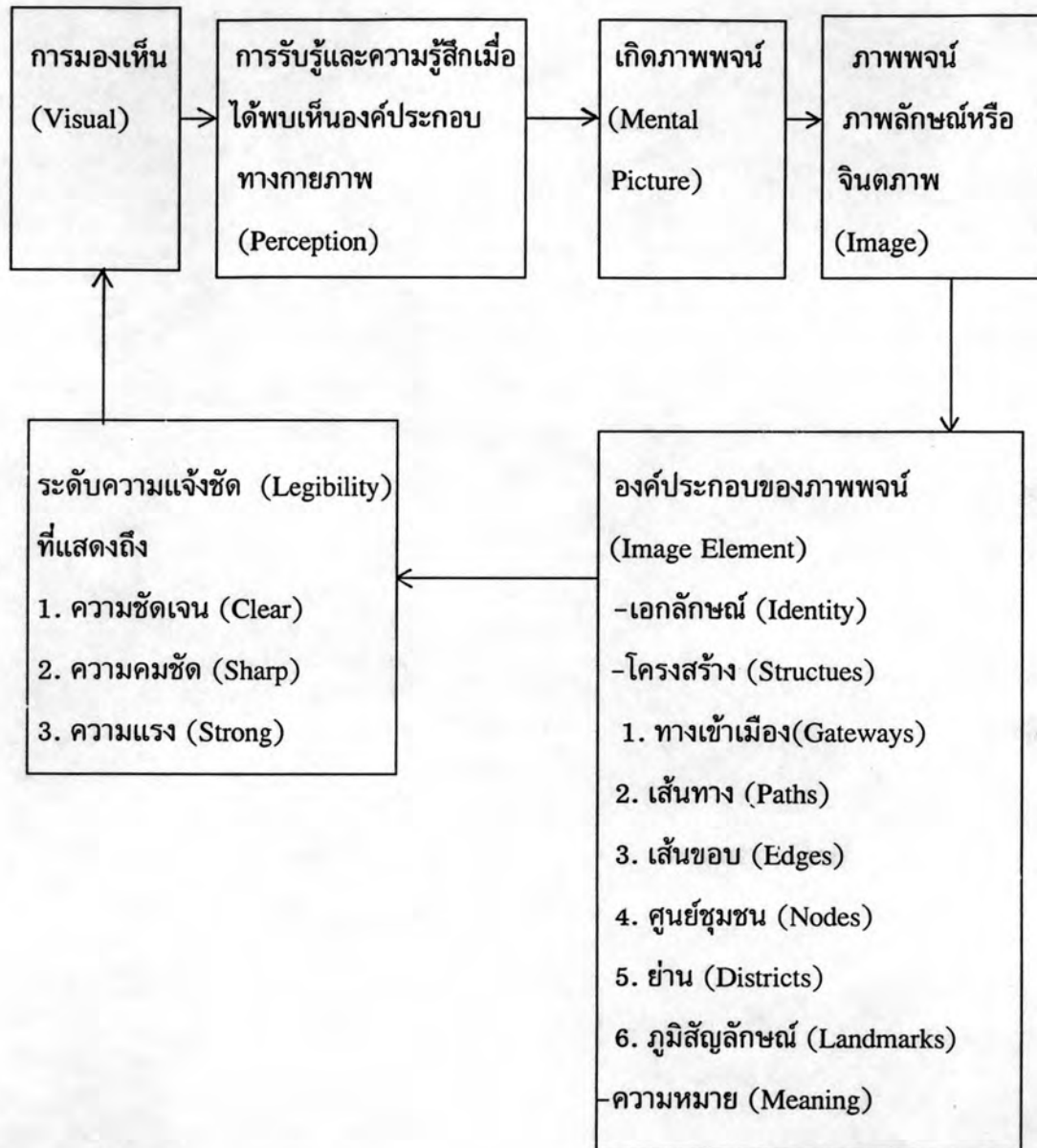
	ฉบับที่	หน้า
	ปีที่	4.1
ชื่อ	Time-Saver Standard for Residential Development	
ผู้จัดทำ	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	
ผู้สนับสนุน	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	

วิธีการศึกษา

จากการศึกษาในบทที่แล้วมา ทำให้เราสามารถทราบได้ว่าเมืองพัทยาซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเล ที่มีความสำคัญเนื่องจากเป็นศูนย์กลางหลักทางด้านการท่องเที่ยวของภาคตะวันออก (Eastern Seaboard) เนื่องจากที่มีลักษณะและสภาพของภูมิประเทศที่นับได้ว่าเป็นองค์ประกอบทางกายภาพที่มีความสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอื่น ทั้งยังเป็นการนำรายได้กลับเข้าสู่เมืองพัทยาเป็นอย่างมหาศาลอีกทางหนึ่งด้วย ในสภาพปัจจุบันสภาพและลักษณะทางกายภาพของชุมชนเริ่มมีการแปรเปลี่ยนไป โดยเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากการพัฒนาพื้นที่ตามโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกซึ่งเป็นนโยบายในการพัฒนาของรัฐบาลที่ต้องการจะกระจายความเจริญสู่ส่วนภูมิภาค พร้อมกับพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในประเทศให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 เป็นต้นมา โดยกำหนดบทบาทของเมืองพัทยาให้เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ ,การค้าและการบริการรวมถึงเป็นย่านพักอาศัยที่มีมาตรฐาน จากสภาพการณ์ดังกล่าวย่อมที่จะให้เมืองพัทยามีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและยังมีผลต่อทรัพยากรต่าง ๆ ที่มากระจุกตัวอย่างหนาแน่นในบริเวณนี้และจากเหตุผลดังกล่าวในข้างต้นจึงส่งผลให้เมืองพัทยาเกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมากทั้งในด้านกายภาพและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในด้านองค์ประกอบทางกายภาพของเมืองซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถเห็นได้อย่างเป็นรูปธรรมและด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงต้องดำเนินการศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทางด้านกายภาพของเควิน ลินซ์ (Kevin Lynch, 1960) ทั้งนี้เนื่องจากในการศึกษาองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สามารถจะทำการพิสูจน์ได้ (Scientific Method) และมีข้อสรุปที่เป็นสากล (Universal) นั้นมีเฉพาะผลการศึกษาของลินซ์เพียงผู้เดียว (รายละเอียดดูวิธีการศึกษาโครงการ)

ผลการศึกษาซึ่งเกิดจากวิธีการศึกษาที่ได้กล่าวถึงแล้วในตอนต้นจะเป็นผลที่เกิดจากขบวนการในการรับรู้หรือระบบมโนทัศน์ (Conceptual System) ซึ่งเกิดขึ้นจากการจดจำของเค้าโครงทางจิต (Mental Schemata) ดังแสดงในแผนภูมิที่ 4.1

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงระบบโมเดล (Conceptual System) ในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพ

จากแผนภูมิดังกล่าวสามารถที่จะระบุได้ว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่บุคคลจะเรียนรู้ และจดจำได้ในระยะยาวนั้น เกิดขึ้นจากลักษณะทางกายภาพซึ่งก่อให้เกิดความประทับใจ

บางประการ โดยในระดับเมืองสิ่งที่ชาวเมืองได้เรียนรู้ผ่านการมองเห็น (Visual) และจดจำ สภาพแวดล้อม, ลักษณะเฉพาะในด้านต่าง ๆ ย่อมเกิดจากการจดจำในสิ่งที่เป็นรูปธรรมและ ประกอบกันขึ้นเป็นเมือง โดยมีการจัดระเบียบของสิ่งที่พบเห็นเหล่านั้นแยกออกตามกฎเกณฑ์ ในการแยกประเภทตามลำดับก่อน, หลัง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันอย่างเป็น ระบบรวมหรือระบบมโนทัศน์ ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้นแต่ทั้งนี้ในการจดจำรายละเอียด ดังกล่าวทั้งหมดย่อมขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการรับรู้ของบุคคลเป็นส่วนประกอบด้วย จากสิ่ง ที่ปรากฏขึ้นในขบวนการ ในการรับรู้องค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมกายภาพ ดังกล่าวนั้น ยังเป็นแนวทางที่สามารถจะนำมาประยุกต์ใช้กับการค้นหาระดับความแจ่มชัด (Legibility) อันประกอบไปด้วยความชัดเจน (Clear), ความคมชัด (Sharp), ความแรง (Strong) ที่เกิดจากองค์ประกอบทางด้านกายภาพของชุมชนเพื่อที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์คุณภาพ ขององค์ประกอบทางกายภาพเหล่านั้นและจะนำไปสู่แนวทางในแก้ไข, ปรับปรุงหรือเสริมสร้างและ พัฒนาด้านองค์ประกอบทางกายภาพของเมือง ให้ง่ายต่อการจดจำทั้งทางด้านทิศทางของส่วน ต่าง ๆ ภายในเมือง จนกลายเป็นเมืองที่มีลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ที่มีความสอดคล้อง, เหมาะสมกับบทบาทและลักษณะของชุมชนเมืองพหุชาติต่อไปในอนาคต

ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ ของเมืองพหุชาติในครั้งนี้ผู้ดำเนินการศึกษาได้ทำการศึกษาถึงองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน ทั้งในระดับชุมชนเมืองและระดับย่านตามขอบเขตของพื้นที่ ซึ่งได้กำหนดไว้แล้วในตอนต้น โดยการดำเนินการสำรวจ (Survey) รวมกับการสัมภาษณ์ (Interview) กลุ่มบุคคลที่มีส่วนร่วมใน การรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพเหล่านั้น ทั้งจากกลุ่มของคนท้องถิ่น ผู้บริหาร นักท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อทราบถึงระดับความแจ่มชัดที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ศึกษาทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการที่จะ สามารถช่วยปรับปรุงและเสริมสร้างองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพหุชาติให้มีความเป็น เอกลักษณ์เป็นที่จดจำต่อผู้ที่เดินทางมาพบเห็น รวมทั้งให้มีความสอดคล้องและเหมาะสม กับลักษณะของชุมชนเมืองพหุชาติในอนาคต โดยขั้นตอนในการดำเนินการศึกษามีขั้นตอนในการ ดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนของการสำรวจขั้นต้น ใช้ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2538 ถึงวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2538 โดยมีจุดมุ่งหมายในการสำรวจเพื่อที่จะทำความเข้าใจกับพื้นที่ศึกษาในขั้นต้นอย่างคร่าว ๆ รวมถึงการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลในท้องถิ่น , นักท่องเที่ยวเพื่อให้ทราบถึงขอบเขตของการรับรู้ในระดับย่าน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการแบ่งขอบเขตและระยะทางของการดำเนินการศึกษาภายในบริเวณพื้นที่ศึกษาในระดับย่านต่อไป

2. ขั้นตอนในการสำรวจโดยการทำ Visual Survey ด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพัทยา ซึ่งใช้เวลาตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2538 ถึงวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2538 โดยมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินการสำรวจ เพื่อจะค้นหาระดับของความแจ้ชัดในส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพที่ระบุไว้ในข้างต้นอย่างละเอียด รวมทั้งเพื่อได้สำรวจหาสาเหตุขององค์ประกอบในด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อความแจ้ชัดขององค์ประกอบทางกายภาพเหล่านั้นเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ระดับความแจ้ชัดขององค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพัทยา ให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพัทยา ให้มีความเป็นเอกลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะของชุมชนเมือง (Charactor of Town) ในทิศทางที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต โดยในการดำเนินการสำรวจองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพัทยาในครั้งนี้ ผู้ดำเนินการศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนและรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 กำหนดแบ่งพื้นที่ศึกษาออกเป็น 3 ย่าน โดยกำหนดขอบเขตและระยะทางจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้รับรูซึ่งเป็นผู้คนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวในชุมชนเมืองพัทยา ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์สามารถแสดงถึงการกำหนดระยะทางและขอบเขตของพื้นที่แต่ละย่านให้สามารถเห็นได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยยึดแนวถนนหลักในแต่ละย่านเป็นเส้นแบ่งเขตในการศึกษาดังรายละเอียดที่ได้กล่าวถึงแล้วในตอนต้น

2.2 ในการดำเนินการสำรวจผู้ศึกษาได้ดำเนินการสำรวจโดยการสังเกตการณ์ (Visual Survey) ภายในเขตพื้นที่ศึกษาด้วยตนเอง เพื่อให้ทราบถึงความแจ้ชัด (Legibility) ขององค์ประกอบทางกายภาพรวมถึงองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางกายภาพนั้นซึ่งเกิดขึ้นภายในพื้นที่ศึกษาอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลขั้นพื้นฐานในการหาแนวทางในการเสริมสร้างองค์ประกอบทางกายภาพให้มีลักษณะเฉพาะ (Charactor of Town) ที่สอดคล้อง, เหมาะสม และยังสามารถนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อผู้คนในเขตพื้นที่ศึกษาต่อไปในอนาคต

ตารางที่ 4.1 แสดงแนวความคิดของการนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางกายภาพจากการรับรู้ของผู้ศึกษา , บุคคลท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว

องค์ประกอบทางกายภาพในระดับเมือง, ระดับย่าน	ระดับเมือง					ระดับย่าน																			
	ทางเข้า	เส้นทาง	ขอบ	ศูนย์ชุมชน	ย่าน	จุดหมายตา	ทางเข้า	เส้นทาง	ขอบ	ศูนย์ชุมชน	ย่าน	จุดหมายตา													
	ด้านบวก (+)	ด้านลบ (-)	0	ด้านบวก (+)	ด้านลบ (-)	0	ด้านบวก (+)	ด้านลบ (-)	0	ด้านบวก (+)	ด้านลบ (-)	0													
ผู้ศึกษา (การสำรวจสังเกตการณ์)	ความหมาย ระดับของความงังซัด ด้านบวก (+) 0 ด้านลบ (-)					เมืองท่องเที่ยวชายทะเลที่มีการปกครองในรูปแบบพิเศษ					หมู่บ้านชาวประมงที่จับปลาสงบ					ย่านการค้าทันสมัย					สถานที่ท่องเที่ยวทางราตรี				
						ด้านบวก (+) 4.2					ด้านบวก (+) 4.4					ด้านบวก (+) 4.6					ด้านบวก (+) 4.8				
						ด้านลบ (-) 4.3					ด้านลบ (-) 4.5					ด้านลบ (-) 4.7					ด้านลบ (-) 4.9				
	ความหมาย ระดับของความงังซัด ด้านบวก (+) 0 ด้านลบ (-)					เมืองท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของกิจกรรม					ศูนย์ชุมชนดั้งเดิม					ศูนย์การค้าที่มีความเป็นสากล					สถานเริงรมณ์ , บาร์เบียร์				
						ด้านบวก (+) 4.1					ด้านบวก (+) 4.12					ด้านบวก (+) 4.14					ด้านบวก (+) 4.16				
						ด้านลบ (-) 4.11					ด้านลบ (-) 4.13					ด้านลบ (-) 4.15					ด้านลบ (-) 4.17				
	ความหมาย ระดับของความงังซัด ด้านบวก (+) 0 ด้านลบ (-)					ชุมชนศูนย์กลางด้านการบริการ					ชุมชนชนบท					ศูนย์สินค้านานาชาติ					บาร์เบียร์				
						ด้านบวก (+) 4.18					ด้านบวก (+) 4.20					ด้านบวก (+) 4.22					ด้านบวก (+) 4.24				
						ด้านลบ (-) 4.19					ด้านลบ (-) 4.21					ด้านลบ (-) 4.23					ด้านลบ (-) 4.25				
	นักท่องเที่ยว (การสอบถามและการสัมภาษณ์)																								

ผลการวิเคราะห์ด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยาจากการรับรู้ของผู้ศึกษา

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา จากการสำรวจและการสังเกตของผู้ศึกษาภายในพื้นที่ศึกษาถึงการรับรู้ใน ส่วนของลักษณะเฉพาะ (Chactor of Town) พบว่าเมืองพัทยาคือเมืองที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั้งในระดับภูมิภาค ,ระดับประเทศและระดับนานาชาติเนื่องมาจากชื่อเสียงและความสวยงามของ "แนวชายหาดรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว" ซึ่งนับได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะทางกายภาพที่ถูกสร้างขึ้นมาพร้อมกับเมืองพัทยาโดยแท้จริง ในอีกสิ่งหนึ่งเกี่ยวกับการรับรู้ลักษณะเฉพาะของเมืองของผู้ศึกษาคือรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นของเมืองพัทยาซึ่งเป็นรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นรูปที่ 5 ของไทย มีผลให้เมืองพัทยามีรูปแบบการปกครองที่แตกต่างจากเมืองอื่น ๆ ในประเทศไทย โดยใช้ระบบการปกครองเดียวกับระบบเทศบาลเมืองของสหรัฐอเมริกาเป็นระบบสภาและผู้จัดการนคร (City Manager) นอกจากนี้จากการพัฒนาโครงการตามแนวชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวรวมถึงการกำหนดนโยบายในการพัฒนา โดยให้เมืองพัทยาคือศูนย์กลางหลักของการท่องเที่ยวทั้งในระดับภูมิภาค, ในระดับนานาชาติส่งผลถึงความเจริญก้าวหน้าทางด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การอพยพของคนต่างถิ่นเพื่อเข้ามาประกอบอาชีพในพัทยาก็ทวีคูณขึ้น มีผลทำให้เอกลักษณ์ด้านประชากรดั้งเดิมที่ประกอบอาชีพด้านการประมงและเกษตรกรรมเปลี่ยนแปลงไปเป็นความ "หลากหลาย" ของกลุ่มประชากรภายในเมือง

ในอีกส่วนหนึ่งเป็นการรับรู้ (Perception) ของผู้ศึกษา จากการสังเกต(Observation) ในส่วนโครงสร้าง (Structure) ทำให้สามารถทราบถึงองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพัทยามีความแจ่มชัด (Legibility)ในการรับรู้ในระดับสูง (แผนที่ 4.2) ในส่วนของทางเข้า (Gateways) ที่ชุมชนเมืองพัทยา ซึ่งปรากฏสัญญาณชี้แนะที่เป็นตัวบอกว่ากำลังเดินทางเข้าสู่เมืองพัทยาจากถนนสุขุมวิทมีเส้นทางหลักอยู่ 2 เส้นทางคือ เส้นทางแรกเป็นเส้นทางจากอำเภอศรีราชาใช้เส้นทางติดต่อระหว่างจังหวัดชลบุรีมายังเมืองพัทยา สำหรับเส้นทางที่สองเป็นเส้นทางจากอำเภอสัตหีบ ซึ่งใช้เส้นทางติดต่อระหว่างจังหวัดระยองมายังเมืองพัทยาและอีกเส้นทางนั้นเป็นเส้นทางรถไฟสายตะวันออกใช้เส้นทางติดต่อระหว่างจังหวัดชลบุรีและระยองมายังเมืองพัทยาเช่นเดียวกัน จากการรับรู้โดยการสังเกตและการสำรวจปรากฏว่าความแจ่มชัด ในการเข้าสู่พื้นที่เมืองพัทยาทางด้านทิศเหนือ จากอำเภอศรีราชาเข้ามายังชุมชนเมืองพัทยานั้นมีเพียงแนวคลองนาเกลือซึ่งเป็นเส้นขอบ (Edges)ที่เกิดตามธรรมชาติเป็นจุดในการอ้างอิงแต่ก็ยังไม่มีความชัดเจนมากเท่าใดนัก ในส่วนจุดหมายตาในระยะไกล (Distance Landmark) ที่เปรียบได้กับทางเข้าซึ่งคอยเตือนว่ากำลังเข้าสู่ชุมชนเมืองพัทยาด้านทิศเหนือ เป็นสะพานคนข้ามบริเวณถนนสว่างฟ้าทางด้านพัทยาเหนือ ในส่วนทางด้านทิศใต้จากจังหวัดระยองเข้ามาชุมชนเมืองพัทยามี

สิ่งเตือนเฉพาะป้ายบอกเขตเทศบาล ซึ่งเปรียบเสมือนที่หมายตาระยะใกล้ (Local Landmark) สำหรับเส้นทางรถไฟนั้นความชัดเจน ในการรับรู้ถึงการเข้าสู่ชุมชนเมืองพัทธานันจะมีก็แต่เพียงป้ายบอกชื่อสถานีเท่านั้นที่เป็นที่หมายตาระยะใกล้ (Local Landmark) ที่ใช้อ้างอิงได้

- เส้นทาง (Paths) ผลจากการสำรวจสังเกตการณ์ของผู้ศึกษาในระดับชุมชนเส้นทางที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้สูงคือเส้นทางถนนสุขุมวิทเท่านั้น

- เส้นขอบ (Edges) ซึ่งเปรียบได้กับองค์ประกอบทางกายภาพที่เป็นตัวกำหนดขอบเขตของบริเวณ ผลจากการรับของผู้ศึกษาพบว่าเส้นขอบที่มีความชัดเจน (Clear) ที่สุดในระดับชุมชนเมืองพัทธานันได้แก่ “ชายหาดพัทธาน , เขาพระตำหนักหรือเขาพระบาทพัทธาน ” เนื่องจากเป็นตัวกำหนดขอบเขตและเปรียบเสมือนจุดสกัดกั้นความเจริญเติบโต ในการขยายตัวของชุมชน ส่วนเส้นขอบอีกประเภทที่มีความชัดเจนที่ค่อนข้างสูง ได้แก่ ถนนสุขุมวิทและทางรถไฟสายตะวันออกเนื่องจากมีการแบ่งแยกขอบเขตที่เด่นชัด,แตกต่างจากสภาพแวดล้อมโดยรอบ

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาสำหรับศูนย์ชุมชนในระดับชุมชนเมืองสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้ ศูนย์ชุมชนที่เปรียบดังหลักของชุมชนคือสถาบันราชการต่างๆ , หาดทรายชายทะเล , สถานีรถขนส่ง , โรงเรียนต่างๆ , ร้านค้าพัทธานันได้รวมทั้งตลาดนาเกลือ , สวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติ

- ย่าน (Districts) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาในระดับชุมชนเมืองความเป็นย่านมักเกิดจากกิจกรรม เช่น ย่านประกอบการอุตสาหกรรมแป้งมันสำปะหลังในบริเวณชุมชนพัทธานันซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนน้อยในปัจจุบัน ย่านที่เกิดตามกิจกรรมการค้าขายบริเวณตลาดสดนาเกลือ , ย่านที่อยู่อาศัย 2 ฝั่งถนนพัทธานันบริเวณชุมชนนาเกลือ , พัทธานันใต้และถนนพัทธานันสายสอง ย่านธุรกิจท่องเที่ยว, บาร์เบียร์และไนท์คลับบริเวณพัทธานันเหนือตอนใต้และบริเวณพัทธานันใต้

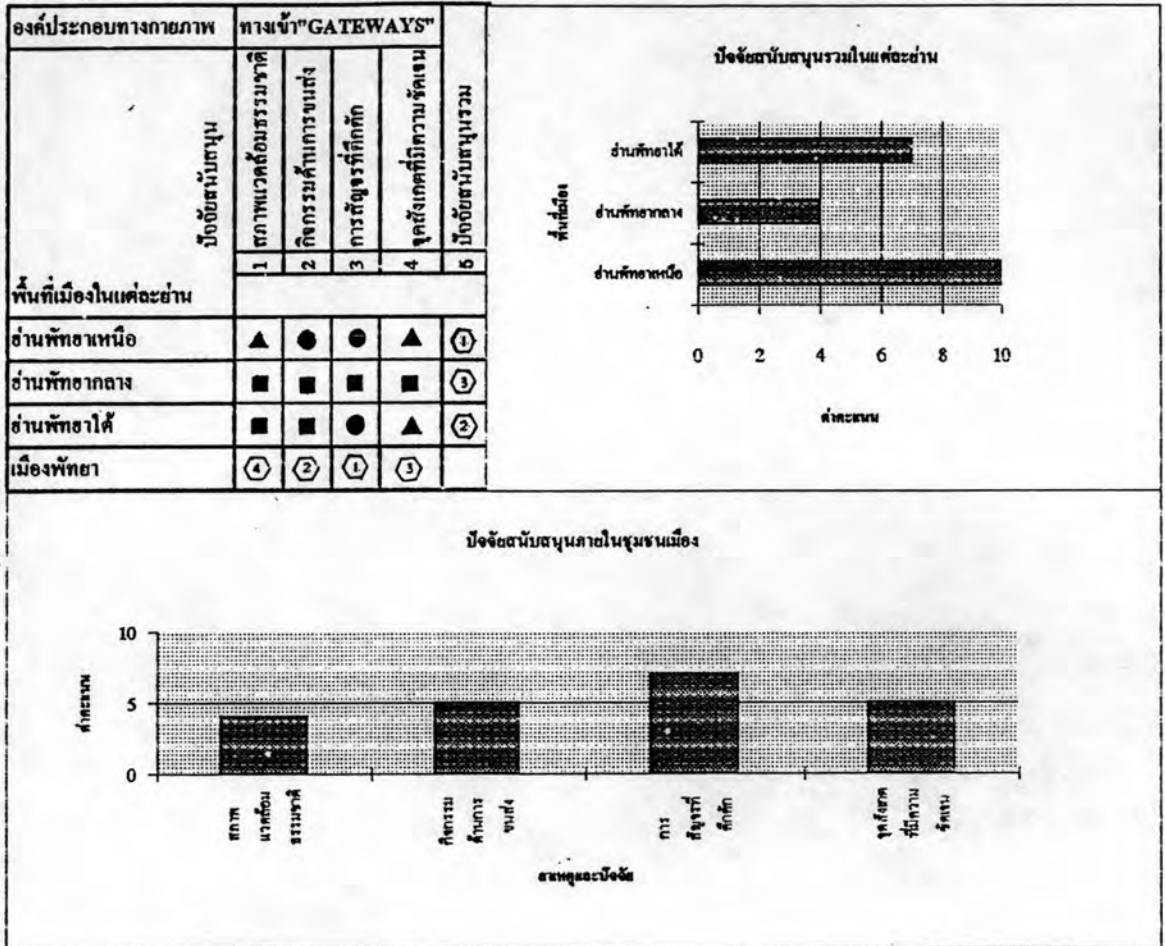
- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) ในระดับชุมชนเมือง จากการรับรู้ของผู้ศึกษาแยกพิจารณาได้เป็นส่วนของจุดหมายตาที่มองเห็นได้ในระยะไกล ในระดับชุมชนเมืองซึ่งประกอบด้วยเสาสูงของศูนย์โทรคมนาคมและองค์การโทรศัพท์ เขาพระตำหนักหรือเขาพระบาทพัทธานัน สำหรับภูมิสัญลักษณ์ระยะใกล้จากการรับรู้ของผู้ศึกษานับเป็นสิ่งกระตุ้นเตือนการจดจำได้เป็นอย่างดี ได้แก่อาคารโรงแรมแกรนด์พาลาส , รอยัลการ์เด้นส์ พลาซ่าและโรงแรมดุสิตพัทธานันรวมถึงสัญลักษณ์ของอาคารโรงแรมต่าง ทั้งนี้เนื่องจากความโดดเด่นในทำเลที่ตั้งซึ่งช่วยในการกำหนดทิศทางจากการสังเกตได้อย่างดี

ส่วนของการรับรู้ (Perception) ของผู้ศึกษาจากการทำ Visual Survey ถึงองค์ประกอบทางด้านกายภาพที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำ (แผนที่ 4.3) พบว่าในส่วนช่องทางเข้า (Gateways) สู่ชุมชนเมืองพัทธานันในบริเวณทางเข้าสู่ชุมชนเมืองบนเส้นทางถนนสุขุมวิทมีมุมมองทั้งสองข้างที่ไม่น่าสนใจเท่าที่ควรอีกทั้งยังไม่มีการเน้นความสำคัญบริเวณทางเข้าหลัก สิ่งดัง

แผนภูมิที่ 4.2 แสดงการประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (ทางเข้า) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(ทางเข้า"GATEWAYS") ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยที่สนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

สัญลักษณ์แสดงระดับความเข้มข้น

- ค่าคะแนน ● สนับสนุนมาก(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่)
- ค่าคะแนน ▲ สนับสนุนปานกลาง(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่งแต่ยังไม่มี ความชัดเจน)
- ค่าคะแนน ■ สนับสนุนน้อย(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมน้อยในพื้นที่)

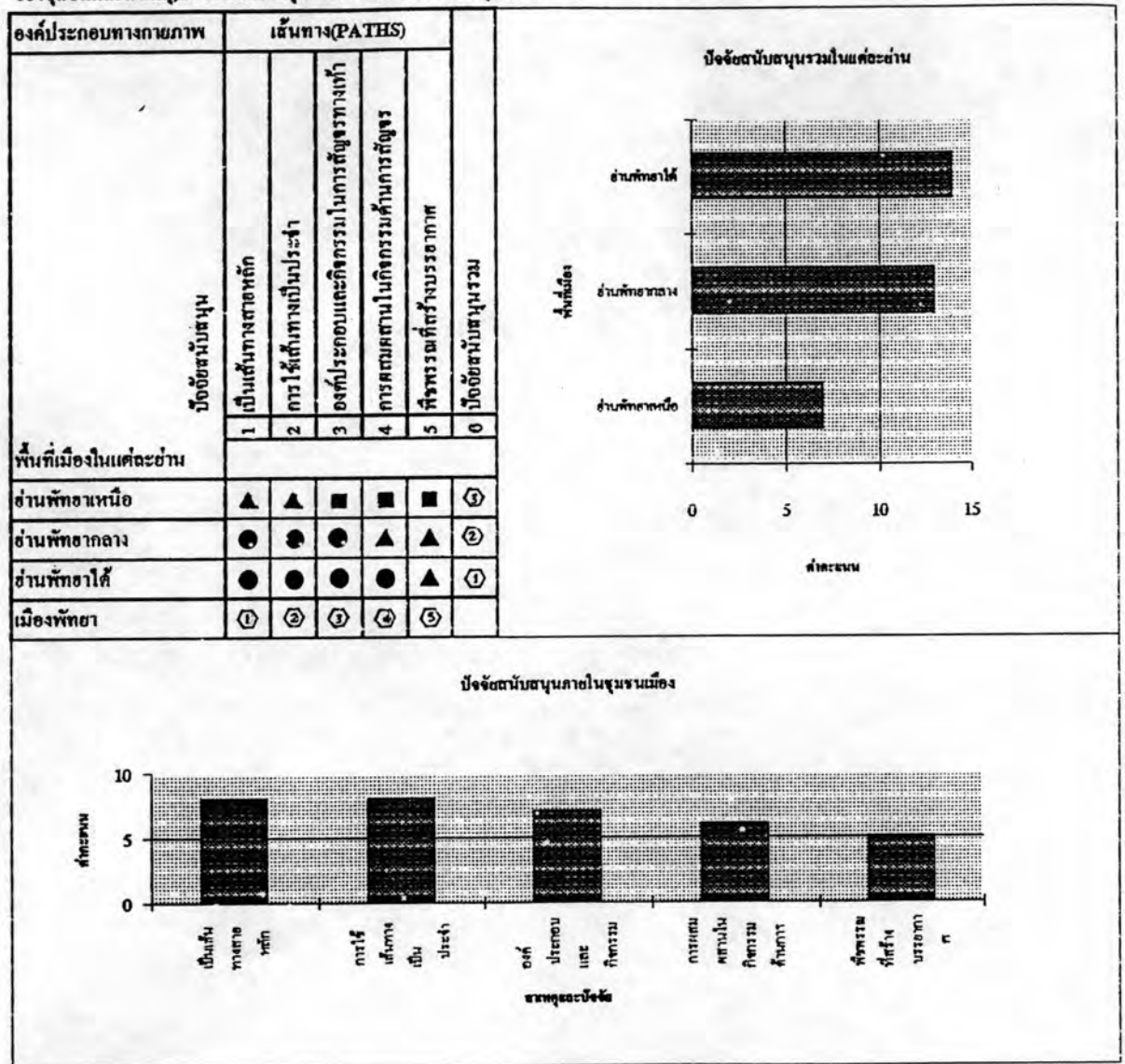
ที่มา : จากการสำรวจ

แผนภูมิที่ 4.3 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (เส้นทาง) ของชุมชน และสาเหตุ , ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(เส้นทาง"PATHS")

ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยที่สนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

สัญลักษณ์แสดงระดับความเข้มข้น

ค่าคะแนน ● สนับสนุนมาก(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่)

ค่าคะแนน ▲ สนับสนุนปานกลาง(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่งแต่ยังไม่มีความชัดเจนนัก)

ค่าคะแนน ■ สนับสนุนน้อย(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมน้อยในพื้นที่)

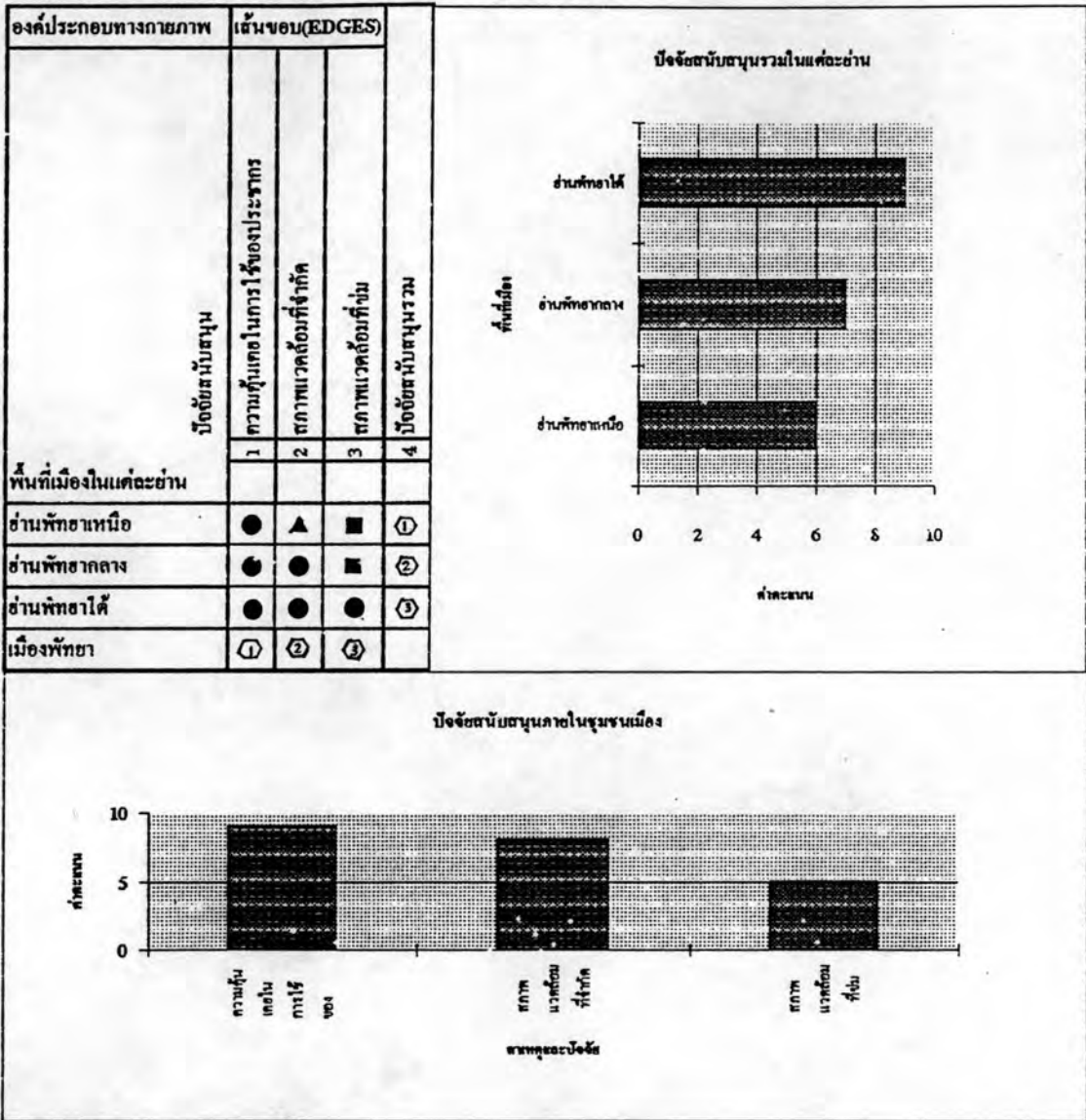
ที่มา : จากการสำรวจ

แผนภูมิที่ 4.4 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (เส้นขอบ) ของชุมชนและสาเหตุ , ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์,การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(เส้นขอบ"EDGES")

ของชุมชนและสาเหตุ,ปัจจัยที่สนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

สัญลักษณ์แสดงระดับความเข้มข้น

ค่าคะแนน ● สนับสนุนมาก(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่)

ค่าคะแนน ▲ สนับสนุนปานกลาง(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่งแต่ยังไม่มีความชัดเจนนัก)

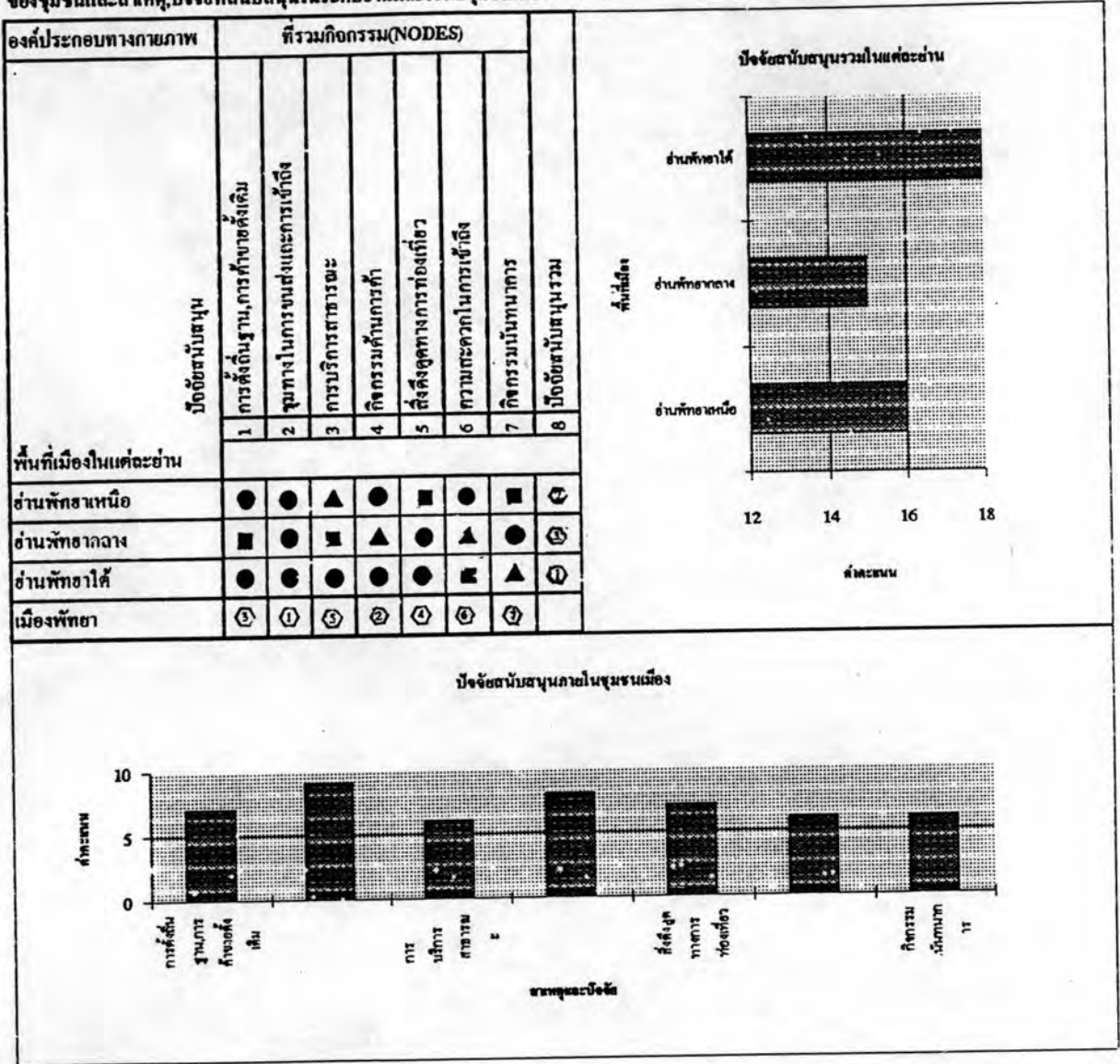
ค่าคะแนน ■ สนับสนุนน้อย(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมน้อยในพื้นที่)

ที่มา : จากการสำรวจ

แผนภูมิที่ 4.5 แสดงการประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (ศูนย์ชุมชน) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(ที่รวมกิจกรรม"NODES") ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยที่สนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

สัญลักษณ์แสดงระดับความเข้มข้น

- ค่ำคะแนน สูง (สนับสนุนมาก(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่))
- ▲ ค่ำคะแนน ปานกลาง (เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่งแต่ยังไม่มีความชัดเจน)
- ค่ำคะแนน น้อย (เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมน้อยในพื้นที่)

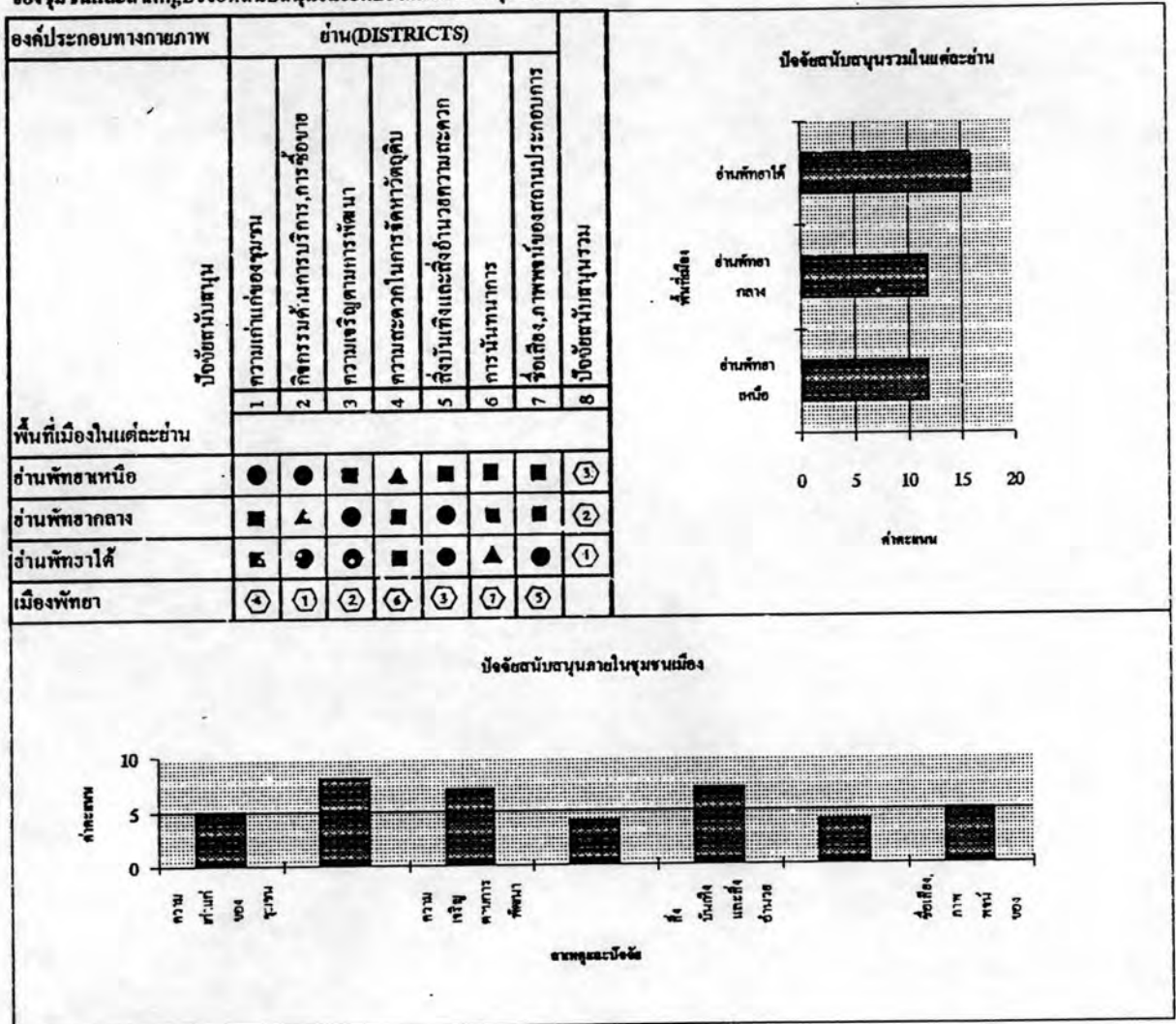
ที่มา : จากการสำรวจ

แผนภูมิที่ 4.6 แสดงการประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (ย่าน) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(ย่าน"DISTRICTS)

ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยที่สนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

สัญลักษณ์แสดงระดับความเข้มข้น

ค่าคะแนน ● สนับสนุนมาก(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่)

ค่าคะแนน ▲ สนับสนุนปานกลาง(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่งแต่ยังไม่มีความชัดเจนนัก)

ค่าคะแนน ■ สนับสนุนน้อย(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมน้อยในพื้นที่)

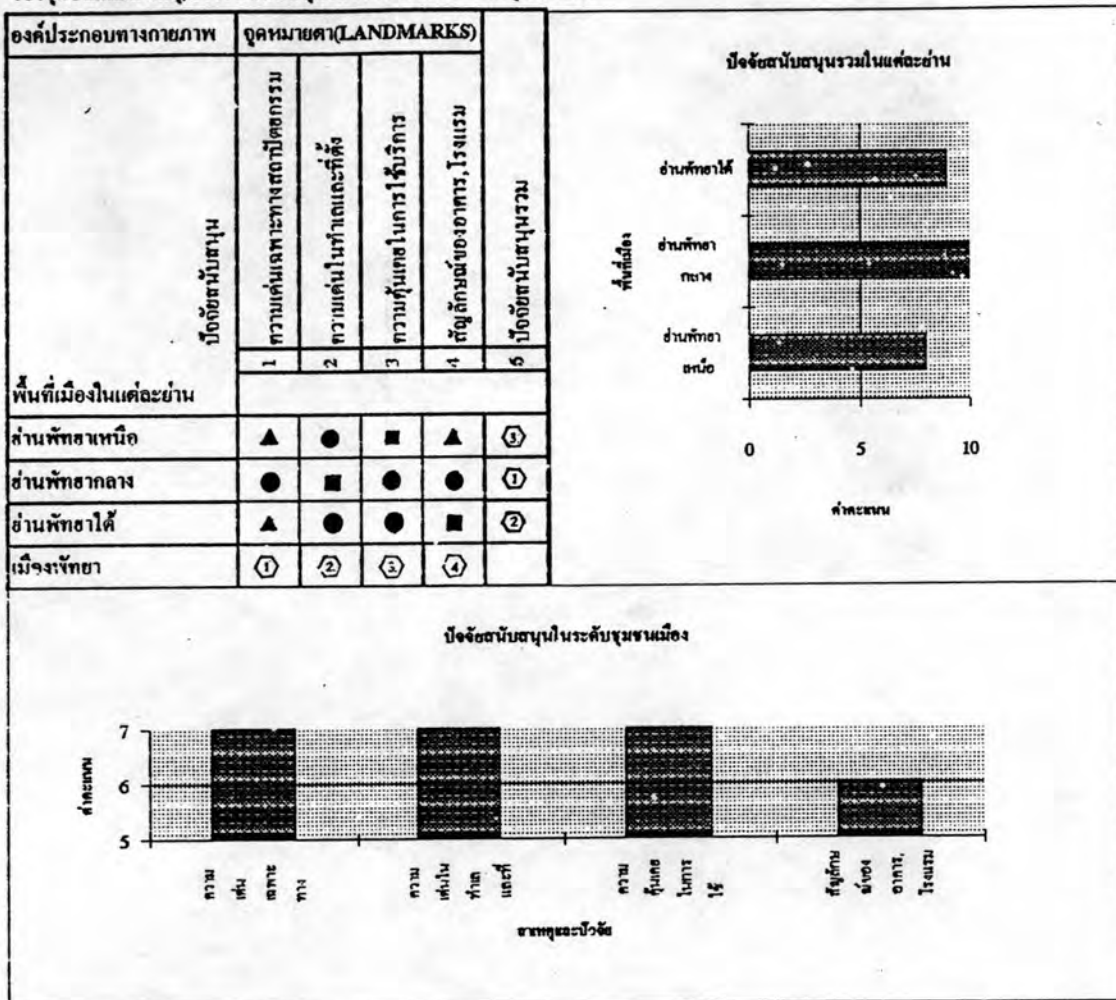
ที่มา : จากการสำรวจ

แผนภูมิที่ 4.7 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (จุดหมายตา) ของชุมชนและสาเหตุ , ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์,การเชื่อมโยงของจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(จุดหมายตา"LANDMARKS")

ของชุมชนและสาเหตุ,ปัจจัยที่สนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

สัญลักษณ์แสดงระดับความเข้มข้น

ค่าคะแนน ● สนับสนุนมาก(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่)

ค่าคะแนน ▲ สนับสนุนปานกลาง(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่งแต่ยังไม่มีความชัดเจนนัก)

ค่าคะแนน ■ สนับสนุนน้อย(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมน้อยในพื้นที่)

ที่มา : จากการสำรวจ

1

2

3

4

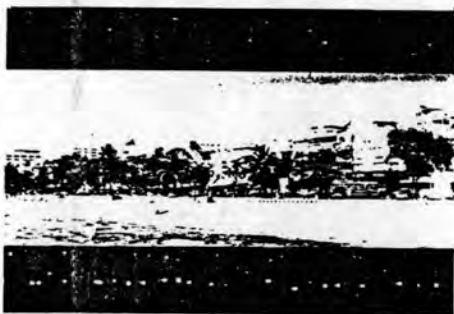
5

6

7

8

9

10

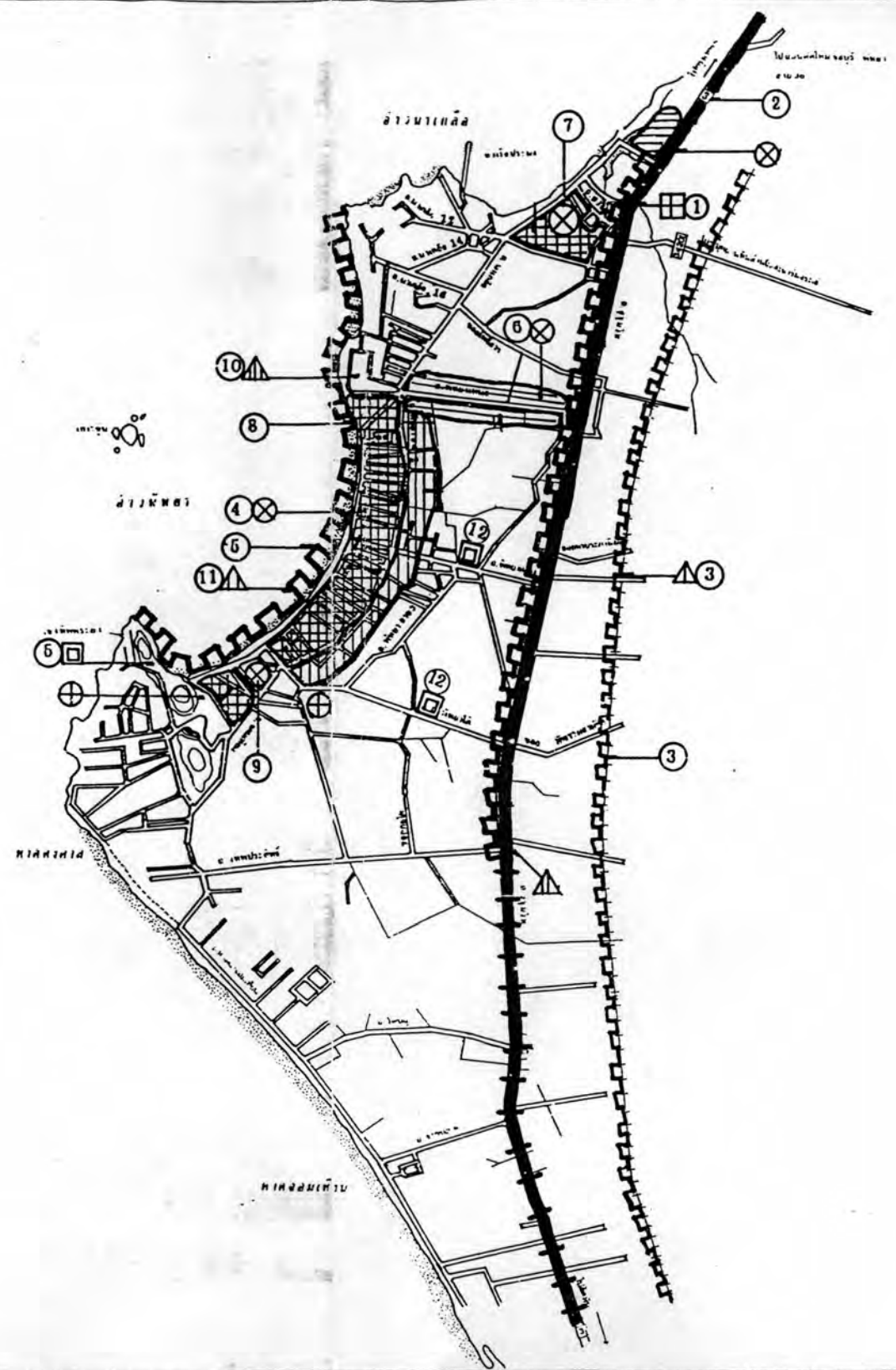

11

12

- 1 GATEWAY: ถนนสุขุมวิท: ทางเข้าหลักจากย่านเอกศร-
ราชา, เส้นทางสายหลัก, เส้นขอบที่มนุษย์สร้าง
ขึ้น
- 2 PATH: ทางเข้าหลักของชุมชนจากย่านเอกศร
, เส้นทางสายหลัก
- 3-5 NODES: ทางรถไฟสายตะวันออกเป็นเส้นขอบที่
มนุษย์สร้างขึ้น
ชายหาดพิทยา เส้นขอบที่เป็นธรรมชาติ
, ศูนย์ชุมชนหลัก
เขาพระบาทพิทยา : เส้นขอบที่เป็นธรรม
ชาติ, จุดสังเกตในระยะไกล
- 6, 7 NODES: ศูนย์ชุมชนหลักของชุมชน
ศูนย์ชุมชนหลักบริเวณภาคถือ, ย่าน
ตลาดนกกถือ
- 8, 9 DISTRICTS: ย่านชุมชนชายหาดพิทยา
ย่านการค้า, บริการและการบันเทิง
พิทยาใต้
- 10, 11 LOCAL: จุดสังเกตในระยะใกล้ โรงมนดุสิต
รีสอร์ท พทยา
จุดสังเกตในระยะใกล้ โรงมนแกรนด์
พลาซ่า
- 12 DISTANCE: จุดสังเกตในระยะไกล เขาโทรจนนา
คนขององค์การโทรศัพท์

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์: มุมมองค่าความถี่จัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน

GATEWAY	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCAL

แผนที่ 4.2

แผนที่แสดง : ภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนจากการรับรู้ของผู้ศึกษา

ที่มา : จากการสำรวจโดยการสังเกต

มาตราส่วน : 1:25000 1000 0 1000 เมตร

กรมการผังเมือง กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.2 แสดงภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน , ระดับชุมชนเมื่อจากการรับรู้ของผู้ศึกษา
ภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน, ระดับชุมชนเมือง

พื้นที่เชิงเมืองและย่าน องค์ประกอบทางกายภาพ	ย่านที่พักอาศัย	ย่านที่พักกลาง	ย่านที่พักอาศัย	เมืองพักอาศัย
"บริเวณ" ทางเข้า* ย่าน	ทางแยกแรกจากถนนสุขุมวิท (เห็นทางบางนา, ลาดพร้าว) ป้ายบอกทางเข้าที่พักอาศัย สะพานลอยคนข้าม สะพานข้ามคลองนาเกลือ	ทางแยกที่สองจากถนนสุขุมวิท (เห็นทางบางนา, ลาดพร้าว จากทาง- แยกเข้าย่านที่พักอาศัย 2 กม.) ป้ายบอกทางเข้าที่พักอาศัย ป้ายบอกชื่อสถานีรถไฟ	ทางแยกที่สามจากถนนสุขุมวิท (เห็นทางบางนา, ลาดพร้าว จากทาง- แยกเข้าย่านที่พักอาศัย 1.5 กม.) ป้ายบอกทางเข้าที่พักอาศัย	ป้าย"ชาวพวยงเดินเคี้ยวรับ" สะพานลอยคนข้ามบริเวณทางเข้าชุมชน นาเกลือ ป้ายบอกชื่อสถานีรถไฟ
"เส้นทาง" ภายในย่าน	ถนนพหลโยธิน ถนนพญาไท-นาเกลือ ถนนสว่างฟ้า	ถนนเลียบหาด ถนนที่พักอาศัย ถนนพหลโยธิน ถนนพหลโยธิน	ถนนเลียบหาด ถนนพหลโยธิน ถนนพหลโยธิน ถนนพหลโยธิน	ถนนสุขุมวิท ถนนพหลโยธิน ถนนพหลโยธิน ถนนพหลโยธิน
"เส้นขอบ" ภายในย่าน	คลองนาเกลือ ถนนพหลโยธิน ถนนสุขุมวิท	ถนนพหลโยธิน ถนนพหลโยธิน ถนนพหลโยธิน ถนนพหลโยธิน	ถนนพหลโยธิน ถนนพหลโยธิน ถนนพหลโยธิน ถนนพหลโยธิน	ถนนสุขุมวิท ทางรถไฟสายตะวันออก เขาดิน ซอยพหลโยธิน
"ศูนย์รวมกิจกรรม" ภายในย่าน	ตลาดนาเกลือ (ตลาดถนนพหลโยธิน, ตลาดเช้า) สถานีโดยสายรถปรับอากาศ (สายสุขุมวิท-พหลโยธิน) เมืองจำลอง ศาลาว่าการเมืองพักอาศัย สถาบันราชการ สถาบันราชการ (ที่ว่าการอำเภอบางละมุงและสถานี- ตำรวจภูธรอำเภอบางละมุง)	อาคารพาณิชย์ สถานีรถไฟ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า	อาคารพาณิชย์ สถานีรถไฟ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า	ศาลาเก่านาเกลือ สถาบันราชการ สถานีโดยสายรถปรับอากาศ (สายสุขุมวิท-พหลโยธิน) อาคารพาณิชย์ อาคารพาณิชย์ อาคารพาณิชย์ อาคารพาณิชย์
"ศูนย์กลางชุมชน, และแนว" ภายในย่าน	ละแวกตลาดเก่านาเกลือ ละแวกบ้านก้าน้ำดี, ก้าน้ำดีของชุมชน นาเกลือ ละแวกโรงเรียน, โรงเรียนเป็นต้น- ลำประหลัด ละแวกโรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนศรีอำมาตย์	ละแวกโรงเรียนและโบสถ์บริเวณ พหลโยธิน ละแวกสถานีพหลโยธิน ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า	ละแวกโรงเรียนและโบสถ์บริเวณ พหลโยธิน ละแวกสถานีพหลโยธิน ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า	ย่านประคองการศุภสงคราม (แปงบ้านลำประหลัด, โรงเรียน) ย่านตลาดเก่านาเกลือ ย่านพหลโยธินและพหลโยธิน พหลโยธิน ย่านสถานีพหลโยธินและพหลโยธิน ย่านสถานีพหลโยธินและพหลโยธิน ย่านสถานีพหลโยธินและพหลโยธิน
"ที่พำนัก" ภายในย่าน	วงเวียน โดมบริเวณสี่แยกถนนพหล โยธิน ป้ายสัญลักษณ์ชายหาดพหล โยธิน ศาลาว่าการเมืองพหล โยธิน โรงเรียนคูคต วิทยาลัย	โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย	โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย	วงเวียน โดม โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย
"ที่หมายปลายทางระยะใกล้"	โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย	โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย	โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย	โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย
"ที่หมายปลายทางระยะไกล"	โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย	โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย	โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย	โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย โรงเรียนคูคต วิทยาลัย

กล่าวทำให้ขาดบรรยากาศของความเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่จะเป็นตัวชี้นำหรือเป็นสัญญาณเตือนให้ผู้เดินทางเข้ามายังเมืองพัทยารู้ตัวว่ากำลังเดินทางเข้าถึงบริเวณพื้นที่แล้ว

- เส้นทาง (Paths) บริเวณที่มีระดับของความเข้มข้นในการรับรู้ที่ต่ำในส่วนของผู้ศึกษาพบว่าเส้นทางสายหลักต่าง ๆ เช่น ถนนพญาเหนือ , ถนนพญากลาง, ถนนพญาใต้และถนนเลียบหาดรวมทั้งถนนพญาสายสองมีความคับคั่ง, สับสนก่อให้เกิดความขัดแย้งของกิจกรรมการสัญจรบนเส้นทางเหล่านั้น ในส่วนของเส้นทางที่เป็นทางเดินเท้าเกิดจากการขาดความสะดวก, ขาดความต่อเนื่อง รวมทั้งความไม่สมบูรณ์ของทางเดินเท้าภายในเขตชุมชนเมืองโดยเฉพาะทางเท้าภายในย่านพญาใต้

- เส้นขอบ (Edges) ที่มีระดับของความเข้มข้นในการรับรู้ที่ต่ำ จากการสำรวจของผู้ศึกษาแบ่งออกเป็นเส้นขอบจากสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นและเส้นขอบในสิ่งที่เป็นธรรมชาติ ส่วนของเส้นขอบในส่วนที่มีมนุษย์สร้างขึ้นพบว่า เกิดจากการข่มและความไม่เข้ากันของลักษณะและรูปทรงของอาคารโดยในบริเวณที่มีอาคารโรงแรมหนาแน่นจะมีคุณค่าของเส้นขอบที่ด้อยลงมาก ในการรับรู้เส้นขอบที่เป็นธรรมชาตินั้น เป็นการขาดวัสดุพืชพรรณซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของพื้นที่ชายทะเล

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) ผลจากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าประกอบไปด้วยการขาดจุดอำนวยความสะดวกและการบริการสาธารณะ , ความไม่เป็นระเบียบของกิจกรรมบริเวณชายหาดที่ถูกถูกล้ำและการขาดแคลนพื้นที่สีเขียวภายในชุมชน รวมไปถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินบางบริเวณอย่างไม่เต็มที่

- ย่านหรือศูนย์กลางชุมชน (Districts) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าบริเวณที่มีระดับของความเข้มข้นในการรับรู้ที่ต่ำที่ปรากฏในระดับเมือง คือ การขาดความชัดเจนหลักในการใช้ประโยชน์ที่ดินของย่าน ทั้งนี้รวมถึงการขยายตัวด้านธุรกิจบาร์เบียร์, ไนท์คลับภายในเมือง โดยไม่มีการจำกัดขอบเขต

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) จากการสังเกตของผู้ศึกษาถึงบริเวณที่มีระดับความเข้มข้นในการรับรู้ในระดับที่ต่ำภายในชุมชนเมือง พบว่า โดยมากเกิดจากสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น (Man-Made) อันได้แก่ป้ายโฆษณา, สิ่งประกอบภูมิทัศน์ที่มีความหลากหลาย (Variety) ป้ายสัญญาณเตือนขวยดานในการสัญจรมีจำนวนน้อย ในส่วนของภูมิสัญลักษณ์ในระยะไกลเป็นการขาดจุดหมายตาก่อนถึงบริเวณทางเข้าหลักต่าง ๆ

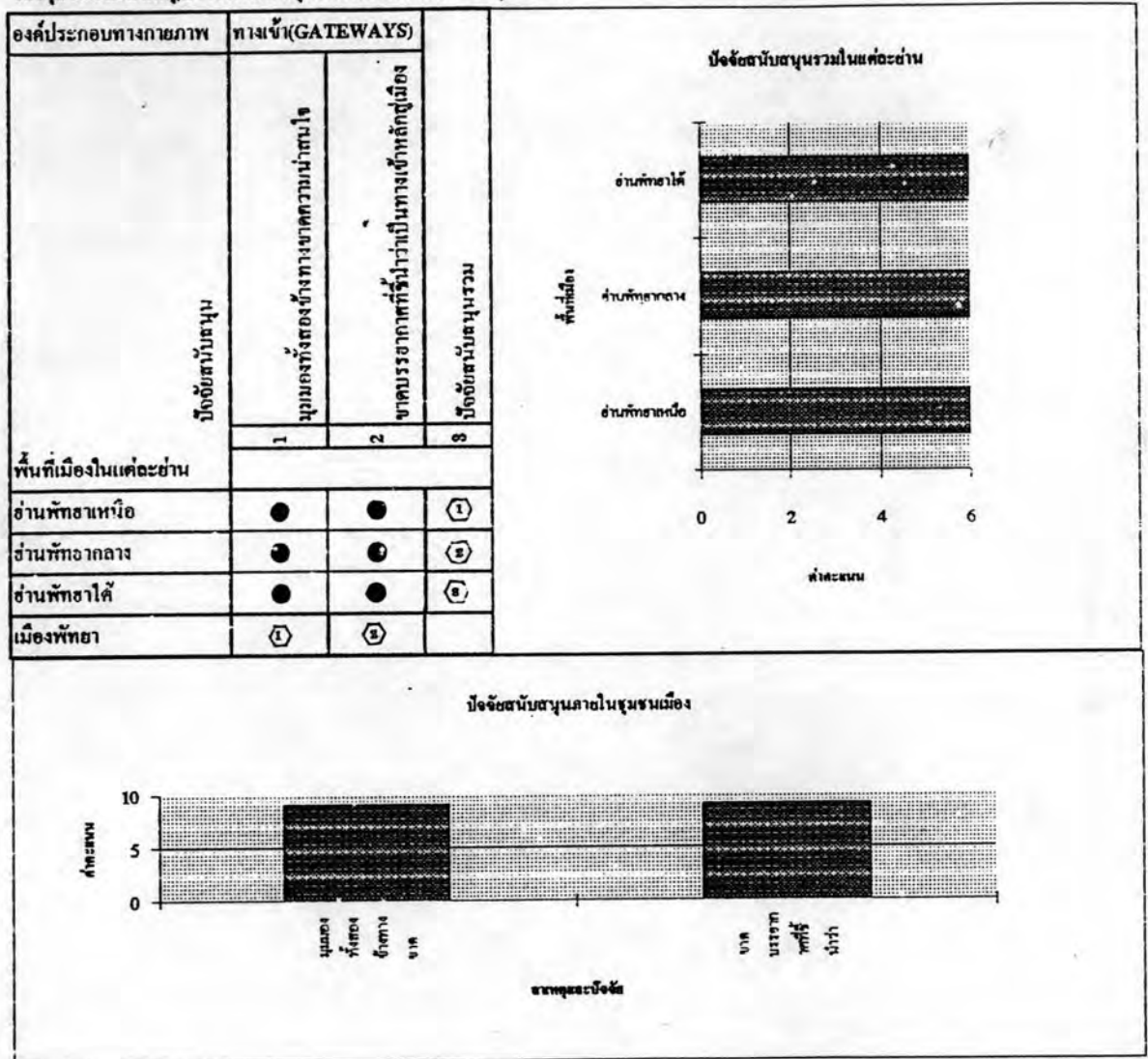
ในส่วนของความหมาย (Meaning) จากการสำรวจของผู้ศึกษาพบว่าความหมายทางด้านการใช้สอยซึ่งมักปรากฏอย่างชัดเจนจากกิจกรรม จากตัวขององค์ประกอบทางกายภาพในระดับเมืองในขณะที่ทำการสำรวจองค์ประกอบทางกายภาพต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้ศึกษาประทับใจองค์ประกอบทางกายภาพในระดับเมือง เป็นการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการขององค์ประกอบทางกายภาพที่แสดงออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัด โดยเฉพาะการปรับปรุงในด้านขององค์ประกอบทางภูมิทัศน์, ทางเท้าและบริเวณริมชายหาดให้มีสภาพที่ดียิ่งขึ้น

แผนภูมิที่ 4.8 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงของปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (ทางเข้า) ของชุมชนและสาเหตุ , ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์,การเชื่อมโยงของปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(ทางเข้า"GATEWAYS")

ของชุมชนและสาเหตุ,ปัจจัยที่สนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

สัญลักษณ์แสดงระดับความเข้มแข็ง

ค่าคะแนน ● สนับสนุนมาก(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่)

ค่าคะแนน ▲ สนับสนุนปานกลาง(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่งแต่ยังไม่มีความชัดเจน)

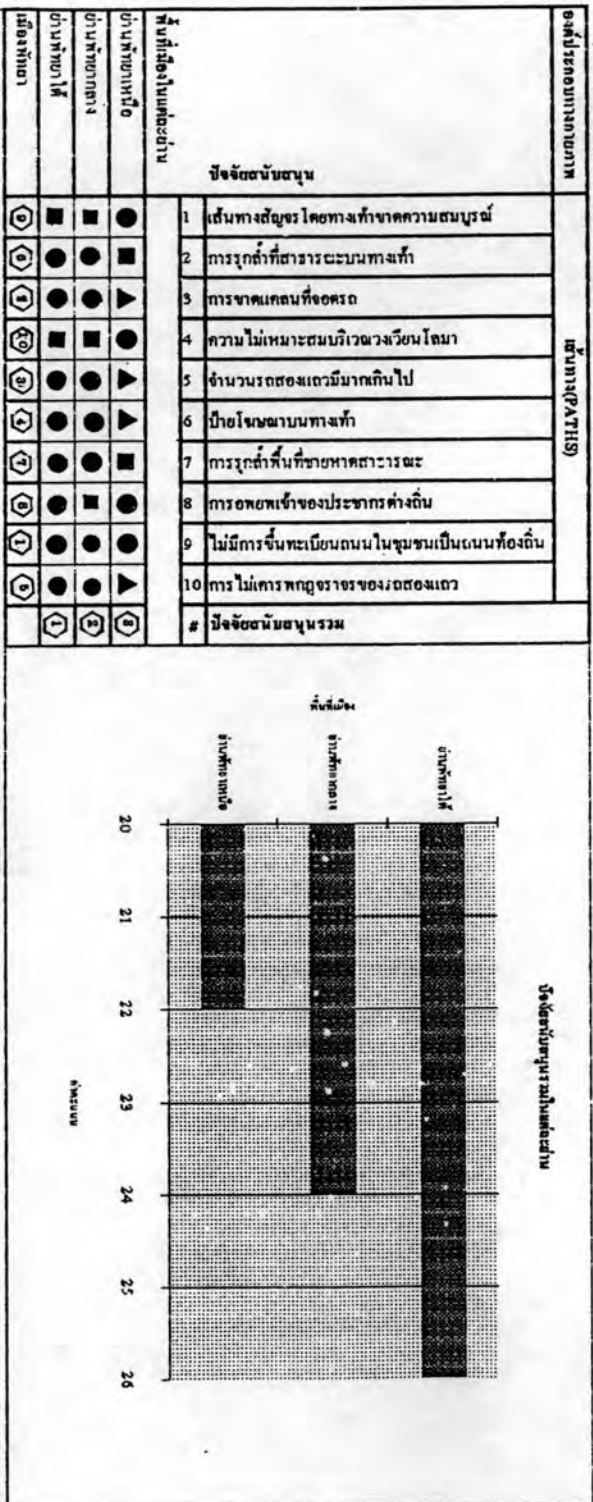
ค่าคะแนน ■ สนับสนุนน้อย(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมน้อยในพื้นที่)

ที่มา : จากการสำรวจ

แผนภูมิที่ 4.9 แสดงการประเมินความสัมพันธุ์, การเชื่อมโยงของปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (เส้นทาง) ของชุมชน และสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงของปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(เส้นทาง:ทาง "PARAS") ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

สัญลักษณ์แสดงระดับความสัมพันธ์

หมายเหตุ ● ตำบลขุนนางถูกเป็นปัจจัยที่เห็นเป็นอุปสรรคในพื้นที่

หมายเหตุ ▲ ตำบลขุนนางกลางถูกเป็นปัจจัยที่เห็นเป็นอุปสรรคในระดับพื้นที่

หมายเหตุ ■ ตำบลขุนนางใต้ถูกเป็นปัจจัยที่เห็นเป็นอุปสรรคในพื้นที่

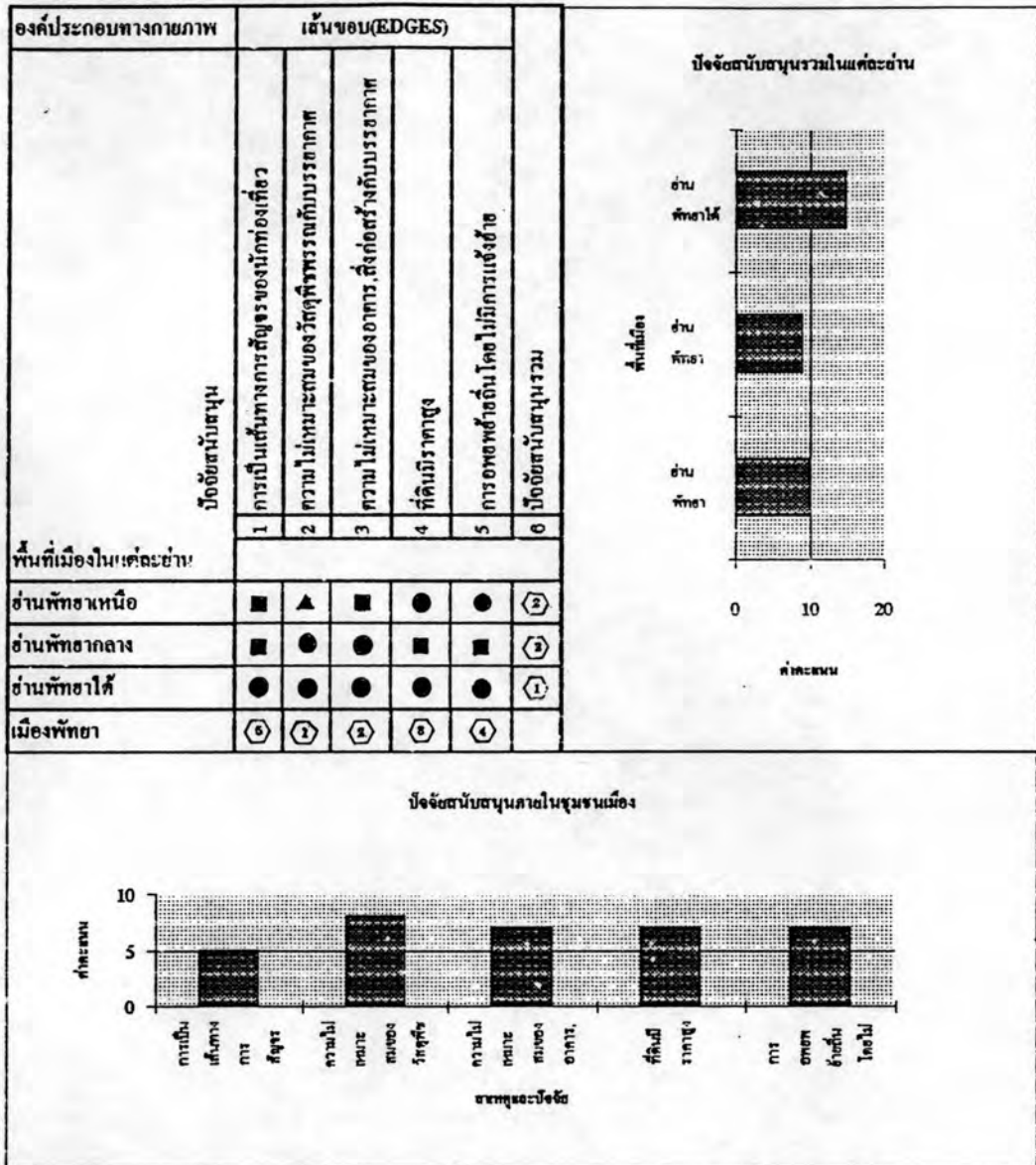
ที่มา : จากการสำรวจ

แผนภูมิที่ 4.10 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงของปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (เส้นขอบ) ของชุมชนและสาเหตุ , ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์,การเชื่อมโยงของปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(เส้นขอบ"EDGES")

ของชุมชนและสาเหตุ,ปัจจัยที่สนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

สัญลักษณ์แสดงระดับความเข้มข้น

ค่าคะแนน ● สนับสนุนมาก(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่)

ค่าคะแนน ▲ สนับสนุนปานกลาง(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่งแต่ยังไม่มีความชัดเจนนัก)

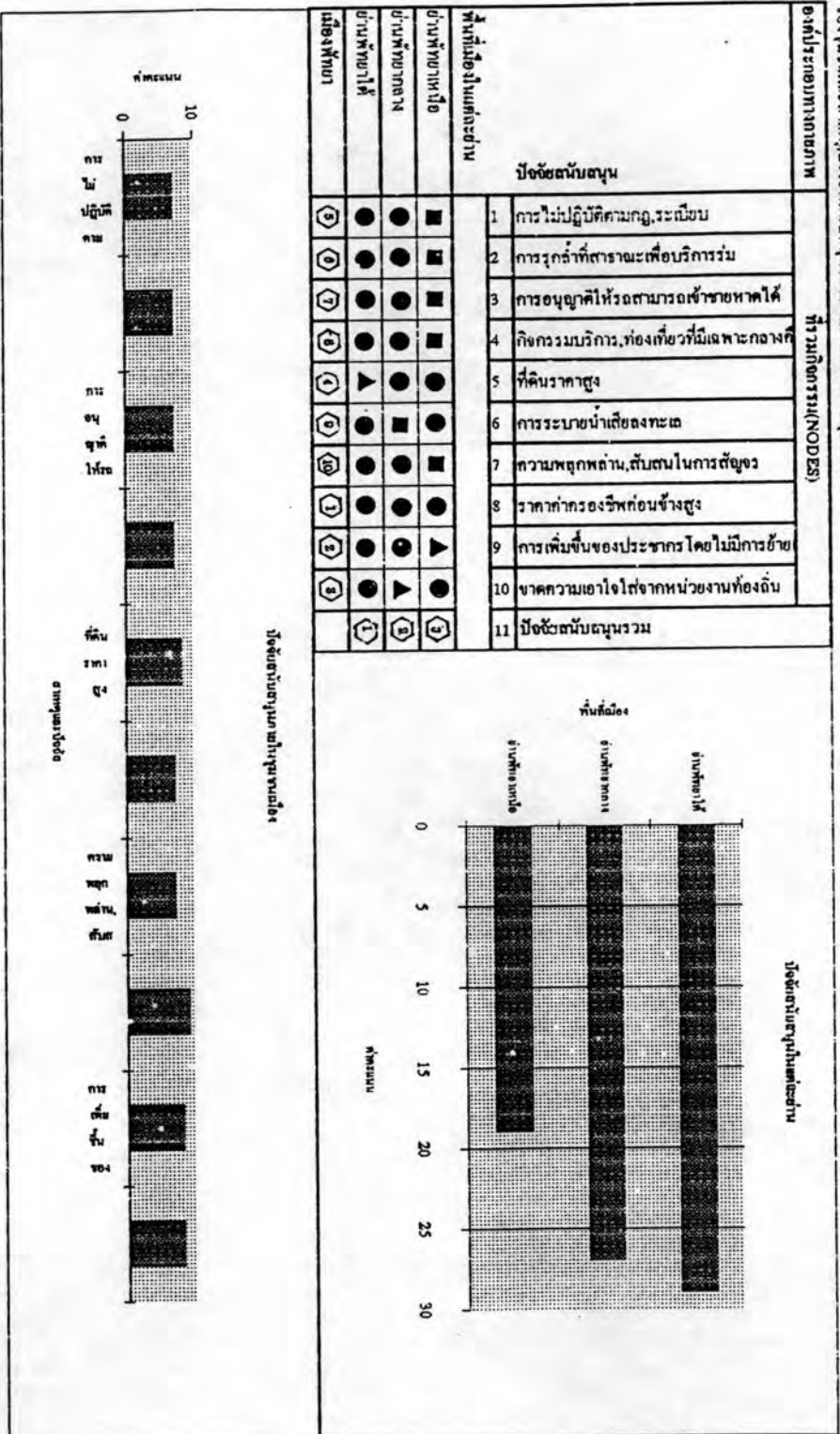
ค่าคะแนน ■ สนับสนุนน้อย(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมน้อยในพื้นที่)

ที่มา : จากการสำรวจ

แผนภูมิที่ 4.11 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ ; การเชื่อมโยงของปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (ศูนย์ชุมชน) ของชุมชนและสาเหตุ , ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงของปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (ใช้รวมกิจกรรม: NODES) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยที่สนับสนุนระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

สัญลักษณ์แสดงระดับความสัมพันธ์

● ตำบลชุมบง (เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่)

▲ ตำบลชุมปรางค์ (เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในระดับจังหวัดที่มีความชัดเจน)

■ ตำบลชุมน้อย (เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่)

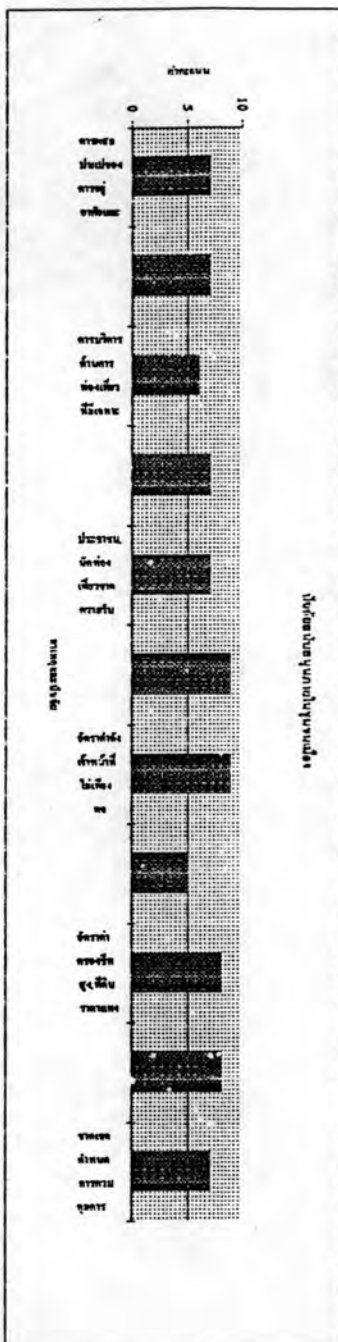
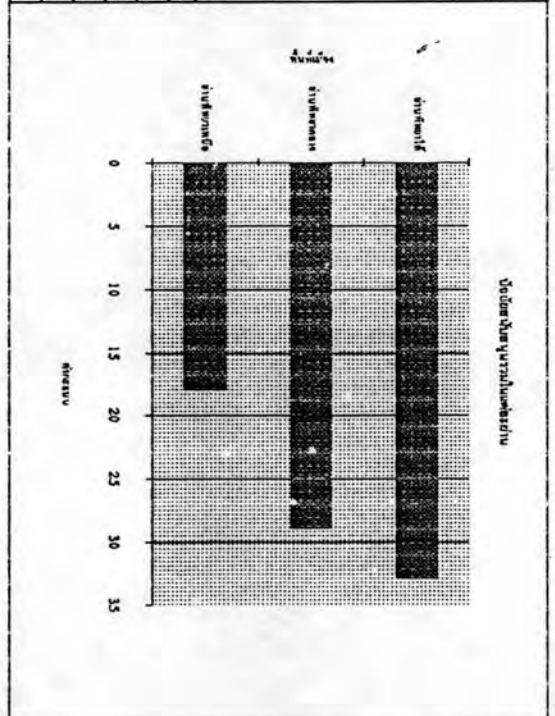
ที่มา : จากการสำรวจ

แผนภูมิที่ 4.12 แสดงการประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงของปัญหา ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (ย่าน) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุน ในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงของปัญหา ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (ย่าน) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

องค์ประกอบทางกายภาพ	ดัชนี (STRATEGY)
ปัจจัยสนับสนุนชุมชน	
1 การผสมผสานของการอยู่อาศัยและการประกอบกิจการ	
2 การขอควมผสมผสานของการใช้ที่ดิน	
3 การบริการด้านกาารท่องเที่ยวที่มีเฉพาะทาง	
4 การดึงดูดเงินลงทุนจากภาคการบริการ	
5 ประชาชน, นักท่องเที่ยวจากควมรับผิดชอบ	
6 มาตรฐานสถานที่บริการสาธารณะ	
7 ยึดหลักเชิงรุกในการแก้ไขปัญหา	
8 ความสอดคล้องในอิทธิพล	
9 ยึดหลักทฤษฎีการวางผังเมือง	
10 การอพยพแรงงานจากต่างถิ่น	
11 ขาดแคลนที่ดินสำหรับการอยู่อาศัย	
12 ปัจจัยสนับสนุนชุมชนรวม	

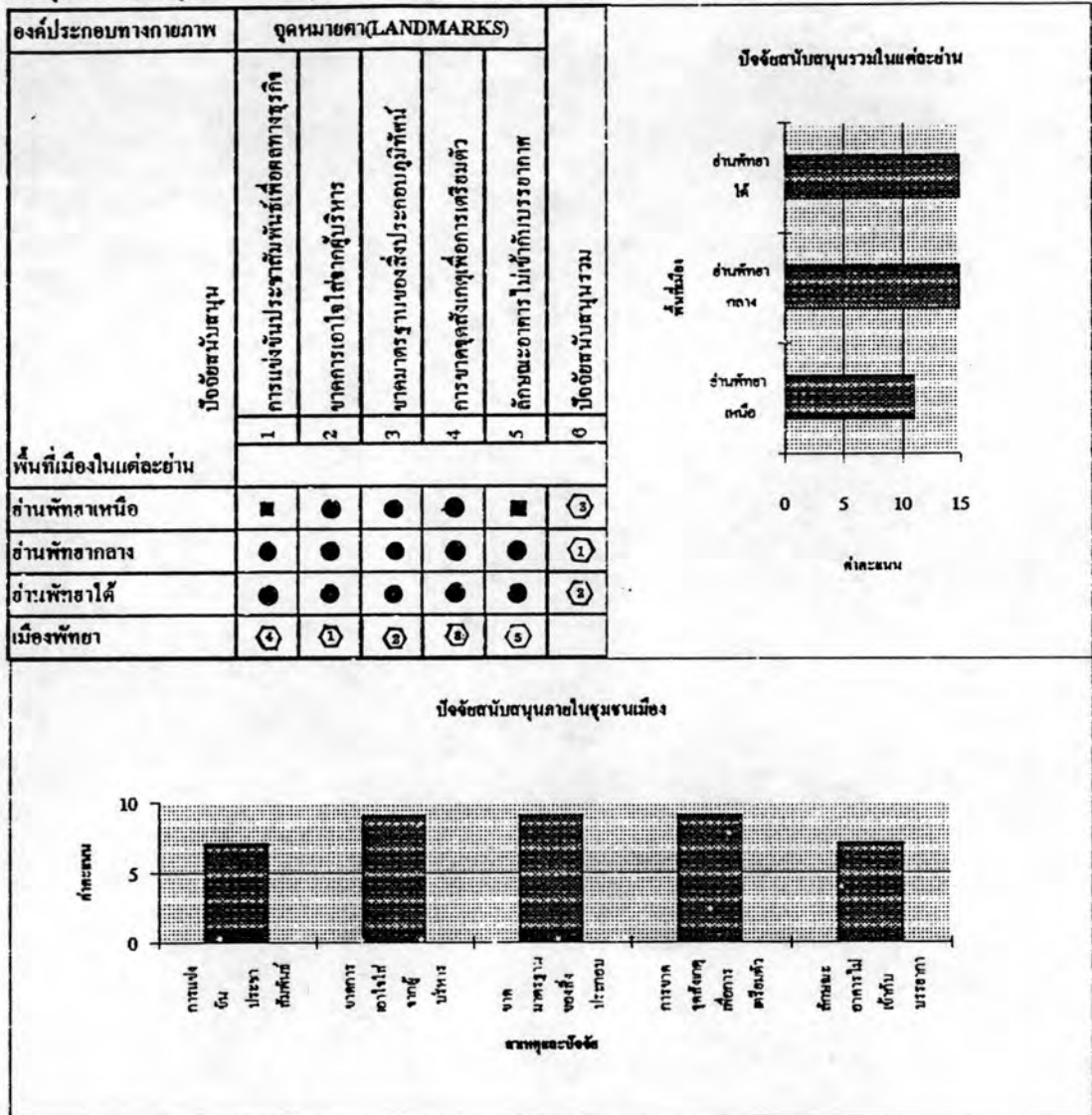
สัญลักษณ์แสดงระดับความสัมพันธ์
 ● ความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งมาก
 ▲ ความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างดี
 ■ ความสัมพันธ์ที่พอใช้
 □ ความสัมพันธ์ที่อ่อนแอ

ที่มา : จากการศึกษา

แผนภูมิที่ 4.13 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงของปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(จุดหมายตา) ของชุมชนและสาเหตุ , ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง 202

ผู้ศึกษา

การประเมินความสัมพันธ์,การเชื่อมโยงของปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(จุดหมายตา"LANDMARKS") ของชุมชนและสาเหตุ,ปัจจัยที่สนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง

สัญลักษณ์แสดงระดับความเข้มข้น

ค่าคะแนน ● สนับสนุนมาก(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่)

ค่าคะแนน ▲ สนับสนุนปานกลาง(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่งแต่ยังไม่มีความชัดเจนนัก)

ค่าคะแนน ■ สนับสนุนน้อย(เป็นปัจจัยที่เห็นเป็นรูปธรรมน้อยในพื้นที่)

ที่มา : จากการสำรวจ

1

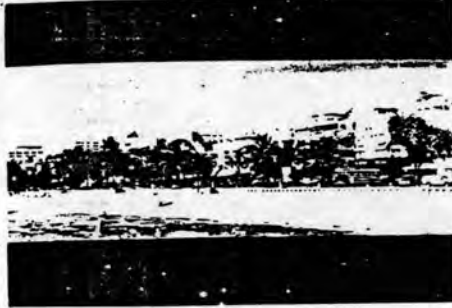
2

3

4

5

6

7

8

9

10

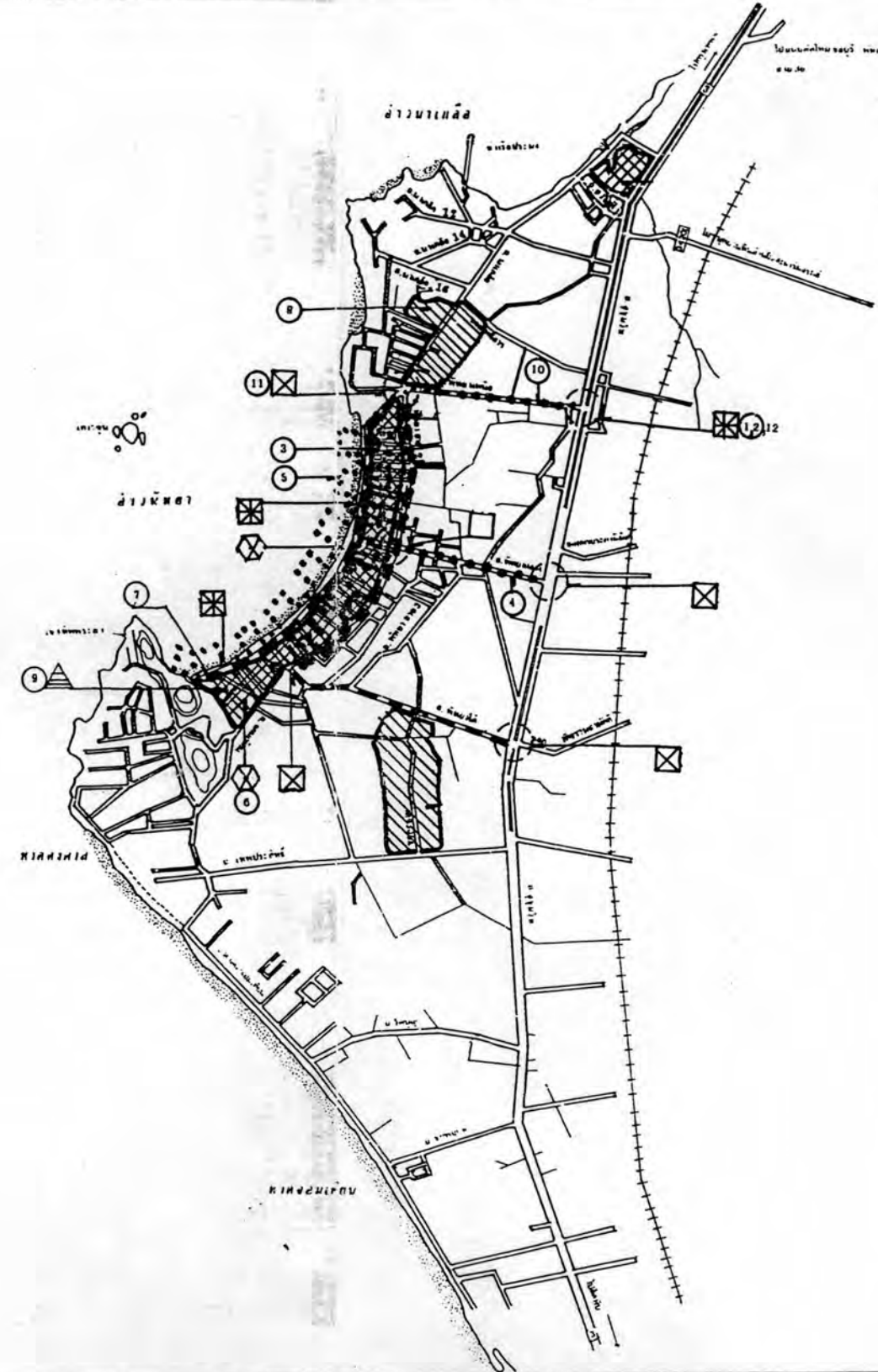

11

12

- 1 GATEWAY - การขาดจุดดึงดูดความสนใจบริเวณทางเข้าอีดถนนสุขุมวิท
- 2 GATEWAY - การขาดจุดดึงดูดความสนใจบริเวณย่านพืชมานี
- 4 PATH - การขาดมาตรฐานของทางเท้าและขาดความต่อเนื่องของพืชพรรณถนนพืชมานี
- 6,3 NODES - การขาดความต่อเนื่องของพืชพรรณและความไม่เข้ากันของรูปสัญลักษณ์อาคารบริเวณชายหาด
- 6 NODES - การใช้ประโยชน์อย่างไม่เต็มที่บริเวณย่าน Down Town
- DISTRICTS - การขาดความชัดเจนด้านการใช้ที่ดิน
- 7 NODES - การรุกเข้าพื้นที่ชายหาดออกแนวชายหาดยาวพืชมานี
- 8 DISTRICTS - ชุมชนแออัดบริเวณย่านชุมชนพืชมานีเนื่องจากการยึดครองที่สาธารณะ
- 9 ที่สนใจจากและอันตรายที่เกิดจากที่หมายคาระยะใกล้บริเวณพืชมานี
- 10-11 LOCAL L การขาดจุดหมายคาระยะใกล้บริเวณทางเข้าอีดและความไม่ชัดเจนของสิ่งประกอบภูมิทัศน์บริเวณย่านพืชมานี
- 12,1 DISTANCE L ความไม่ชัดเจนและการขาดจุดสังเกตที่เด่นชัดบริเวณทางเข้าอีดจากถนนสุขุมวิท

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์							รูปถ่าย	แผนที่	พื้นที่แสดง : ภาพรวมปัญหาตามองค์ประกอบทางกายภาพในระดับชุมชนจากการเปรียบเทียบ
GATEWAY	PATHS	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCAL L	รูปถ่าย			
							แผนที่	4.3	มาตราส่วน : 1:25000 1000 0 1000 เมตร

จากการทำการสำรวจสังเกตการณ์ (Visual Survey) ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ ทำให้สามารถทราบถึงเอกลักษณ์ (Identity) , ความแจ่มชัด (Legibility) ขององค์ประกอบทางด้านกายภาพ (Physical Element's) ซึ่งเป็นส่วนของโครงสร้าง (Structure) และส่วนของความหมาย (Meaning) เมื่อทำการสังเคราะห์ความแจ่มชัด (Legibility Synthetic) ด้านองค์ประกอบในข้างต้น ผลที่ได้จากสังเคราะห์เป็นภาพลักษณ์ (Image) ที่มีต่อเมืองพัทยาในอนาคตคือพัทยามีทุกอย่างที่ควรได้รับการส่งเสริม, สนับสนุนออกไป เพื่อให้ปรากฏอย่างชัดเจนในระดับชุมชนเมืองต่อไป

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่าน : บริเวณย่านพัทยาเหนือ

ผู้ศึกษา ในส่วนของเอกลักษณ์ (Identity) ของย่านพัทยาเหนือจากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าหากเดินทางไปยังเมืองพัทยา โดยเข้าทางถนนสว่างฟ้าผ่านชุมชนนาเกลือจะไม่สามารถทราบได้เลยว่าได้เดินทางเข้ามาใกล้จุดหมาย เนื่องจากหนทางสัญจรที่ไม่ค่อยดึงดูดใจ บ้านแถวซึ่งเป็นเรือนไม้ที่ค่อนข้างหนาแน่นและไม่เป็นระเบียบ สิ่งดังกล่าวนี้เป็นสภาพชนบทที่พยายามจะโตขึ้นอย่างไร้ทิศทาง ทำให้บริเวณย่านพัทยาเหนือมีความโดดเด่นในด้านของสภาพ, ลักษณะของอาคารที่เป็นเสมือน "หมู่บ้านชาวประมง" ซึ่งนับได้ว่าเป็นกรอบแวดล้อมทางกายภาพ (Physical setting) ที่อยู่กับย่านพัทยาเหนือโดยตลอดมา นอกจากนี้พื้นที่ในบริเวณนี้ยังเปรียบเสมือนแหล่งสำหรับผลิตอาหารเพื่อป้อนกลับคืนสู่เมืองพัทยา จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นแหล่งที่หารายได้ให้กับคนพัทยาเหนืออีกแหล่งหนึ่งอีกทั้งยังเป็นสิ่งสนับสนุนถึงเอกลักษณ์ที่อยู่ควบคู่กับย่านพัทยาเหนือตลอดมา

ในส่วนของ การรับรู้ของผู้ศึกษาจากการสำรวจโดยวิธีการสำรวจสังเกตการณ์ (Visual Survey) ในส่วนของโครงสร้าง (Structure) ทำให้สามารถทราบถึงบริเวณที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่สูงภายในบริเวณย่านพัทยาเหนือโดยมีรายละเอียดดังนี้ (แผนที่ 4.4)

- ทางเข้า (Gateways) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าบริเวณที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่สูง ได้แก่ทางเข้าในด้านทิศเหนือของเมืองพัทยาจากอำเภอศรีราชาโดยเฉพาะบริเวณทางแยกของถนนสว่างฟ้าตัดกับถนนสุขุมวิท สัญญาณเตือนซึ่งเป็นสิ่งบอกรับถึงการเข้าสู่ย่านพัทยาเหนือ (Sense of Place) ในบริเวณนี้ ได้แก่สะพานลอยคนข้ามบริเวณถนนสว่างฟ้าและป้ายบอกทางเข้าบริเวณย่านพัทยาเหนือ ซึ่งเปรียบเสมือนจุดสังเกตระยะไกลที่เด่นชัดที่สุดและมีป้ายบอกเขตเทศบาลเป็นที่หมายตาในระยะไกลอีกทั้งยังมีแนวคลองนาเกลือที่ทอดยาวในแนวทิศตะวันออก (จากอ่าวกระทิงลาย) ไปทางทิศตะวันตกทำหน้าที่เป็นเส้นขอบ (Edges) ส่วนในจุดสังเกตอื่น ๆ นั้นยังขาดความชัดเจนที่มีผลต่อการรับรู้

- เส้นทาง (Paths) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาโดยการสำรวจสังเกตการณ์ พบว่าเส้นทางสัญจรที่มีความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่สูง คือ เส้นทางประเภทถนน ทั้งนี้เนื่องจากการสำรวจ ผู้ศึกษาได้มีโอกาสเข้าไปใช้เส้นทางในประเภทดังกล่าวนี้มากที่สุด โดยเฉพาะถนน

พืथाเหนือ, ถนนพืथा-นาเกลือ, ถนนสว่างฟ้า ซึ่งนับได้ว่าเป็นถนนสายหลัก (Main Axis) ที่สำคัญภายในบริเวณย่าน เนื่องจากเป็นเส้นทางหลักในการนำไปสู่สถานที่สำคัญหลายแห่งภายในย่าน

- เส้นขอบ (Edges) ผลจากการสำรวจสังเกตการณ์ภายในพื้นที่ศึกษา พบว่าเส้นขอบที่มีความแข็งแรงชัดในการรับรู้สูงจำแนกออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ เส้นขอบที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ได้แก่แนวคลองนาเกลือ ส่วนแนวต้นชมพูพันธ์ทิพย์บริเวณริมถนนมีระดับของความแข็งแรงชัดในการรับรู้อยู่ในระดับที่ต่ำเนื่องจากเป็นเส้นขอบที่ไม่มีความเป็นระเบียบ (Informal Edges) ในระดับที่มากพอที่จะเป็นแนวที่ชัดเจนได้ ส่วนของเส้นขอบประเภทที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งมีผลต่อการรับรู้สูง ได้แก่ แนวถนนสุขุมวิทและถนนพืथाเหนือ ,ถนนสว่างฟ้า แต่ทั้งนี้จากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่า ลักษณะของเส้นขอบที่มนุษย์สร้างขึ้นจะมีผลต่อการรับรู้มากกว่าเส้นขอบที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) สามารถที่จะอธิบายในรายละเอียดต่างๆ ได้ดังนี้ คือศูนย์รวมชุมชนที่ปรากฏขึ้นตามลักษณะของกิจกรรม อันได้แก่ บริเวณสถานีโดยสารรถประจำทางปรับอากาศ,บริเวณเมืองจำลอง สำหรับศูนย์ชุมชนอีกประเภทหนึ่งเป็นศูนย์ชุมชนที่ปรากฏตามช่วงเวลา เช่น บริเวณตลาดนาเกลือ (ตลาดลานโพธิ์)

- ย่านหรือศูนย์กลางชุมชน (Districts) ภายในย่านพืथाเหนือจากการรับรู้ของผู้ศึกษาความเป็นย่านหรือศูนย์กลางของชุมชนมักจะเกิดจากกิจกรรมที่สามารถจะมองเห็นได้ภายในบริเวณย่าน ผลจากการทำ Visual Survey ของผู้ศึกษาพบว่าบริเวณย่านที่มีความแข็งแรงชัดในการรับรู้สูงสามารถจำแนกได้ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ บริเวณย่านที่มีการประกอบการพาณิชย์กรรม อันได้แก่ ย่านร้านค้าและตลาดสด,ย่านโรงงานแปงมันและโรงเลื่อย ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนน้อยในปัจจุบันและย่านโรงแรมดุสิตรีสอร์ทและโรงแรมวงศ์อำมาตย์

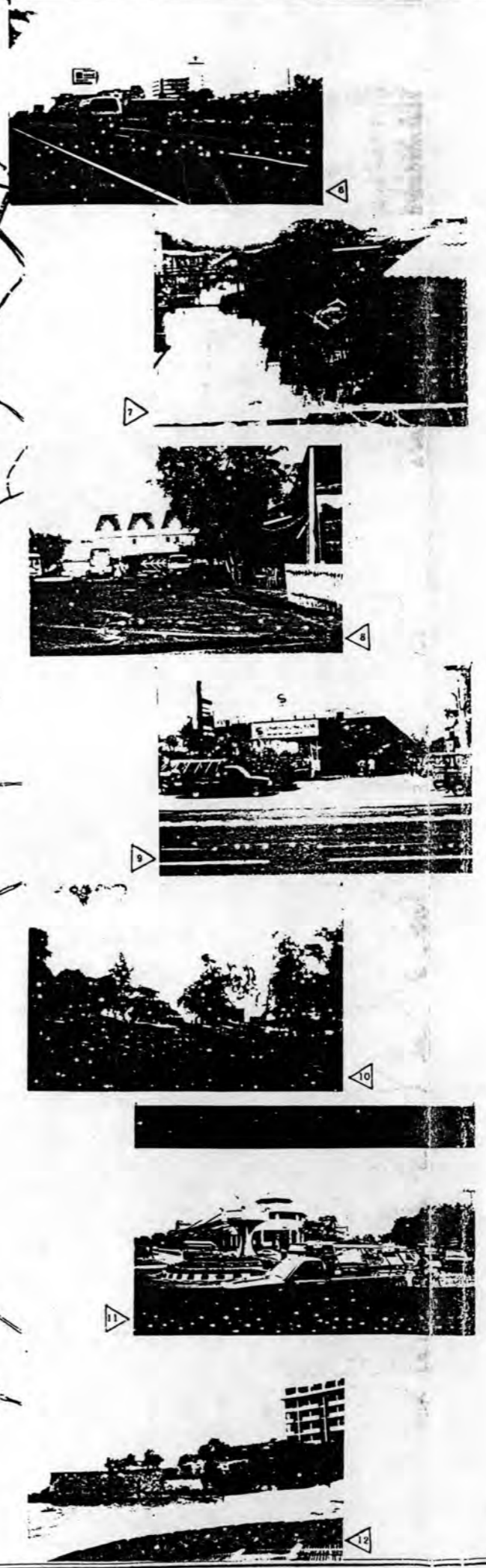
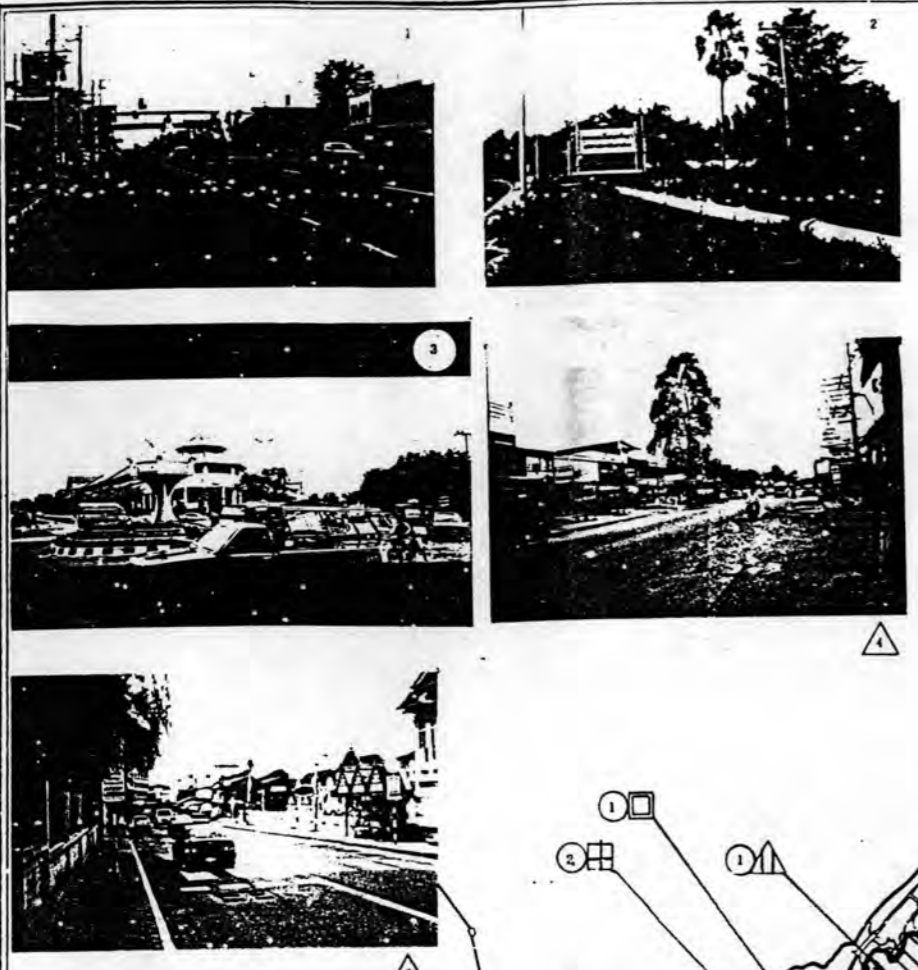
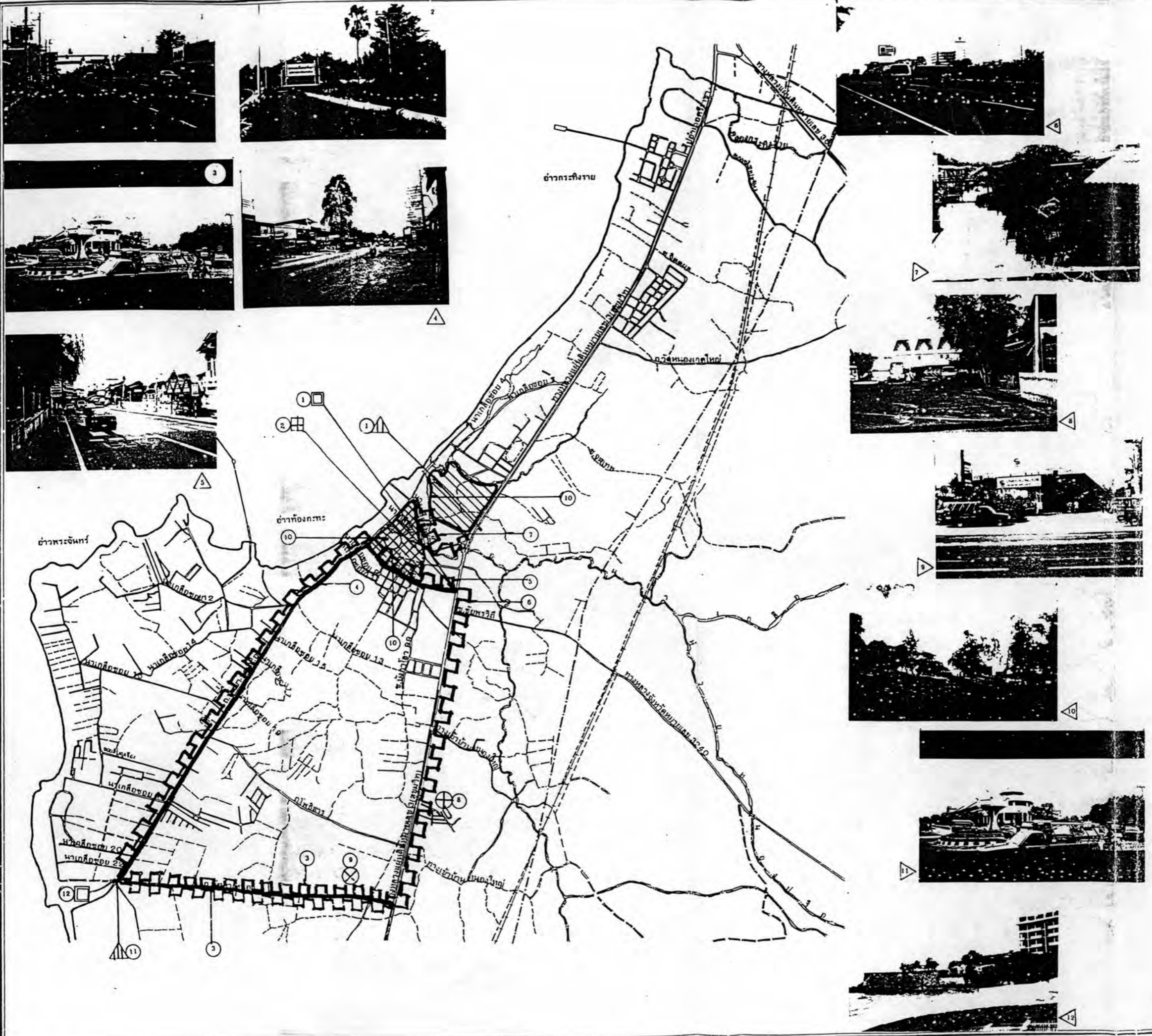
- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) ภายในพื้นที่ศึกษาบริเวณย่านพืथाเหนือจากการรับรู้ของผู้ศึกษา สามารถจำแนกการพิจารณาองค์ประกอบทางกายภาพด้านนี้ได้ดังต่อไปนี้ ภูมิสัญลักษณ์ที่ทำหน้าที่เป็นที่หมายตาในระยะไกล (Distance Landmark) ซึ่งทำหน้าที่เป็นจุดสังเกต (Point of View) ในระยะไกลจากการรับรู้ของผู้ศึกษา ได้แก่ โรงแรมดุสิตรีสอร์ทพืथा สำหรับในส่วนของภูมิสัญลักษณ์ที่ทำหน้าที่เป็นที่หมายตาในระยะใกล้ (Local Landmark) นั้นจากการรับรู้ของผู้ศึกษา ได้แก่ วงเวียนโลมาบริเวณสี่แยกบนถนนพืथाเหนือซึ่งช่วยในการกำหนดทิศทาง (Orientation) ในการสำรวจของผู้ศึกษาได้เป็นอย่างดี ส่วนของการรับรู้ (Perception) ของผู้ศึกษาสำหรับบริเวณที่มีระดับของความแข็งแรงชัด (Legibility)จากการรับรู้ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (Physical Element's)ในระดับที่ต่ำภายในบริเวณย่านพืथाเหนือ นั้นสามารถอธิบายได้ดังนี้ (แผนที่ 4.5)

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน
เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์ :

แสดงค่าความแข็งในการรับรู้ประกอบทางกายภาพของชุมชน

GATEWAY	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCAL L	จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ

- 1 GATEWAY - สะพานลอยคนข้ามปากทางเข้าถนน
สร้างฟ้า
- 2 GATEWAY - ป้ายบอกเขตเทศบาลซึ่งบ่งบอกถึง
การเข้าถึง
- 3-5 PATHS - เส้นทางสายหลักถนนพัทยาเหนือ,
ถนนพัทยา-นาเกลือ, ถนนสร้างฟ้า
- NODES - เส้นขอบที่มนุษย์สร้างขึ้น ถนนพัทยา
เหนือ, ถนนพัทยา-นาเกลือ, ถนน
สร้างฟ้า
- 6-7 NODES - ถนนสุขุมวิท, ถนนนาเกลือ
- 8-10 NODES - เมืองจำลอง, สถานีขนส่ง, ตลาด
सानโพลี
- 10 DISTRICTS - ตลาดसानโพลี
- 11,2 LOCAL L - ป้ายบอกเขตเทศบาล,
วงเวียนโอบมา
- 12,2 DISTANCE L - สะพานลอยคนข้ามบน
ถนนสุขุมวิท, โรงแรมคัสสิริสโรว์ด

แผนที่แสดง : ภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพใน
ระดับย่าน(พัทยาเหนือ)จากการรับรู้ของผู้ศึกษา

ที่มา : จากการสำรวจโดยการสังเกต

มหาวิทยาลัย :

สาขาวิชา :

ภาควิชาการวางผังเมืองและสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

หน้าที่ : 4.4

- ทางเข้า (Gateways) จากการรับรู้โดยวิธีการทำ Visual Survey ภายในบริเวณย่านพัทยาเหนือของผู้ศึกษาพบว่า บริเวณทางเข้าหลักบนเส้นทางสายพัทยาเหนือบรรยากาศภายในบริเวณนั้นยังขาดความน่าสนใจ

- เส้นทาง (Paths) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาได้แก่ การขาดมาตรฐานของเส้นทางประเภทถนน, ทางเท้า ภายในโดยเฉพาะเส้นทางประเภททางเท้ายังมีความคับแคบซึ่งส่งผลถึงความไม่สะดวกในการสัญจร โดยเฉพาะบริเวณตลาดเก่านาเกลือ

- เส้นขอบ (Edges) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาถึงบริเวณเส้นขอบที่มีระดับของความแข็งแรงในการรับรู้ได้ สามารถจำแนกได้เป็นเส้นขอบจากสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นได้แก่ การรुक้าของแนวอาคาร, โรงแรมและอาคารพักอาศัยบริเวณแนวคลองนาเกลือ อีกส่วนหนึ่งเป็นเส้นขอบที่เป็นธรรมชาติ ได้แก่การขาดความต่อเนื่องของวัสดุพืชพรรณซึ่งแสดงออกมาในลักษณะของเส้นขอบที่ไม่เป็นระเบียบ (Informal Edges) บริเวณริมถนนสายหลัก (Main Axis) เช่นถนนพัทยาเหนือ, ถนนพัทยา-นาเกลือและถนนสว่างฟ้า

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) จากการสำรวจของผู้ศึกษาพบว่าประกอบไปด้วยการขาดแคลนจุดอำนวยความสะดวกและการบริการสาธารณะ รวมถึงสภาพของความสกปรกภายในบริเวณ

- ย่านหรือศูนย์กลางชุมชน (Districts) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าได้แก่การขาดความเป็นระเบียบในบริเวณตลาดนาเกลือ (ตลาดลานโพธิ์)

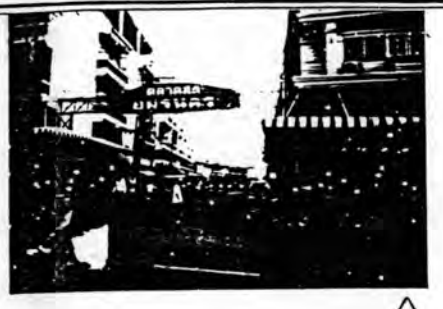
- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) นับได้ว่าเป็นจุดสังเกต (Point of Views) ที่ช่วยกระตุ้นเตือนถึงการจดจำทิศทาง (Orientation) ภายในบริเวณย่านโดยการสำรวจภายในพื้นที่ศึกษาสามารถอธิบายถึงการรับรู้บริเวณที่มีระดับความแข็งแรงในการรับรู้ได้โดยจำแนกเป็นการรับรู้จุดสังเกตในระยะใกล้พบว่าภายในบริเวณย่านพัทยาเหนือยังขาดป้ายซึ่งเปรียบเสมือนสัญญาณเตือนให้กับผู้ที่เข้ามาสัมผัสภายในบริเวณย่านนั้นทราบถึงทิศทางของแหล่งที่ต้องการเดินทางไปโดยเฉพาะเส้นทางสายพัทยา-นาเกลือ, ถนนสว่างฟ้า ส่วนจุดสังเกตที่สามารถมองเห็นได้ในระยะไกลพบว่า ยังขาดจุดที่เป็นสัญญาณเตือนการเข้าถึงบริเวณพื้นที่ (Sense of Place) ที่ดีพอ

ในส่วนของความหมาย (Meaning) ผลจากการสำรวจของผู้ศึกษาพบว่า ความหมายซึ่งเกิดขึ้นในขณะที่ทำการสำรวจและรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพเหล่านั้น เป็นความประทับใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมซึ่ง พบว่าบริเวณต่างๆภายในย่านยังมีสภาพของความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างเรียบง่าย อีกทั้งยังคงความเป็นลักษณะของหมู่บ้านชาวประมงที่มีความโดดเด่น ในอีกส่วนหนึ่งเป็นความประทับใจในสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนซึ่งพบว่า วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนค่อนข้างจะเรียบง่าย มีความเป็นกันเองและมีความช่วยเหลือเกื้อกูลและมีน้ำใจในการแนะนำและสนับสนุน นับนี้เป็นสิ่งกระตุ้นเตือนให้ผู้ศึกษาเกิดความประทับใจจนกลายเป็นความทรงจำในขณะที่ได้เข้าไปดำเนินการสำรวจภายในพื้นที่ศึกษาบริเวณย่านพัทยาเหนือ

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน
เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

1

2

3

4

5

6

7

8

สัญลักษณ์ : แสดงค่าความถี่เกิดในการรับรู้ประกอบทางกายภาพของชุมชน

GATEWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCAL	จุดศึกษา
							จุดศึกษา
							จุดศึกษา
							จุดศึกษา

- 1 GATEWAYS = การขาดจุดสังเกตบริเวณทางเข้าหลักบริเวณถนนพัทยาเหนือ
- 2 PATHS = ความคับคั่งของบริเวณจุดตัดบนถนนพัทยา-นาเกลือ, ถนนสว่างฟ้า
- 3 EDGES = การรุกคืบแนวเส้นของตามธรรมชาติบริเวณแนวคลองนาเกลือ
- 4 EDGES = การขาดความต่อเนื่องของพืชพรรณบริเวณถนนพัทยา-นาเกลือ
- 5 NODES = พื้นที่สีเขียวของชุมชนที่มีเพียงน้อยนิด
- 6 DISTRICTS = การขาดจุดอำนวยความสะดวกและความสมบูรณ์ของอาคารพาณิชย์
- 7-8 DISTANCE L, LOCAL L = การขาดสัญญาณและองค์ประกอบทางภูมิทัศน์เกี่ยวกับการจราจรบริเวณจุดตัดของถนนสว่างฟ้า, จุดแยกของถนนพัทยา-นาเกลือ

แผนที่แสดง : ภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน(พัทยาเหนือ)จากการรับรู้ของผู้ศึกษา

ที่มา : จากการสำรวจโดยการสังเกต

มาตราส่วน :

หน้าที่ : 4.5

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ภาควิชาการวางผังเมืองและภูมิสถาปัตย์

พุทธศักราช ๒๕๒๖

ผลจากการสำรวจด้านองค์ประกอบทางกายภาพ ภายในบริเวณย่านพญาเหนือของผู้ศึกษาและนำผลจากการศึกษาในส่วนเอกลักษณ์ โครงสร้างและความหมายที่ได้จากการศึกษามาทำการสังเคราะห์ สิ่งที่เป็นผลที่เกิดจากการสังเคราะห์ดังกล่าวจะทำให้ทราบถึงภาพลักษณ์เป็นความเด่นชัดในอนาคต โดยเฉพาะการแสดงออกถึงสภาพของความเป็นพื้นเมืองดั้งเดิมที่ยังอยู่ควบคู่กับพญาเหนือมาโดยตลอด

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่าน : บริเวณย่านพญากลาง

ผู้ศึกษา ในส่วนของเอกลักษณ์ (Identity) ของย่านพญากลางจากการรับรู้ของผู้ศึกษา ในขณะที่เดินทางเข้าไปทำการสำรวจภายในบริเวณย่านพญากลาง พบว่า สิ่งที่ทำให้บริเวณย่านพญากลางมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากบริเวณอื่น ๆ คือ ลักษณะและสภาพของอาคาร, ร้านค้า, ภัตตาคารต่าง ๆ ซึ่งมีการกระจุกตัวอยู่เฉพาะระหว่างถนนเลียบริมทางกับถนนพญาสายสองและกล่าวได้ว่าบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณละแวกการค้า , พาณิชยกรรมภายในย่านและยังเป็นตลาดที่สร้างขึ้นมาเพื่อรองรับลูกค้าชาวต่างประเทศซึ่งกำลังซื้อในระดับที่สูง ในอีกสิ่งหนึ่งเป็นความแตกต่างของโครงข่ายที่มีความแตกต่างจากพื้นที่ย่านอื่น ๆ เนื่องจากความเด่นชัดในการเชื่อมโยงระหว่างเส้นทางหลักและเส้นทางย่อย โดยเฉพาะเส้นทางหลักอันได้แก่ถนนเลียบริมทางและถนนพญาสาย 2 กับเส้นทางย่อยนับตั้งแต่พญาซอย 1 เป็นต้นไป

ในส่วนของการรับรู้ (Perception) จากการสำรวจโดยการทำ Visual Survey ในส่วนของโครงสร้างซึ่งเป็นความสัมพันธ์ด้านองค์ประกอบทางกายภาพหลัก 6 ประเภท ภายในย่านพญากลางสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้ (แผนที่ 4.6)

- ทางเข้า (Gateways) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าบริเวณที่มีความแจ่มชัด (Legibility) ต่อการรับรู้ในระดับที่สูง ได้แก่ทางแยกของถนนพญากลางตัดกับถนนสุขุมวิท โดยที่สัญญาณเตือนที่เปรียบเสมือนบอกถึงการเดินทางเข้าสู่ย่านพญากลางมีเพียงป้ายบอกทางเข้าสู่บริเวณพญากลางที่เปรียบเสมือนกับจุดสังเกตในระยะไกลเท่านั้น

- เส้นทาง (Paths) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาได้ว่าเส้นทางสัญจรที่มีความแจ่มชัดมากที่สุดได้แก่ถนนสายหลักเช่น ถนนเลียบริมทาง , ถนนพญาสาย 2 และถนนพญากลาง ซึ่งนับได้ว่าเป็นเส้นทางที่นำไปสู่บริเวณสถานที่สำคัญอื่น ๆ ทั้งภายในบริเวณย่านพญากลางเอง และสถานที่สำคัญภายในบริเวณย่านอื่น ๆ หรือเป็นทางเชื่อม (Corridor) กับบริเวณจุดสำคัญต่าง ๆ ภายในชุมชน

- เส้นขอบ (Edges) นับเป็นองค์ประกอบทางกายภาพที่สำคัญซึ่งช่วยในการกำหนดขอบเขตของบริเวณย่าน จากการรับรู้ของผู้ศึกษาสามารถจำแนกออกเป็นเส้นขอบที่เกิดจากสภาพแวดล้อมธรรมชาติอันได้แก่ แนวชายหาดพญา ส่วนเส้นของประเภทที่มนุษย์สร้างขึ้นจากการสำรวจและการสังเกตของผู้ศึกษาพบว่า ถนนสุขุมวิท, ถนนพญาเหนือ, ถนนพญาใต้ ,

แนวตึกแถวประเภทอาคารพาณิชย์ริมเส้นทางถนนพญาสายสอง มีระดับความแจ้งชัดที่มีผลต่อการรับรู้สูง

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าที่รวมกิจกรรมที่มีความแจ้งชัดในการรับรู้ในระดับที่สูงเกิดตามลักษณะของกิจกรรม เช่นบริเวณสถานีรถไฟ , หาดทรายชายทะเล ซึ่งเป็นที่รวมกิจกรรมที่เกิดจากการพักผ่อน แต่จากการสังเกตของผู้ศึกษาพบว่าที่รวมกิจกรรมทางธรรมชาติจะมีระดับของความชัดเจนในการรับรู้มากกว่าที่รวมกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น

- ย่านหรือศูนย์กลางชุมชน (Districts) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาความเป็นย่านหรือศูนย์กลางชุมชนมักเกิดตามลักษณะของกิจกรรมภายในย่าน ผลจากการทำ Visual Survey พบว่าศูนย์กลางชุมชนที่มีความแจ้งชัดในระดับสูงได้แก่ บริเวณศูนย์กลางชุมชนโรงแรมรอยัลการ์เด้นท์พลาซ่า, ห้างไมค์ ดีพาร์ทเมนท์สโตร์ , ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพาร์ค ซึ่งเป็นละแวกที่มีความเด่นชัดของกิจกรรมทางด้านพาณิชย์กรรมที่ค่อนข้างมีความทันสมัย ส่วนบริเวณย่านหรือศูนย์กลางชุมชนที่มีความแจ้งชัดในการรับรู้ในระดับรองลงมาเป็นศูนย์กลางชุมชนละแวกศูนย์การค้าและอาคารพาณิชย์ ซึ่งอยู่ระหว่างถนนพญาสายสองกับถนนสุขุมวิท

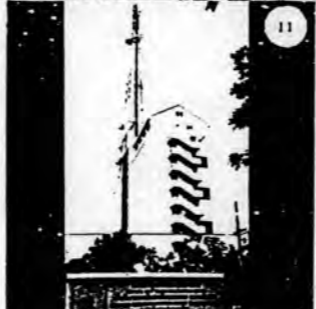
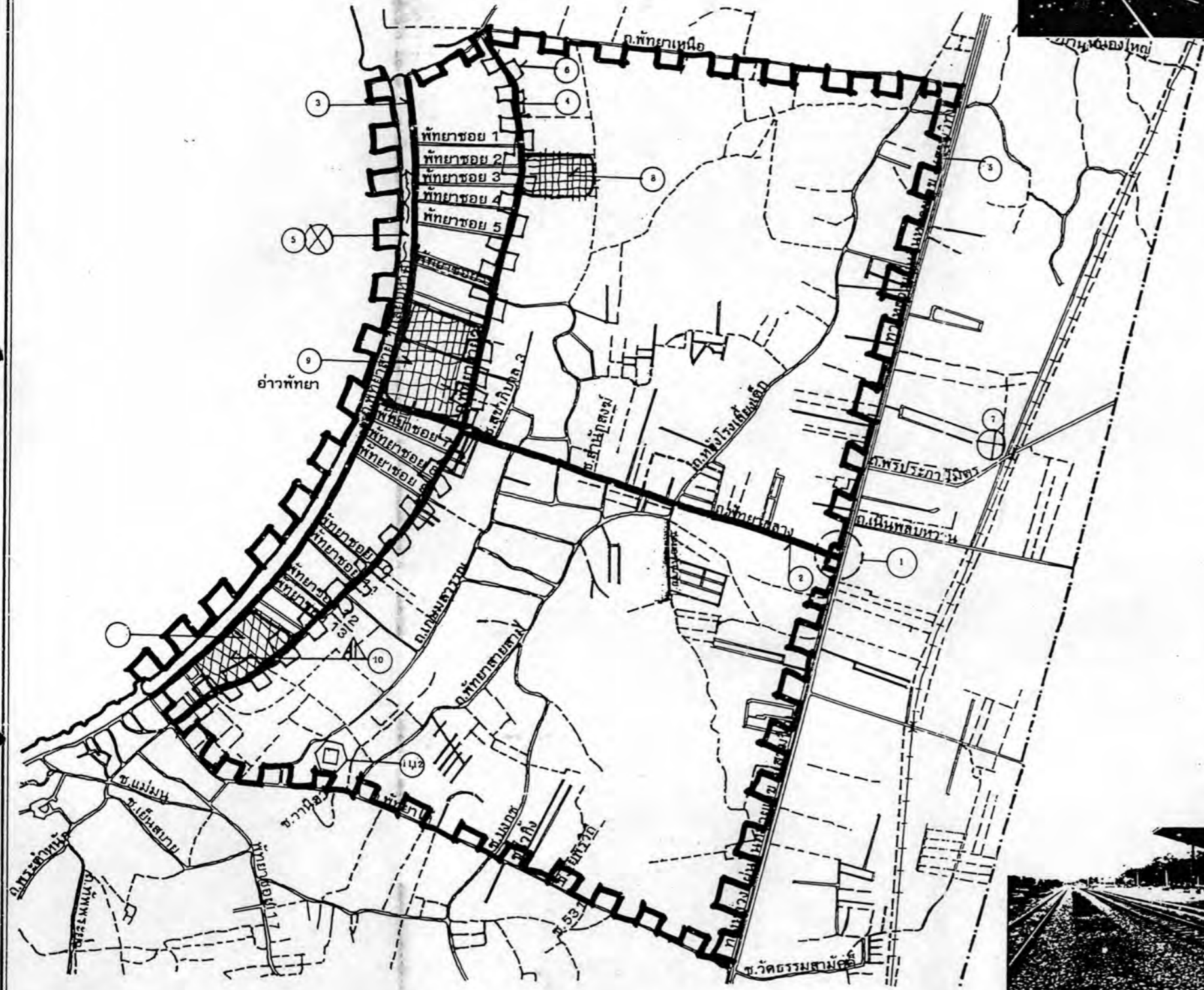
- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาสามารถจำแนกเป็นจุดสังเกตในระยะใกล้ โดยผลจากการสำรวจสังเกตการณ์ของผู้ศึกษาพบว่าโรงแรมรอยัลพลาซ่าและห้างไมค์ดีพาร์ทเมนท์สโตร์ เป็นจุดสังเกตในระยะใกล้ที่มีความชัดเจนโดยมีจุดสังเกตที่สื่อออกมาเป็นสัญลักษณ์ต่าง ๆ ของอาคารโรงแรมและห้างสรรพสินค้าเหล่านั้น ในส่วนของจุดสังเกตในระยะไกลซึ่งมีความชัดเจนและมีผลต่อความแจ้งชัดในการรับรู้ พบว่า เสาสูง (Tower) ของศูนย์คมนาคม (Communication Center) และองค์การโทรศัพท์นับเป็นจุดสังเกตระยะไกลที่มีความชัดเจนต่อการรับรู้มากที่สุด

ในส่วนของการรับรู้จากการทำการสำรวจสังเกตการณ์ของผู้ศึกษา ในส่วนของโครงสร้างซึ่งเป็นส่วนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักทางกายภาพ (Physical Element's) 6 ประเภท ที่มีความแจ้งชัดในการรับรู้ในระดับที่ต่ำภายในบริเวณย่านพญาสายสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้ (แผนที่ 4.7)

- ทางเข้า (Gateways) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่า เกิดจากบริเวณทางเข้าหลักขาดบรรยากาศที่ดึงดูดโดยเฉพาะบริเวณทางเข้าหลักบนถนนพญาสาย เนื่องจากมุมมองทั้งสองข้างของบริเวณทางเข้าขาดบรรยากาศที่คอยกระตุ้นเตือนหรือชักนำให้ผู้ที่ผ่านมาพบเห็นเกิดความประทับใจ

- เส้นทาง (Paths) ผลจากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าบริเวณที่มีระดับของความแจ้งชัดในการรับรู้ในระดับที่ต่ำได้แก่ บริเวณถนนเลียบบาด , ถนนพญาสาย 2 รวมทั้งบริเวณสี่แยกพญาสายและถนนสายพญาสายซึ่งเป็นถนนสายหลักซึ่งเปรียบเสมือนแกนหลักของย่าน (Axis of District)

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์ :

แสดงถึงความแข็งยึดในการใช้ประกอบทางกายภาพชุมชน

GATEWAY	PATHS	ROADS	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCAL L	จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ

- 1 GATEWAY = บริเวณปากทางเข้านอนพัทยากลาง
- 2-4 PATHS = เส้นทางสายหลัก, ถนนพหลโยธิน, ถนนสุขุมวิท, ถนนพัทยาสายสอง
- 5-6 ROADS = แนวถนนสุขุมวิท, ชายหาดพัทยา, ซอยอาคารพาณิชย์ริมถนนพัทยาสายสอง
- 7, 8 NODES = สถานีรถไฟเมืองพัทยา, ชายหาดพัทยา
- 8-9 DISTRICTS = ละแวกศูนย์การค้า, ไม้ค้ำดิพาร์ทเมนต์ไฮท์, รอยัล การ์เด้นส์ พลาซ่า และแนวศูนย์การค้าบริเวณระหว่างถนนพัทยาสายสองกับถนนเลียบหาด
- 10, 8 LOCAL L = โรงแรม, ศูนย์การค้า รอยัล การ์เด้นส์ พลาซ่า, ห้างไม้ค้ำดิพาร์ทเมนต์ไฮท์
- 11, 12 DISTANCE L = เสาสูงของศูนย์โทรคมนาคม, องค์การโทรศัพท์

แผนที่แสดง : ภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยากลาง) จากการบินขึ้นของผู้ศึกษา

ที่มา : จากการบินขึ้นโดยการสังเกต

มาตราส่วน :

แผนที่ 4.6

โครงการวางแผนภาคชุมชนเมือง

ศูนย์บริการชุมชนเมือง

- เส้นขอบ (Edges) จากการสำรวจของผู้ศึกษา สามารถจำแนกเส้นขอบที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่ต่ำได้ดังต่อไปนี้ เส้นขอบที่เกิดจากสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ แนวของอาคารพาณิชย์ โรงแรมและศูนย์การค้าบริเวณริมหาด ซึ่งมีสภาพไม่เข้ากับบรรยากาศโดยรอบ ในส่วนของเส้นขอบที่เป็นธรรมชาติจากการรับรู้ของผู้ศึกษา พบว่า เกิดจากความไม่ต่อเนื่องและความไม่สัมพันธ์ ในด้านการใช้วัสดุพืชพรรณบริเวณริมถนนสายหลักต่างๆ เช่น ถนนเลียบริมหาด, ถนนพิทยากลางและถนนพิทยาสายสอง ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะของความไม่เป็นระเบียบของเส้นขอบดังกล่าว

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) ผลจากการสำรวจของผู้ศึกษาพบว่าภายในพื้นที่ศึกษาซึ่งขาดจุดอำนวยความสะดวกและบริการสาธารณะที่จำเป็น เช่น ที่อาบน้ำจืด, สุขาสาธารณะโดยเฉพาะบริเวณชายหาดพิทยา, การขาดแคลนบริเวณพื้นที่สีเขียวในบริเวณที่เป็นศูนย์กลางของชุมชนภายในย่าน โดยเฉพาะในพื้นที่ระหว่างถนนเลียบริมหาดและถนนพิทยาสายสอง

- ย่านหรือศูนย์กลางชุมชน (Districts) ผลจากการสำรวจสังเกตการณ์ของผู้ศึกษาถึงบริเวณที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำ พบว่าเกิดจากความหลากหลายของป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดความไม่เป็นระเบียบ, การขยายตัวของร้านค้าเบียร์โดยเฉพาะริมเส้นทางสายหลักภายในย่าน เช่น ถนนเลียบริมหาดและถนนพิทยาสายสอง เป็นต้น

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) จากการสำรวจโดยการทำ Visual Survey ภายในบริเวณพื้นที่ศึกษาของผู้ศึกษา ทำให้สามารถอธิบายถึงบริเวณที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำโดยสามารถจำแนกได้เป็นจุดสังเกตในระยะไกล ซึ่งจากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่า เกิดจากความหลากหลายของสิ่งประกอบภูมิทัศน์ โดยเฉพาะป้ายโฆษณาต่างๆ ที่มีความหลากหลายซึ่งจะก่อให้เกิดทัศนอุจาด, ป้ายสัญญาณเตือนให้ผู้ขับขี่รถยนต์ทราบยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะบริเวณถนนสายหลักภายในย่าน เช่น ถนนเลียบริมหาด, ถนนพิทยาสาย 2 ในส่วนของจุดสังเกตในระยะไกลพบว่า เกิดจากการขาดจุดหมายตาในระยะไกลในบริเวณทางเข้าหลักของย่าน

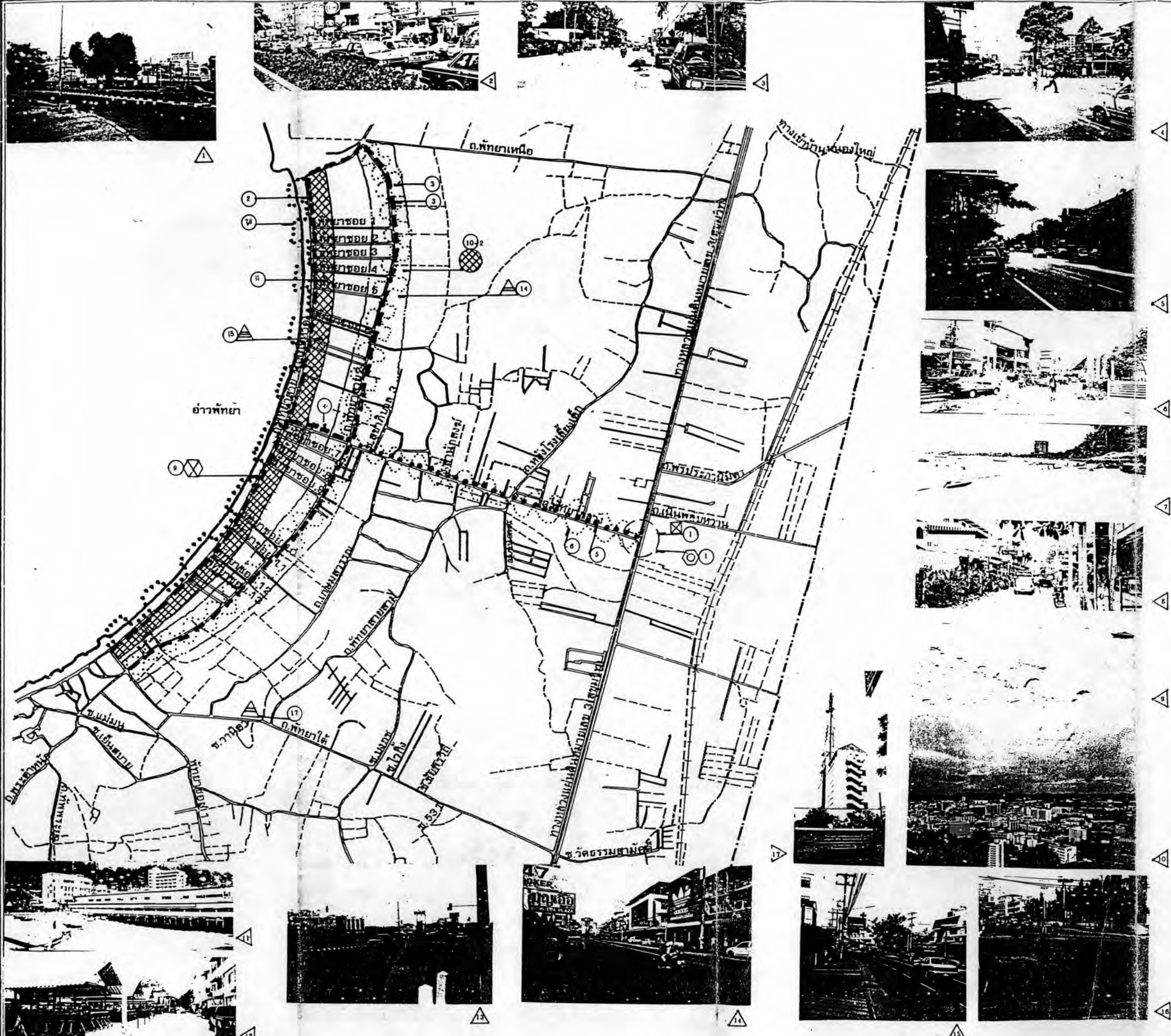
ในส่วนของความหมาย (Meaning) จากการสำรวจของผู้ศึกษาพบว่าสิ่งที่ทำให้ผู้ศึกษาเกิดความประทับใจในขณะที่ทำการสำรวจองค์ประกอบทางกายภาพ ส่วนหนึ่งเป็นความหมายอันเกิดจากความประทับใจในลักษณะของอาคารและสถาปัตยกรรม โดยเฉพาะรูปแบบและลักษณะทางสถาปัตยกรรมของภัตตาคารและร้านค้า รวมถึงอาคารพาณิชย์ที่มีความเป็นสมัยใหม่ (Modernization)

ผลจากการสำรวจด้านองค์ประกอบทางกายภาพสามารถนำผลจากการศึกษาในส่วนของเอกลักษณ์, โครงสร้างและความหมายจากการสำรวจ มาทำการสังเคราะห์เป็นภาพลักษณ์ (Image) ที่มีต่อย่านพิทยากลางคือ ความเป็นบริเวณสถานที่พักผ่อนสำหรับครอบครัวและศูนย์รวมความบันเทิงของคนทุกเพศทุกวัยไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวนานาชาติและคนไทย

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์ :

แสดงค่าความน่าเชื่อถือในการที่จะประกอบทางกายภาพชุมชน						
GATEWAY	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCAL

- 1 Gateways = บริเวณปากทางเข้าถนนพืชมงคล
- 2-4 Paths = บริเวณถนนเส้นชายหาด, ถนนพืชมงคลสายสอง, จุดตัดบริเวณแยกถนนพืชมงคลสายสองกับถนนพืชมงคล
- 6, 7, 2-3 Edges = ความไม่ต่อเนื่องของเส้นขอบธรรมชาติ การบุกรุกชายหาดซึ่งเป็นขอบเขตทางธรรมชาติ, ความไม่ต่อเนื่องของเส้นขอบบริเวณถนนเส้นชายหาด, ถนนพืชมงคลสายสอง
- 8-9 Nodes = ความหลากหลายทางสถาปัตยกรรมที่ไม่สอดคล้องกับธรรมชาติ, การขาดแคลนบริการสาธารณะบริเวณเส้นชายหาด, การขาดแคลนพื้นที่สีเขียวบริเวณอ่าวพืชมงคล, การทิ้งหรือระบมพื้นที่ที่ไม่ถูกต้อง
- 10-12 Districts = การขยายตัวอย่างไร้ระเบียบภายในย่าน, การขยายตัวอย่างไร้ทิศทางและข้อกำหนดของเขตเมือง
- 14-15 Local Landmarks = การรุกรานที่สาธารณะและทัศนียภาพจากป้ายโฆษณาบริเวณถนนพืชมงคลสายสองและถนนเส้นชายหาด
- 15-17 Distance Landmarks = การขาดจุดสังเกตในบริเวณทางเข้าหลัก, ความชัดเจนของเส้นขอบฟ้าของสถาปัตยกรรม

แผนที่แสดง : ภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืชมงคล) จากกรณีศึกษา

ที่มา : จากการศึกษาการสังเกต

มาตราส่วน :

แผนที่ 4.7

โครงการวิจัยและพัฒนาเมือง : พัทยา

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ ในระดับย่าน : บริเวณย่านพญาใต้

ในส่วนของการรับรู้จากการสำรวจทางด้านโครงสร้าง (Structure) ที่นับได้ว่าเป็นส่วน
ของความสัมพันธ์ด้านองค์ประกอบทางกายภาพหลัก 6 ประการ ภายในย่านพญาใต้สามารถ
ถ่ายทอดออกมาเป็นรายละเอียดได้ดังนี้ (แผนที่ 4.8) สิ่งที่ทำให้สภาพแวดล้อมของพญาใต้
มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากบริเวณย่านอื่น ๆ คือหน่วยเรียงมยต่าง ๆ ที่กระจุกตัวอย่างหนาแน่น
โดยเฉพาะกิจการบาร์เบียร์ซึ่งมีการกระจุกตัวอย่างหนาแน่นเป็นพิเศษ

ผู้ศึกษา ในส่วนของโครงสร้าง (Structure) ของย่านพญาใต้จากการรับรู้ของผู้ศึกษา
พบว่า

- ทางเข้า (Gateways) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าบริเวณที่มีความแข็งแรงชัดในการ
รับรู้ในระดับที่สูง ได้แก่บริเวณทางแยกของถนนพญาใต้ตัดกับถนนสุขุมวิท โดยสิ่งทีบอถึง
การเดินทางเข้าสู่บริเวณย่านพญาใต้มีเพียงป้ายบอกทางเข้าสู่บริเวณพญาใต้ ซึ่งเปรียบได้กับ
จุดสังเกตในระยะไกล

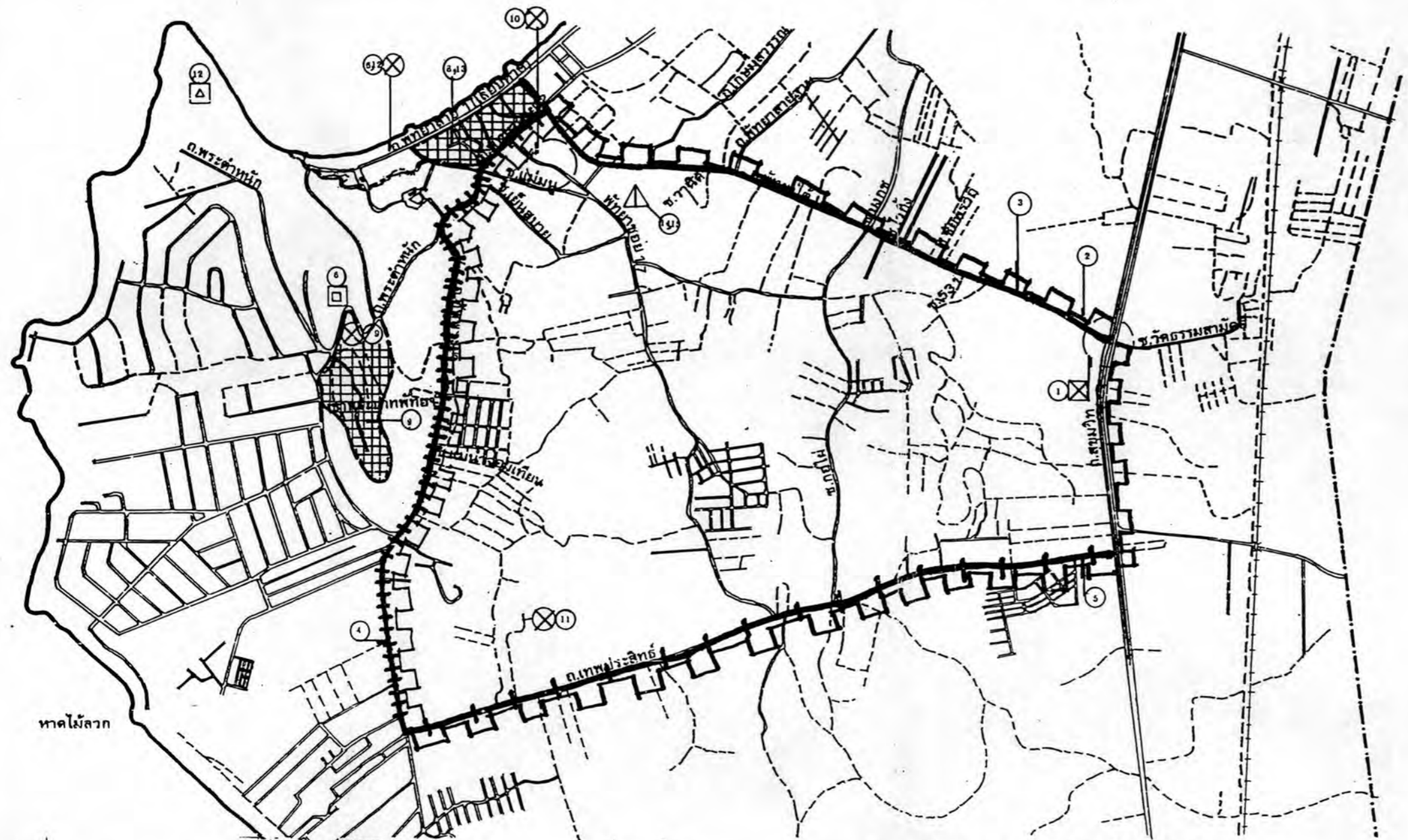
- เส้นทาง (Paths) จากการรับรู้ของผู้ศึกษา พบว่าเส้นที่มีระดับความแข็งแรงชัดมากที่สุด
ได้แก่ ถนนพญาใต้, ถนนพระตำหนักและถนนเทพประสิทธิ์เนื่องจากเป็นเส้นทางที่นำไปสู่ถนน
ที่สำคัญภายในย่าน

- เส้นขอบ (Edges) จากการทำ Visual Survey พบว่า เส้นขอบที่มีระดับความ
ชัดเจนสูง สามารถจำแนกออกเป็นเส้นขอบที่เกิดจากลักษณะและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
อันได้แก่แนวชายหาดบริเวณอ่าวพญาใต้และแนวเขาพระตำหนัก ซึ่งเป็นเสมือนขอบเขตที่จำกัดการ
ขยายตัวของเมืองได้เป็นอย่างดี ส่วนเส้นขอบประเภทที่มนุษย์สร้างขึ้นและมีความชัดเจน
ในระดับที่มาก ได้แก่เส้นทางสายสำคัญที่นับได้ว่าเป็นเส้นทางสายหลัก (Main Axis) ภายในย่าน
เช่นถนนสุขุมวิท , ถนนพระตำหนักและถนนพญาใต้

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าที่รวม
กิจกรรมที่มีความแข็งแรงชัดต่อการรับรู้ โดยมากเกิดขึ้นตามลักษณะที่ตั้งของกิจกรรมแต่ละประเภท
ทั้งที่รวมกิจกรรมทางธรรมชาติ ได้แก่ บริเวณหาดทรายชายทะเลของอ่าวพญาใต้รวมถึงสวน
สาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ร.9 ในส่วนที่รวมกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-Made) ได้แก่
ที่รวมกิจกรรมบริเวณร้านค้าพญาใต้และตลาดพระคูย์หรือตลาดสดชัยมงคล (ตลาดพญาใต้)
ซึ่งมีกิจกรรมทางการค้าขายรวมทั้งบริเวณสถานที่ราชการภายในย่าน

- ย่านหรือศูนย์กลางชุมชน (Districts) ผลจากการรับรู้ของผู้ศึกษาสามารถแจก
แ่งย่านหรือศูนย์กลางชุมชน ตามลักษณะสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีความแข็งแรงชัดได้
แก่ย่านสถานที่พักผ่อนหย่อนใจบริเวณเขาพระตำหนัก ส่วนย่านที่เกิดตามลักษณะหรือกิจกรรม
ได้แก่ ย่านบาร์เบียร์และไนท์คลับบริเวณพญาใต้ (Down Town) ซึ่งเป็นบริเวณที่มีความเด่น
ชัดของกิจกรรมด้านการบริการสถานเรียงมย ที่กระจุกตัวอย่างหนาแน่นนับตั้งแต่บริเวณ
จุดบรรจบของถนนพญาใต้สายสองและถนนเลียบหาดกับถนนพญาใต้

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน
เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

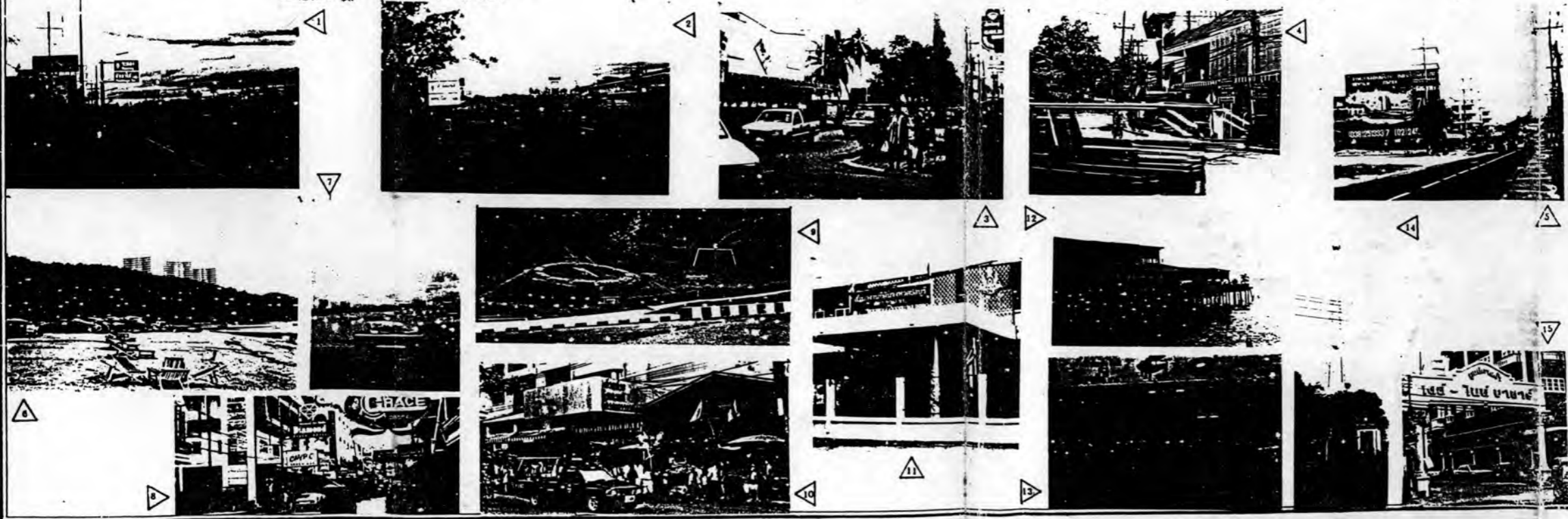

สัญลักษณ์:

แสดงค่าความถี่ข้อมูลในภาพที่ประกอบทางกายภาพของชุมชน

GATEWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCAL	
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดใดๆ
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดเฉพาะ
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุด
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	ไม่
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	ไม่

- 1-3 Gateways = ป้ายบอกทางเข้าย่านพัทยาได้จากถนนสุขุมวิท
- 3-5 Paths = ถนนพัทยาใต้, ถนนพระตำหนัก, ถนนพระประสิทธิ์
- 6, 7-2, 3-4 Edges = เส้นขอบที่เป็บธรรมชาติ แนวชายหาด, เขาพระบาทพัทยาแนวขอบที่มนุษย์สร้างขึ้นถนนพัทยาใต้, ถนนพระตำหนัก
- 6-11 Nodes = ศูนย์ชุมชนทางธรรมชาติ, หาดทราย, สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ร.9 ศูนย์ชุมชนที่เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้นร้านค้าพัทยาใต้, ตลาดพระคู่อ้อย, สำนักงานที่ดินอำเภอบางละมุง
- 9, 12-13 Districts = ละแวกสถานีพักผ่อนผ่อนใจเขาพระบาทพัทยา, ละแวกบาร์บิย์ร์และไนท์คลับพัทยาใต้
- 12, 15 Local Landmark = ห้างศรี-ไนท์ บาร์, บาร์บิย์ร์ลอยน้ำ
- 14, 6 Distance Landmark = เสาวิบูลย์ชุมชนสถานีวิทยุสทร.6 เมืองพัทยา, อาคารรอยัลคิตี, เขาพระบาทพัทยา

แผนที่แสดง : ภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน(พัทยาใต้)จากการรับรู้ของผู้ศึกษา

ที่มา : จากการสำรวจโดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ผู้ทำแผนที่ :

พื้นที่ : 4.8

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้ ภูมิสัญลักษณ์ที่มองเห็นได้ในระยะใกล้ซึ่งมีความชัดเจนในการรับรู้ภายในบริเวณย่านพญาไทได้แก่ ห้างเดียไนท์พลาซ่า อาคารห้างพญาชูวิ , บาร์เบียร์ลอยน้ำ ในส่วนภูมิสัญลักษณ์หรือจุดสังเกตที่สามารถมองเห็นได้ในระยะไกลซึ่งมีระดับความชัดเจนที่มีผลต่อการรับรู้ได้แก่ อาคารรอยัลคลิฟคอนโดมิเนียม , เสาร์บ่งวิทยุของสถานีวิทยุ สทร. 5 และเขาพระตำหนัก สำหรับบริเวณที่มีผลต่อการรับรู้ทางด้านโครงสร้าง (Structure) ซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางกายภาพหลัก 6 ประเภทในระดับที่ต่ำสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้ (แผนที่ 4.9)

- ทางเข้า (Gateways) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าบริเวณที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำเกิดจากบริเวณทางเข้าหลักไม่มีการเน้นความสำคัญอีกทั้งบรรยากาศในบริเวณทางเข้ายังขาดความน่าสนใจที่จะทำให้ผู้ที่เดินทางผ่านมาพบเห็นเกิดความประทับใจ

- เส้นทาง (Paths) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาสามารถจำแนกบริเวณที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำอันได้แก่ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ซึ่งขาดการดูแลเอาใจใส่ทำให้เส้นทางสัญจรประเภทถนนและทางเท้ามีความสกปรกและชำรุด ขาดมาตรฐานของถนนและทางเท้าอีกทั้งยังไม่มีควมเพียงพอต่อการให้บริการสาธารณะเหล่านั้นซึ่งจะทำให้เกิดความคับคั่งและความสับสนทางด้านการสัญจร

- เส้นขอบ (Edges) ผลจากการสำรวจของผู้ศึกษาพบว่า บริเวณที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำสามารถจำแนกเป็น ส่วนของเส้นขอบที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น แนวของอาคารและสิ่งก่อสร้างริมชายหาดมีสภาพข่มและไม่เข้ากับสภาพของบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล โดยเฉพาะบริเวณช่วงปลายของอ่าวพญา ในส่วนของเส้นขอบทางธรรมชาติได้แก่ขาดเอกลักษณ์ในการใช้วัสดุพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ชายทะเล โดยเฉพาะบริเวณถนนเลียยหาด

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) จากการสำรวจของผู้ศึกษาผลจากการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพด้านนี้ได้แก่ การขาดจุดอำนวยความสะดวกและจุดบริการสาธารณะซึ่งมีอยู่ไม่เพียงพอบริเวณชายหาดริมอ่าวพญา , ความมั่งคั่งของผู้ประกอบการซึ่งทำให้บริเวณศูนย์ชุมชนภายในย่าน โดยเฉพาะบริเวณตลาดพระดูลย์มีความสกปรก , การใช้ประโยชน์ที่ดินไม่เต็มที่โดยเฉพาะบริเวณร้านค้าพญาไต้ซึ่งมักมีกิจกรรมด้านการบันเทิงเรีงรมย์เฉพาะยามค่ำคืนเท่านั้น

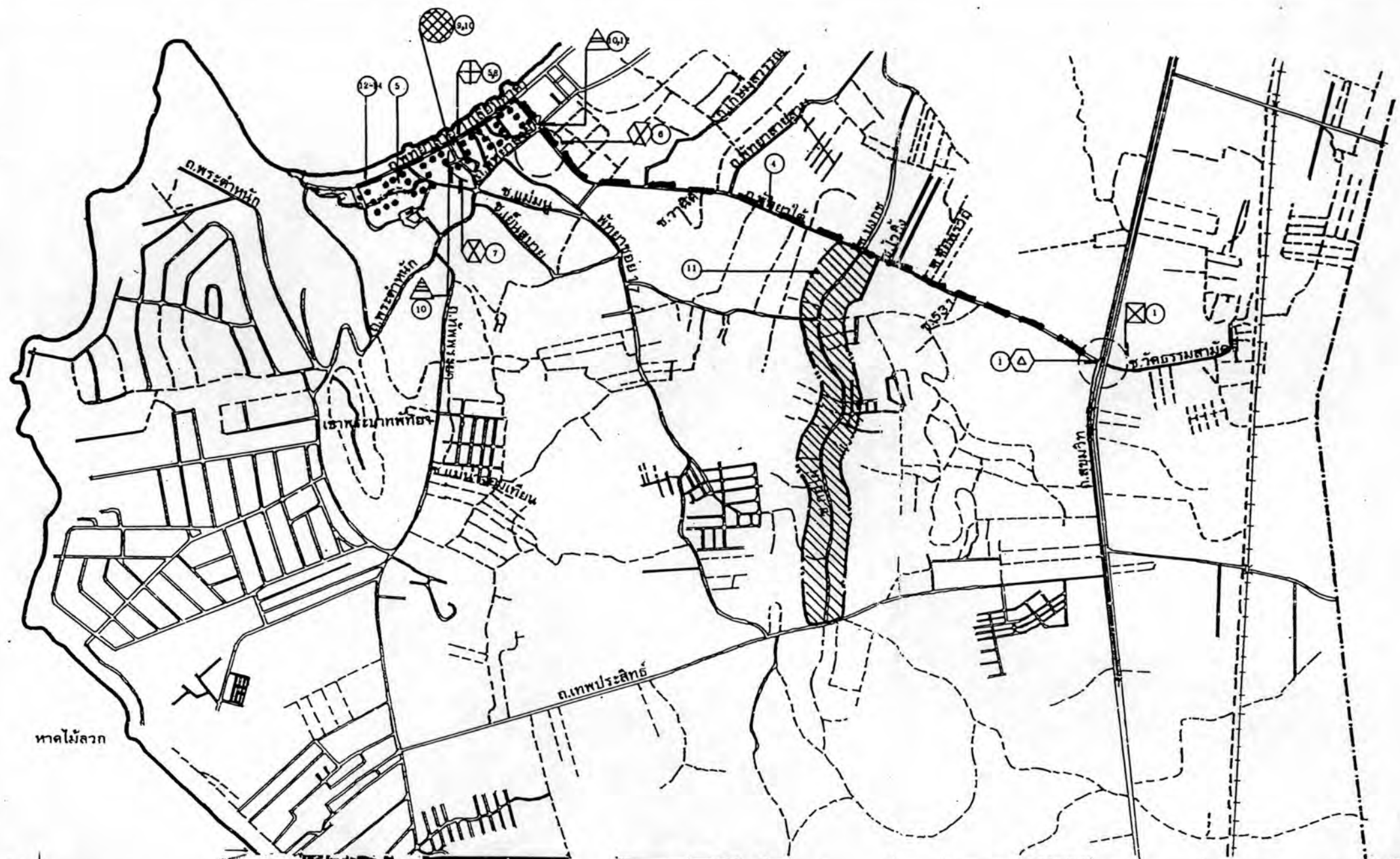
- ย่านหรือศูนย์กลางชุมชน (Districts) จากการรับรู้ของผู้ศึกษาพบว่าบริเวณย่านหรือศูนย์กลางชุมชนที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่ต่ำ เกิดจากการกระจายทางด้านการใช้ที่ดินเป็นลักษณะการใช้ที่ดินแบบผสมปนเป โดยเฉพาะในสแควที่มีการกระจุกตัวของอาคารพาณิชย์และหน่วยบริการทางการท่องเที่ยว, บาร์เบียร์อย่างหนาแน่นบริเวณตอนท้ายของอ่าวพญา , ชุมชนแออัดในพื้นที่บริเวณข้างวัดชัยมงคล , วัดธรรมสามัคคีและชอยกอไผ่

- ภูมิสัญลักษณ์หรือที่หมายตา (Landmarks) จากการสำรวจของผู้ศึกษาทำให้สามารถอธิบายถึงบริเวณที่มีความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่ต่ำ โดยจำแนกเป็นจุดสังเกตในระยะใกล้ซึ่งโดยมากเกิดจากสิ่งประกอบภูมิทัศน์ เช่น ป้ายและสัญญาณต่าง ๆ ซึ่งมีความหลากหลาย , ไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน , ความไม่มีความชัดเจนและความไม่เพียงพอของสัญญาณเตือนทางด้านการจราจร ในส่วนของจุดสังเกตในระยะไกลจากการสังเกตของผู้ศึกษาได้แก่ การขาดจุดสังเกตที่เป็นเสมือนตัวกระตุ้นเตือนให้ผู้ใช้เส้นทางบนเส้นทางถนนสุขุมวิทมีการเตรียมพร้อมก่อนเข้าถึงบริเวณย่าน

ด้านความหมาย (Meaning) ซึ่งเกิดจากความประทับใจในขณะที่ดำเนินการสำรวจด้านองค์ประกอบทางกายภาพสามารถจำแนกได้เป็น ความประทับใจในสถานที่สิ่งหนึ่งและอีกสิ่งหนึ่งเป็นความประทับใจในด้านบรรยากาศ ซึ่งความประทับใจทั้งสองเกิดขึ้นต่างช่วงและต่างเวลา ในด้านความประทับใจในส่วนของสถานที่ของผู้ศึกษานั้นเป็นความประทับใจในสถานที่ซึ่งมีกิจกรรมเป็นจุดดึงดูดหรือจุดจรรโลง อันได้แก่บริเวณสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ร.9 , เขาพระตำหนักพญา ส่วนความประทับใจในบรรยากาศนั้นเกิดขึ้นจากความแตกต่างของบริเวณย่านเกิดจากแสงสีและกิจกรรมบันเทิงในช่วงเวลากลางคืน

ผลจากการศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพ สามารถนำผลของการศึกษาโดยการทำ Visual Survey มาทำการประมวลและผลที่ได้จากการสังเคราะห์นั้นจะเป็นสิ่งที่เสริมสร้างภาพลักษณ์ พบว่าสิ่งที่เป็นภาพลักษณ์หรือมโนภาพจากกระบวนการความคิดของผู้ศึกษาที่มีต่อย่านพญาไทนั้น คือความเป็นแหล่งบันเทิงที่มีการควบคุมและยกระดับหน่วยบันเทิงและสถานเริงรมย์เพื่อเข้าสู่ระดับความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อลบภาพพจน์และความทรงจำดั้งเดิมในทางลบที่มีต่อย่านพญาไทให้หมดไป

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน
เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

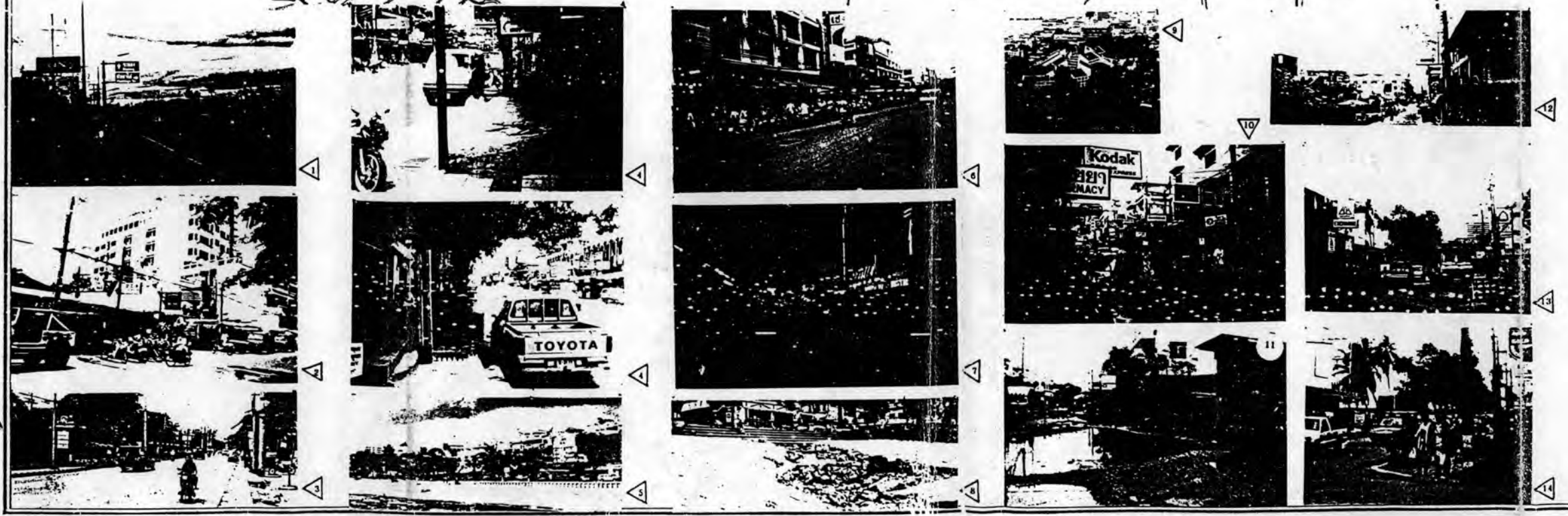

สัญลักษณ์:

แสดงค่าความถี่ในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน

WATERWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALITY	จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ

- 1 Gateways - บริเวณทางเข้าหลักของถนนพัทยาใต้ จุดจุดดึงดูดใจ
- 2-5 Paths - ความถี่และนอกระบบของถนนเรียบลาด, ถนนที่พาดสายสอง, การชำรุดและความเห็นแก่ตัวของผู้อยู่ประกอบการบนถนนพัทยาใต้ความถี่สูงในการสัญจรบนถนนเรียบลาด
- 6 Edges - ความชัดเจนของอาคารสิ่งก่อสร้าง ซึ่งเป็นแนวเส้นขอบที่มนุษย์สร้างขึ้นและความไม่สัมพันธ์ของวัสดุ, พืชพรรณในชุมชน
- 6-8, 5 Nodes - ความไร้ระเบียบบริเวณอาคารพระคู่อัย, การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างไม่คุ้มค่าบริเวณ Down Town, การกีดเจอะชายฝั่ง
- 9-11 Districts - การผสมปนเปและการใช้ที่ดินอย่างปราศจากการวางแผนบริเวณ Down Town, ชุมชนแออัดบริเวณชอยกอไน
- 12-14, 10 Landmarks - ที่ศุนจากจากป้ายโฆษณา, การขาดคอนสัญญาณและสัญลักษณ์ทางการจราจร

แผนที่แสดง : ภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน(พัทยาใต้) จากการรับรู้ของผู้ศึกษา

ที่มา : จากการศึกษาโดยการสังเกต

มาตราส่วน :

แผนที่

4.9

ภาพจากโครงการพัฒนาชุมชนเมือง

ศูนย์บริการและพัฒนาเมือง

ผลการวิเคราะห์ด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยาจากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น

จากที่ได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกในการรับรู้องค์ประกอบกายภาพของชุมชนนับเป็นสิ่งใหม่และมีความเป็นนามธรรม กล่าวคือเป็นความรู้สึกเฉพาะกลุ่มบุคคลซึ่งนับได้ว่าเป็นการยากในการประเมินความรู้สึกในการรับรู้เหล่านั้น จากการศึกษาผู้ศึกษาโดยใช้วิธีการออกแบบสอบถาม ในด้านการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนทั้งในระดับชุมชนและพื้นที่ศึกษาในระดับย่านทั้ง 3 ย่าน ผลจากการสอบถามด้านความรู้สึกในการรับรู้เรื่ององค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นสามารถที่จะอธิบายถึงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับชุมชนเมือง

กลุ่มบุคคลท้องถิ่น จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพด้านต่าง ๆ ของชุมชนเมืองพัทยา ซึ่งได้ออกมาเป็นค่าคะแนนจากการเปลี่ยนแปลงจากข้อมูลในเชิงคุณภาพมาเป็นข้อมูลในเชิงปริมาณ ซึ่งจะเป็นตัวชี้ชัดถึงความรู้สึกในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน (ตารางที่ 4.4 , แผนที่ 4.10)

ในการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามในกลุ่มบุคคลท้องถิ่นพบว่า จุดเด่นซึ่งนับเป็นเอกลักษณ์จากการรับรู้ของคนท้องถิ่น ที่มีต่อเมืองพัทยานับเป็นสิ่งที่มีความเป็นนามธรรมอย่างยิ่งซึ่งหากมีการกล่าวถามเอกลักษณ์ของเมืองนั้นผู้ตอบแต่ละคนย่อมตอบไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการรับรู้ , สามัญสำนึกในการรับรู้เฉพาะตัวของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มบุคคลท้องถิ่นภายในชุมชนเมืองพัทยา โดยมากแล้วมักจะเป็นคนต่างถิ่นที่อพยพเข้ามาภายในเมืองพัทยา สิ่งเหล่านี้ย่อมทำให้ผลการตอบคำถามเกิดความหลากหลายมากยิ่งขึ้นซึ่งทางผู้ศึกษาได้ทำการประมวลผลจากการตอบแบบสอบถามเข้าด้วยกันและสามารถนำมาอธิบายได้ดังนี้

จากการศึกษาในส่วนของการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ ในระดับชุมชนของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นพบว่า เมื่อกล่าวถึงเอกลักษณ์ของเมืองพัชยากลุ่มบุคคลท้องถิ่นมักจะคิดถึงความเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะทางชายทะเล ในอีกส่วนหนึ่งจะคิดถึงการเป็นชุมชนเมืองเปิดที่มีร้านค้า , จำนวนของบาร์เบียร์ , ไนท์คลับ เป็นต้น ส่วนด้านของความแจ่มชัดในส่วนโครงสร้าง (Structure) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางด้านกายภาพ ซึ่งทำให้ทราบถึงระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ส่วนที่เป็นลักษณะเด่นและมีความชัดเจน (Clear) ทางด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับชุมชนจากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นสามารถอธิบายถึงรายละเอียดได้ดังนี้

- ทางเข้า (Gateways) จากการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพจากแบบสอบถาม โดยแปรผลเป็นค่าคะแนนและนำมาผนวกกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการอธิบายถึงระดับความแจ่มชัด (Legibility) ที่มีระดับความแรง (Strong) พบว่ากลุ่มบุคคลท้องถิ่นโดยมากจะมีการรับรู้เกี่ยวกับบริเวณ "ทางเข้า" (Gateways) ในชุมชนเมืองพัทยาโดยทางรถยนต์ ด้วยเหตุผลที่ว่า ในการเดินทางโดยรถยนต์นั้นค่อนข้างจะมีความสะดวก, รวดเร็ว เนื่องจากจำนวนรถโดยสารประจำทางที่ผ่านเมืองพัทยามีอยู่เป็นจำนวนมาก ในส่วนของความแจ่มชัดในการรับรู้เกี่ยวกับบริเวณทางเข้าสู่ชุมชนจากการวิเคราะห์แบบสอบถามพบว่าบริเวณทางเข้า ซึ่งมีความแจ่มชัดในการรับรู้ของบุคคลท้องถิ่นได้แก่ บริเวณทางแยกพัทยา-ระยอง โดยมีป้ายบอกเขตขนาดใหญ่มีข้อความ "ชาวพัทยายินดีต้อนรับ" อยู่บนป้าย รวมถึงกลุ่มของอาคารซึ่งจะเริ่มมีความหนาแน่นมากยิ่งขึ้น เมื่อเข้าสู่เขตชุมชนเมืองเป็นสิ่งที่กระตุ้นเตือนให้ทราบถึงการเข้าสู่เมืองพัทยา

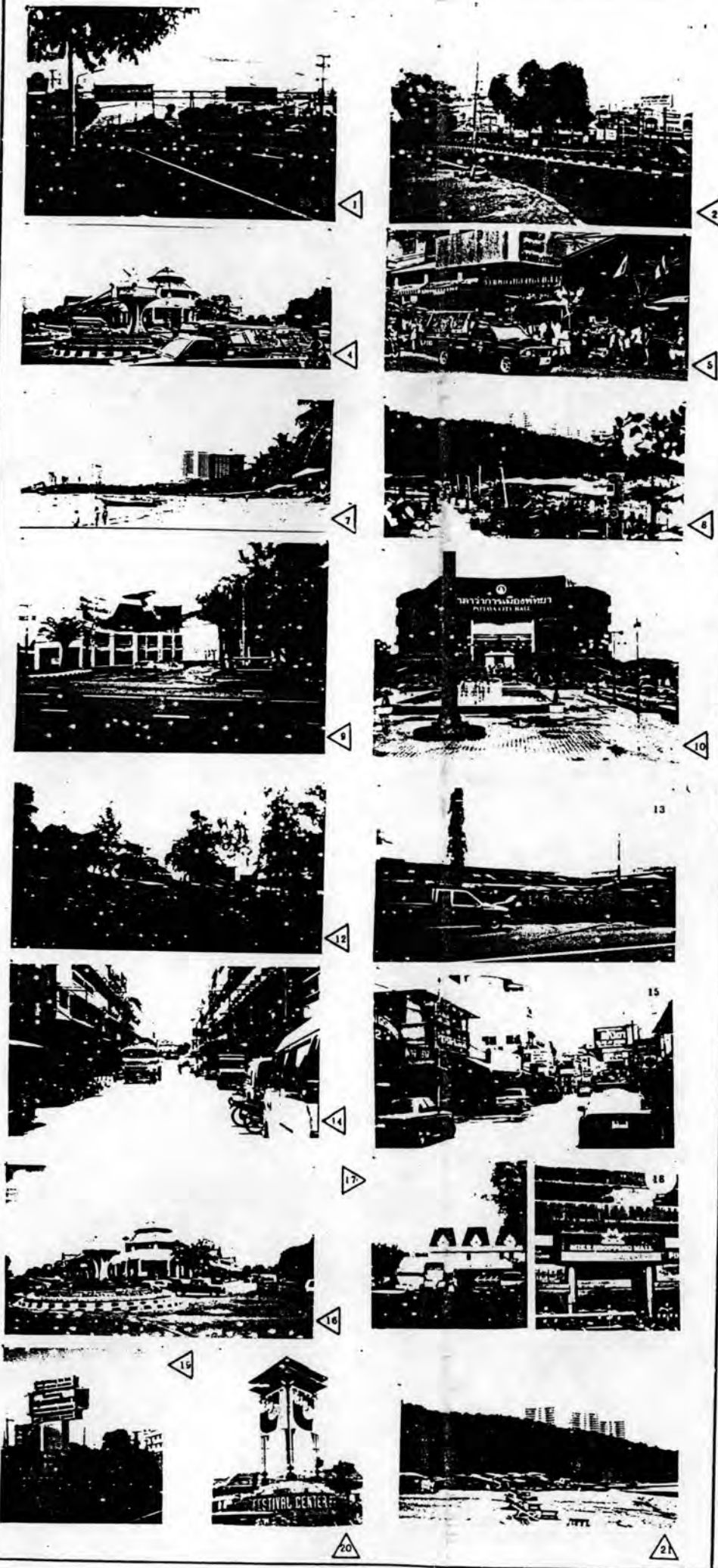
- เส้นทาง (Paths) ภายในชุมชนเมืองพัทยา จากการวิเคราะห์แบบสอบถามพบว่าเส้นทางที่เด่นและมีผลต่อการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นมากที่สุด โดยมากเป็นเส้นทางสายหลักภายในชุมชน อันได้แก่ เส้นทางสายพัทยาเหนือ, เส้นทางสายพัทยากลางและเส้นทางสายพัทยาใต้ รวมถึงเส้นทางสายเลียบหาดและพัทยาสายสอง

- เส้นขอบ (Edges) จากการศึกษาถึงส่วนของเส้นขอบที่เปรียบเสมือนขอบเขตของชุมชนนั้น กลุ่มบุคคลท้องถิ่นโดยมากยังไม่มี ความเข้าใจในส่วนนี้เท่าใดนักแต่ทั้งนี้ทางผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสอบถามและสัมภาษณ์พูดคุยเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดในการรับรู้พบว่าเส้นขอบที่มีความเด่นชัด ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นได้แก่ ชายหาดพัทยา, เขาพระตำหนักหรือเขาพระบาทพัทยาและถนนสายเลียบหาด

- ศูนย์ชุมชนหรือที่รวมกิจกรรม (Nodes) ภายในชุมชนเมืองพัทยาจากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามพบว่า สถานที่ซึ่งเปรียบเสมือนที่รวมกิจกรรมของชุมชนเมืองพัทยาจากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น ได้แก่ศาลาว่าการเมืองพัทยา , ห้างไมค์ฮอปป์มอลล์ , ห้างสรรพสินค้ารอยัลการ์เด้นส์ , สวนนงนุชและเขาพระตำหนัก

- ย่านหรือศูนย์กลางชุมชน (Districts) จากผลการสอบถามและการวิเคราะห์จากแบบสอบถามพบว่า กลุ่มคนท้องถิ่นโดยมากมีการรับรู้เกี่ยวกับความเป็นย่านหรือศูนย์กลางชุมชน ในปัจจุบันได้แก่ บริเวณย่านตลาดเก่านาเกลือ , ย่านพัทยากลางและย่านพัทยาใต้ เนื่องจากผลของความเจริญ (High Centralization) จากการพัฒนาในบริเวณดังกล่าว

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) ผลจากการวิเคราะห์ส่วนของแบบสอบถามถึงระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ถึงจุดสังเกตในระดับชุมชนของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นพบว่า จุดสังเกตในระยะใกล้ในระดับชุมชนนั้น กลุ่มบุคคลท้องถิ่นมักจะยึดเอาสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่มีความโดดเด่นมาเป็นจุดสังเกตได้แก่ ป้ายเมืองจำลอง (Mini Siam) , โรงพยาบาลกรุงเทพพัทยา, วงเวียนโลมา , ห้างเซ็นทรัลบิกซีและห้างไมค์ฮอปป์มอลล์ เป็นต้น ในส่วนที่หมายตาใน

1-2 Gateways = บริเวณทางออกที่ขั้วระยสอง, กลุ่มอาคารบริเวณทางเข้าหลักที่มีความหนาแน่น

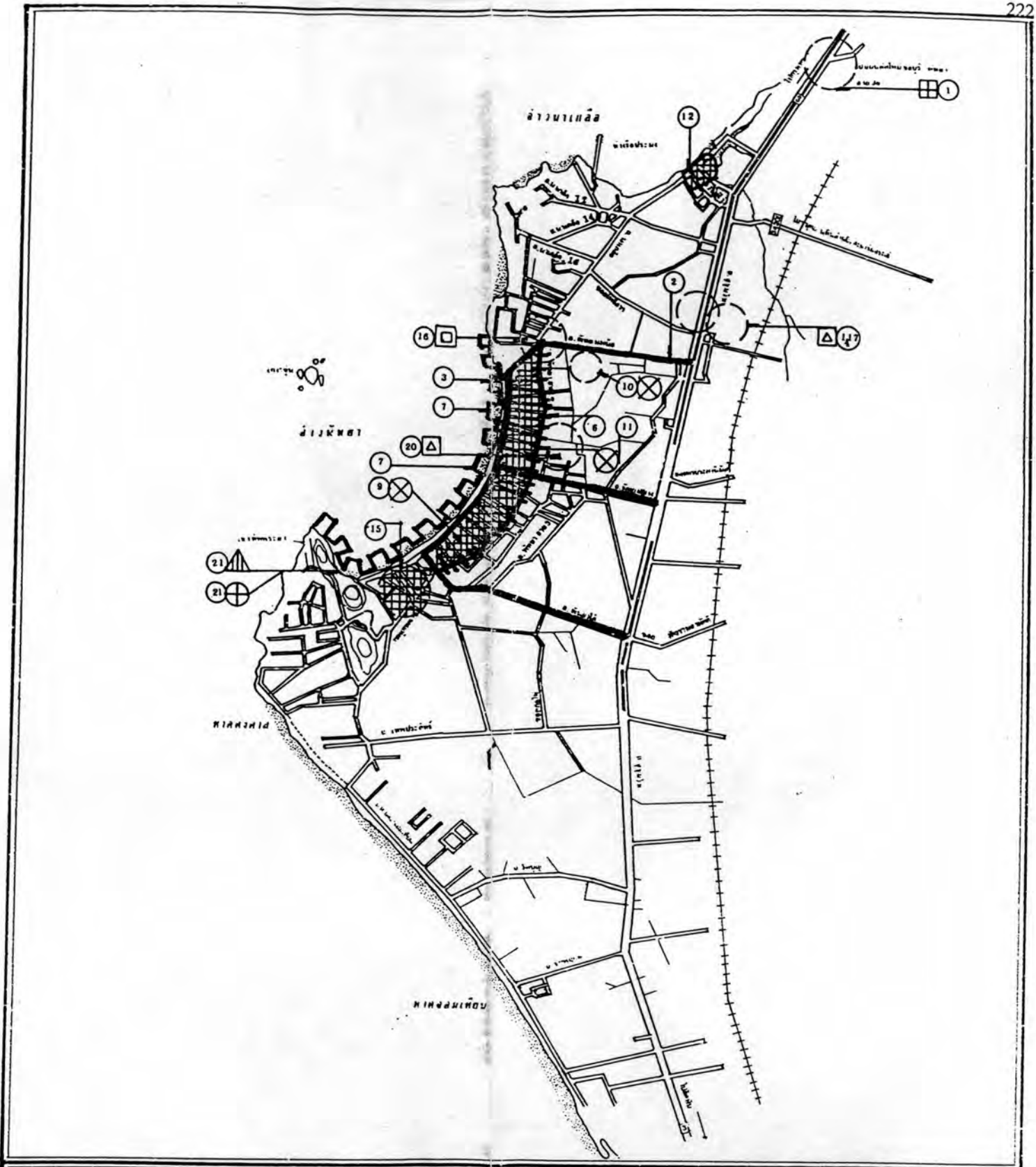
3-6 Paths = บริเวณเส้นทางสายหลัก ถนนพืชากลาง, ถนนพืชานอน, พืชานอน, ถนนพืชานอน, ถนนพืชานอน

7-8 Edges = เส้นขอบเขตธรรมชาติ, ชายหาดพืชานอน, ถนนเลียบชายหาด, เขาทะเลพืชานอน

9-11,7 Nodes = ห้างสรรพสินค้าชั้นเมืองพืชานอน, ห้างไมล์ชอปปีงมอลล์

12-15 Districts = ย่าน, ละแวกตลาดเก่า, นาเกลือ, พืชานอน, Down-Town, พืชานอน

16-21 Landmarks = จุดหมายตาในระยะไกล, วังเวียนไธมา, ปานเมืองจำลอง, ห้างไมล์ชอปปีงมอลล์, พิพิธภัณฑ์บาทหลวงพืชานอน, สัญลักษณ์ห้างเซ็นทรัล - บิ๊กซี, ภูมิสัญลักษณ์ระยะไกล เขาทะเลพืชานอน

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์:

GATEWAY	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCAL	จุดสนใจ
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดสนใจ
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดสนใจ
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดสนใจ

แผนที่

แผนที่ : 4.10

แผนที่นี้แสดง : จุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับชุมชนจากการรับรู้ของบุคคลท้องถิ่น

ที่มา : จากแบบสอบถาม

มาตราส่วน : 1:26000

0 1000 2000

กรมแผนที่ทหาร

ระยะไกลในระดับชุมชนที่มีระดับของความแจ่มชัดต่อการรับรู้มากที่สุด คือ เขาพระตำหนักหรือเขาพระบาทพัทยา

ส่วนของการรับรู้ (Perception) ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามถึงบริเวณที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (Physical Element's) ทั้ง 6 ประการของชุมชนเมืองพัทยารูในระดับที่ต่ำ สามารถนำมาอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้ (แผนที่ 4.11)

- ทางเข้า (Gateways) ผลการวิเคราะห์พบว่านั้นจะเกิดในบริเวณทางเข้าหลักของเมือง เนื่องจากการขาดลักษณะที่มีความเด่นเฉพาะในทางธรรมชาติ ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นเตือนให้กลุ่มบุคคลภายในท้องถิ่นหรือแม้กระทั่งนักท่องเที่ยวได้ทราบว่ากำลังเดินทางเข้าสู่บริเวณเมืองพัทยา

- เส้นทาง (Paths) จากการวิเคราะห์แบบสอบถามทำให้สามารถได้ข้อสรุปว่าบริเวณเส้นทางสายหลักภายในชุมชน โดยเฉพาะในเส้นทางสายเลียบหาด, เส้นทางพัทยาสายสอง, เส้นทางสายพัทยาใต้

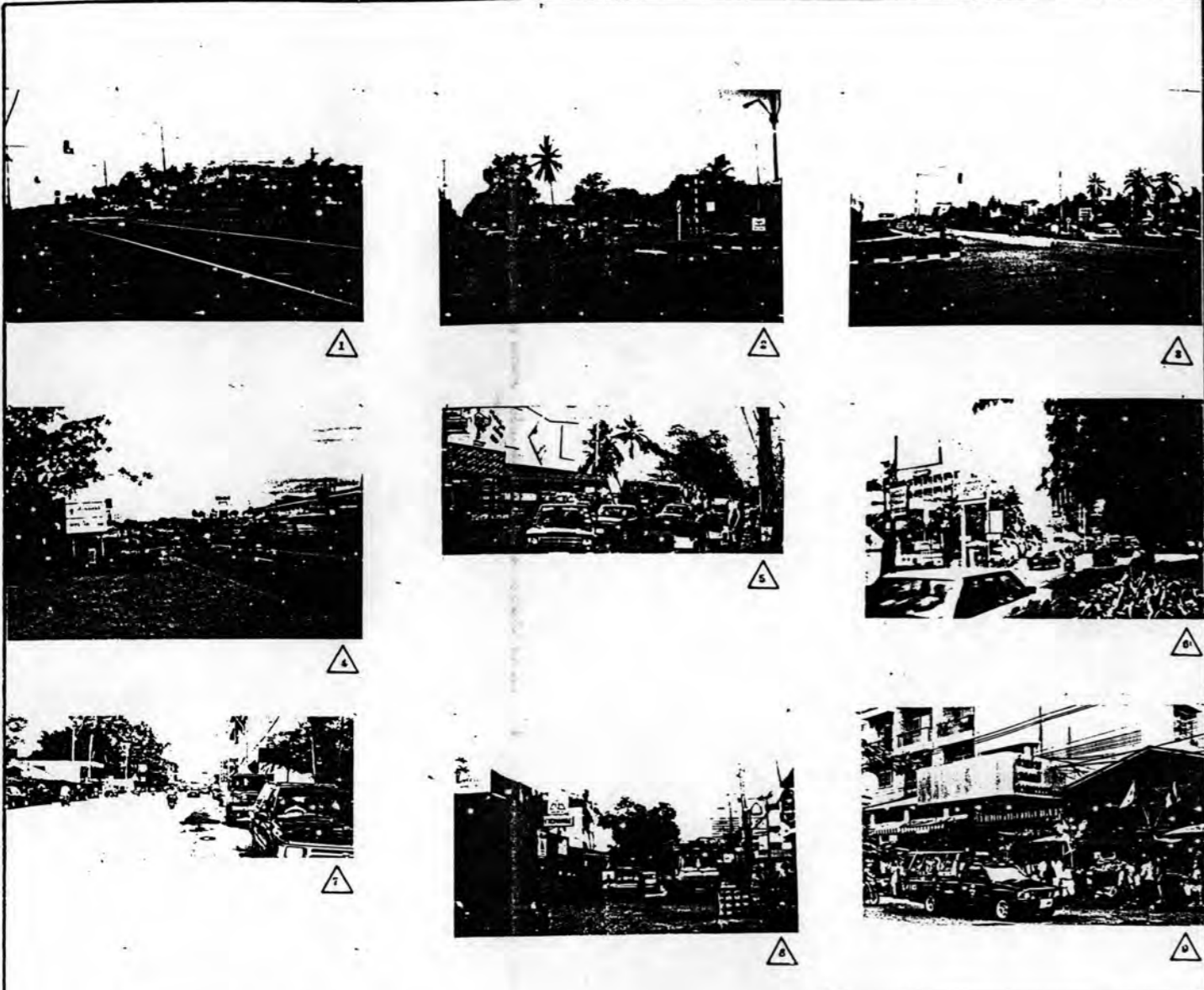
- เส้นขอบ (Edges) ผลจากการสอบถามผนวกกับการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่าเส้นขอบบริเวณชายหาดและถนนเลียบชายหาดยังไม่มี ความชัดเจนของเส้นขอบซึ่งถือว่าเป็นขอบเขตของพื้นที่เท่าที่ควร

- ศูนย์ชุมชนหรือที่รวมกิจกรรม (Nodes) จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามสามารถวิเคราะห์และสรุปถึงบริเวณที่รวมกิจกรรมที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำได้แก่ ตลาดเก่านาเกลือบริเวณชุมชนนาเกลือ, ตลาดพระดุษฎ์บริเวณชุมชนพัทยาใต้ รวมถึงบรรดาห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ภายในย่านพัทยากลาง

- ย่านหรือศูนย์กลางชุมชน (Districts) ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่น โดยการใช้แบบสอบถาม ทำให้สามารถวิเคราะห์และสรุปถึงบริเวณที่รวมกิจกรรมที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำซึ่งได้แก่ บริเวณย่านพัทยากลางและย่านพัทยาใต้ (ในส่วนของละแวกบาร์เบียร์)

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) จากผลการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่น โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์ทำให้สามารถวิเคราะห์และสรุปถึงจุดหมายตาที่ช่วยในการกำหนดทิศทาง พบว่าในระดับชุมชนยังไม่มีจุดหมายตาซึ่งสามารถใช้อย่างชัดเจนได้

ในส่วนของความหมาย (Meaning) ของชุมชนจากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นซึ่งผลที่ได้จากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่น พบว่าจากการที่เมืองพัทยาเป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเลที่มีชื่อเสียงอันเนื่องมาจากความสวยงามของภูมิประเทศและชายทะเล มีผลทำให้กลุ่มบุคคลภายในพื้นที่ส่วนหนึ่งมีความประทับใจในความงดงามของภูมิประเทศ ส่วนความประทับใจของประชากรท้องถิ่นในอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งโดยมากเป็นประชากรที่อพยพเข้ามาอยู่ภายในพื้นที่เพื่อ

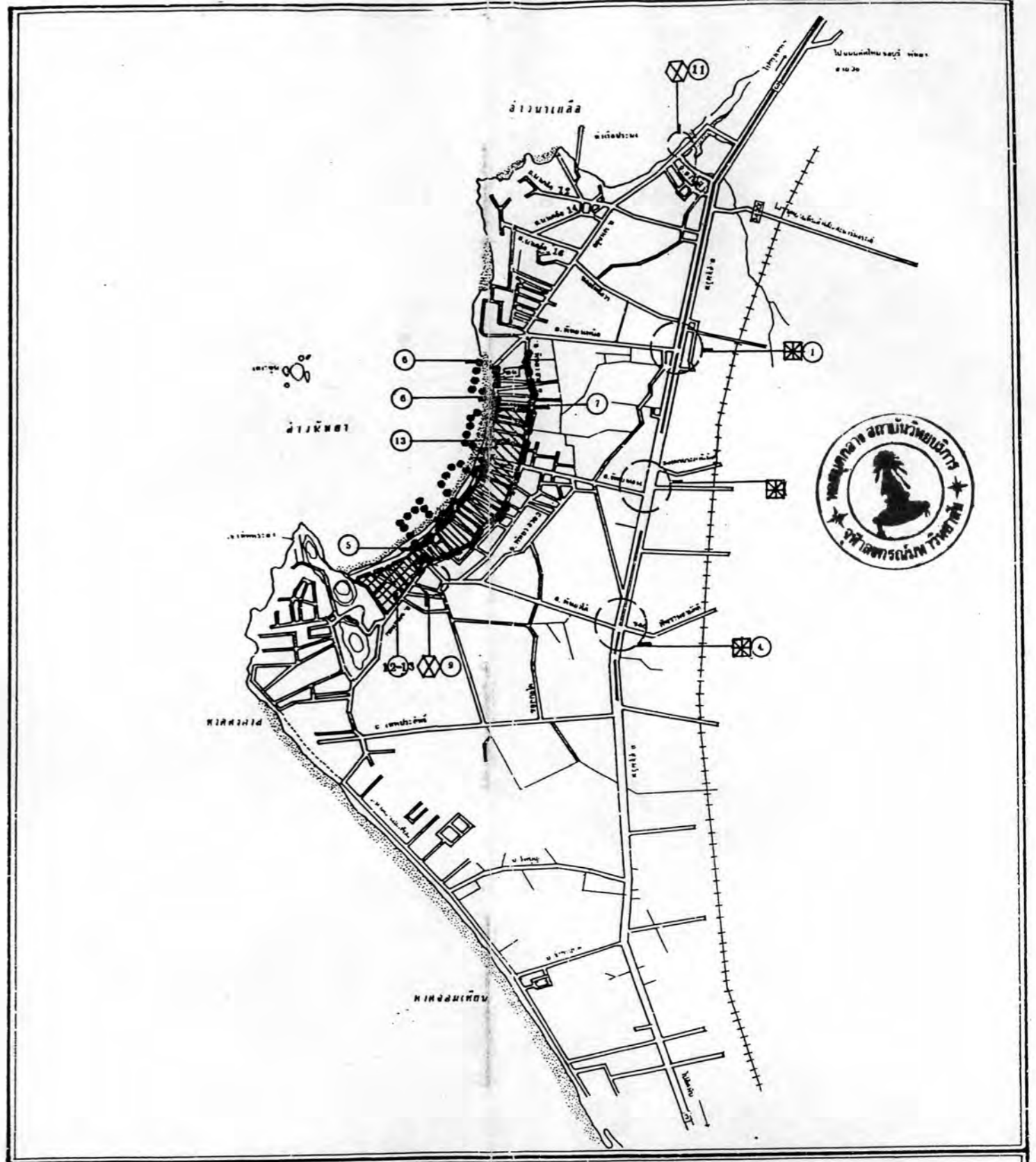
1-4 Gateways - บริเวณปากทางเข้าถนนพญาเพ็ญ, ศูนย์นาคทิส, ถนนพญากลาง และถนนพญาใต้ซึ่งขาดความชัดเจนและความน่าสนใจ

5-8 Paths - ความหนาแน่นและความไร้ระเบียบบริเวณถนนเลียบรินชายหาด, ถนนพญาสายสอง, ถนนพญาใต้

9 Edges - ความไม่ชัดเจนของเส้นขอบจากการโคจรทุกบริเวณชายหาด

9-11 Nodes - ความไม่เป็นระเบียบและความพลุกพล่านด้านการสัญจรจากพระธาตุทิพย์พรพรหมคืนภายในย่าน เช่น ไมค์ฮอปปีงมอลล์, บริเวณตลาดลานโพธิ์

12-13 Districts - การอิงค์-อินกันและความไร้ระเบียบบริเวณร้านค้า, บาร์เบียร์ในย่าน

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์: แสดงค่าความแข็งสีในการบ่งชี้ประเภททางกายภาพของชุมชน

GATEWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS
☐	~	≡	⊗	⊕	⊖	⊙
☐	~	≡	⊗	⊕	⊖	⊙
☐	~	≡	⊗	⊕	⊖	⊙

แผนที่แสดง : ปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพระดับชุมชนจากการรับรู้ของบุคคลท้องถิ่น

ที่มา : จากแบบสอบถาม

มาตราส่วน : 1:25000 1000 0 1000 เมตร

หน้าที่ 4.11

กรมการผังเมือง กรุงเทพมหานคร

๒๕๓๕

ตารางที่ 4.4 แสดงระดับของความเข้มชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพในระดับชุมชนของเมืองพัทธการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น

กลุ่มบุคคลท้องถิ่น

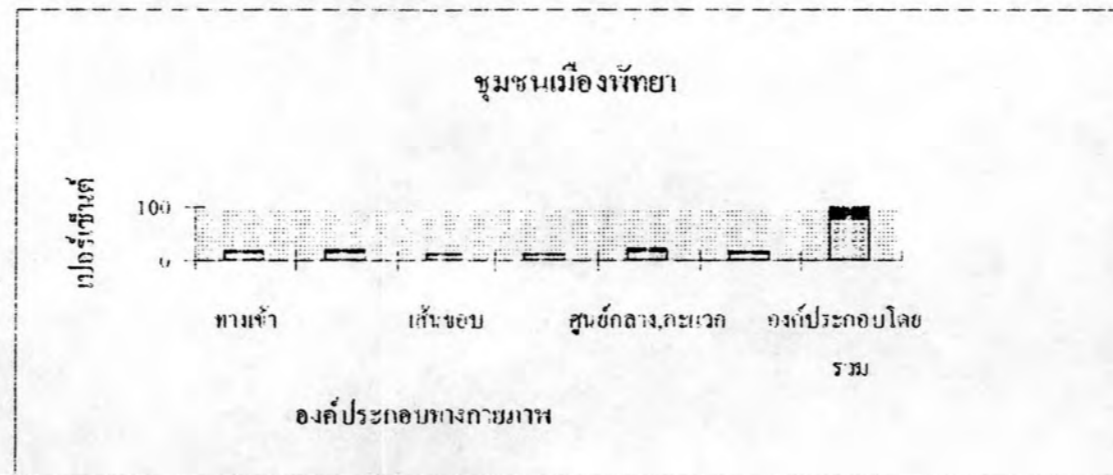
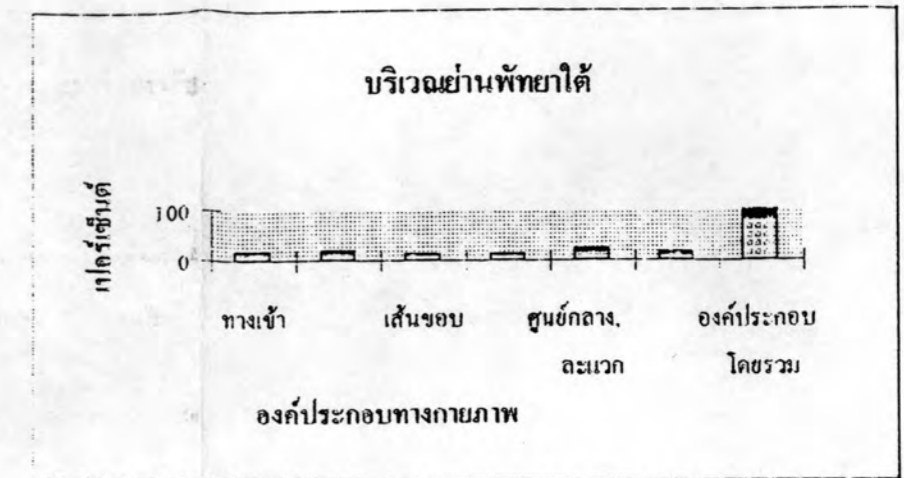
ระดับความเข้มชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพในระดับชุมชนของเมืองพัทธการ

ตัวเกณฑ์	ระดับความเข้มชัดในการรับรู้			ตัวเกณฑ์			
	ด้านบวก				ด้านลบ		
1 = น้อย, 2 = กลาง, 3 = มาก	3	2	1	1	2	3	1 = น้อย, 2 = กลาง, 3 = มาก
องค์ประกอบทางกายภาพ							องค์ประกอบทางกายภาพ
การรับรู้เกี่ยวกับ "ทางเข้า" ชุมชน							
มีจุดสังเกตที่เด่นชัด			●				ไม่มีจุดสังเกต
ถนนคี่, มีทางเดินเท้า			●				ถนนแฉ่, ไม่มีทางเดินเท้า
มีกลุ่มของอาคาร	●						ไม่มีกลุ่มของอาคาร
มีสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่เด่น			●				ขาดลักษณะเฉพาะทางธรรมชาติ
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นทางสัญจร" ภายในชุมชน							
มีธรรมชาติที่ร่มรื่นและสวยงาม			●				ไม่มีธรรมชาติ, เก้ง, เส้, ไร่ไถ
โล่ง, เป็นระเบียบและสะอาด			●				อึดอัดและสกปรก
ไม่ยุ่งเหยิง, ไม่พลุกพล่าน	●						ยุ่งเหยิงและตесสะท้าน
หาพบง่าย, สะดวก			●				หาหาก, ลึกลับและจับจ้อง
สภาพแวดล้อมดี, ไม่มีมลพิษ			●				มีมลพิษ, สภาพแวดล้อมแย่
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นขอบ" เช่นแม่น้ำ, ชายทะเลและภูเขา ภายในชุมชน							
มีเส้นขอบโดดเด่น, ชัดเจน			●				ไม่มีเส้นขอบที่ชัดเจน
สวยงาม เข้ากับบริเวณอัน			●				ขัดแย้ง, ไม่สวยงาม
รู้สึกอบอุ่นและเป็นกันเอง	●						รู้สึกข่ม, ไม่อบอุ่น
การรับรู้เกี่ยวกับ "กิจกรรม" ภายในบริเวณชุมชน							
เข้าถึงได้สะดวก	●						ไม่สะดวกในการเข้าถึง
มีบริเวณที่มีคนคอยรับรู้ได้ค่อนข้างแน่นอน			●				ไม่มีบริเวณที่มีคนคอยรับรู้
มีกิจกรรมที่ดึงดูด, น่าสนใจ	●						ไม่น่าสนใจและเรียบเหว
การรับรู้เกี่ยวกับ "ย่าน, ละแวก" ภายในชุมชน							
มีศูนย์กลางของชุมชนที่เด่นชัด			●				ไม่มีศูนย์กลางของชุมชนที่เด่นชัด
มีความเป็นกลุ่มหรือละแวกบ้าน			●				ไม่มีความเป็นกลุ่มหรือละแวกบ้าน
มีความรู้จัก, ค้นเสกกันอ่างเห็นอ้วนแน่นอน			●				ไม่รู้จักและค้นเสกกัน
คุ้นเคย, สนทนกันและพึ่งพาอาศัยกัน			●				ไม่มีความคุ้นเคยกัน, จึงคิดริ่งเค่น
ผสมผสานทางกิจกรรม			●				ไม่หลากหลายทางกิจกรรม
มีความกลมกลืนทางศิลปะและวัฒนธรรม			●				มีความขัดแย้งทางศิลปะและวัฒนธรรม
การรับรู้เกี่ยวกับ "ที่หมายตา" ภายในชุมชน							
มีที่หมายตาที่แน่นอน			●				ไม่มีที่หมายตาที่แน่นอน
หาง่าย, มีความโดดเด่นและชัดเจน	●						หาพบยากและไม่มีความเด่นชัด
สังเกตเห็นได้ง่ายในระยะใกล้			●				สังเกตเห็นได้ยากในระยะใกล้
สังเกตเห็นได้ง่ายในระยะไกล	●						สังเกตเห็นได้ยากในระยะไกล

ที่มา : จากการสำรวจและการวิเคราะห์แบบสอบถามจำนวน 33 ชุด

หมายเหตุ : ไร้ค่าฐานนิยมของกลุ่มตัวอย่าง 33 คนจากการสุ่มตัวอย่าง โดยให้ห้ที่มีผู้ตอบจำกันมากที่สุดเป็นตัวแทน

แสดงค่าความแข็งแกร่งในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพโดยรวมในระดับชุมชน

องค์ประกอบทางกายภาพ	ระดับความแข็งแกร่ง		บริเวณย่านพญาเหนือ		บริเวณย่านพญากลาง		บริเวณย่านพญาใต้		เมืองพญา	
	ค่าบวก(+)	ค่าลบ(-)	ค่าบวก(+)	ค่าลบ(-)	ค่าบวก(+)	ค่าลบ(-)	ค่าบวก(+)	ค่าลบ(-)	ค่าบวก(+)	ค่าลบ(-)
การรับรู้เกี่ยวกับบริเวณ "ทางเข้า" ย่าน	12.8	3.72	14.97	2.04	15.64	2.37	14.47	2.71		
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นทางสัญจร" ภายในย่าน	13.63	7.46	15.64	4.76	14.22	4.74	14.497	6.6588		
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นขอบ" ภายในบริเวณในย่าน	9.1	3.3	9.52	2.73	11.37	0.48	9.9907	2.17		
การรับรู้เกี่ยวกับ "กิจกรรม" ภายในบริเวณย่าน	8.26	3.72	9.52	4.08	10.9	0.95	9.56	2.0167		
การรับรู้เกี่ยวกับ "ศูนย์กลางชุมชน, ละครเวที" ภายในบริเวณย่าน	14.46	8.27	16.33	4.76	17.54	5.68	16.11	6.2867		
การรับรู้เกี่ยวกับ "จุดหมายคา" ภายในบริเวณย่าน	10.74	4.54	14.28	1.37	10.9	5.21	11.978	8.7067		
ค่าการรับรู้เกี่ยวกับ "องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน" โดยรวม	68.99	31.01	80.26	19.74	80.57	19.43	76.607	23.393		

ที่มา : จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม

ประกอบอาชีพจะมีความประทับใจในสถานที่ซึ่งขึ้นชื่อภายในชุมชน โดยเฉพาะบาร์เบียร์, ไนท์คลับ โดยมีเหตุผลเกี่ยวกับการเป็นสถานที่ซึ่งส่งเสริมให้เกิดความเป็นเมืองพัทยาในฐานะที่เป็นเมืองเปิดมากยิ่งขึ้น ในอีกส่วนหนึ่งนั้นกลุ่มคนเหล่านี้มักจะกล่าวถึงเทศกาลต่างๆ อันได้แก่เทศกาลวันไหลซึ่งจะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีหลังจากวันสงกรานต์ , ประเพณีลอยกระทงที่นับเป็นเทศกาลที่ชาวเมืองมีความประทับใจไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน

ผลจากการสัมภาษณ์และการสอบถามพูดคุยกับกลุ่มบุคคลท้องถิ่นทำให้สามารถทราบถึงเอกลักษณ์ (Identity), ความแจ่มชัด (Legibility) ขององค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพัทยา ซึ่งเป็นส่วนของโครงสร้าง (Structure) และความหมาย (Meaning) ซึ่งเกิดขึ้นจากความประทับใจ ด้านองค์ประกอบทางกายภาพหลักทั้ง 6 ประการภายในเมืองและเมื่อทำการสังเคราะห์ถึงระดับความแจ่มชัดด้านองค์ประกอบดังกล่าวแล้ว สิ่งที่เป็นผลซึ่งเกิดจากการสังเคราะห์นั้นเป็นภาพลักษณ์ที่มีต่อเมืองพัทยาคือ การเป็นชุมชนที่มีความงดงามทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นที่รู้จักและกล่าวถึงของนักท่องเที่ยว

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่าน : บริเวณย่านพัทยาเหนือ

กลุ่มบุคคลท้องถิ่น จากการสอบถามและการสัมภาษณ์ถึงส่วนของเอกลักษณ์ภายในบริเวณย่านพัทยาเหนือพบว่า บุคคลท้องถิ่นโดยมากจะคิดถึงสภาพของชุมชนดั้งเดิมที่เป็นแหล่งการค้าเก่าแก่และสภาพของชุมชนชาวประมงที่มีลักษณะของการตั้งถิ่นฐานที่ค่อนข้างเรียบง่าย ทั้งนี้เนื่องจากสภาพดั้งเดิมของเมืองพัทยาก่อนที่จะเจริญเติบโตขึ้นมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อเสียงพื้นฐานดั้งเดิมของชุมชนก็คือหมู่บ้านชาวประมงที่มีความสงบเสียบ สิ่งดังกล่าวยังอยู่ควบคู่กับเมืองพัทยามาถึงทุกวันนี้ (แผนที่ 4.12)

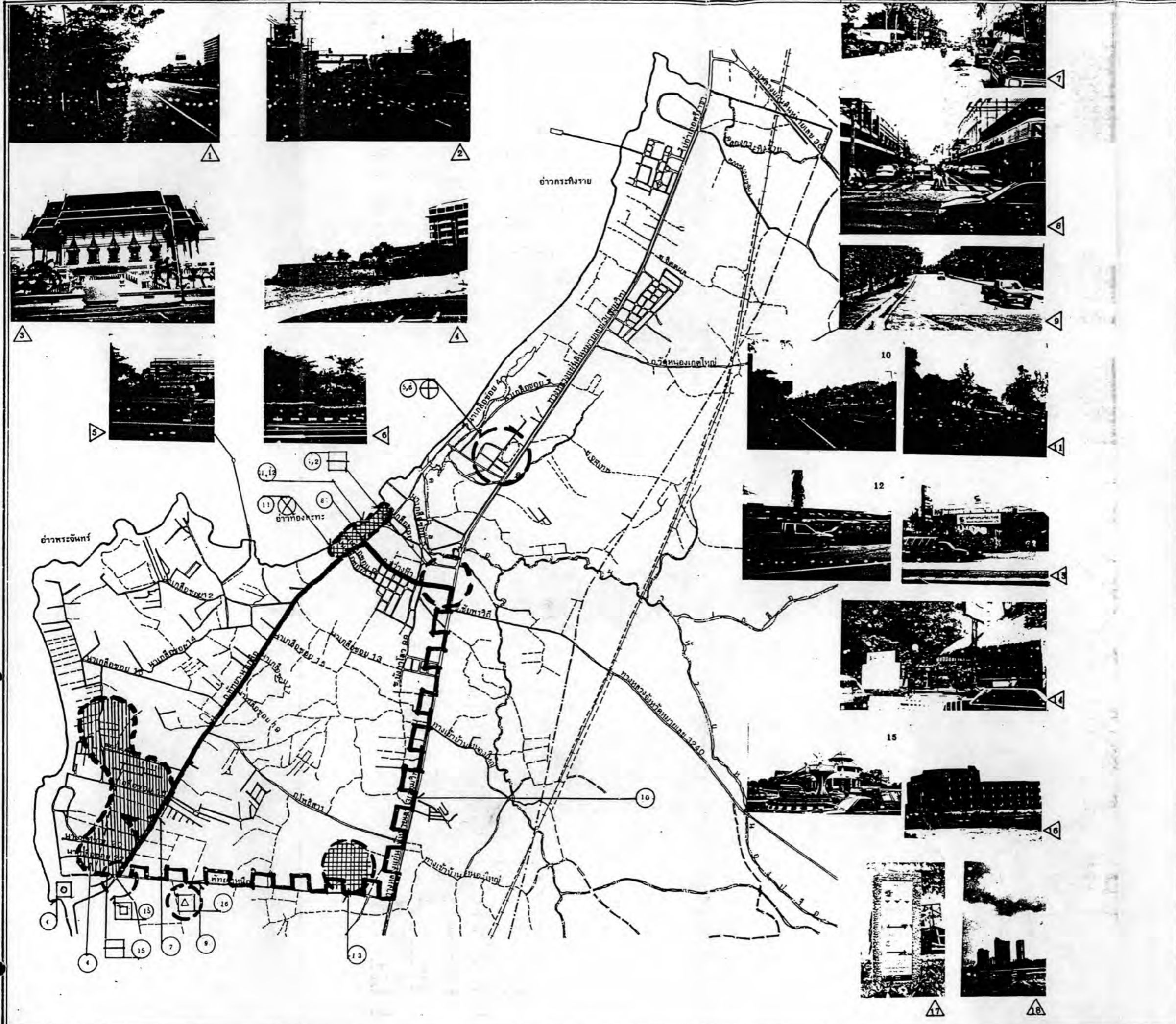
- ทางเข้า (Gateways) ผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ถึงบริเวณที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้สูงพบว่า กลุ่มบุคคลท้องถิ่นโดยมากจะยึดองค์ประกอบที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-Made) มากกว่าองค์ประกอบทางธรรมชาติ โดยเฉพาะป้ายบอกทาง , กลุ่มอาคารที่มีความหนาแน่นเป็นจุดอ้างอิง

- เส้นทาง (Paths) จากการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่นพบว่าเส้นทางที่กลุ่มบุคคลท้องถิ่นรู้จักอย่างดีได้แก่ เส้นทางสายพัทยา-นาเกลือ, เส้นทางสายสว่างฟ้า ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการที่เส้นทางสายดังกล่าวเปรียบเสมือนเส้นทางสายหลักที่กลุ่มคนภายในพื้นที่ต้องใช้อยู่เป็นประจำ

- เส้นขอบ (Edges) จากการรับรู้ในส่วนของเส้นขอบภายในบริเวณย่านพัทยาเหนือ โดยการใช้แบบสอบถามพบว่า เส้นขอบซึ่งมีระดับความแจ่มชัดซึ่งมีผลต่อการรับรู้มากที่สุดได้แก่ ถนนพัทยาเหนือ, และถนนสุขุมวิท

- ศูนย์ชุมชนหรือที่รวมกิจกรรม (Nodes) ภายในบริเวณย่านพัทยาเหนือจากการสอบถามกลุ่มบุคคลในพื้นที่ ทำให้สามารถทราบได้ว่าบริเวณศูนย์ชุมชนที่มีความแจ่มชัดและมีผลต่อ

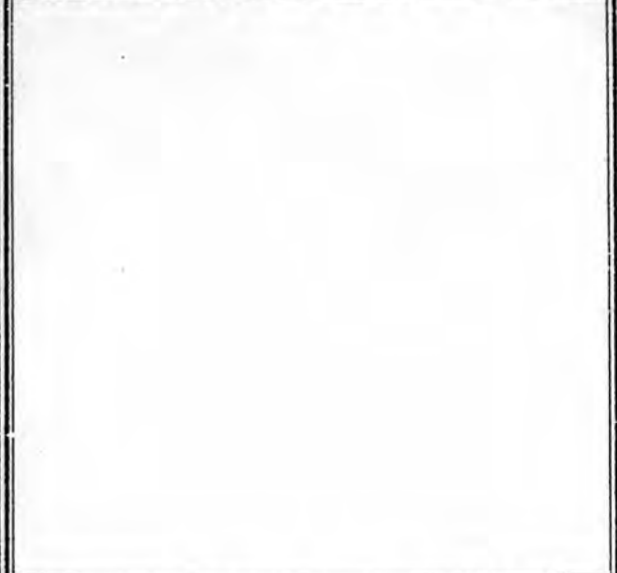
การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์ :

แสดงตำแหน่งที่ตั้งในการจัดประเภททางกายภาพของชุมชน

DATEWAY	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS	รูปถ่าย
							จุดที่ชุมชนมีความสูง
							จุดที่ชุมชนมีความสูง

- 1-6 Gateways = ป้ายบอกทางเข้าหลัก, กลุ่มอาคารที่เริ่มมีความหนาแน่น, รั้วสว่างฟ้า-พดุงพาราน, กลุ่มอาคารโรงแรมคูสติริยร์ต, สถานที่ราชการ เช่น สถานีตำรวจภูธร, ที่ว่าการอำเภอ
- 7-8 Paths = เส้นทางสำคัญบริเวณถนนพญา-นาเกลือ, ถนนสว่างฟ้า
- 9-10 Edges = ถนนพญาเหนือ, ถนนสุขุมวิท
- 11-12, 5-6 Nodes = บริเวณตลาดลานโพธิ์, ตลาดนาเกลือ, ศูนย์ชุมชนซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการบริหารบริเวณสถานีตำรวจภูธร, ที่ทำการอำเภอบางละมุง
- 13-14, 4 Districts = ละแวกสถานีวัดโดยสารประจำทาง, ละแวกบาร์เบียร์, ละแวกโรงแรมคูสติริยร์ต
- 16-17 Landmarks = วิทยาลัยนาฏศิลป์, ศาลาว่าการเมืองพัทยา, ป้ายบอกทิศทาง
- 18 Landmarks = กลุ่มอาคารสูงบริเวณนาเกลือซอย 18

แผนที่แสดง : จุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พิกัดเหนือ) จากกรณีวิจัยของกลุ่มบุคคลพื้นถิ่น

	ที่มา : จากแบบสอบถาม
	มาตราส่วน :
แผนที่ : 4.12	ภาควิชาการวางผังเมืองและภูมิสถาปัตย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การรับรู้ของชาวเมืองมากที่สุดได้แก่ บริเวณตลาดลานโพธิ์และบริเวณตลาดสดนาเกลือ , บริเวณศูนย์รวมหน่วยงานทางราชการซึ่งเปรียบเสมือนบริเวณที่รวมกิจกรรมทางนันทนาการด้วย

- ศูนย์กลางชุมชนหรือละแวก (Districts or Neighborhoods) ผลจากการสอบถามบุคคลท้องถิ่นทำให้ทราบถึงศูนย์กลางชุมชนที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่สูง โดยศูนย์กลางชุมชนที่กลุ่มบุคคลท้องถิ่นมีการกล่าวถึงเป็นอย่างมาก สามารถแยกเป็นย่านซึ่งเกิดตามลักษณะของกิจกรรมได้แก่ ย่านตลาดเก่านาเกลือ , บริเวณย่านสถานีรถไฟโดยสารประจำทางปรับอากาศ ในส่วนย่านที่เกิดตามลักษณะขององค์ประกอบทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้นได้แก่ ย่านโรงแรมและบังกาโลบริเวณวงเวียนโลมาซึ่งมีความหนาแน่นของกลุ่มของอาคารเป็นอย่างมาก

- ภูมิสัญลักษณ์หรือที่หมายตา (Landmarks) จากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นพบว่าจุดหมายตาที่บุคคลท้องถิ่นใช้เป็นจุดสังเกตในการกำหนดทิศทางภายในย่าน สามารถแบ่งเป็นจุดหมายตาในระยะไกลที่กลุ่มบุคคลท้องถิ่นมีการรับรู้มากที่สุด ได้แก่วงเวียนโลมา , ป้ายบอกแนวชายหาดและศาลาว่าการเมืองพัตยาบนถนนพัตยาเหนือ ส่วนของจุดหมายตาในระยะไกลที่มีความแจ่มชัดในการรับรู้มากที่สุดเป็นอาคารสูงของโรงแรมต่าง ๆ ภายในย่าน

จากการวิเคราะห์โดยใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่น ในส่วนของโครงสร้างด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนทั้ง 6 ประการ ที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำสามารถที่จะอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้ (แผนที่ 4.13)

- ทางเข้า (Gateways) จากการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่นถึงองค์ประกอบทางกายภาพประเภททางเข้าที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำ พบว่าเกิดขึ้นบริเวณทางเข้าหลักภายในย่าน เนื่องจากการขาดลักษณะเฉพาะที่เปรียบเสมือนสัญญาณเตือนให้เกิดความรู้สึกว่าได้เดินทางเข้ามาสู่ย่านพัตยาเหนือแล้ว

- เส้นทาง (Paths) ผลจากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามรวมถึงการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่น สามารถทราบถึงบริเวณ , เส้นทางที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำได้แก่ บริเวณจุดตัดของถนนสว่างฟ้ากับถนนพัตยา-นาเกลือ , บริเวณถนนสว่างฟ้า

- เส้นขอบ (Edges) ผลจากการสัมภาษณ์และการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่น ทำให้ทราบถึงปัญหาของเส้นขอบภายในบริเวณย่าน ซึ่งเกิดจากความไม่ชัดเจนของเส้นขอบหรือขอบเขตของพื้นที่ภายในบริเวณย่าน

- ศูนย์ชุมชนหรือที่รวมกิจกรรม (Nodes) ผลจากการวิเคราะห์ผลและการสอบถามถึงที่รวมกิจกรรมซึ่งมีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำภายในบริเวณย่านพัตยาเหนือ จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นพบว่าที่รวมกิจกรรมซึ่งมีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำส่งผลในการรับรู้ต่อกลุ่มบุคคลท้องถิ่นมากที่สุดได้แก่ บริเวณตลาดลานโพธิ์เนื่องจากจากความไม่สะดวกและอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากความพลุกพล่านทางการสัญจรภายในบริเวณดังกล่าว

- ศูนย์กลางชุมชนหรือละแวก (Districts or Neighbourhoods) ผลจากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นทำให้สามารถทราบถึงบริเวณศูนย์กลางชุมชนซึ่งมีระดับความแจ่มชัดในการ

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน
เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

1

2

3

4

5

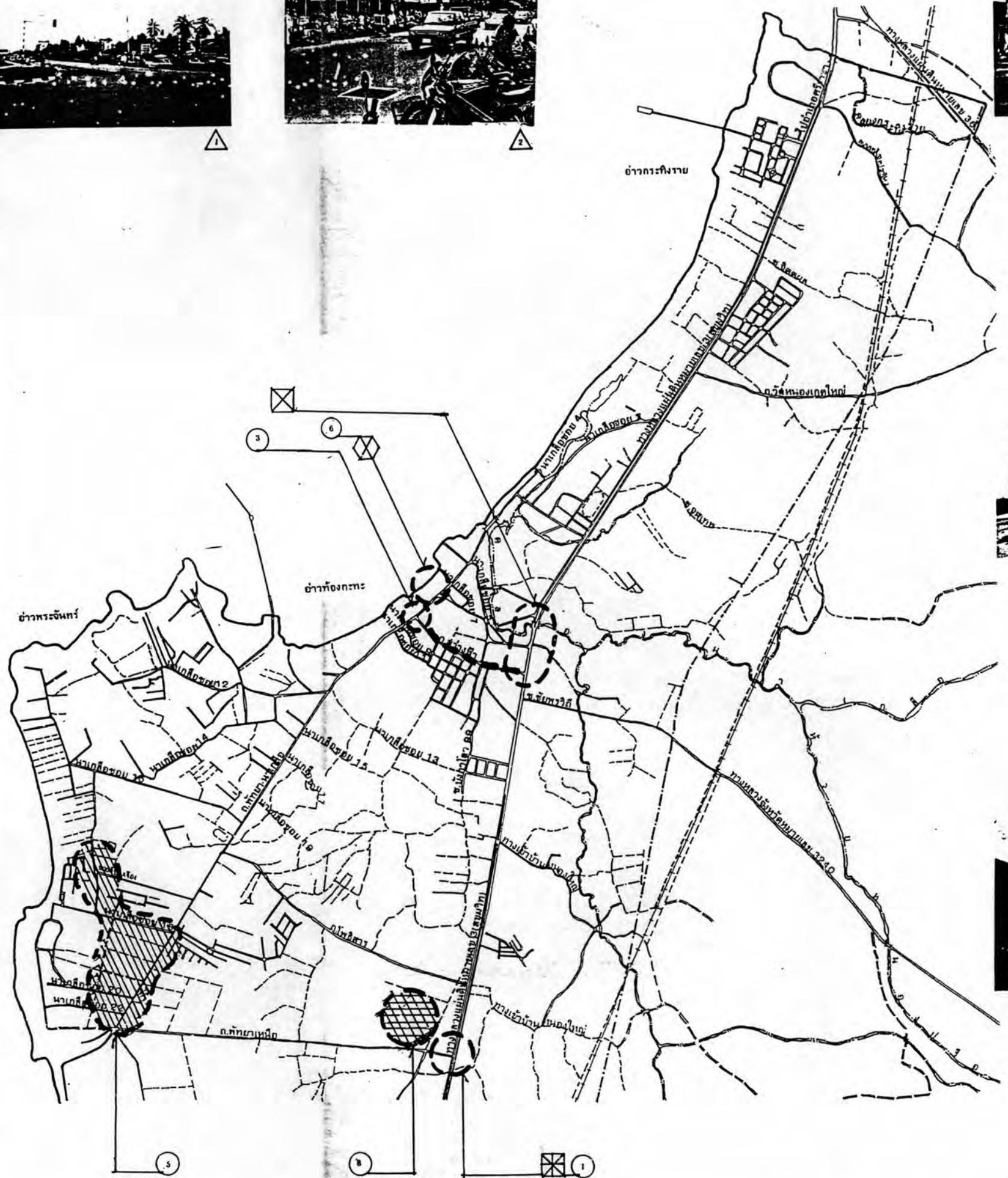
6

7

8

สัญลักษณ์แสดงตำแหน่งที่ได้ในการรับรู้ประกอบทางกายภาพของชุมชน

GATEWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS	จุดที่ดู
⊕	~	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	จุดที่ดู
⊕	~	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	จุดที่ดู
⊕	~	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	จุดที่ดู
⊕	~	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	จุดที่ดู

- 1 Gateways - ความไม่ชัดเจนบริเวณทางเข้าหลักของย่าน
- 2-3 Paths - ความพลุกพล่านบริเวณจุดตัดของถนนสว่างที่ถนนพัทยา-นาเกลือ ความคับแคบ และความไม่เป็นระเบียบบริเวณถนนสว่างฟ้า
- 4-6 Edges - ความไม่ชัดเจนของเส้นขอบจากการรุกเข้าบริเวณชายหาด
- 6,2 Nodes - ความไม่สะดวกและความพลุกพล่านบริเวณตลาดลานโพธิ์
- 7-8 Districts - การจำกัดกิจกรรมและการบริการบริเวณบาร์เบียร์, บังกาโล, สถานีด่วนโดยสารปรับอากาศ
- Landmark - การขาดจุดสังเกตที่ช่วยในการกำหนดทิศทางที่เด่นชัด

แผนที่แสดง : ปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยาเหนือ) จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น

ที่มา : จากแบบสอบถาม
มาตราส่วน :
แผนที่
4.13
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาระดับปริญญาโท
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

ตารางที่ 4.5 แสดงระดับของความเข้มข้นในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืชมานเหนือ) จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น

กลุ่มบุคคลท้องถิ่น

ระดับความเข้มข้นในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนในระดับย่าน(บริเวณย่านพืชมานเหนือ)

ตัวเกณฑ์	ระดับความเข้มข้นในการรับรู้			ตัวเกณฑ์			
	ด้านบวก				ด้านลบ		
1 = น้อย, 2 = กลาง, 3 = มาก	3	2	1	1	2	3	1 = น้อย, 2 = กลาง, 3 = มาก
องค์ประกอบทางกายภาพ							องค์ประกอบทางกายภาพ
การรับรู้เกี่ยวกับ "ทางเข้า" ย่าน							
มีจุดสังเกตที่เด่นชัด			●				ไม่มีจุดสังเกต
ถนนวิ, มีทางเดินเท้า			●				ถนนแฉ่, ไม่มีทางเดินเท้า
มีกลุ่มของอาคาร	●						ไม่มีกลุ่มของอาคาร
มีสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่เด่น			●				ขาดลักษณะเฉพาะทางธรรมชาติ
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นทแยงมุม" ภายในย่าน							
มีธรรมชาติที่ร่มรื่นและสวยงาม			●				ไม่มีธรรมชาติ, ร้างแฉ่ง, รือแป
โล่ง, เป่าระบือลมและสะอาด			●				อึดอัดและสกปรก
ไม่ผู้รบกวน, ไม่หาลากทะเล, ๘					●		ผู้รบกวนและผสมผสาน
หาพบ่าห, สะดวก			●				หาหาค, ลึกลับและซับซ้อน
สภาพแวดล้อมดี, ไม่มีมลพิษ	●						มีมลพิษ, สภาพแวดล้อมแฉ่
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นขอบ" เช่นแม่น้ำ, ชายทะเลและภูเขา ภายในย่าน							
มีเส้นขอบโดดเด่น, ชัดเจน					●		ไม่มีเส้นขอบที่ชัดเจน
สวยงาม เข้ากับบริเวณย่าน			●				ขัดแฉ่ง, ไม่สวยงาม
รู้สึกอบอุ่นและเป็นกันเอง			●				รู้สึกแฉ่, ไม่อบอุ่น
การรับรู้เกี่ยวกับ "ที่รวมกิจกรรม" ภายในบริเวณย่าน							
เข้าถึงได้สะดวก			●				ไม่สะดวกในการเข้าถึง
มีบริเวณที่มีศกศอรับผู้เฝ้า่งแน่นอน			●				ไม่มีบริเวณที่มีศกศอการรับรู้
มีกิจกรรมที่ศกศก, น่าสนใจ			●				ไม่่า่าสนใจและรือแปเหงา
การรับรู้เกี่ยวกับ "ย่าน, ละแวก" ภายในย่าน							
มีศูนย์กลางของชุมชนที่เด่นชัด			●				ไม่มีศูนย์กลางของชุมชนที่เด่นชัด
มีความเป็นกลุ่มหรือละแวกบ้าน			●				ไม่มีความเป็นกลุ่มหรือละแวกบ้าน
มีความรู้ศก, ศักศกกันก่า่งเหนิวแน่นอน					●		ไม่รู้ศกและศักศกกัน
ศักศก, ศักศกสนมและพ่งพาอาศัยกัน			●				ไม่มีความศักศกกัน, ศักศกจิงเด่น
ผสมผสานทางกิจกรรม			●				ไม่หาลากหลายทางกิจกรรม
มีความกลมกลืนทางศักศลและวัฒนธรรม			●				มีความขัดแฉ่งทางศักศลและวัฒนธรรม
การรับรู้เกี่ยวกับ "ที่หมายศก" ภายในย่าน							
มีที่หมายศกที่แน่นอน	●						ไม่มีที่หมายศกที่แน่นอน
หา่าห, มีความโดดเด่นและชัดเจน	●						หาหบสกและไม่มีความเด่นชัด
ศักศกเห็นได้่า่งในระยะใกล้			●				ศักศกเห็นได้่า่งในระยะใกล้
ศักศกเห็นได้่า่งในระยะไกล	●						ศักศกเห็นได้่า่งในระยะไกล

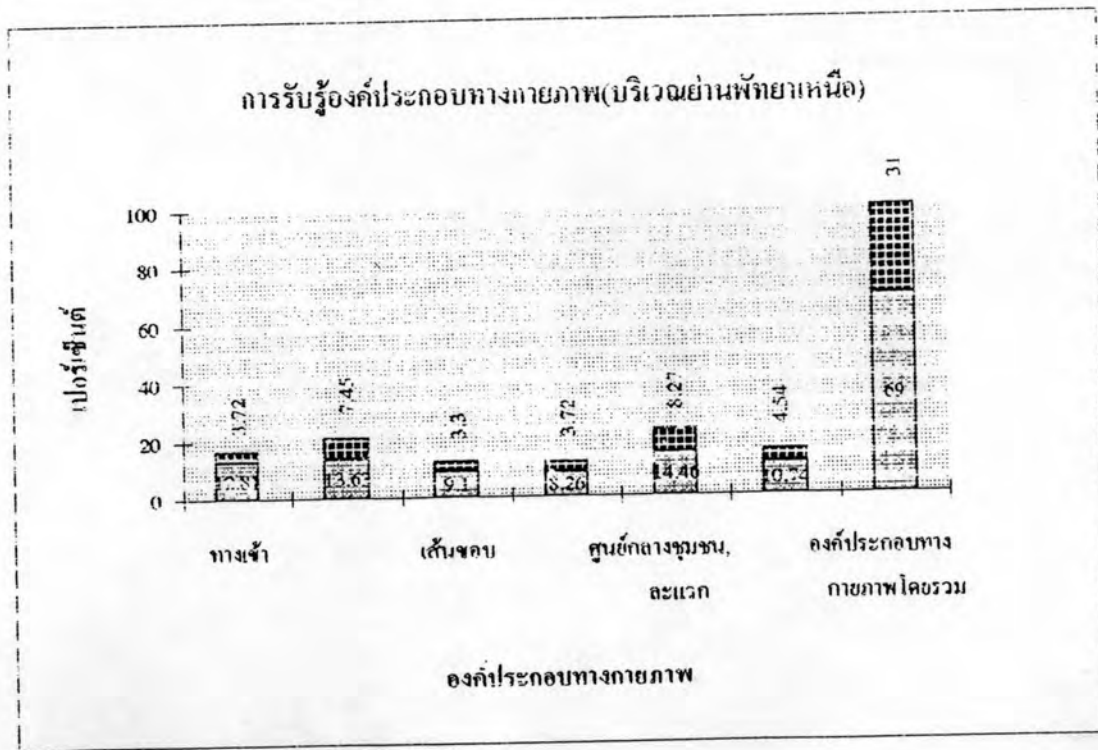
ที่มา : จากการสำรวจและการวิเคราะห์แบบสอบถามจำนวน 33 ชุด

หมายเหตุ : 13 ักษ เสนอมของกลุ่มตัวอย่าง 33 คนจากการสุ่มตัวอย่าง โศให้ค่าคะแนนที่มีศักศบจำกันม กที่ศักศเป็นตัวแทน

แผนภูมิที่ 4.15 แสดงค่าระดับความเข้มข้นในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพบริเวณย่านพิทยานเหนือ จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น

แสดงค่าความเข้มข้นในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพบริเวณย่านพิทยานเหนือ

องค์ประกอบทางกายภาพ	ระดับความเข้มข้น		ค่าระดับความเข้มข้นในการรับรู้รวม	ลำดับ
	ค่าบวก(+)	ค่าลบ(-)		
การรับรู้เกี่ยวกับบริเวณ "ทางเข้า" ศูนย์าน	12.81	3.72	9.09	1
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นทางสัญจร" ภายในย่าน	13.63	7.45	6.18	
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นขอบ" ภายในบริเวณย่าน	9.1	3.3	5.8	
การรับรู้เกี่ยวกับ "กิจกรรม" ภายในบริเวณย่าน	8.26	3.72	4.54	
การรับรู้เกี่ยวกับ "ศูนย์กลางชุมชน, สะพาน" ภายในบริเวณย่าน	14.46	8.27	6.19	3
การรับรู้เกี่ยวกับ "จุดหมายคา" ภายในบริเวณย่าน	10.74	4.54	6.2	2
ค่าการรับรู้เกี่ยวกับ "องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน" โดยรวม	69	31	38	3

ที่มา : จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม

รับรู้ต่ำและถูกกล่าวถึงมากที่สุดได้แก่ บริเวณและแวกสถานีรถโดยสารประจำทางปรับอากาศ และบริเวณและแวกโรงแรม, บังกาโลต่าง ๆ ภายในย่าน

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่นทำให้สามารถทราบถึงปัญหาด้านจุดหมายตาที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุด โดยเฉพาะจุดหมายตาในระยะไกลซึ่งมีเป็นจำนวนน้อยทำให้ขาดจุดสังเกตที่ช่วยในการกำหนดทิศทางภายในบริเวณย่าน

ในส่วนของความหมาย (Meaning) จากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นภายในชุมชนพบว่าชาวเมืองส่วนใหญ่ยังคงจดจำบริเวณสถานที่ต่าง ๆ ที่เป็นเสมือนชุมชนดั้งเดิม โดยเฉพาะบริเวณชุมชนนาเกลือซึ่งเป็นแหล่งด้านการค้าปลีก , คำส่ง รวมทั้งยังเป็นแหล่งที่ยังคงมีการประกอบอาชีพทางการประมง สิ่งดังกล่าวทำให้เมืองพัทยายังคงมีเค้าโครงของการเป็นชุมชนชายทะเลจวบจนกระทั่งปัจจุบัน

ผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ ด้านองค์ประกอบทางกายภาพจากกลุ่มบุคคลท้องถิ่นภายในบริเวณย่านพทยาเหนือรวมทั้งการสอบถามพูดคุย เพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่ปรากฏลักษณะ จากความคาดหวังของกลุ่มบุคคลดังกล่าวคือความได้เปรียบของย่านพทยาเหนือ ทางด้านความเงียบสงบไม่พลุกพล่านภายในบริเวณย่าน

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่าน : บริเวณย่านพทยากลาง

กลุ่มบุคคลท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์และการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นถึงส่วนของเอกลักษณ์ (Identity) ภายในบริเวณย่านพทยากลาง ทำให้สามารถทราบว่ากลุ่มบุคคลท้องถิ่นโดยมากจะคิดถึงสถานที่หรือแหล่งการค้า, ภัตตาคาร รวมทั้งแหล่งการค้าประเภทห้างสรรพสินค้า, ซูเปอร์มาร์เก็ตที่มีความทันสมัย

สำหรับบริเวณที่มีระดับของความแข็งแกร่งในการรับรู้ในส่วนโครงสร้าง (Structure) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบทางกายภาพทั้ง 6 ประการภายในระดับที่สูง จากการสัมภาษณ์และการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นสามารถที่จะอธิบายถึงรายละเอียดต่าง ๆ ได้ดังนี้(แผนที่ 4.14)

- ทางเข้า (Gateways) ผลจากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นพบว่ากลุ่มบุคคลท้องถิ่นโดยมากจะยึดสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงการเข้าสู่ย่านพทยากลางอันได้แก่ป้ายบอกทางเข้าพทยากลาง, ความหนาแน่นของกลุ่มอาคารพาณิชย์ตลอดแนวเส้นทางสายพทยากลาง บางกลุ่มจะใช้ข้อสังเกตจากสภาพของถนนและทางเดินเท้าเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงทางเข้าสู่ย่าน

- เส้นทาง (Paths) ผลจากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นทำให้ทราบถึงเส้นทางที่มีความแข็งแกร่ง โดยเส้นทางภายในย่านพทยากลางที่มีการกล่าวถึงกันอย่างมากที่สุดได้แก่ ถนนพทยากลาง, ถนนเลียบริมหาดและถนนพทยาสายสอง โดยเฉพาะถนนพทยากลางเนื่องจากถนนเส้นดังกล่าวเป็นถนนสายหลักซึ่งมีความสะดวกในการนำเข้าสู่พื้นที่ย่านพทยากลาง อีกทั้งยังเป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อกับถนนสายเลียบริมหาด , ถนนพทยาสายสองรวมถึงถนนสุขุมวิทซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเส้นทางสายสำคัญทั้งสิ้น

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์ : แสดงค่าความถี่ใช้ในงานการวิเคราะห์องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน

GATEWAY	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS	อื่นๆ
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดศูนย์
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดปลายทาง
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดเชื่อมต่อ
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดปลายทาง
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดอื่นๆ

- 1-2 Gateways - ป้ายบอกทางเข้าย่านพัทยากลาง , บริเวณที่มีความหนาแน่นของกลุ่มอาคาร
- 3-5 Paths - ถนนพัทยากลาง, ถนนเลียบริมชายหาด ถนนพัทยาสายสอง
- 6-8 Edges - ชายหาดพัทยา, ถนนพัทยาทันตะวัน, ถนนพัทยาคี
- 9-12 Nodes - ห้างสรรพสินค้าในซอยปิ่นทอง, เซ็นทรัลพลาซ่า, รอยัลการ์ตันสพลาซ่า, สยามโรดพัทยากลาง
- 9,11,13 Districts - อเนกศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า, การ์ตันสพลาซ่า, อเนกศูนย์สรรพสินค้าในซอยปิ่นทอง และ ศูนย์อาหารเซ็นทรัล ออช
- 14-19,22 Local Landmarks - สัญลักษณ์และป้ายโฆษณาบริเวณโรงแรมรอยัล การ์ตันสพลาซ่า, พัทยาบีช คอนโดเทอ, เซ็นทรัลพลาซ่า, ร้านค้าริมถนนเลียบริมชายหาด, สึกแควนริมถนนพัทยาสายสอง
- 20-21 Distance Landmarks - เสาสูงของชุมชนสายโทรศัพท์และศูนย์โทรคมนาคมเมืองพัทยา

แผนที่แสดง : จุดเด่นด้านองค์ประกอบกายภาพในระดับย่าน (พัทยากลาง) จากการรับรู้ของบุคคลท้องถิ่น

ทิศ	ที่มา : จากแบบสอบถาม
	มาตราส่วน :
แผนที่	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
4.14	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

- เส้นขอบ (Edges) ผลจากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่น พบว่ากลุ่มบุคคลท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความแจ่มชัดในการรับรู้เส้นขอบบริเวณชายหาดพิทยามากที่สุด ส่วนเส้นขอบที่กลุ่มบุคคลท้องถิ่นกล่าวถึงในอันดับรองลงมาได้แก่ ถนนพิทยาเหนือและถนนพิทยาใต้

- ศูนย์ชุมชนหรือที่รวมกิจกรรม (Nodes) ผลจากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่นพบว่า บริเวณศูนย์ชุมชนที่มีการกล่าวถึงกันเป็นอย่างมากที่สุดได้แก่ ห้างสรรพสินค้าต่างๆ ภายในย่าน เช่น ห้างเซ็นทรัลบิ๊กซี, ห้างไมเคิลทิพาร์ทเมนท์สโตร์, ห้างรอยัลการ์เด็นส์พลาซ่า ส่วนที่รวมกิจกรรมที่มีการกล่าวถึงในอันดับรองลงมา คือสถานีรถไฟเมืองพิทยาซึ่งนับได้ว่าเป็นบริเวณที่รวมกิจกรรมในการเดินทางที่สำคัญภายในย่าน

- ศูนย์กลางชุมชนหรือละแวก (Districts or Neighbourhoods) ผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่นทำให้ทราบว่าศูนย์กลางชุมชน ที่มีผลต่อความแจ่มชัดในการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นและมีการกล่าวถึงกันเป็นอย่างมากได้แก่ บริเวณละแวกโรงแรมรอยัลการ์เด็นส์ พลาซ่า

- ภูมิสัญลักษณ์หรือที่หมายตา (Landmarks) ผลจากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นในบริเวณย่านพิทยากลาง ทำให้ทราบถึงความแจ่มชัดในการรับรู้เกี่ยวกับจุดหมายตาภายในบริเวณย่านพิทยากลางที่มีการกล่าวถึงกันมากที่สุด ซึ่งสามารถจำแนกเป็นจุดหมายตาที่สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล ซึ่งประกอบด้วยสิ่งปลูกสร้างประเภทอาคารโรงแรมและอาคารห้างสรรพสินค้ารวมถึงป้ายโฆษณาและสัญลักษณ์ของอาคารดังกล่าว ในส่วนของจุดหมายตาในระยะไกลที่มีการกล่าวถึงรองลงมา ได้แก่ เสาสูงขององค์การโทรศัพท์, ศูนย์คมนาคมภายในย่าน ส่วนจุดหมายตาในระยะใกล้ที่มีความแจ่มชัดและมีผลต่อการรับรู้ของชาวเมืองมากที่สุดได้แก่แนวอาคารพาณิชย์ริมถนนสายพิทยากลาง

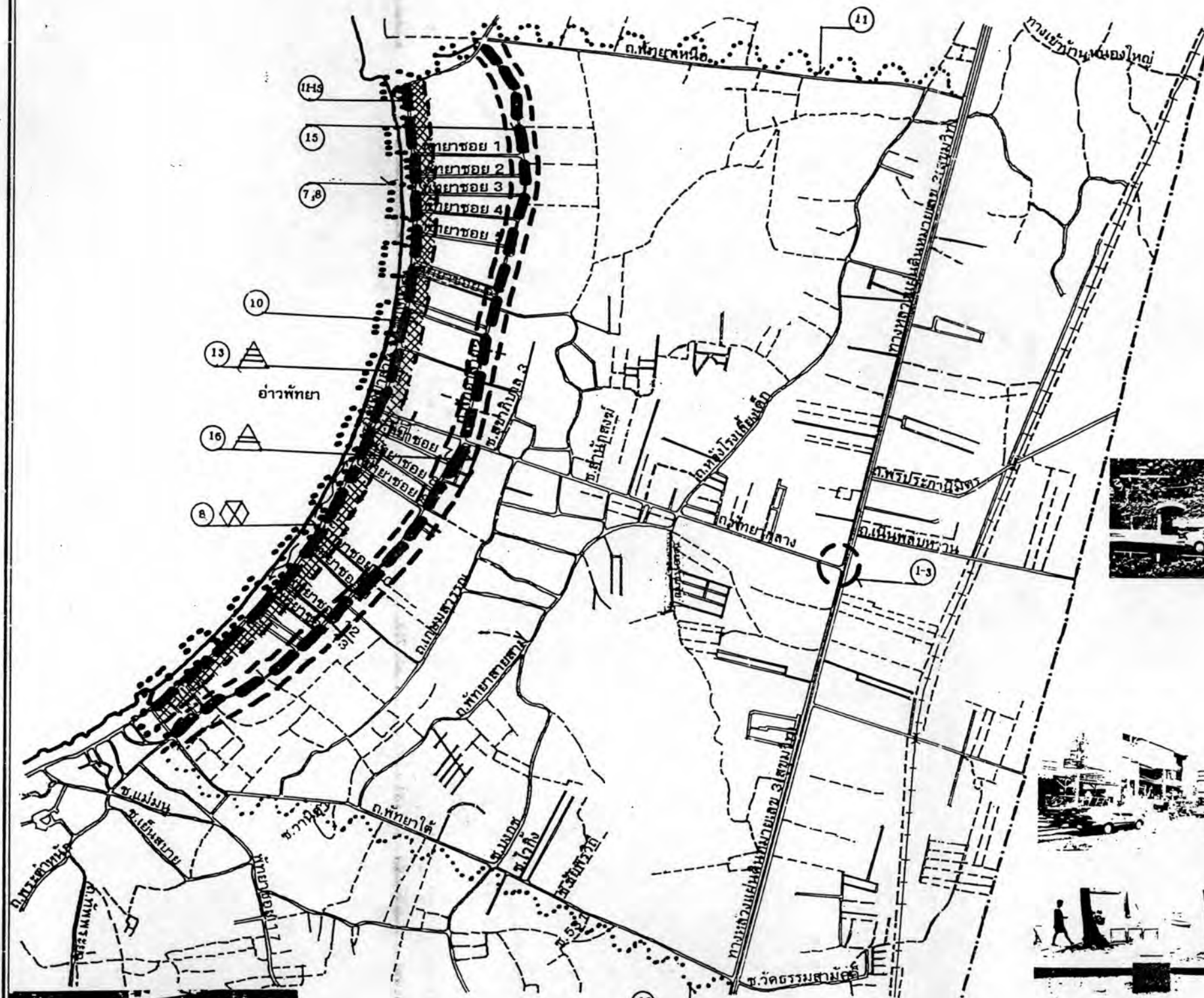
สำหรับในส่วนของการรับรู้จากการสอบถามพูดคุยและการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่นในส่วนของโครงสร้าง ซึ่งเป็นส่วนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทางกายภาพทั้ง 6 ประเภทที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำ สามารถอธิบายถึงรายละเอียดต่างๆ ได้ดังนี้ (แผนที่ 4.15)

- ทางเข้า (Gateways) ผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่นสามารถทราบถึงองค์ประกอบทางกายภาพประเภททางเข้าที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำพบว่าบริเวณทางเข้าสู่ย่านพิทยากลางนับตั้งแต่ทางแยกจากถนนสุขุมวิทกับถนนสายพิทยากลางซึ่งไม่มีลักษณะเฉพาะที่เป็นสิ่งเตือนว่ากำลังเดินทางเข้าสู่บริเวณย่าน

- เส้นทาง (Paths) ผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่นทำให้สามารถทราบถึงองค์ประกอบทางกายภาพประเภทเส้นทางที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำได้แก่ ถนนพิทยาสายสอง, ถนนเลียบบหาด

- เส้นขอบ (Edges) จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามผนวกกับการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นเพิ่มเติม เกี่ยวกับบริเวณที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้องค์ประกอบทาง

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน
เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์ แสดงค่าความแข็งโยในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน

TYPEWAY	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS	จุดศึกษา
☐	~	≡	⊕	⊗	⊠	⊡	จุดศึกษา ๑
☐	~	≡	⊕	⊗	⊠	⊡	จุดศึกษา ๒
☐	~	≡	⊕	⊗	⊠	⊡	จุดศึกษา ๓
☐	~	≡	⊕	⊗	⊠	⊡	จุดศึกษา ๔

- 1-3 Gateways - การขาดจุดสนใจบริเวณทางเข้าหลัก ถนนพัทยากลาง
- 4-6 Paths - ความไม่เป็นระเบียบของผู้ประกอบการร้านค้า, รถเข้าบริเวณถนนสายเดียวขาด, ถนนพัทยาสายสอง
- 7-13 Edges - ความสกปรกบริเวณชายหาด, ความพลุกพล่านบริเวณถนนเดียวขาด ถนนพัทยานพรีโอ, ถนนพัทยาคี
- 8 Nodes - การรุกเข้าพื้นที่ชายหาด ซึ่งทำให้ขาดความเป็นส่วนตัว
- 14-16 Landmarks - ทัศนียภาพบริเวณถนนเดียวขาด, ถนนพัทยาสายสอง

แผนที่แสดง : ปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยากลาง) จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น

มาตราส่วน : 1:50,000

แผนที่ : 4.15

โครงการวิจัยและพัฒนาชุมชน : การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

คณะผู้จัดทำ : อาจารย์ ดร. ประจักษ์ วัฒนศิริกุล

ตารางที่ 4.6 แสดงระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืชยากลาง) จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น

กลุ่มบุคคลท้องถิ่น

ระดับความแจ่มชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนในระดับย่าน(บริเวณย่านพืชยากลาง)

ตัวเกณฑ์	ระดับความแจ่มชัดในการรับรู้			ตัวเกณฑ์			
	ด้านบวก				ด้านลบ		
1 - น้อย , 2 - กลาง , 3 - มาก	3	2	1	1	2	3	1 - น้อย , 2 - กลาง , 3 - มาก
องค์ประกอบทางกายภาพ							องค์ประกอบทางกายภาพ
การรับรู้เกี่ยวกับ "ทางเข้า" ย่าน							
มีจุดสังเกตที่เด่นชัด			●				ไม่มีจุดสังเกต
ถนนคี่, มีทางเดินเท้า		●					ถนนแฉ่, ไม่มีทางเดินเท้า
มีกลุ่มของอาคาร		●					ไม่มีกลุ่มของอาคาร
มีสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่เด่น		●					ขาดลักษณะเฉพาะที่ธรรมชาติ
การรับรู้เกี่ยวกับ "ร้านค้าและศูนย์รวม" ภายในย่าน							
มีธรรมชาติที่รื่นรมย์และสวยงาม		●					ไม่มีธรรมชาติที่รื่นรมย์, รือบ
โล่ง, เป็นระเบียบและสะอาด		●					อึดอัดและสกปรก
ไม่ยุ่งเหยิง, ไม่ทึบทึบ		●					ยุ่งเหยิง และทึบทึบ
หาพบง่าย, สะดวก		●					หายาก, ลึกลับและซับซ้อน
สภาพแวดล้อมดี, ไม่มีมลพิษ		●					มีมลพิษ, สภาพแวดล้อมแย่
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นขอบ" ระหว่างย่านและอาณาเขตภายในย่าน							
มีเส้นขอบที่ชัดเจน, จัดเจน		●					ไม่มีเส้นขอบที่ชัดเจน
สวยงาม เข้ากับบริเวณย่าน		●					ขัดแย้ง, ไม่สวยงาม
รู้สึกอบอุ่นและเป็นกันเอง		●					รู้สึกขุ่น, ไม่อบอุ่น
การรับรู้เกี่ยวกับ "กิจกรรม" ภายในบริเวณย่าน							
เข้าถึงได้สะดวก		●					ไม่สะดวกในการเข้าถึง
มีบริเวณที่มีผลต่อการรับรู้, ใจองแน่นนอน		●					ไม่มีบริเวณที่มีผลต่อการรับรู้
มีกิจกรรมที่ดึงดูด, น่าสนใจ	●						ไม่มีน่าสนใจและเชิญชวน
การรับรู้เกี่ยวกับ "ย่าน, ความเป็นกันเอง" ภายในย่าน							
มีศูนย์กลางของชุมชนที่เด่นชัด	●						ไม่มีศูนย์กลางของชุมชนที่เด่นชัด
มีความเป็นกลุ่มหรือละแวกบ้าน		●					ไม่มีความเป็นกลุ่มหรือละแวกบ้าน
มีความรู้จัก, คุ้นเคยกันดีอย่างเหนียวแน่น			●				ไม่รู้จักและคุ้นเคยกัน
คุ้นเคย, สนทนกันและพึ่งพาอาศัยกัน			●				ไม่มีความคุ้นเคยกัน, จึงลึกลับ
ผสมผสานทางกิจกรรม	●						ไม่หลากหลายทางกิจกรรม
มีความขัดแย้งทางศิลปะและวัฒนธรรม	●						มีความขัดแย้งทางศิลปะและวัฒนธรรม
การรับรู้เกี่ยวกับ "ที่หมายตา" ภายในย่าน							
มีที่หมายตาที่แน่นอน			●				ไม่มีที่หมายตาที่แน่นอน
หาง่าย, มีความโดดเด่นและชัดเจน	●						หาพบยากและไม่มีความเด่นชัด
สังเกตเห็นได้ง่ายในระยะใกล้			●				สังเกตเห็นได้ยากในระยะใกล้
สังเกตเห็นได้ง่ายในระยะไกล	●						สังเกตเห็นได้ยากในระยะไกล

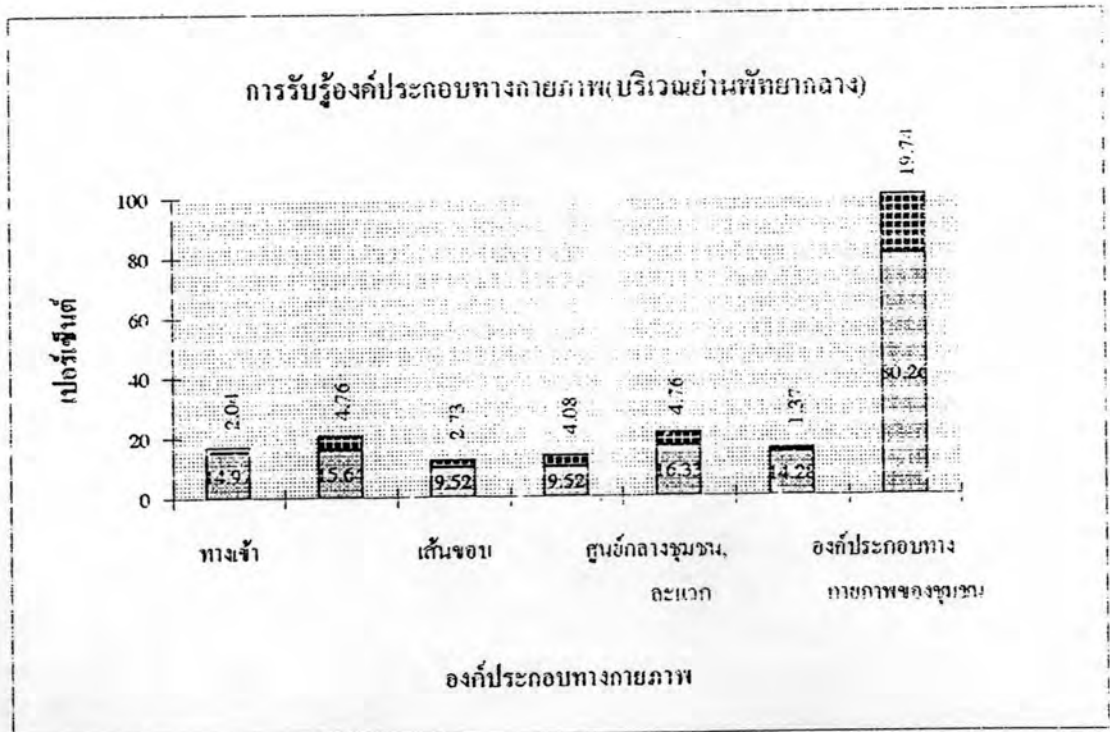
ที่มา : จากการสำรวจและการวิเคราะห์แบบสอบถามจำนวน 33 ชุด

หมายเหตุ : ใจทำฐานนิยมของกลุ่มตัวอย่าง 33 คน โดยการสุ่มตัวอย่าง โดยให้คะแนนที่มีผู้ตอบซ้ำกันมากที่สุดเป็นตัวแทน

แผนภูมิที่ 4.16 แสดงค่าระดับความแจ่มชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพบริเวณย่านพิทยากลาง
จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น

แสดงค่าความแจ่มชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพบริเวณย่านพิทยากลาง

องค์ประกอบทางกายภาพ	ระดับความแจ่มชัด		ค่าระดับความแจ่มชัด ในการรับรู้รวม	ลำดับ
	บริเวณย่านพิทยากลาง	ค่าภาค(-)		
การรับรู้เกี่ยวกับบริเวณ "ทางเข้า" ศูนย์าน	14.97	2.04	12.93	1
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นทางสัญจร" ภายในย่าน	15.64	4.76	10.88	
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นขอบ" ภายในบริเวณย่าน	9.52	2.73	6.79	
การรับรู้เกี่ยวกับ "ที่รวมกิจกรรม" ภายในบริเวณย่าน	9.52	4.08	5.44	
การรับรู้เกี่ยวกับ "ศูนย์กลางชุมชน, สะพาน" ภายในบริเวณย่าน	16.33	4.76	11.57	8
การรับรู้เกี่ยวกับ "จุดหมายตา" ภายในบริเวณย่าน	14.28	1.37	12.91	2
ค่าการรับรู้เกี่ยวกับ "องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน" โดยรวม	80.26	19.74	60.52	

ที่มา : จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม

กายภาพประเภทเส้นขอบในระดับที่ต่ำ พบว่ากลุ่มบุคคลท้องถิ่นจะมีความรู้สึกในการรับรู้ต่อเส้นขอบที่ตนใช้อย่างยิ่งถึงขอบเขต โดยเฉพาะเส้นขอบประเภทถนนอันได้แก่ ถนนเลียบบหาด , ถนนพิทยาใต้และถนนพิทยาเหนือ เป็นต้น

- ศูนย์ชุมชนหรือที่รวมกิจกรรม (Nodes) ผลจากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นเกี่ยวกับบริเวณที่มีระดับความเข้มข้นในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพ ประเภทที่รวมกิจกรรมในระดับที่ต่ำและมีการกล่าวถึงมากที่สุดได้แก่บริเวณหาดทรายชายทะเลของอ่าวพิทยา

- ศูนย์กลางชุมชนหรือละแวก (Districts or Neighbourhoods) จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่น ทำให้ทราบถึงบริเวณที่มีระดับความเข้มข้นในการรับรู้ในระดับที่ต่ำและมีการกล่าวถึงมากที่สุดได้แก่ บริเวณย่านร้านค้าริมถนนเลียบบหาดพิทยา

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) ผลจากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่น ทำให้ทราบถึงบริเวณที่มีระดับความเข้มข้นในการรับรู้ในระดับที่ต่ำและมีการกล่าวถึงมากที่สุด โดยเฉพาะส่วนของจุดหมายตาในระยะไกลซึ่งได้แก่ ทิศนอูจาดซึ่งเกิดจากป้ายโฆษณาต่างๆ ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากโดยเฉพาะบริเวณริมฝั่งถนนเลียบบหาดและถนนพิทยาสายสอง

ในส่วนของความหมาย (Meaning) จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม รวมถึงการสอบถามเพิ่มเติม พบว่าจากการที่เมืองพิทยาเติบโตขึ้นมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสากลสิ่งทีปรากฏให้พบเห็นทั่วไป ภายในย่านพิทยากลางได้แก่ ภัตตาคารและร้านค้า , โรงแรมที่หรูหราและมีระดับ , ห้างสรรพสินค้าที่ทันสมัยซึ่งนับเป็นสิ่งที่กลุ่มคนท้องถิ่นมีการจดจำสถานที่ดังกล่าวภายในบริเวณย่านพิทยากลางเป็นอย่างมาก

ส่วนผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับระดับของความเข้มข้นในการรับรู้ทางด้านองค์ประกอบหลักทางด้านกายภาพจากกลุ่มบุคคลท้องถิ่น รวมถึงผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ ในส่วนของเอกลักษณ์, โครงสร้างและความหมายดังกล่าวในข้างต้นแล้วนั้นมาทำการสังเคราะห์และสอบถามหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบถึงภาพลักษณ์ที่มีต่อย่านพิทยากลางและสิ่งที่เป็นภาพลักษณ์จากความคิดของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นเหล่านั้นที่มีต่อย่านพิทยากลาง คือความเป็นบริเวณสถานที่พักผ่อนชายทะเลที่มีลักษณะของกิจกรรมที่เหมาะสม รวมถึงการสร้างลักษณะทางธรรมชาติและกิจกรรมที่เคยมีขึ้นในอดีตให้กลับคืนสู่ชุมชน ทั้งนี้เพื่อผลต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและคุณภาพชีวิตของนักท่องเที่ยวและกลุ่มคนท้องถิ่น

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่าน : บริเวณย่านพิทยาใต้

กลุ่มบุคคลท้องถิ่น ผลจากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นถึงส่วนของเอกลักษณ์ของย่านพิทยาใต้ พบว่ากลุ่มบาร์เบียร์, ไนท์คลับ, คาราโอเกะ รวมถึงโชว์พิเศษในลักษณะต่างๆ นับเป็นสิ่งที่กลุ่มบุคคลท้องถิ่นมีการกล่าวถึงกันมากที่สุด ในส่วนของโครงสร้าง (Structure) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทางกายภาพหลัก 6 อย่าง ภายในบริเวณย่านพิทยาใต้จาก

การสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นภายในเมืองพัทยาโดยใช้แบบสอบถาม ประกอบกับ สัมภาษณ์ทำให้สามารถอธิบายถึงบริเวณที่มีระดับของความแจ่มชัดที่มีผลต่อการรับรู้องค์ประกอบ ทางกายภาพทั้ง 6 ประการในระดับที่สูง โดยสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้ (แผนที่ 4.16)

- ทางเข้า (Gateways) ผลจากการสัมภาษณ์, สอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นทำให้ สามารถทราบถึงจุดเด่นซึ่งมีผลต่อความแจ่มชัดในการรับรู้ โดยกลุ่มบุคคลท้องถิ่นจะยึดเอา สิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นตัวบ่งชี้ถึงการเข้าสู่ย่านพัทยาได้ได้แก่ป้ายบอกทางเข้าสู่ย่านพัทยา ได้, กลุ่มอาคารบริเวณริมถนนพัทยาใต้ที่ค่อนข้างจะหนาแน่น ในบางกลุ่มจะยึดเอาลักษณะ ทางธรรมชาติที่มีความแตกต่างจากบริเวณโดยรอบ ได้แก่สวนหย่อมบริเวณจุดตัดระหว่างถนน กับถนนพัทยาใต้เป็นสิ่งบ่งชี้หรือเป็นสัญญาณเตือนให้ทราบว่ากำลังเดินทางเข้าสู่ย่านพัทยาได้

- เส้นทาง (Paths) ผลจากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นพบว่า เส้นทางซึ่งมี ระดับความแจ่มชัด(Legibility) ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ (Perception) ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น รวมทั้งเป็นเส้นทางที่มีการกล่าวถึงกันเป็นอย่างมากที่สุดได้แก่ถนนพัทยาใต้, ถนนเทพประสิทธิ์, ถนนพระตำหนัก โดยเฉพาะถนนพัทยาใต้ซึ่งนับว่าเป็นเส้นทางหลักที่เชื่อมต่อระหว่างถนน สุขุมวิทกับบริเวณละแวกสถานเริงรมย์ต่าง ๆ (Down Town) ภายในย่าน

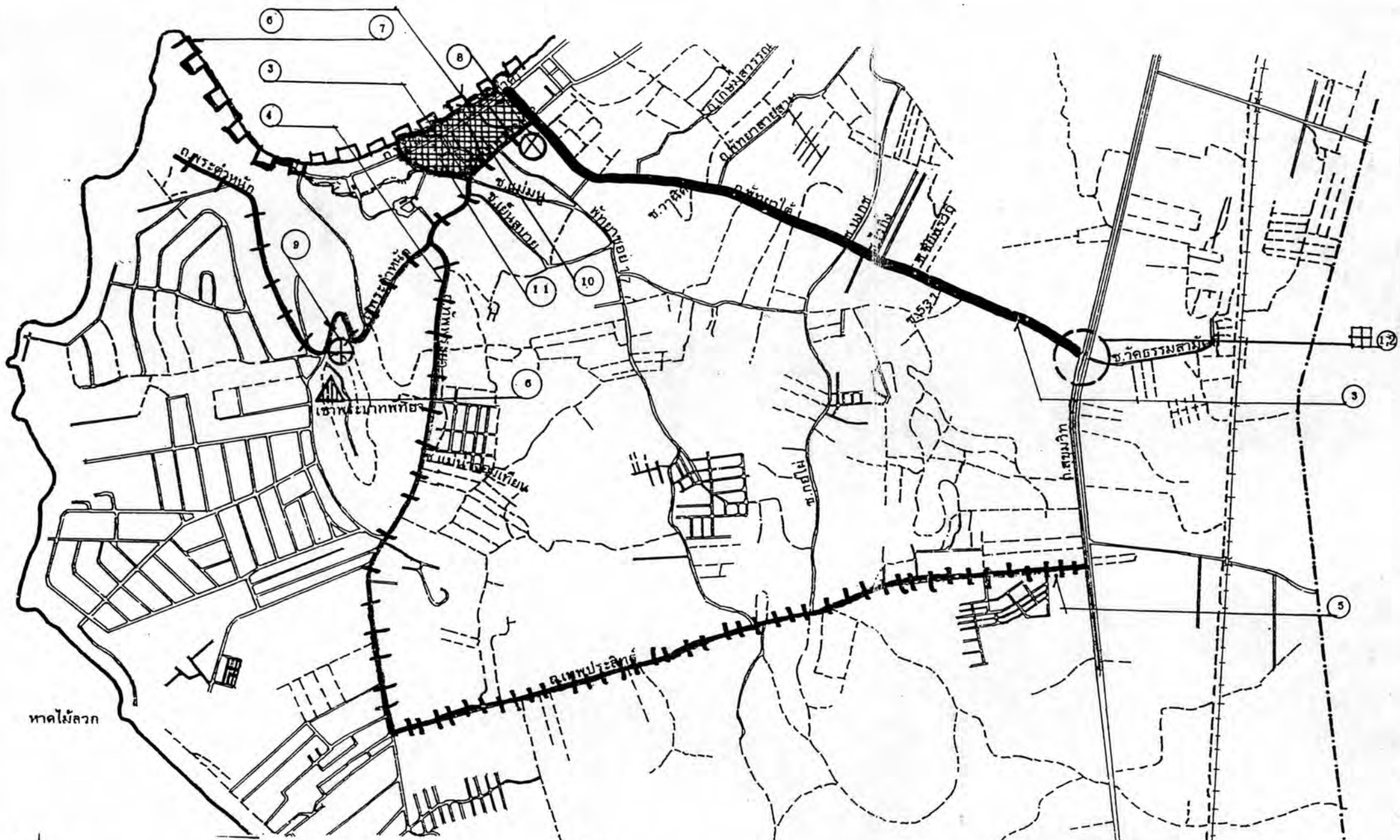
- เส้นขอบ (Edges) ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มชาว เมืองพบว่า เส้นขอบที่มีความแจ่มชัดและมีผลต่อการรับรู้ของชาวเมืองซึ่งมีการกล่าวถึงกันมากที่สุดเป็น แนวเส้นขอบซึ่งเป็นจุดอ้างอิงในการแบ่งขอบเขตทางธรรมชาติ ได้แก่เขาพระตำหนัก และชายหาดพัทยา

- ศูนย์ชุมชนหรือที่รวมกิจกรรม (Nodes) ผลการสัมภาษณ์และการสอบถามกลุ่ม บุคคลท้องถิ่นพบว่า ศูนย์ชุมชนหรือที่รวมกิจกรรมภายในบริเวณย่านพัทยาใต้ที่ชาวเมืองจดจำ ได้ ได้แก่ ตลาดพระศุภย์ซึ่งนับว่าเป็นศูนย์รวมของสินค้าและอาหารประเภทต่าง ๆ จำนวนมาก, บริเวณสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติซึ่งนับได้ว่าเป็นศูนย์ชุมชนอีกแห่งหนึ่ง ที่มีระดับความ แจ่มชัดซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ของกลุ่มคนท้องถิ่นในอันดับรองลงมา

- ย่านหรือละแวก (Districts or Neighbourhoods) ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่ม บุคคลท้องถิ่นพบว่าย่านที่มีระดับความแจ่มชัดซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ได้แก่ บริเวณย่านบาร์เบียร์และไนท์คลับบนถนนเลียบหาดและถนนเทพประสิทธิ์ ซึ่งมี กลุ่มของบาร์เบียร์, ไนต์คลับ, คาราโอเกะผสมผสานกันอย่างแออัด

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) จากผลการวิเคราะห์จากแบบสอบ ถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นพบว่า จุดสังเกตที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้สามารถจำแนกองค์ ประกอบทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งสามารถมองเห็นได้ในระยะใกล้ ได้แก่ป้ายโฆษณา ของอาคารร้านค้า, บาร์เบียร์ต่างๆ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากจนทำให้เกิดความรู้สึกอึดอัด ทางทัศนียภาพ (Visual Pollution) ส่วนจุดสังเกตซึ่งเป็นองค์ประกอบทางกายภาพทางธรรมชาติที่

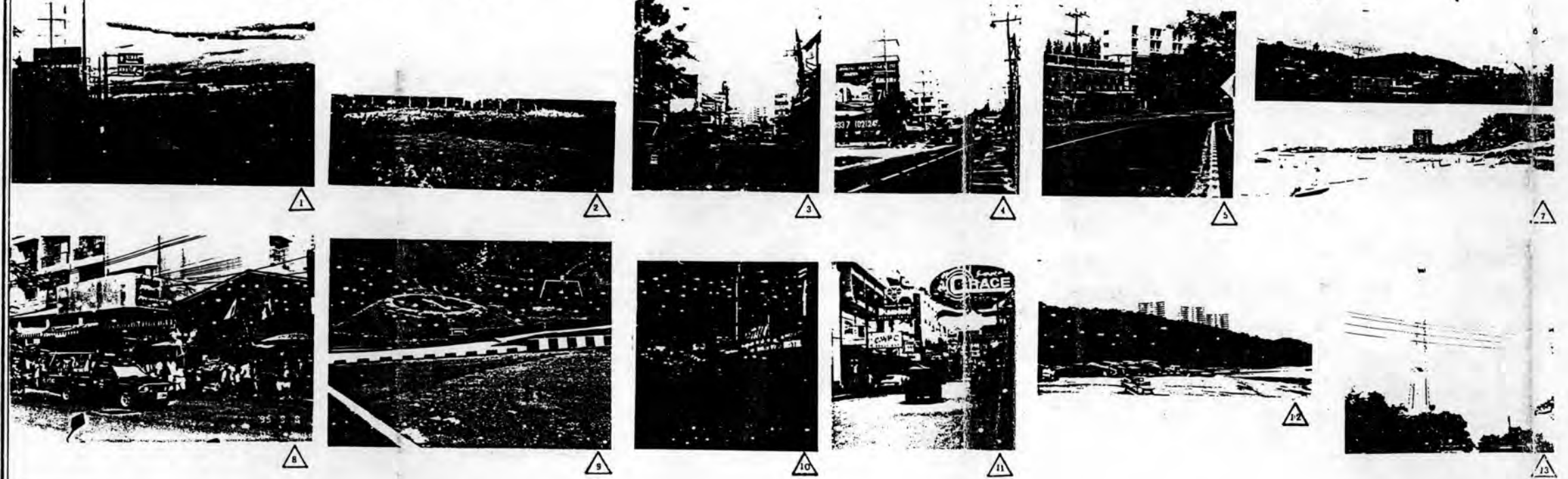
การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน
เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์ แสดงค่าความถี่ในการใช้ประกอบทางกายภาพชุมชน

GATEWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS	
							จุดเด่น
							จุดเด่น
							จุดเด่น

- 1-2 Gateways - ป้ายบอกทางเข้าย่านพัทยาใต้, สวนพหลมบริเวณปากทางเข้าย่านพัทยาใต้
- 3-6 Paths - ถนนพัทยาใต้, ถนนเทพประสิทธิ์, ถนนพระตำหนัก
- 6-7 Edges - เขาพระบาทพัทยา, ชายหาดพัทยา
- 8-9 Nodes - ตลาดพระตุลย์, สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ
- 10 Districts - บริเวณถนนกาญจนาภิเษกและในทศอินทร์ หรือ Down Town
- 11 Local Landmarks - ป้ายโฆษณาบริเวณ Down Town
- 12-13 Distance Landmarks - เขาพระบาทพัทยา, เขารับส่งสัญญาณวิทยุและสถานีวิทยุ สท.6 เมืองพัทยา บนยอดเขาพระบาทพัทยา

แผนที่แสดง : จุดเด่นด้านองค์ประกอบกายภาพในระดับย่าน (พัทยาใต้) จากกรรบริเวณกลุ่มบุคคลท้องถิ่น

	ที่มา : จากแบบสอบถาม
	มาตราส่วน :
แผนที่ : 4.16	ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล จากการรับรู้ของชาวเมืองพบว่าเขาพระตำหนักนับเป็นจุดสังเกตที่ช่วยในการกำหนดทิศทาง ภายในบริเวณย่าน

สำหรับในส่วนของการรับรู้จากการสอบถามพูดคุยและการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่น ในส่วนของโครงสร้าง ซึ่งเป็นส่วนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทางกายภาพทั้ง 6 ประเภทที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำ สามารถอธิบายถึงรายละเอียดต่างๆ ได้ดังนี้ (แผนที่ 4.17)

- ทางเข้า (Gateways) ผลจากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นเกี่ยวกับบริเวณที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพประเภททางเข้า ซึ่งมีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่ต่ำและมีการกล่าวถึงมากที่สุดได้แก่ บริเวณทางเข้าสู่ย่านพญาไต้นับตั้งแต่ทางแยกจากถนนสุขุมวิทกับถนนพญาไต้น เนื่องจากการไม่มีลักษณะเฉพาะซึ่งเป็นสัญญาณเตือนให้ทราบที่กำลังเดินทางเข้าสู่บริเวณย่าน

- เส้นทาง (Paths) ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่น ทำให้สามารถทราบถึงบริเวณที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพ ประเภททางเข้า ซึ่งมีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่ต่ำและมีการกล่าวถึงมากที่สุดได้แก่ ได้แก่ถนนพญาไต้น, ถนนเลียบบหาด โดยเฉพาะบริเวณทางแยกหรือจุดตัดของเส้นทางสายสำคัญต่างๆ อันได้แก่บริเวณแยกที่เป็นจุดตัดของถนนพญาไต้นกับถนนเลียบบหาด, บริเวณแยกซึ่งเป็นจุดตัดของถนนพระตำหนักกับถนนพญาไต้น

- เส้นขอบ (Edges) ผลจากการสอบถามกลุ่มบุคคลท้องถิ่นทำให้สามารถทราบถึงบริเวณที่มีผลต่อระดับความแจ่มชัดในการรับรู้องค์ประกอบประเภทเส้นขอบ ซึ่งมีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่ต่ำและมีการกล่าวถึงมากที่สุดได้แก่ ความไม่ชัดเจนของเส้นขอบที่ใช้ในการอ้างอิงถึงขอบเขตภายในบริเวณย่านโดยเฉพาะเส้นขอบที่เป็นขอบเขตทางธรรมชาติประเภทชายหาด

- ศูนย์ชุมชนหรือที่รวมกิจกรรม (Nodes) ผลจากการสอบถามและสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่น ทำให้สามารถทราบถึงบริเวณที่มีผลต่อระดับความแจ่มชัดในการรับรู้องค์ประกอบประเภทที่รวมกิจกรรม ซึ่งมีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่ต่ำและมีการกล่าวถึงมากที่สุดได้แก่ สภาพการจราจรบริเวณตลาดวัดชัยมงคลหรือตลาดพระดูลย์บนถนนพญาไต้น ซึ่งจะมีความพลุกพล่านและความขวักไขว่ด้านการจราจรเป็นอย่างมาก รวมถึงการขาดแคลนพื้นที่สำหรับขยายสถานที่พักผ่อนหย่อนใจภายในบริเวณย่าน

- ย่านหรือละแวก (Districts or Neighbourhoods) ผลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลท้องถิ่นเพิ่มเติมทำให้สามารถทราบถึงบริเวณที่มีผลต่อระดับความแจ่มชัดในการรับรู้องค์ประกอบดังกล่าว ซึ่งมีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่ต่ำและมีการกล่าวถึงมากที่สุดได้แก่ บริเวณละแวกบาร์เบียร์และไนท์คลับถนนเลียบบหาดและถนนเทพ

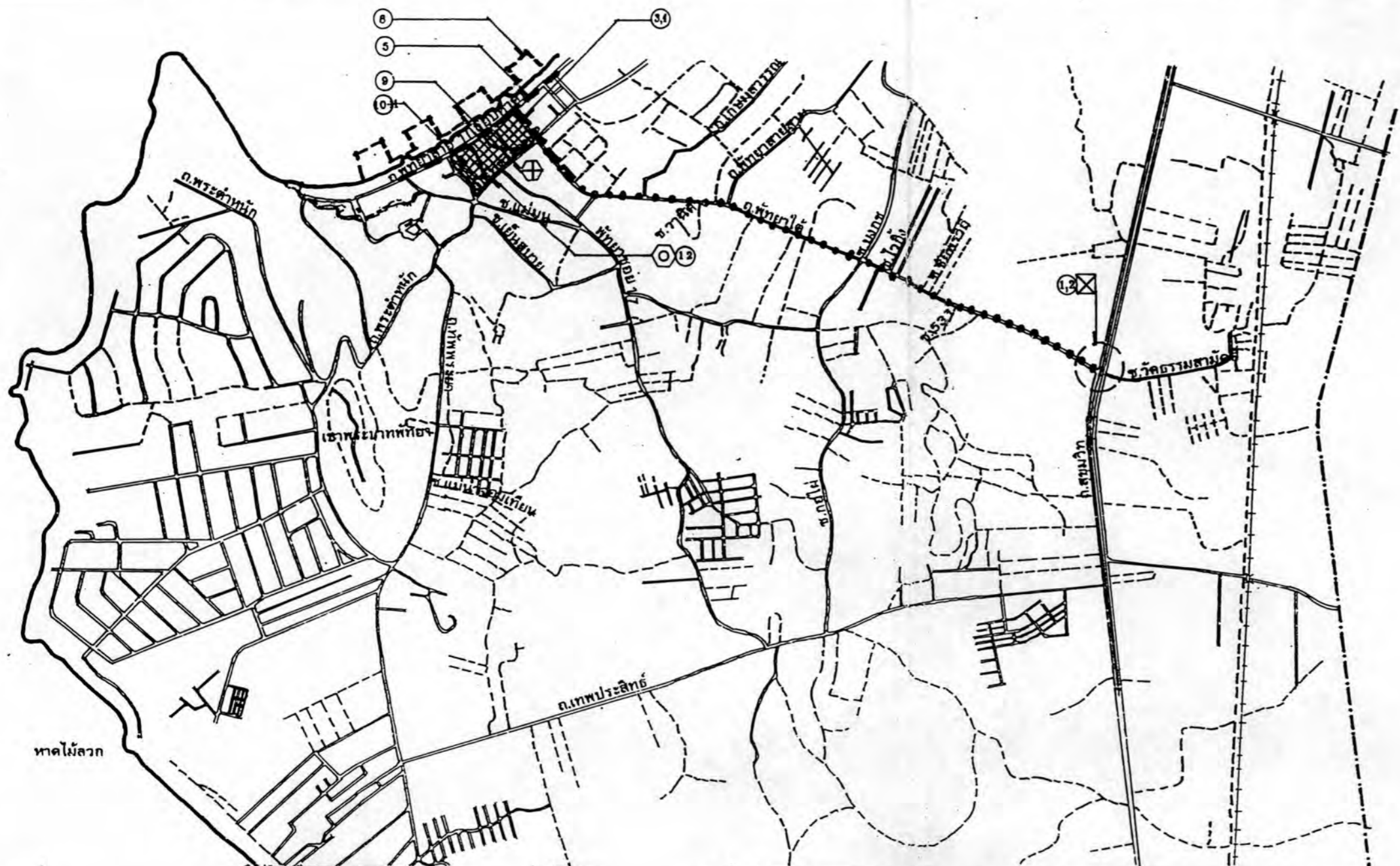
ประสิทธิ์ทั้งนี้เนื่องจากในบริเวณดังกล่าวเป็นแหล่งที่ขึ้นชื่อทางด้านสิ่งมั่วสุมและยาเสพติด รวมทั้งยังเป็นแหล่งช้อปปิ้งของบรรดาเหล่ามิชชันนารีที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในบริเวณย่าน

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) ผลจากการสอบถามและสัมภาษณ์พบว่าบริเวณจุดหมายตา ที่มีผลต่อระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่ต่ำและมีการกล่าวถึงมากที่สุดภายในบริเวณย่านพัทยาใต้ได้แก่ บรรดาป้ายโฆษณาของโรงแรม, ร้านค้า และบาร์เบียร์ต่าง ๆ ภายในย่าน ซึ่งมีความหลากหลายในรูปทรง, สีและปริมาณของป้าย ซึ่งส่งผลต่อมลภาวะทางทัศนียภาพ (Visual Pollution) รวมทั้งยังขัดต่อแนวเส้นขอบฟ้า (Sky Line) ภายในบริเวณย่าน

ในส่วนของความหมาย (Meaning) ซึ่งมีผลต่อการรับรู้และระลึกถึงของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นพบว่า จากการที่ชุมชนเมืองพัทยาเป็นเมืองเปิดและเป็นเสมือนแหล่งท่องเที่ยวในระดับนานาชาติย่อมส่งผลให้ความเจริญและความหลากหลายในรูปแบบใหม่ๆ เกิดขึ้นภายในชุมชนโดยเฉพาะบริเวณย่านพัทยาใต้ ทั้งทางด้านสถานที่ท่องเที่ยวและบาร์เบียร์, ไนท์คลับ และสถานบริการโดยสถานที่ดังกล่าวยิ่งเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นบริเวณย่านที่มีผลต่อการจดจำเมื่อกล่าวถึงย่านพัทยาใต้

ในส่วนผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับองค์ประกอบทางกายภาพภายในบริเวณย่านพัทยาใต้ ทำให้สามารถทราบถึงเอกลักษณ์ (Identity), โครงสร้าง (Structure) และความหมาย (Meaning) จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นและจากผลการสอบถามเพิ่มเติมถึงส่วนของภาพลักษณ์ของกลุ่มบุคคลเหล่านั้นต่อย่านพัทยาใต้ สิ่งที่เป็นภาพลักษณ์ดังกล่าวคือ ความเป็นศูนย์กลางการบันเทิงที่มีการปรับปรุงโครงสร้างทางด้านกายภาพของชุมชน รวมทั้งการลดจำนวนอาคารกรรม, อิทธิพลและแหล่งอบายมุขให้หมดสิ้นไป ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ทางการท่องเที่ยวต่อไป

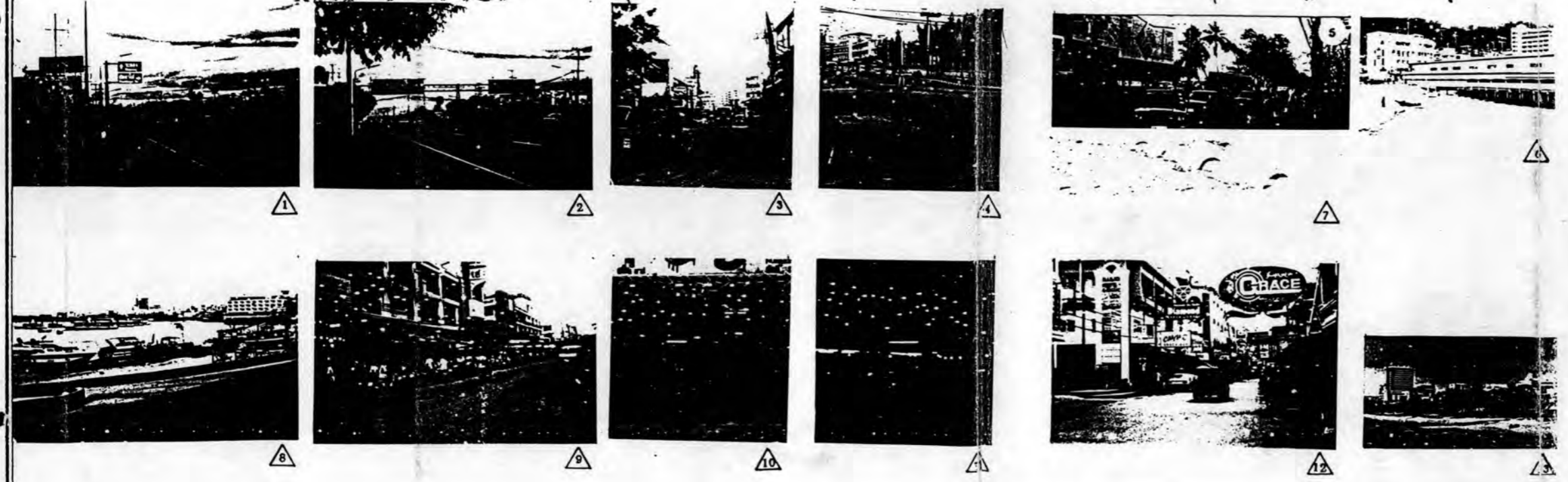
การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน
เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์: แสดงค่าความถี่ในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน

PATHWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS	จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ
							จุดสนใจ

- 1-2 Gateways - บริเวณทางเข้าพัทยาใต้ซึ่งยังไม่มีความชัดเจนเท่าที่ควร
- 3-5 Paths - ความหลากหลายและความสับสนในการสัญจรบริเวณถนนพญาไท, จุดตัดของถนนพญาไทกับถนนเสียบหาด, จุดตัดของถนนพญาสายสองกับพญาสายใต้
- 6-8 Edges - การรุกคืบแนวชายหาดของอาคารโรงแรม, ร้านอาหาร และการปล่อยน้ำเสียลงทะเลโดยไม่ผ่านการบำบัด
- 9 Nodes - ปัญหาด้านการจราจรบริเวณตลาดพระสุธีย์
- 10-11 Districts - ฉนวนกั้นป้ายรถในทิศทางบริเวณถนนเสียบหาด(Down Town) ถนนเทพประสิทธิ์
- 12-13 Local Landmarks - พิศนดูจากป้ายโฆษณาของร้านค้าและโรงแรมบริเวณ Down Town และริมถนนเสียบหาด

แผนที่แสดง : ปัญหาองค์ประกอบกายภาพในระดับย่าน(พญาไท)จากการรับรู้ของบุคคลท้องถิ่น

ที่มา : จากแบบสอบถาม

มาตราส่วน :

แผนที่ : 4.17

ศทว.โครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนเมือง

ศทว.ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมือง

กรุงเทพฯ ๒๕๓๕

ตารางที่ 4.7 แสดงระดับของความแข็งแกร่งในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยาใต้) จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น

กลุ่มบุคคลท้องถิ่น

ระดับความแข็งแกร่งในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนในระดับย่าน(บริเวณย่านพัทยาใต้)

ตัวเกณฑ์	ระดับความแข็งแกร่งในการรับรู้			ตัวเกณฑ์			
	ด้านบวก				ด้านลบ		
1 = น้อย , 2 = กลาง , 3 = มาก	3	2	1	1	2	3	1 = น้อย , 2 = กลาง , 3 = มาก
องค์ประกอบทางกายภาพ							องค์ประกอบทางกายภาพ
การรับรู้เกี่ยวกับ "ทางเข้า" ชูย่าน							
มีจุดสังเกตที่เด่นชัด			●				ไม่มีจุดสังเกต
กำแพง, มีทางเดินเท้า			●				ถนนแอส, ไม่มีทางเดินเท้า
มีกลุ่มของอาคาร	●						ไม่มีกลุ่มของอาคาร
มีสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่เห็น			●				ขจัดถนนและแนวปะทะทางธรรมชาติ
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นทางสัญจร" ภายในย่าน							
มีธรรมชาติที่ร่มรื่นและสวยงาม			●				ไม่มีธรรมชาติที่ร่มรื่นและสวยงาม
โล่ง, เป็นระเบียบและสะอาด			●				อึดอัดและสกปรก
ไม่สูงเหยียด, ไม่หลากหลาย	●						สูงเหยียดและผสมผสาน
หาทางง่าย, สะดวก			●				หาทาง, สับสนและจับจุก
สภาพแวดล้อมดี, ไม่มีมลพิษ			●				มีมลพิษ, สภาพแวดล้อมแย่
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นขอบ" เข็มหม้อน้ำ, ชายทะเลและภูเขา ภายในย่าน							
มีเส้นขอบโดดเด่น, จัดเจน			●				ไม่มีเส้นขอบที่ชัดเจน
สวยงาม เข้ากับบริเวณย่าน			●				ขัดแย้ง, ไม่สวยงาม
รู้สึกอบอุ่นและเป็นกันเอง	●						รู้สึกขุ่น, ไม่อบอุ่น
การรับรู้เกี่ยวกับ "ที่รวมกิจกรรม" ภายในบริเวณย่าน							
เข้าถึงได้สะดวก	●						ไม่สะดวกในการเข้าถึง
มีบริเวณที่มีคนต่อคิวรอใช้สิ่งอำนวยความสะดวก			●				ไม่มีบริเวณที่มีคนต่อคิวรอใช้
มีกิจกรรมที่ดึงดูด, น่าสนใจ	●						ไม่น่าสนใจและเรียบเหว
การรับรู้เกี่ยวกับ "ย่าน, ตะแวง" ภายในย่าน							
มีศูนย์กลางของชุมชนที่เด่นชัด			●				ไม่มีศูนย์กลางของชุมชนที่เด่นชัด
มีความเป็นกลุ่มหรือละแวกบ้าน			●				ไม่มีความเป็นกลุ่มหรือละแวกบ้าน
มีความรู้สึก, คุณค่ากันเองซึ่งเห็นชัดเจน			●				ไม่รู้จักและคุณค่ากัน
คุ้นเคย, สนุกสนานและพึงพอใจต่อกัน			●				ไม่มีความคุ้นเคยกัน, จึงจริงจัง
ผสมผสานทางกิจกรรม			●				ไม่หลากหลายทางกิจกรรม
มีความกลมกลืนทางศิลปะและวัฒนธรรม			●				มีความขัดแย้งทางศิลปะและวัฒนธรรม
การรับรู้เกี่ยวกับ "ที่หมายตา" ภายในย่าน							
มีที่หมายตาที่แน่นอน			●				ไม่มีที่หมายตาที่แน่นอน
หาง่าย, มีความโดดเด่นและชัดเจน			●				หาพบยากและไม่มีความเด่นชัด
สังเกตเห็นได้ง่ายในระยะใกล้			●				สังเกตเห็นได้ยากในระยะใกล้
สังเกตเห็นได้ง่ายในระยะไกล			●	●			สังเกตเห็นได้ยากในระยะไกล

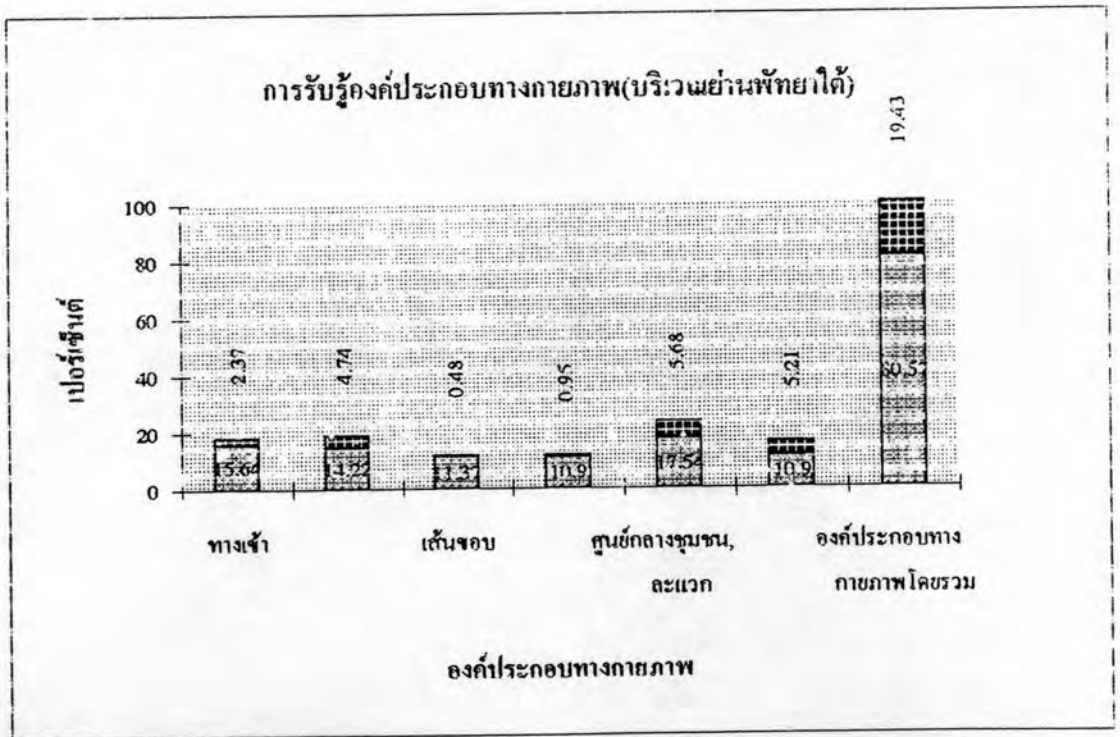
ที่มา : จากการสำรวจและการวิเคราะห์แบบสอบถามจำนวน 33 ชุด

หมายเหตุ : ไร้ค่าฐานนิยมของกลุ่มตัวอย่าง 33 คนจากการสุ่มตัวอย่าง โดยให้ค่าคะแนนที่มีผู้ตอบรั้งกันมากที่สุดเป็นตัวแทน

แผนภูมิที่ 4.17 แสดงค่าระดับความแจ้งชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพบริเวณย่านพญาไท
จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น

แสดงค่าความแจ้งชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพบริเวณย่านพญาไท

องค์ประกอบทางกายภาพ	ระดับความแจ้งชัด		ระดับความแจ้งชัดในการรับรู้รวม	ลำดับ
	ค่าบวก(+)	ค่าลบ(-)		
การรับรู้เกี่ยวกับบริเวณ "ทางเข้า" ตู้ย่าน	15.64	2.37	13.27	1
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นทางสัญจร" ภายในย่าน	14.22	4.74	9.48	
การรับรู้เกี่ยวกับ "เส้นขอบ" ภายในบริเวณย่าน	11.37	0.48	10.89	3
การรับรู้เกี่ยวกับ "ที่รวมกิจกรรม" ภายในบริเวณย่าน	10.9	0.95	9.95	
การรับรู้เกี่ยวกับ "ศูนย์กลางชุมชน, สะพาน" ภายในบริเวณย่าน	17.54	5.68	11.86	2
การรับรู้เกี่ยวกับ "จุดหมายคา" ภายในบริเวณย่าน	10.9	5.21	5.69	
ค่าการรับรู้เกี่ยวกับ "องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน" โดยรวม	80.57	19.43	61.14	ⓐ

ที่มา : จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา (นักท่องเที่ยว)

วิธีการเก็บข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน

(ภาคผนวก ค)

อุปสรรคในการเก็บข้อมูล (ภาคผนวก ค)

การแก้ไขอุปสรรคในการเก็บข้อมูล (ภาคผนวก ค)

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับชุมชนเมือง

กลุ่มนักท่องเที่ยว

ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวรวมทั้งบุคคลผู้มิ

ประสบการณ์และความคุ้นเคยในการเดินทางเข้าไปสัมผัสกับชุมชนเมืองพัทยาถึงการรับรู้ (Perception) ด้านองค์ประกอบทางกายภาพและลักษณะเฉพาะที่เป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยาคำตอบที่ได้รับค่อนข้างที่จะมีความหลากหลาย (Variety) และแตกต่างกันออกไป หากนำมาพิจารณาถึงภาพที่เป็นองค์ประกอบโดยรวมของความเด่นเฉพาะในระดับชุมชนแล้ว พบว่าความเด่นเฉพาะของชุมชนเมืองพัทยามีการกล่าวถึงกันมากที่สุด ทั้งที่แสดงออกมาด้านความคิดเห็นหรือแม้กระทั่งการแสดงออกทางพฤติกรรมในการท่องเที่ยวสามารถที่จะระบุได้ว่าลักษณะเฉพาะทางธรรมชาติของพื้นที่, ชายหาดยังมีความดึงดูดใจบรรดานักท่องเที่ยวโดยเฉพาะเหล่าบรรดานักท่องเที่ยวชาวไทย โดยผลจากการศึกษาลักษณะการท่องเที่ยวของบรรดานักท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่เดินทางมาเมืองพัทยาของสถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติ (I-TIM) พบว่านักท่องเที่ยวโดยมากมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมายังพื้นที่เมืองพัทยาเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อนเป็นจำนวนไม่ต่ำกว่า 1 ครั้งต่อปีขึ้นไป (ตารางที่ 4.8)

จากเหตุผลดังกล่าวย่อมชี้ชัดได้ว่า เหล่าบรรดานักท่องเที่ยวยังคงมีการรับรู้สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเมืองพัทยาทางด้านธรรมชาติมากกว่าทางวัตถุในส่วนของบรรดานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยมากจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวยุโรป , เอเชียตะวันออกและแปซิฟิก รวมถึงกลุ่มอเมริกา จากการสังเกตพฤติกรรมด้านการท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันผลจากการสังเกตพบว่า วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเข้ามาเมืองพัทยาเพื่อที่จะเที่ยวหญิงบริการมากกว่ามาเพื่อพักผ่อนอากาศ โดยที่สิ่งสนับสนุนส่วนหนึ่งนั้นเป็นผลจากการศึกษาของศูนย์วิจัยสถาบันไอทิม (I-TIM) ดังแสดงในตารางที่ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นในด้านภาพลักษณ์ (Identity) ของเมืองพัทยา โดยพบว่านักท่องเที่ยวจำนวนร้อยละ 56 มีความคิดเห็นว่าเป็นเมืองพัทยามีชื่อเสียงในด้านสิ่งบันเทิงเริงรมย์ ในอีกส่วนหนึ่งเป็นผลจากการสังเกตพฤติกรรมด้านการท่องเที่ยวของบรรดานักท่องเที่ยวรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในเมืองพัทยา ซึ่งนักท่องเที่ยวโดยมากส่วนใหญ่จะใช้จ่ายด้านการบันเทิงเป็นอย่างมาก ในส่วนของเครื่องชีวิตซึ่งนับเป็นสิ่งสนับสนุนระดับความแข็งแรงชัดในการรับรู้ของบรรดา

นักท่องเที่ยว สามารถแยกเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านการท่องเที่ยวส่วนหนึ่งและการขยายตัวของเหล่าบรรดาร้านค้า , บาร์เบียร์ ที่มีเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มจะเพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ย่านต่าง ๆ โดยการคาดประมาณจากจำนวนรถ

ประเภท พื้นที่ (ย่าน)	รถบัสใหญ่	รถบัสเล็ก	รถส่วนบุคคล	รวม
ย่านพญาเหนือ	-	27	11	38
ย่านพญากลาง	10	34	12	56
ย่านพญาใต้	52	266	131	449
รวม	62	327	154	543

จำนวนและความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว

ความหนาแน่น พื้นที่ (ย่าน)	0	1,500	1,501	3,000	3,001	4,500	รวม
ย่านพญาเหนือ							458
ย่านพญากลาง							3,534
ย่านพญาใต้							1,484

สำหรับปัจจัยอีกประการหนึ่งที่เป็นสิ่งที่สามารถเห็นเป็นรูปธรรมได้เป็นอย่างดีคือจำนวนของร้านค้าโดยเฉพาะภัตตาคาร , บาร์และไนท์คลับที่มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจากเดิม โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของบาร์เบียร์ซึ่งทวีจำนวนมากขึ้นในบริเวณพื้นที่พญาใต้ซึ่งนับเป็นแหล่งที่ใหญ่ที่สุดและมีความหนาแน่นมากที่สุด หากเปรียบเทียบกับพฤติกรรมทางด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและบรรดาผู้ที่ทำงานอยู่ในภาคบริการแล้วจะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกันเป็นอย่างดีในส่วนของพฤติกรรมด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจากการทำ VISUAL SURVEY ด้านความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวโดยการคาดประมาณจากจำนวนรถ พบว่าพื้นที่บริเวณพญากลางและพญาใต้จะมีจำนวนของนักท่องเที่ยวสูงที่สุด โดยมีจำนวนมาก ถึง 1,490 และ 460 คนต่อวันตามลำดับ ส่วนผลของความแจ่มชัดจากการรับรู้ในส่วนของเอกลักษณ์ในระดับชุมชน จากบรรดานักพัฒนาซึ่งโดยมากจะเป็นเหล่าบรรดานายทุนจากต่างแดน บรรดานายทุนเหล่านี้มักจะมองพญาไปในทางด้านการบริการไม่ว่าจะเป็นบริการเกี่ยวกับเพศพาณิชย์ทุกระดับ

แบบ, บาร์เบียร์, ผับ, ดิสโก้เทค, อาบอบนวด, เกสต์เฮ้าส์, ร้านอาหาร, ซูเปอร์มาร์เก็ต, ห้างสรรพสินค้ารวมทั้งโรงแรมทุกระดับ ความเจริญขึ้นทางวัตถุในสิ่งดังกล่าวของชุมชนสามารถจะถึง "เม็ดเงิน" ภายในชุมชนได้อย่างมหัศจรรย์ ดังนั้นภาพลักษณ์ (Identity) ของชุมชนในทรรศนะของกลุ่มนายทุน จึงมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างสิ้นเชิง

ในส่วนของการรับรู้ (Perception) ของนักท่องเที่ยว ในด้านโครงสร้าง (Structure) ซึ่งเป็นสิ่งที่จะทำให้ทราบถึงความแจ่มชัด (Legibility) ในสิ่งที่เป็นลักษณะเด่นและมีระดับความชัดเจนทางด้านองค์ประกอบทางกายภาพของเมืองพัทยา จากการสัมภาษณ์พบว่าเหล่าบรรดานักท่องเที่ยวจะบ่งบอกความรู้สึกที่มีต่อองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนตามความรู้สึกที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมกายภาพและพฤติกรรมภายในขอบเขตหรือกรอบแวดล้อมของชุมชนซึ่งสามารถจะถ่ายทอดเป็นรายละเอียดดังต่อไปนี้ (แผนที่ 4.18)

- ทางเข้า (Gateways) สู่ชุมชนเมืองพัทยา ผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ระบุได้ว่า โดยมากบรรดานักท่องเที่ยวจะมีบริเวณซึ่งมีความแจ่มชัดของทิศทางในการเข้าถึงซึ่งปรากฏจากสภาพแวดล้อมข้างเคียงภายในชุมชน โดยส่วนแรกเป็นทางเข้าจากจังหวัดชลบุรีผ่านอำเภอศรีราชา สภาพแวดล้อมที่ปรากฏต่อการรับรู้ ได้แก่ป้ายขนาดใหญ่ซึ่งมีคำว่า "ยินดีต้อนรับสู่เมืองพัทยา" และกลุ่มของอาคาร สำหรับในส่วนที่สองคือบริเวณทางเข้าจากจังหวัดระยองโดยผ่านทางอำเภอสัตหีบซึ่งสภาพแวดล้อมข้างเคียงที่ปรากฏต่อการรับรู้ มีลักษณะเดียวกันกับทางเข้าจากจังหวัดชลบุรีจะต่างกันก็เพียงแต่คุณค่าของสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไปจากความแตกต่างกันด้านสภาพพื้นที่

- เส้นทาง (Paths) ในระดับชุมชนเมืองพัทยา ผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ถึงการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพทางด้านนี้จากบรรดานักท่องเที่ยวพบว่าเส้นทางที่มีความชัดเจน (Clear) และส่งผลต่อความรู้สึกในการรับรู้ (Perception) มากที่สุดคือ เส้นทางหลัก (Main Axis) อันได้แก่เส้นทางที่เป็นถนนสายประธานของชุมชนคือถนนสุขุมวิทและเส้นทาง ซึ่งเป็นถนนสายหลัก (Primary Distributor) ภายในชุมชนคือ ถนนสายเลียบหาด , ถนนพัทยาสายสองและถนนพัทยากลาง โดยมีปัจจัยสนับสนุนทางด้านบวก (Positive Factors) เกี่ยวกับความคึกคักและพฤติกรรมในการเดินทางที่เกิดขึ้นตลอดเวลาภายในกรอบแวดล้อมนั้น

- เส้นขอบ (Edges) ซึ่งเปรียบได้กับองค์ประกอบทางกายภาพ ที่เป็นสิ่งบ่งบอกถึงขอบเขตของบริเวณ ผลจากการสอบถาม , สัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวถึงการรับรู้ในส่วนของเส้นขอบ พบว่านักท่องเที่ยวโดยมากยังขาดความเข้าใจในองค์ประกอบทางกายภาพประเภทนี้แต่เมื่อผู้ศึกษาได้อธิบายถึงรายละเอียดแล้ว นักท่องเที่ยวสามารถที่จะระบุถึงบริเวณเส้นขอบที่มีระดับความชัดเจนที่สุดในระดับชุมชนเมืองพัทยาอันได้แก่ "ชายหาดพัทยา" (Beach) ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากเป็นองค์ประกอบหลักที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเพียงองค์ประกอบเดียวซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ได้

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

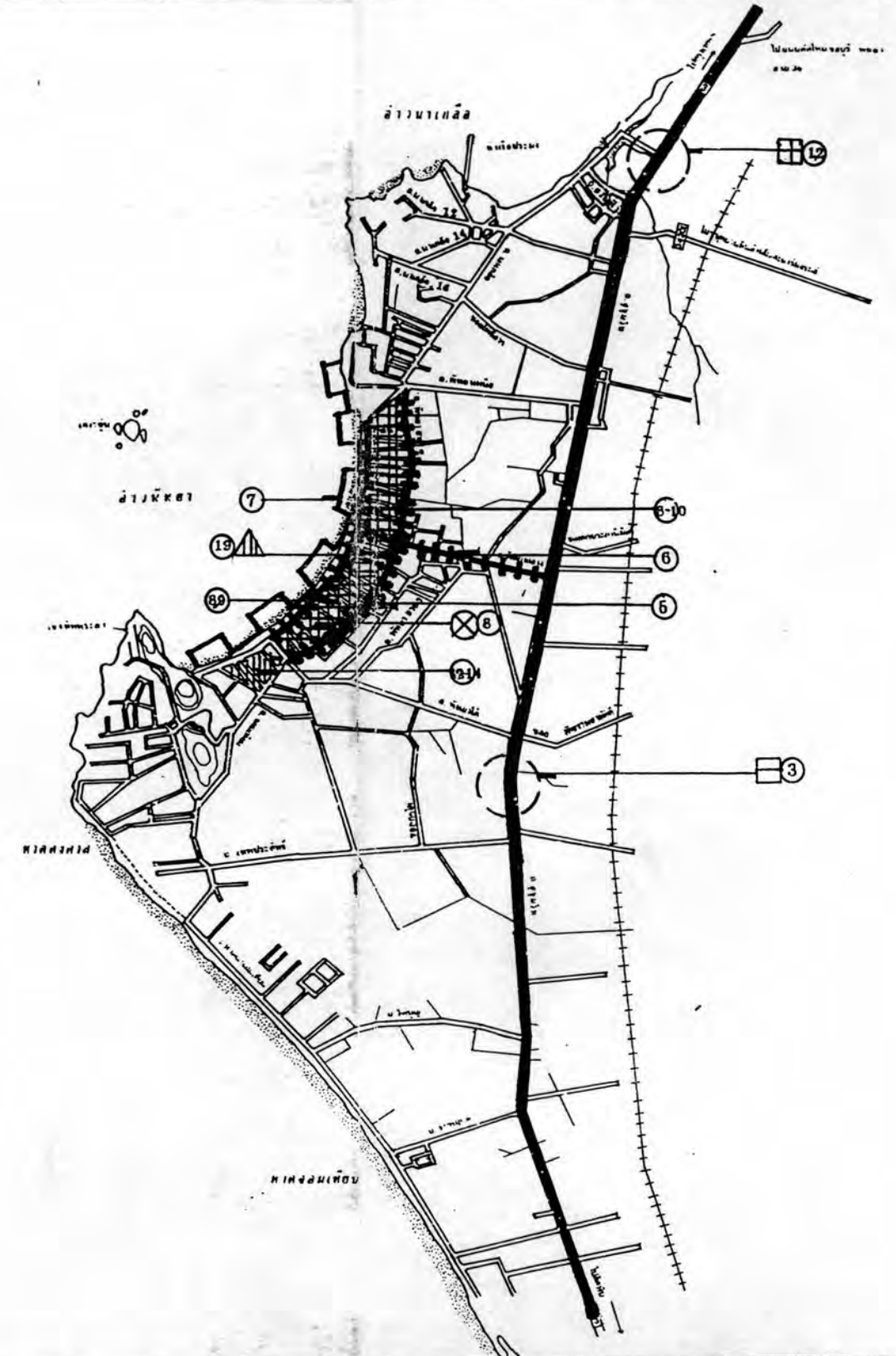

17

18

1-3 Gateways: ป้ายขาวที่ขนาบยื่นต้อนรับบนถนนสุขุมวิท, กลุ่มอาคารที่หนาแน่น, ป้ายเขตเมืองที่ขนาบถนนสุขุมวิทจากอันภอฮิตที่ 4-6 Paths: เส้นทางหลักถนนเลียบหาด, ถนนพิทยาสายสอง, ถนนพิทยากลาง, ถนนสุขุมวิท
7 Edges: แนวชายหาดฮั่วพิทยา
8-10 Nodes: ศูนย์ชุมชน ห้างรอยัล การ์เด้นส์ พลาซ่า, โมเสค คีพาร์ทเมนต์สโตร์และร้านอาหารฮั่วผดียง
11-14 Districts: ย่านศูนย์กลางด้านการซื้อขายพิทยากลาง, ย่านบันเทิงโรงแรมฮั่วพิทยาใต้
15-20 Landmarks: กลุ่มอาคารโรงแรมรอยัล คดิฟ, โรงแรมคูดิสริสอร์ท, บาร์บีเรีย ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลพาร์ค, สิ่งประกอบภูมิทัศน์บริเวณถนน

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์: แสดงค่าตามผังผังในการบ่งชี้ประกอบทางกายภาพชุมชน

GATEWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS

แผนที่: 4.18

แผนที่แสดง: ภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับชุมชนจากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว

ที่มา: จากการสัมภาษณ์และจากแบบสอบถาม

มาตราส่วน: 1:25000 1000 0 1000 m

กรมการผังเมือง กรุงเทพมหานคร

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) จากการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพทางด้านนี้ในระดับชุมชนในการรับรู้จากการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวโดยมากจะกล่าวถึงบริเวณศูนย์ชุมชนที่ตนเองได้เข้าไปสัมผัส ได้แก่ห้างสรรพสินค้าต่างๆ โดยเฉพาะรอยัลการ์เด้นส์ พลาซ่าและไมเคิลพาร์ตเมนท์สโตร์

- ย่าน (Districts) จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนในระดับชุมชนพบว่านักท่องเที่ยวโดยมากยังไม่มีความเข้าใจในองค์ประกอบทางกายภาพที่เกี่ยวข้องกับย่านภายในชุมชนมากนัก แต่ทั้งนี้ยังมีกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่มีความเข้าใจและสามารถอธิบายถึงบริเวณที่มีระดับความแจ่มชัดซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ โดยบริเวณย่านที่นักท่องเที่ยวกล่าวถึงกันมากที่สุด คือ ย่านที่เกิดจากกิจกรรมด้านการค้าขายพัทยากลางและบริเวณย่านที่เกิดจากกิจกรรมด้านการบันเทิง , เจริญมย์พัทยาใต้

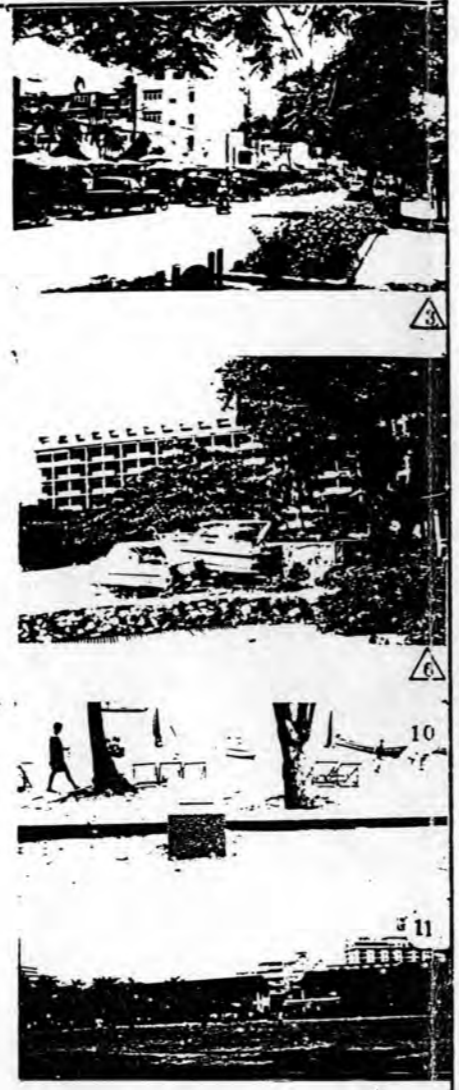
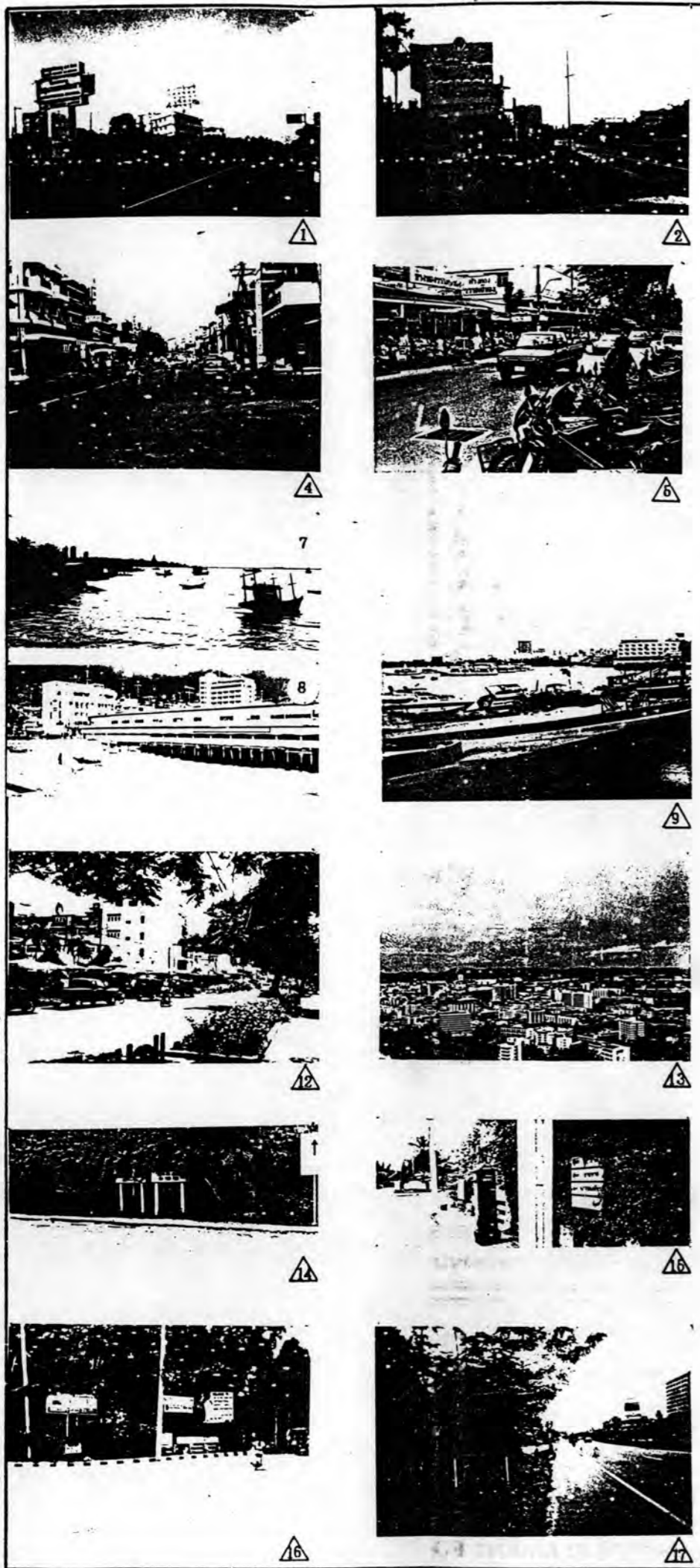
- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) ในระดับชุมชนเมืองผลที่ได้จากการสอบถาม, สัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยว ในด้านองค์ประกอบทางกายภาพเกี่ยวกับจุดหมายตาในระดับชุมชนเมืองพบว่าจุดหมายตาที่บรรดานักท่องเที่ยวกล่าวถึงกันเป็นอย่างมากเป็นจุดหมายตาที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-Made) และเป็นสิ่งกระตุ้นเตือนทิศทางการจดจำเป็นกลุ่มของอาคารโรงแรมและห้างสรรพสินค้าสูงๆ ภายในชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากความโดดเด่นในรูปทรงทางสถาปัตยกรรมซึ่งเป็นปัจจัยในการกำหนดทิศทางการสังเกตได้เป็นอย่างดี

ส่วนของการรับรู้ (Perception) ของนักท่องเที่ยวในส่วนขององค์ประกอบทางด้านกายภาพที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำ (แผนที่ 4.19) พบว่าทางเข้า (Gateways) สู่ชุมชนเมืองพัทยาสวนหนึ่ง คือบริเวณทางเข้าสู่ชุมชนเมืองพัทยาจากถนนสุขุมวิทที่จากจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยองมีมุมมองที่ยังขาดความเด่นชัด อีกทั้งในบริเวณทางเข้าหลักยังไม่มีการเน้นองค์ประกอบของจุดสังเกตให้มีความชัดเจน

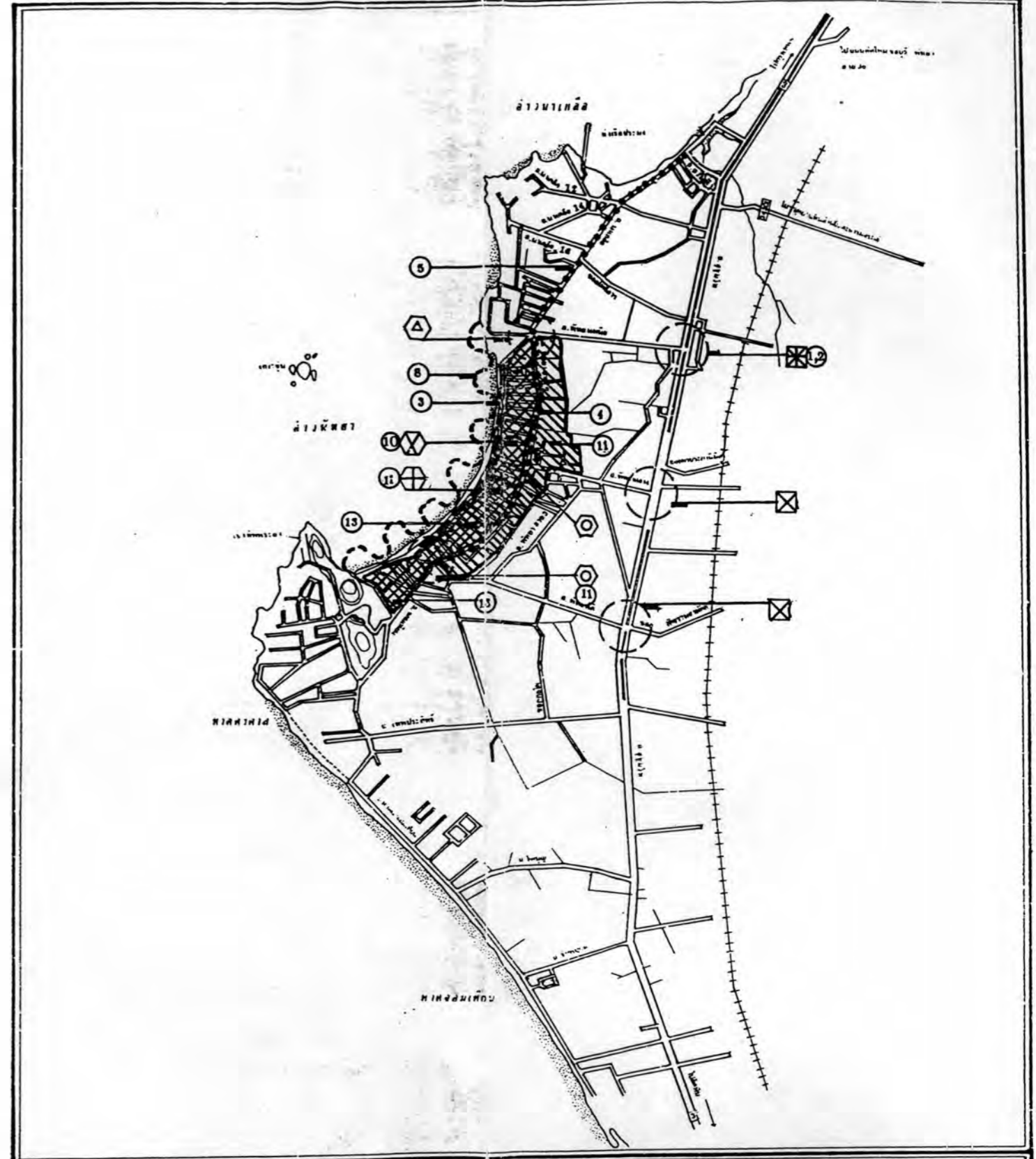
- เส้นทาง (Paths) ในระดับชุมชนจากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวถึงขององค์ประกอบทางกายภาพด้านเส้นทางที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำในระดับชุมชน นักท่องเที่ยวโดยมากจะมีการรับรู้จากผลกระทบด้านสภาพแวดล้อมซึ่งเกิดจากพฤติกรรมภายในชุมชนอันได้แก่ ถนนสายเลียบชายหาด , ถนนพัทยาสายสองและถนนพัทยา-นาเกลือ เนื่องจากบริเวณเส้นทางดังกล่าวเป็นบริเวณที่มีความคับคั่งในการสัญจรในระดับสูงโดยเฉพาะถนนสายเลียบชายหาด

- เส้นขอบ (Edges) การรับรู้องค์ประกอบทางด้านกายภาพที่มีความแจ่มชัดในการรับรู้ที่ต่ำในระดับชุมชนเมืองพัทยาของกลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวโดยมากมักกล่าวถึงเส้นขอบประเภท "ชายหาด" ซึ่งมีปัญหาที่เกิดจากการรุกรานพื้นที่บนหาด, ความสกปรกของชายหาด

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) ผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ถึงศูนย์ชุมชนที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำในระดับชุมชนเมือง นักท่องเที่ยวโดยมากมักกล่าวถึงความไม่เป็นระเบียบของกิจกรรมบริเวณชายหาด ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย รวมถึงการขาดแคลน "ศูนย์บันเทิงเพื่อการพักผ่อน" ในระดับนานาชาติ

- 1-2 Gateways - บริเวณทางเข้าสู่ชุมชนเมืองพัทยา บนถนนสุขุมวิทที่จากจังหวัดชลบุรีและระยอง ซึ่งขาดความชัดเจน
- 3-6 Paths - ความคับคั่งของการสัญจรบริเวณถนนเลียบหาด, ถนนพญาสายสอง, ถนนพัทยา-นากเรือ
- 6-8 Edges - การรุกคืบและความไม่สะอาด บริเวณชอปปิงเขตประเภทชายหาด
- 9-11 Nodes - ความไม่เป็นระเบียบของกิจกรรม บริเวณริมชายหาด, การขาดแคลนที่นั่งพักผ่อน
- 12-13 Districts & Neighborhood - ภาพผสมผสานด้านการใช้ที่ดิน
- 14-17 Local Landmarks - ความไม่ชัดเจนของสิ่งประกอบภูมิทัศน์บริเวณทางแยกหลัก ๆ ภายในชุมชน

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์: แสดงถึงความถี่ในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน

GATEWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS	จุดเด่น
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดเด่น
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดเด่น
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดเด่น
[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	[Symbol]	จุดเด่น

แผนที่แสดง : ภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับชุมชนจากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว

ที่มา : จากการสัมภาษณ์และจากแบบสอบถาม

มาตราส่วน : 1:25000

1000 0 1000 เมตร

วันที่ : ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๕

ผู้จัดทำ : ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๕

- ย่านหรือศูนย์กลางชุมชน (Districts or Neighborhood) จากการรับรู้ของกลุ่มนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่กล่าวถึงการผสมผสานของการใช้ที่ดินและกิจกรรมโดยปราศจากการควบคุม-ดูแล ซึ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ได้จากพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมกายภาพข้างเคียงภายในกรอบแวดล้อมของชุมชน

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา(Landmarks) จากการรับรู้ถึงองค์ประกอบทางด้านกายภาพที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ที่ต่ำเกิดจากการขาดจุดสังเกตในระยะไกล (Local Landmarks) ในกลุ่มของป้ายบอกทิศทางที่มีอยู่เป็นจำนวนน้อยและขาดความเด่นชัด โดยเฉพาะในบริเวณจุดแยกหรือเส้นทางหลักที่สำคัญภายในชุมชน

ในส่วนของความหมาย (Meaning) จากการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวถึงส่วนของความหมายพบว่าความหมายทางด้านการใช้สอยที่ปรากฏอย่างชัดเจนทั้งในส่วนพฤติกรรมและกิจกรรม ซึ่งมีผลต่อความประทับใจและการจัดองค์ประกอบทางกายภาพในระดับชุมชนเมือง โดยเฉพาะองค์ประกอบทางกายภาพเกี่ยวกับศูนย์ชุมชน ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมีความประทับใจในบริการของสถานบริการต่างๆ ซึ่งนับได้ว่าเป็นจุดดึงดูดหรือเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความประทับใจต่อนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

จากองค์ประกอบดังกล่าวในข้างต้น ทำให้สามารถทราบถึงส่วนของเอกลักษณ์ (Identity), ระดับความแจ่มชัด (Legibility) ในส่วนของโครงสร้าง (Structure) ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (Physical Element) รวมทั้งความหมาย (Meaning) ซึ่งเกิดจากความประทับใจในด้านองค์ประกอบทางกายภาพภายในเมืองและเมื่อนำมาทำการสังเคราะห์ความแจ่มชัด (Legibility Synthetic) ทางด้านองค์ประกอบทางกายภาพในข้างต้น สิ่งหนึ่งที่ได้จากการสังเคราะห์จะเป็นความแจ่มชัดที่มีต่อภาพพจน์หรือภาพลักษณ์ (Image) ที่มีต่อชุมชนเมืองพัทยาในอนาคต โดยอาจจะกล่าวได้ว่าสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นภาพลักษณ์ในระดับชุมชนคือ ความเป็นชุมชนที่มีมาตรฐานและความพร้อมโดยเฉพาะด้านการบริการในทุกๆ ด้านในระดับนานาชาติ

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่าน : บริเวณย่านพัทยาเหนือ

นักท่องเที่ยว : ในส่วนของเอกลักษณ์ (Identity) ของย่านพัทยาเหนือจากการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวโดยมากจะมีความรู้สึกต่อชุมชนทางด้านสภาพแวดล้อมซึ่งมีความแตกต่างจากชุมชนอื่นๆ โดยเฉพาะความเงียบสงบไม่พลุกพล่านภายในย่านซึ่งทำให้มีความรู้สึกเป็นส่วนตัว (Private) และอาจนับได้ว่าเป็นสิ่งที่เป็นเอกภาพ (Unity) อยู่คู่กับบริเวณย่านพัทยาเหนือตลอดมา

ในส่วนของการรับรู้ (Perception) ส่วนของโครงสร้าง (Structure) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางกายภาพด้านต่างๆภายในบริเวณย่านพัทยาเหนือ ผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวจะทำให้ทราบถึงระดับความแจ่มชัด (Legibility)

ในส่วนที่มีความเด่นชัดหรือในส่วนที่มีความชัดเจน(Clear) ทางด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (Physical Elements) ดังกล่าวโดยสามารถที่จะอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้ (แผนที่ 4.20)

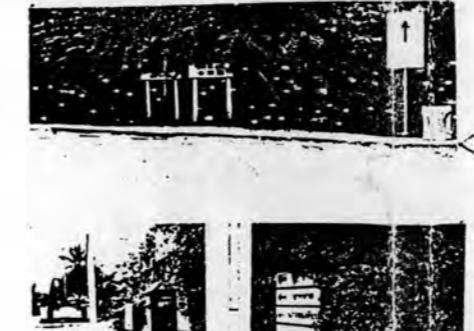
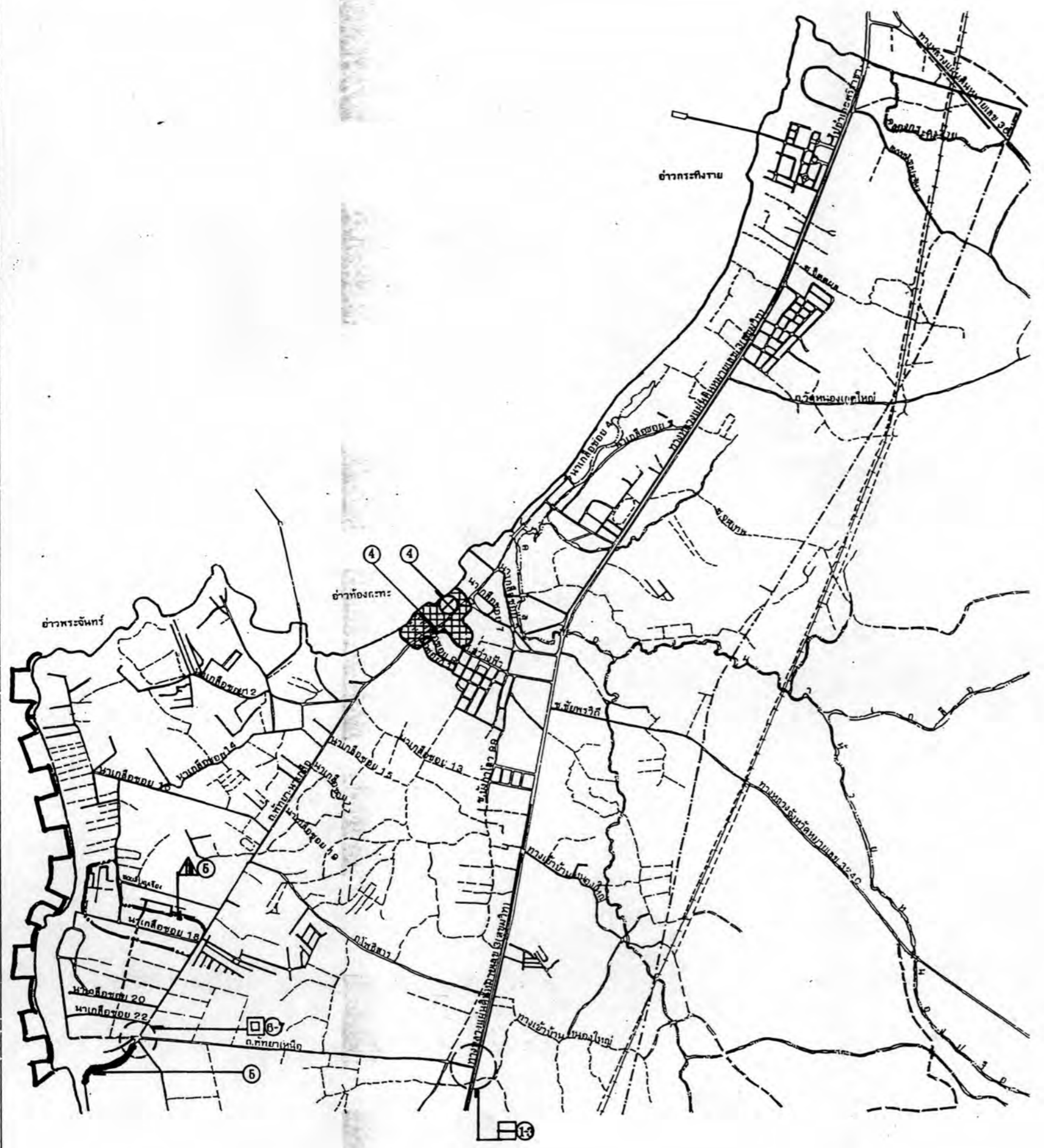
- ทางเข้าบริเวณย่านพญาเหนือ (Gateways) จากการสอบถาม, การสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวถึงความแจ่มชัดในการรับรู้ (Legibility) ส่วนของทิศทาง(Orientation) สำหรับทางเข้าบริเวณย่านพญาเหนือที่ปรากฏต่อการจดจำของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมีการรับรู้องค์ประกอบด้านนี้โดยตรงจากการเดินทางเข้าสู่ชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยมากมักจะเดินทางเข้าสู่ชุมชนเมืองพญา โดยใช้บริการของรถโดยสารปรับอากาศและรถยนต์ส่วนตัวกว่าทางรถไฟ , ทางน้ำและทางเครื่องบินและต้องผ่านทางเข้าหลักบริเวณย่านพญาเหนือเพื่อไปยังสถานีขนส่ง ดังนั้นสถานีขนส่งจึงเป็นเสมือนสัญญาณเตือนที่เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงการเข้าถึงหรือทางเข้าสู่ย่านพญาเหนือและองค์ประกอบเกี่ยวกับจุดหมายตาในระยะใกล้ (Local Landmarks)

- เส้นทาง (Paths) ภายในบริเวณย่านพญาเหนือระดับของความแจ่มชัดที่มีผลต่อความชัดเจนขององค์ประกอบทางกายภาพประเภทเส้นทาง จากการสอบถาม, การสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่าในการจดจำทิศทางการสัญจรภายในบริเวณย่านพญาเหนือ เส้นทางที่มีความชัดเจนซึ่งมีผลต่อการรับรู้คือถนนสายพญาเหนือบริเวณด้านข้างโรงแรมดุสิตรีสอร์ทพญา ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยสนับสนุนที่เกี่ยวกับความสะดวกในการเดินทางเนื่องจากเป็นเส้นทางที่บังคับให้มีการเดินทางทางเดียว (One way) รวมถึงความกว้างของเขตทางและสภาพของทัศนียภาพของท้องทะเลที่มีความงดงาม เป็นต้น

- เส้นขอบ (Edges) นับเป็นองค์ประกอบทางกายภาพที่มีความสำคัญเนื่องจากเป็นส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพซึ่งใช้ในการกำหนดขอบเขตภายในบริเวณย่าน ผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ถึงเส้นขอบที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้สูง ภายในบริเวณย่านพญาเหนือจากกลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวโดยมากจะมีการรับรู้ส่วนของเส้นขอบที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอันได้แก่บริเวณชายหาดมากที่สุดโดยเฉพาะบริเวณหาดทรายตั้งแต่โรงแรมดุสิตรีสอร์ทถึงหาดวงศำมาตย์ ทั้งนี้เนื่องจากความเรียบสงบและความงดงามของทัศนียภาพของชายหาดในบริเวณดังกล่าว

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวถึงบริเวณที่มีระดับความแจ่มชัดต่อการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพด้านศูนย์ชุมชน ภายในย่านพญาเหนือในระดับที่สูงพบว่า นักท่องเที่ยวบางส่วนยังไม่สามารถที่จะระบุบริเวณศูนย์ชุมชนภายในย่านได้ส่วนนักท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งนั้น สามารถที่จะระบุบริเวณศูนย์ชุมชนที่ตนเข้าไปสัมผัสได้โดยบริเวณดังกล่าว ได้แก่บริเวณตลาดนาเกลือ (ตลาดลานโพธิ์) สิ่งสนับสนุนที่ส่งเสริมระดับความแรง (Sharp) ขององค์ประกอบดังกล่าวขึ้นอยู่กับจำนวนของสถานบริการร้านค้าและความคึกคักมีชีวิตชีวา ในการดำเนินกิจกรรมด้านการค้าภายในย่านทั้งเวลากลางวันและในเวลากลางคืน

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์ :

แสดงค่าความถี่ใช้ในการประกอบทางกายภาพของชุมชน

GATEWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS	จุดเด่น
							จุดเด่น
							จุดเด่น
							จุดเด่น

- 1-3 Gateways = การขาดจุดสังเกตที่เด่นชัดในบริเวณทางเข้าหลัก ๆ ของย่าน
- 4 Paths = ความคับคั่งด้านการจราจรบนถนนสายพัทยา-นาเกลือ บริเวณช่วงตลาดนาเกลือ
- 6-7 Landmarks = ความไม่ชัดเจนของป้ายบอกทิศทางและสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจราจร

แผนที่แสดง : ภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยาเหนือ) จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว

มาตราส่วน : 1:10000

แผนที่ : จากกรมแผนที่ทหาร

แผนที่ : 4.20

โครงการ : ศึกษาวิจัยและพัฒนาเมืองพัทยา

คณะ : ภาควิชาการผังเมือง

- ศูนย์กลางชุมชนหรือละแวก (Districts og Neighbourhoods) ภายในย่านพญาเหนือจากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวถึงการรับรู้ (Perception) บริเวณที่มีความชัดเจน (Clear) ขององค์ประกอบทางกายภาพในด้านนี้ พบว่าบริเวณศูนย์กลางชุมชนหรือละแวกที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่สูง ซึ่งนักท่องเที่ยวกล่าวถึงกันเป็นอย่างมากคือ บริเวณละแวกร้านค้าและตลาดนาเกลือเนื่องจากบริเวณดังกล่าวนั้นเปรียบเสมือนแหล่งรวมของร้านอาหาร, ซูเปอร์มาร์เก็ต, ร้านขายของและร้านถ่ายรูปขนาดเล็กจำนวนมากภายในย่าน รวมถึงความเด่นเฉพาะในกิจกรรมด้านการค้าปลีกและค้าส่งและการบริการที่แตกต่างจากบริเวณย่านอื่น ๆ ภายในชุมชน

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวถึงบริเวณที่มีความแจ่มชัดในการรับรู้สูง พบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวโดยมากมีการรับรู้ในส่วนของจุดหมายตาที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยเฉพาะอาคารสูงหรือคอนโดมิเนียม (Condominium) และอาคารโรงแรมซึ่งเป็นจุดหมายตาในระยะไกล (Distance Landmark) ในบริเวณนาเกลือซอย 18 อันได้แก่กลุ่มอาคารสกายปีซคอนโดมิเนียม ,สราญชลคอนโดมิเนียม ,โรงแรมวงศ์มาตย์, โรงแรมชีวิ, พัทยาการ์เดินส์ เป็นต้น ส่วนจุดหมายตาในระยะใกล้ (Local Landmark) ที่นักท่องเที่ยวมีการกล่าวถึงกันเป็นอย่างมากคือวงเวียนโลมาในบริเวณแยกถนนพญาเหนือ , พัทยาสายสองและพญา-นาเกลือ

สำหรับบริเวณที่มีระดับของความแจ่มชัดในส่วนของโครงสร้าง (Structure) ทางด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับที่ต่ำภายในบริเวณพื้นที่ย่านพญาเหนือ ผลจากการสอบถาม, การสัมภาษณ์ถึงการรับรู้ (Perception) องค์ประกอบทางกายภาพในด้านนี้กลุ่มนักท่องเที่ยวจะมีการรับรู้เฉพาะปัญหาขององค์ประกอบทางกายภาพหลักบางประการ โดยสามารถที่จะอธิบายเป็นรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้ (แผนที่ 4.21)

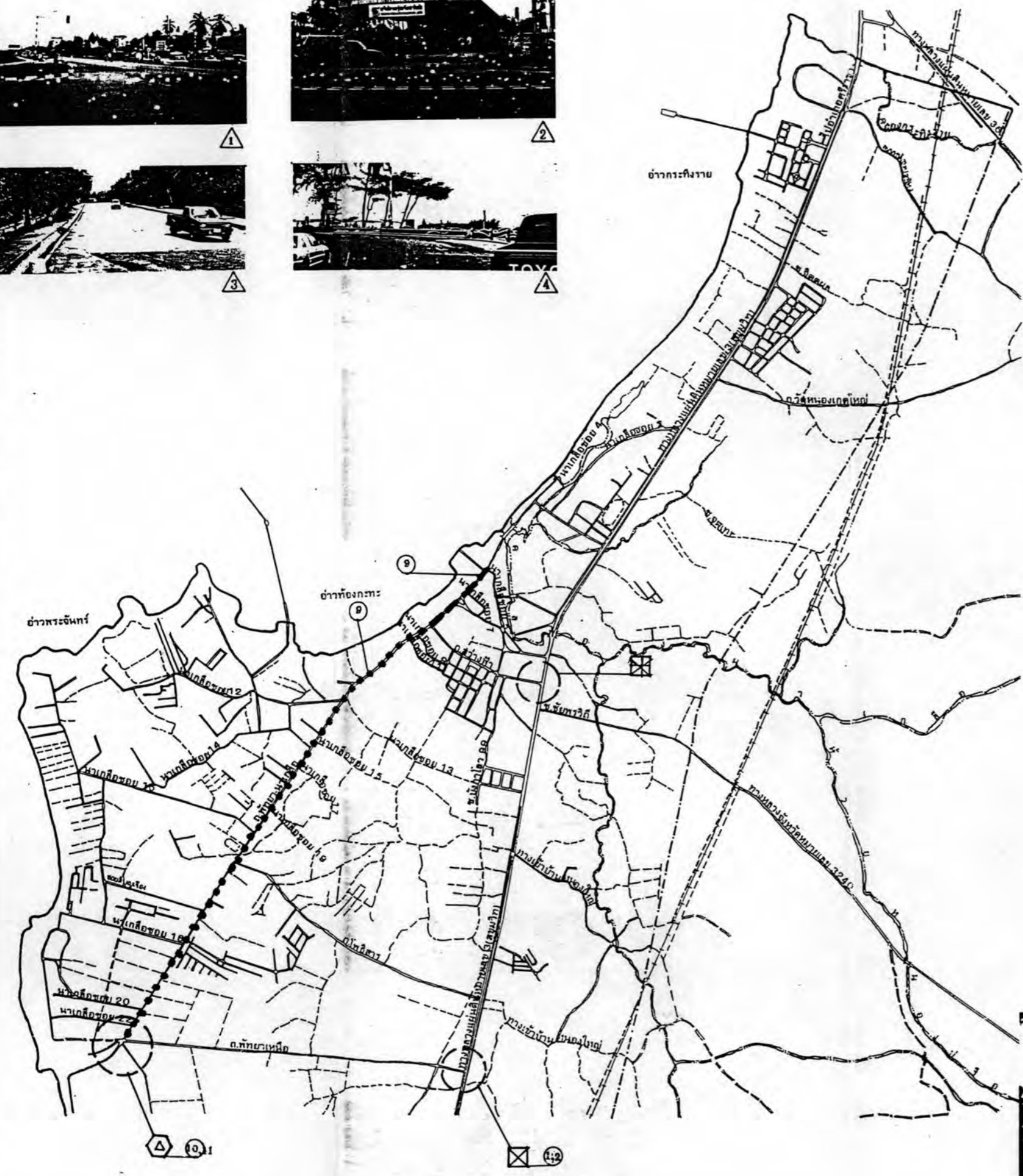
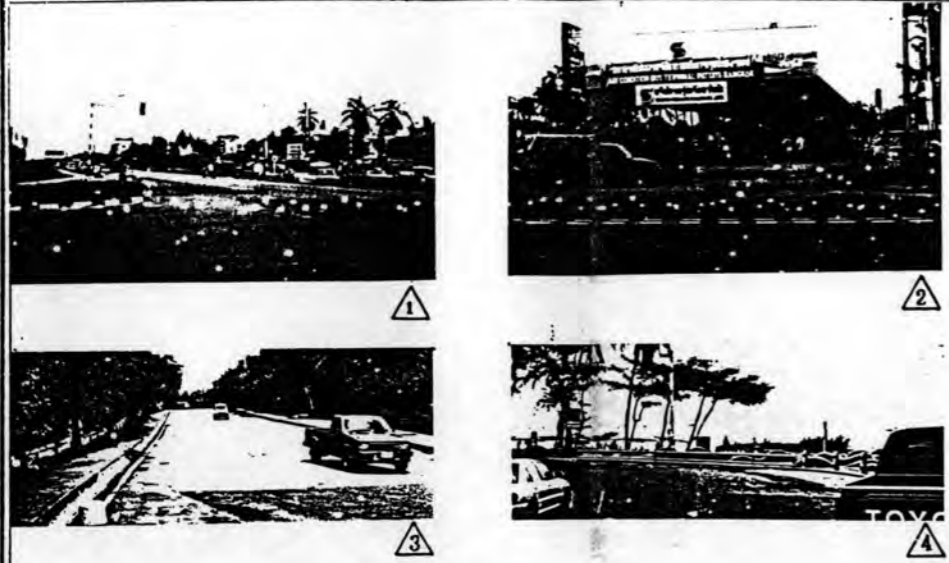
- ทางเข้า (Gateways) ภายในบริเวณย่านพญาเหนือผลจากการสัมภาษณ์ถึงบริเวณที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ที่ต่ำจากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว ได้แก่บริเวณทางเข้าสู่ชุมชนจากถนนสุขุมวิทยังไม่มี ความชัดเจนหรือความเด่นของบริเวณทางเข้าเท่าใดนัก ทำให้ นักท่องเที่ยวโดยมากมักเกิดความลังเลใจในการเดินทางเข้าสู่ย่าน

- เส้นทาง (Paths) ผลจากการสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวโดยมากสามารถที่จะระบุถึงส่วนของการรับรู้ (Perception) บริเวณที่มีระดับความชัดเจนในการรับรู้ต่ำทางด้านองค์ประกอบทางกายภาพนี้ได้มากที่สุดเนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่นักท่องเที่ยวต้องสัมผัสโดยตรงโดยเส้นทางที่มีผลต่อการรับรู้มากที่สุด คือ ถนนสายพญา-นาเกลือ โดยเฉพาะช่วงตลาดนาเกลือ (ตลาดลานโพธิ์) ทั้งนี้เนื่องจากเป็นบริเวณที่เปรียบเสมือนศูนย์รวม (Node) ของรถโดยสาร และเป็นศูนย์รวมของกิจกรรมในการจับจ่ายของกลุ่มคนภายในย่านด้วย จึงทำให้เกิดความไม่สะดวกในการใช้เส้นทางเนื่องจากความคับคั่งในการจราจร

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์ : แสดงค่าความจำชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน

PATHWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS	จุดที่ดู
							จุดที่ดู
							จุดที่ดู
							จุดที่ดู

- 1-2 Gateways = บริเวณทางเข้าหลักย่านพัทยาเหนือ ท่ารถประจำทางปรับอากาศ
- 3-4 Paths = บริเวณถนนด้านข้างโรงแรมดุสิต รีสอร์ท
- 5-6 Edges = ชายหาดบริเวณอ่าวกระทิงรายฝั่งใต้ โรงแรมดุสิตรีสอร์ท อีชีชายหาด บริเวณนกกี๊ ซอย 16
- 7-8 Nodes = บริเวณลานโพธิ์(ตลาดเช้า)
- 9 Districts & Neighborhood = ละแวกร้านค้าบริเวณตลาดนกกี๊
- 10 Local Landmarks = วงเวียนโสมด้านหน้าโรงแรมดุสิต รีสอร์ท
- 11 Distance Landmarks = สี่กึ่งบริเวณนกกี๊ ซอย 18 ได้แก่ สกมปิจ, สกนุชคอนโดมิเนียม, โรงแรมวงศัสมายด์

แผนที่แสดง : ภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยาเหนือ) จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว

ที่มา : จากการสัมภาษณ์แบบสอบถาม

มาตราส่วน :

แผนที่ : 4.21

ภาววิชาการวางแผนกายภาพชุมชน : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พุทธศักราช ๒๕๒๖

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่าบริเวณที่มีระดับของความแจ่มชัดในการรับรู้ที่ต่อนักท่องเที่ยวโดยมากกว่าถึง จุดหมายตาที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-Made) และนับเป็นจุดหมายตาในระยะใกล้ (Local Landmark) ที่บรรดานักท่องเที่ยวทุกคนสามารถที่จะสัมผัสได้โดยตรงคือป้ายบอกทิศทางต่างๆ โดยเฉพาะบนถนนสายพญาเหนือบริเวณแยกโลมาซึ่งไม่มีความชัดเจน เนื่องจากจำนวนและขนาดขององค์ประกอบทางกายภาพประเภทนี้ซึ่งมีจำนวนน้อย, มีขนาดเล็ก, การขาดการดูแลรักษาทำให้ไม่สะดวกต่อการบ่งบอกทิศทางภายในย่าน

ในส่วนของความหมาย (Meaning) จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวโดยมากจะรับรู้ถึงความหมายซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นความประทับใจ ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมภายในกรอบแวดล้อมที่ตนเองสนใจ โดยนักท่องเที่ยวส่วนมากมักจดจำถึงความ เป็นชุมชนท้องถิ่นที่มีความเรียบง่ายไม่พลุกพล่านและการดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย รวมถึงการเดินทางที่มีความสะดวกสบายภายในย่าน ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวถึงองค์ประกอบทางกายภาพภายในย่านจะทำให้ทราบถึงส่วนของเอกลักษณ์ ระดับความแจ่มชัดในส่วนของ โครงสร้าง (Structure) และความหมายขององค์ประกอบทางกายภาพภายในย่าน เมื่อนำสิ่งดังกล่าว มาทำการสังเคราะห์ (Synthetic) ผลที่ได้จากการสังเคราะห์จะทำให้ทราบถึงเอกภาพ (Unity) หรือภาพลักษณ์ในอนาคต โดยภาพลักษณ์ของย่านพญาเหนือที่กลุ่มนักท่องเที่ยวกล่าวถึงกันมากที่สุดได้แก่ ความเป็นพื้นเมืองย่านชนบทที่มีรูปแบบของการดำรงชีวิตซึ่งแตกต่างกับย่านอื่นๆ ภายในชุมชน

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่าน : บริเวณย่านพญากลาง

นักท่องเที่ยวนั้น ส่วนของเอกลักษณ์ (Identity) ของย่านพญากลางจากการสัมภาษณ์ กลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่าสิ่งที่มีลักษณะเด่นเฉพาะ ที่ทำให้ย่านพญากลางมีความแตกต่างจาก บริเวณย่านอื่นๆ ได้แก่ กลุ่มร้านอาหาร, ภัตตาคาร, แฝงลอย ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ที่มีความหลากหลาย (Variety) ทั้งประเภทและจำนวน โดยเฉพาะในบริเวณสองฝั่งถนนพญาสายสองที่มีกลุ่มของร้านค้าและภัตตาคารดังกล่าวอยู่เป็นจำนวนมาก

สำหรับการรับรู้ (Perception) ในส่วนของโครงสร้าง (Structure) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ ด้านองค์ประกอบทางกายภาพหลักทั้ง 6 ประเภทภายในพื้นที่ย่านพญากลาง จากการสอบถาม กลุ่มนักท่องเที่ยวสามารถที่จะอธิบายในรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้ (แผนที่ 4.22)

- ทางเข้า (Gateways) ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวถึงองค์ประกอบทาง กายภาพประเภทนี้พบว่า บริเวณทางเข้าที่มีระดับความแจ่มชัด (Legibility) ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ (Perception) ในระดับที่สูงและนักท่องเที่ยวกล่าวถึงกันเป็นอย่างมากคือทางเข้าหลักจาก ถนนสุขุมวิท เนื่องจากความกว้างขวางของเขตทาง, การประดับตกแต่งบริเวณด้วยพืชพรรณที่ สวยงามรวมทั้งกลุ่มของอาคารพาณิชย์ที่ค่อนข้างหนาแน่น ส่วนบริเวณทางเข้าอันดับรองคือ

บริเวณจุดตัดระหว่างถนนพญากลางกับถนนเลียบหาด เนื่องจากความเด่นขององค์ประกอบภายในบริเวณ อันได้แก่ ป้ายเชื้อเชิญซึ่งมีข้อความว่า "WELCOME TO PATTAYA CITY" ที่ตั้งเด่นตระหง่านเปรียบเสมือนจุดหมายตาในระยะใกล้ (Local Landmark) ซึ่งสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนจากบริเวณถนนพญาสายสอง

- เส้นทาง (Paths) จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวโดยมากมักจะจดจำเส้นทางที่เป็นเส้นทางสายสำคัญๆ ทั้งจากการดูในแผนที่, ป้ายต่างๆ โดยเส้นทางที่มีความชัดเจนในการรับรู้ในระดับที่สูง ได้แก่ถนนพญาสายกลาง, ถนนเลียบชายหาดและถนนพญาสายสอง เนื่องจากเป็นเส้นทางสายหลักที่นักท่องเที่ยวเหล่านั้นใช้ในการเดินทางอยู่เป็นประจำ

- เส้นขอบหรือขอบเขต (Edges) ส่วนของการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพเกี่ยวกับเส้นขอบจากการสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวโดยมากจะยังไม่มีความเข้าใจเท่าใดนักแต่เมื่อได้รับการอธิบายในรายละเอียดจึงทำให้สามารถระบุถึงองค์ประกอบประเภทนี้ได้ โดยบริเวณที่มีความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่สูงและนักท่องเที่ยวกล่าวถึง โดยมากได้แก่บริเวณชายหาดพญา ทั้งนี้เนื่องจากความเด่นชัดซึ่งมีความแตกต่างในขอบเขตและกิจกรรมของบริเวณ

- ศูนย์ชุมชนหรือที่รวมกิจกรรม (Nodes) จากการสอบถามและการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวโดยมากจะกล่าวถึงบริเวณศูนย์สรรพสินค้า (Supermarket) ภายในย่านอันได้แก่รอยัลการ์เดินส์พลาซ่า, ไมค์ฮอปป์มอลล์, เซ็นทรัล บิ๊กซี เนื่องจากความเป็นศูนย์รวมของสรรพสิ่งแทบทุกชนิดที่มีความจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกซื้อได้ตามความพึงพอใจ

- ย่านหรือละแวก (Districts or Neighbourhoods) ผลการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวมักพิจารณาถึงความเป็นละแวกศูนย์การค้าและโรงแรมรอยัลการ์เดินส์พลาซ่า เนื่องจากเป็นแหล่งรวมด้านการค้าและกิจกรรมที่ค่อนข้างจะมีความหลากหลายในประเภท โดยที่นักท่องเที่ยวสามารถที่จะเดินเลือกซื้อและชมสินค้าแทบทุกชนิดได้ในบริเวณนี้

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) สำหรับส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพเกี่ยวกับจุดหมายตาจากการสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยว พบว่าสิ่งที่เป็นจุดสังเกตที่ส่งผลต่อความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับที่สูงจะเป็นจุดสังเกตที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-Made) โดยเฉพาะจุดหมายตาในระยะไกล (Distance Landmark) ได้แก่อาคารโรงแรมและองค์ประกอบย่อยของอาคารบริเวณริมหาดพญา เช่นอาคารโรงแรมรอยัลการ์เดินส์ พลาซ่า , พญาบีชคอนโดทาวน์ พลาซ่า สำหรับจุดหมายตาในระยะใกล้ (Local Landmark) ที่นักท่องเที่ยวกล่าวถึงได้แก่บริเวณป้ายโฆษณาบริษัท , ร้านค้าเช่นป้ายโฆษณาของห้างสรรพสินค้ารอยัลการ์เดินส์ พลาซ่า , ป้าย "WELCOME TO PATTAYA CITY"

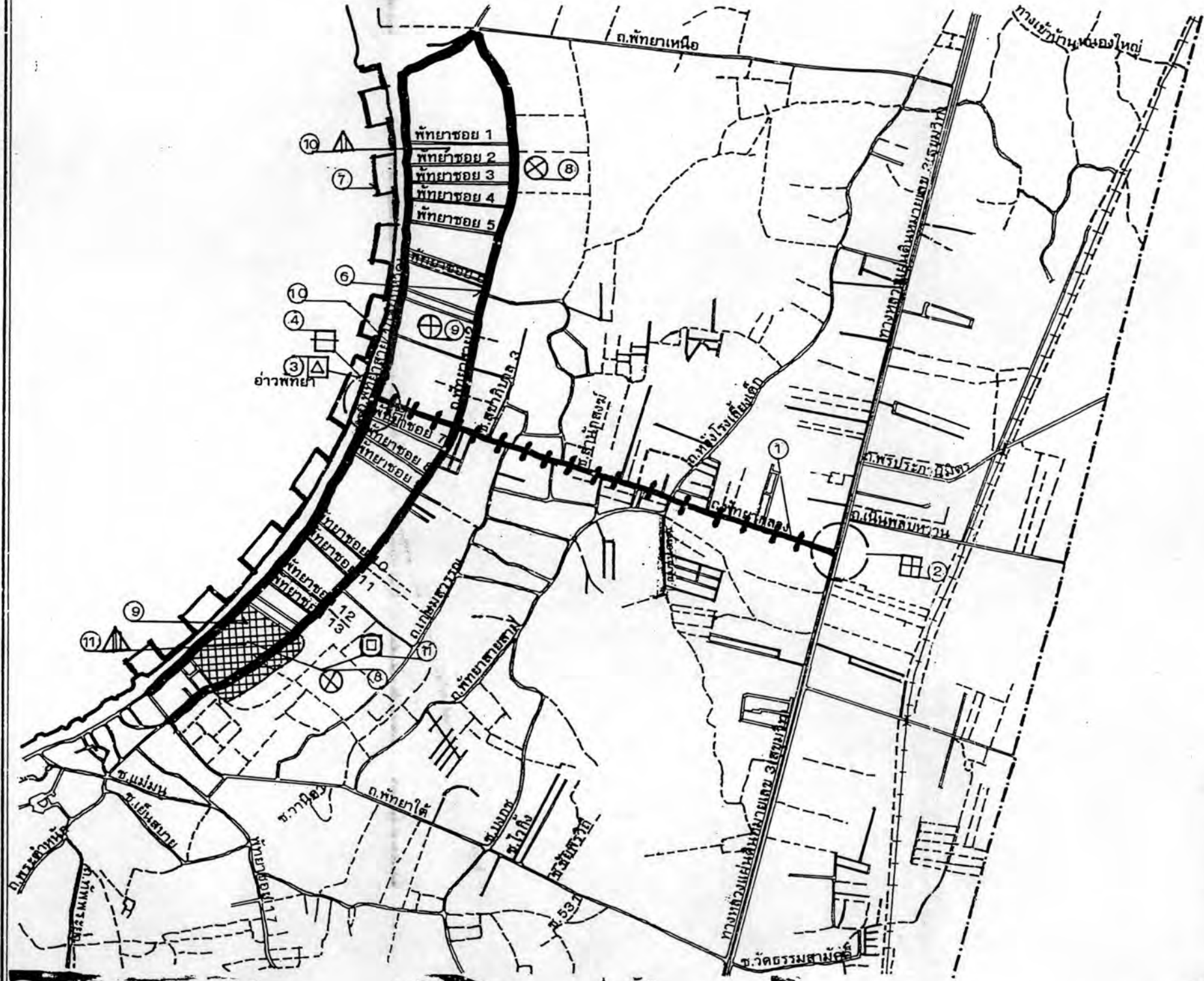
ในส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพทั้ง 6 ประการ ที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ต่ำภายในย่านพญากลางจากการสอบถาม , การสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวสามารถที่จะอธิบายในรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้ (แผนที่ 4.23)

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์ :

แสดงค่าความถี่ใช้ในการประกอบทางกายภาพของชุมชน

GATEWAY	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCAL	LOCAL
							สูงที่สุด
							สูงปานกลาง
							ปานกลาง
							ต่ำ
							ต่ำปานกลาง
							ต่ำที่สุด

- 1-3 Gateways - บริเวณปากทางเข้าหลักจากถนนสุขุมวิท, บริเวณจุดตัดระหว่างถนนพัทยากลางกับถนนเลียบหาด
- 4-6 Paths - เส้นทางหลักถนนพัทยากลาง, ถนนเลียบชายหาด, ถนนพัทยาสายสอง
- 7 Edges - บริเวณชายหาดพัทยา
- 8-9 Nodes - บริเวณศูนย์การค้าไม่เคอปปิงมอลล์ รอยัลการ์ตันดีฟตาซ่า
- 10 Districts & Neighborhood - อนุสาวรีย์การค้า รอยัลการ์ตันดีฟตาซ่า
- 11-12 Local Landmark - ป้ายสัญลักษณ์อาคารศูนย์สรรพสินค้ารอยัลการ์ตันดีฟตาซ่า, ป้ายในบริเวณจุดตัดของถนนเลียบหาดกับถนนพัทยากลาง
- 13 Distance Landmark - อาคาร พัทยา บีช คอนโด ทาวน์

แผนที่แสดง : ภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยากลาง) จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว

ที่มา : จากการสัมภาษณ์ระบบสอบถาม

มาตราส่วน :

แผนที่ : 4.22

ภาควิชาการวางผังเมืองและภูมิสถาปัตย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

- ทางเข้า (Gateways) จากการสอบถามและการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวพบว่าบริเวณที่นักท่องเที่ยวกล่าวถึงกันเป็นอย่างมาก คือ บริเวณทางเข้าสู่ย่านพิทยากลางจากถนนสุขุมวิทเนื่องจากการขาดการเน้นจุดสนใจ ที่เป็นสิ่งซึ่งกระตุ้นให้เกิดความตื่นเต้นและน่าสนใจ

- เส้นทาง (Paths) นับเป็นองค์ประกอบทางกายภาพที่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางกายภาพด้านอื่น ๆ ภายในย่าน ผลจากการสอบถาม, การสัมภาษณ์ พบว่าในการรับรู้ของนักท่องเที่ยว โดยมากเป็นเส้นทางที่นักท่องเที่ยวใช้ในการดำเนินกิจกรรมเป็นประจำทุกวัน อันได้แก่เส้นทางสายเลียบหาดและบริเวณจุดตัดระหว่างถนนพิทยาสายสองกับถนนพิทยาใต้ เนื่องจากความไม่สอดคล้อง, เหมาะสมระหว่างปริมาณรถกับขนาดของเขตทางรวมทั้งการขาดการทำนุบำรุง, ดูแลพื้นผิวของเขตทาง

- เส้นขอบหรือขอบเขต (Edges) ผลจากการสอบถาม, การสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่าบริเวณเส้นขอบที่มีระดับความแจ่มชัด (Legibility) ในการรับรู้ต่ำ กลุ่มนักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ได้จากพฤติกรรมภายในกรอบแวดล้อมที่นักท่องเที่ยวได้เข้าไปสัมผัสได้แก่ บริเวณชายหาดอ่าวพิทยา นับตั้งแต่โรงแรมดุสิตรีสอร์ตพิทยาถึงบริเวณชายหาดบริเวณท่าเทียบเรือประมง โดยปรากฏในทางกายภาพจากการรुकล้ำบริเวณชายหาด, มลพิษทางทะเล เป็นต้น

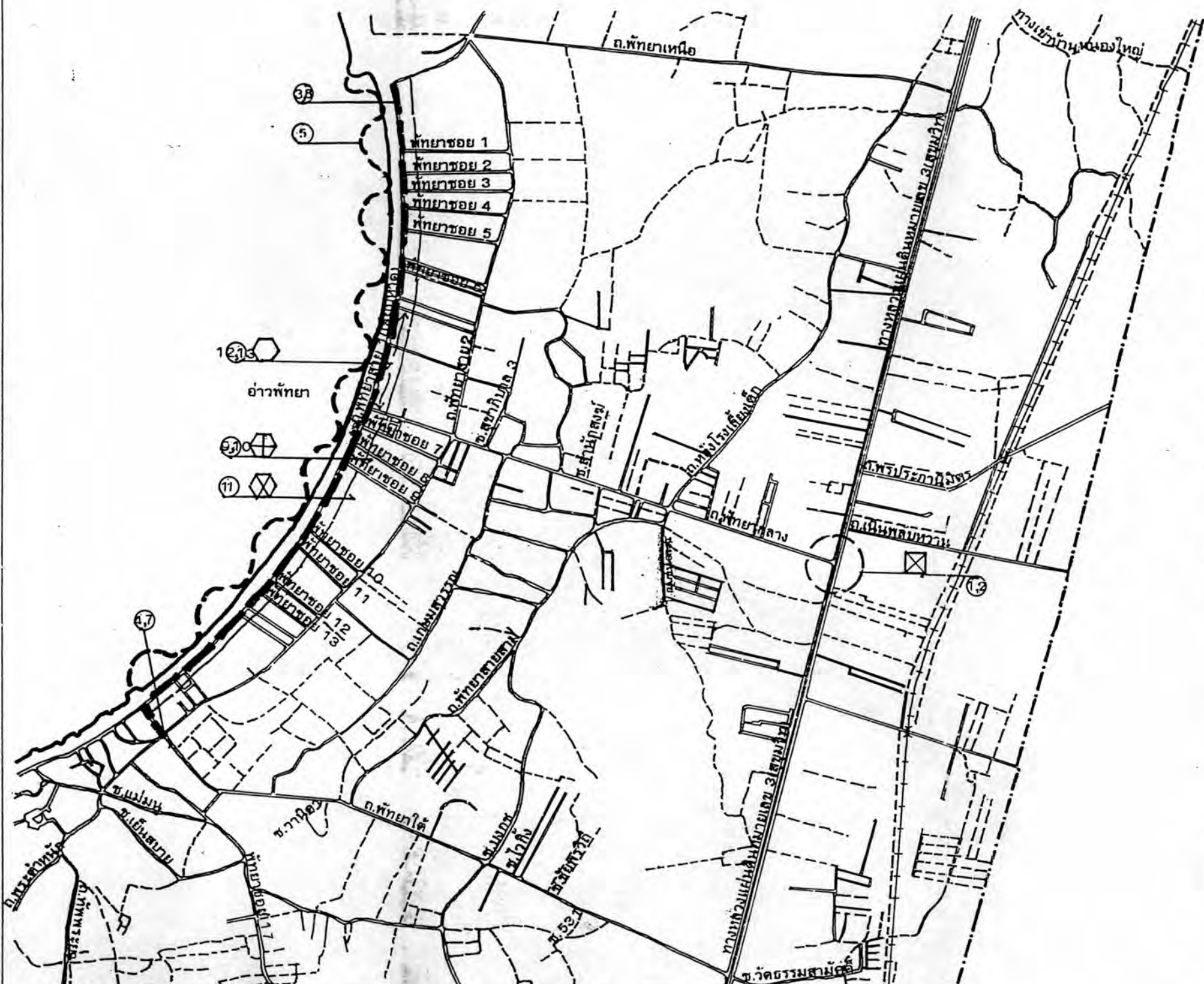
- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) ในการการรับรู้ของเหล่านักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวโดยมากมักกล่าวถึง การเพิ่มขึ้นหรือการขยายตัวของบริเวณร้านค้า, แผงลอยอย่างไร้แบบแผนและมีความซับซ้อน โดยเฉพาะในบริเวณถนนพิทยาสายสอง, พิทยาซอย 8 และบริเวณห้างสรรพสินค้าไมค์ซ็อบป์มอลล์ทำให้ขาดความเป็นสัดส่วนและความต่อเนื่องของกิจกรรม

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) ผลจากการสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยว มักจะกล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับจุดหมายตาซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะใกล้ (Local Landmark) อันได้แก่ป้ายโฆษณาต่าง ๆ ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากภายในบริเวณย่าน

สำหรับส่วนของความหมาย (Meaning) อันเกิดจากความประทับใจแรกเริ่ม (First Impression) ภายในบริเวณย่านพิทยากลางผลจากการสัมภาษณ์ พบว่านักท่องเที่ยวโดยมากจะมีความประทับใจด้านความเป็นแหล่งรวมของสรรพสินค้านานาชาติและนานาชาติ

ผลจากการสัมภาษณ์และการสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว เกี่ยวกับองค์ประกอบทางกายภาพทั้ง 6 ประการดังข้างต้น สามารถที่จะนำผลการสอบถามทั้งในส่วนของเอกลักษณ์, โครงสร้างและความหมายมาทำการสังเคราะห์เพื่อหาระดับความแจ่มชัดโดยรวม โดยผลจากการสังเคราะห์นั้นจะเป็นสิ่งที่สร้างมโนภาพหรือภาพลักษณ์ (Image) พบว่าภาพลักษณ์ที่มีความเป็นเอกภาพ (Unity) ภายในย่านพิทยากลางจากขบวนการความคิดของนักท่องเที่ยวคือความเป็นละแวก (Neighbourhood) ที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวของศูนย์รวมในการบริการและการนันทนาการที่สมบูรณ์

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์:

แสดงค่าความแข็งใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบทางกายภาพชุมชน

DATEWAY	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCAL	จุดศูนย์กลางชุมชน
							จุดศูนย์กลางชุมชน
							จุดศูนย์กลางชุมชน

- 1-2 Gateways - ความไม่ชัดเจนในบริเวณทางเข้าหลักจากถนนสุขุมวิท
- 3-4 Paths - ความคั่นแคบของพื้นที่จราจรและความหลุกหลำในการสัญจรบริเวณถนนเลียบหาดและบริเวณจุดตัดของถนนเลียบหาดกับถนนพัทยาสายใต้
- 6-8 Edges - การรุกคืบเข้าหากันและมุมพื้นที่บริเวณอ่าวพัทยา
- 9-11 Nodes - การขยายตัวของร้านค้าแผงลอยซึ่งไร้ระเบียบ บริเวณถนนพัทยาสายสองและถนนพัทยาสาย 8, ห้างสรรพสินค้าไมโครอิมพิเรียล
- 12-13 Landmark - การวางตำแหน่งที่สาธารณะของนิคมโฆษณา ซึ่งอาจเกิดอุบัติเหตุได้

แผนที่แสดง : ภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พื้นที่ภาคกลาง) จากการรับรู้ของนักผังเมือง

ที่มา : จากการสอบถามและการเดินเท้า

มาตราส่วน :

แผนที่ : 4.23

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล : พ.อ.ดร.วิมลพรรณ นพวิมลกุล

องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่าน : บริเวณย่านพญาไท

นักท่องเที่ยว : ในส่วนของเอกลักษณ์ (Identity) จากการสอบถาม, การสัมภาษณ์ กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่ง ในอีกส่วนหนึ่งสามารถที่จะพิจารณาได้จากพฤติกรรมการท่องเที่ยว และการดำเนินกิจกรรมของนักท่องเที่ยวภายในพื้นที่ โดยผลที่ได้จากการสอบถาม, การสัมภาษณ์ ถึงส่วนของลักษณะเฉพาะของย่านพญาไท นักท่องเที่ยวโดยมากมักกล่าวถึงความบันเทิง (Entertainment) และหน่วยธุรกิจที่หรูหรา ส่วนลักษณะเฉพาะที่เกิดจากพฤติกรรมด้านการท่องเที่ยว เป็นส่วนที่ช่วยบ่งชี้ถึงความเด่นเฉพาะของย่านพญาไท พบว่าพฤติกรรมด้านการท่องเที่ยว ภายในหน่วยธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบันเทิงรื่นรมย์ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากภายในย่านพญาไททำให้ย่านนี้มีความเป็นเอกภาพ (Unity) ที่แตกต่างจากย่านอื่น ๆ ภายในชุมชน

จากการรับรู้ (Perception) ในส่วนของโครงสร้าง (Structure) ซึ่งนับว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางกายภาพ 6 ประการ ผลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวถึงบริเวณที่มีระดับของความเข้มข้นในการรับรู้สูง สามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้ (แผนที่ 4.24)

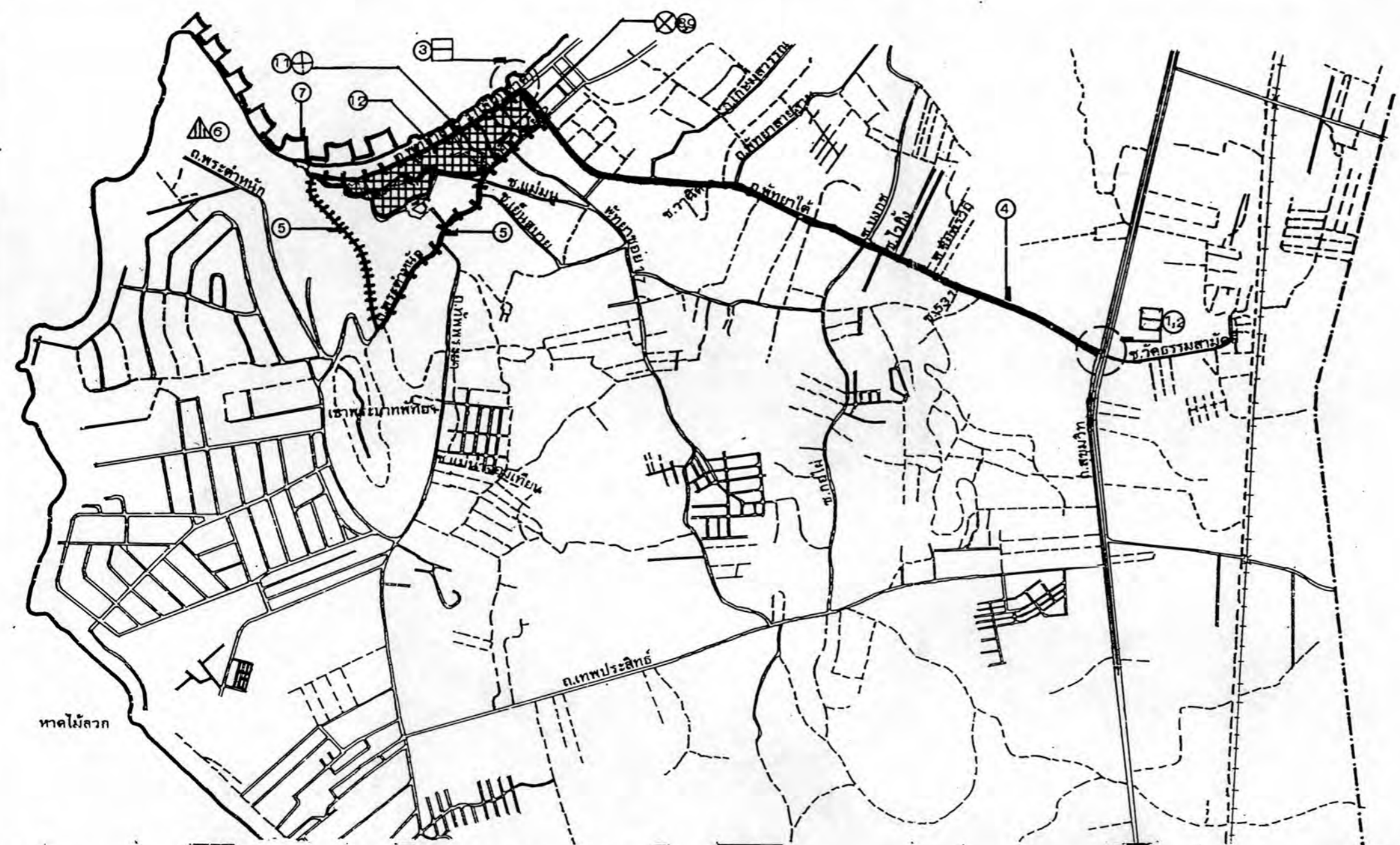
- ทางเข้า (Gateways) พบว่าบริเวณที่นักท่องเที่ยวโดยมากกล่าวถึงคือ บริเวณจุดตัดระหว่างถนนสุขุมวิทกับถนนพญาไทซึ่งเป็นถนนสายหลัก (Primary Distributor) ภายในย่าน ส่วนในอีกบริเวณที่นักท่องเที่ยวกล่าวถึง คือ การเข้าถึงย่านพญาไทจากถนนเลียบหาดตรงบริเวณจุดตัดของถนนสายเลียบชายหาด

- เส้นทาง (Paths) ส่วนของเส้นทางที่มีระดับความเข้มข้นในการรับรู้สูง นักท่องเที่ยวมักกล่าวถึงเส้นทางซึ่งมีความเด่นของกิจกรรม , เส้นทางที่นักท่องเที่ยวได้เข้าไปรับรู้และสัมผัสอยู่เป็นประจำ ได้แก่ถนนพญาไทซึ่งเปรียบเสมือนถนนสายหลักภายในย่านพญาไท บริเวณเส้นทาง พบว่าถนนพระตำหนักจะเป็นเส้นทางสายรองภายในย่าน (District Distributor) ซึ่งนักท่องเที่ยวกล่าวถึงในระดับรองลงมา เนื่องจากเป็นองค์ประกอบซึ่งเชื่อมโยงเข้าสู่บริเวณศูนย์รวมด้านการบันเทิงภายในย่าน

- เส้นขอบหรือขอบเขต (Edges) ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่า เส้นขอบ, ขอบเขตของย่านได้แก่เขาพระตำหนัก ซึ่งเป็นเสมือนเส้นแบ่งกันขอบเขตระหว่างย่านพญาไทกับบริเวณหาดนาจอมเทียนเป็นสิ่งปิดกั้นการขยายตัวของเมืองที่เด่นชัด

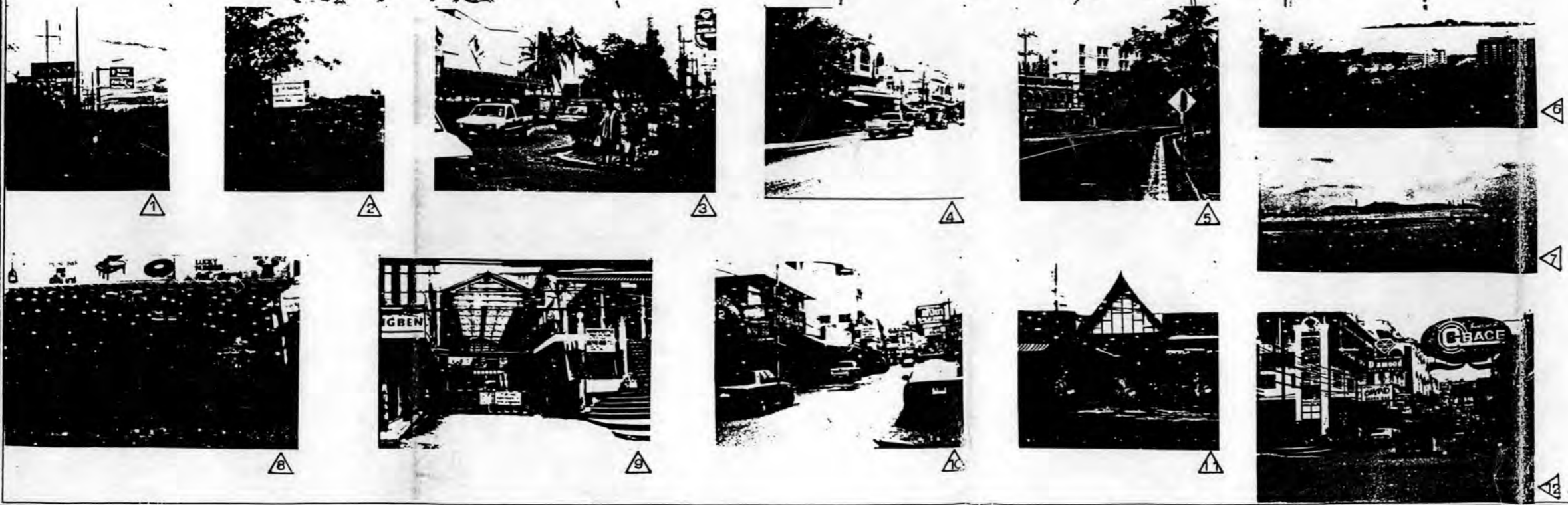
- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวสามารถที่จะรับรู้ถึงส่วนของที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชนภายในบริเวณพื้นที่ ทั้งจากการสัมผัสโดยตรงด้วยตนเองจากพฤติกรรมด้านการท่องเที่ยวและกิจกรรมด้านต่างๆ ภายในย่าน โดยบริเวณศูนย์ชุมชนที่มีผลต่อการรับรู้ในระดับที่สูงได้แก่ บาร์เบียร์ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากภายในย่าน โดยเฉพาะในบริเวณเลียบหาดพญานับตั้งแต่จุดตัดของถนนพญาไทกับถนน

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน
เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์แสดงค่าความแรงใช้ในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพชุมชน

GATEWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LANDMARK

- 1-3 Gateways - ทางเข้าหลักบริเวณจุดตัดระหว่างถนน
สุขุมวิทกับถนนพัทยาสายใต้, ทางเข้าสู่ย่าน
จากถนนเสียบหาดบริเวณจุดตัดถนน
เสียบหาดกับถนนพัทยาสายใต้
- 4-5 Paths - เส้นทางหลักถนนสายใต้, ถนนพระ-
ตำหนัก
- 6-7 Edges - เส้นขอบทางธรรมชาติเขาพระบาท-
พัทยาสายใต้
- 8-9 Nodes - ที่รวมกิจกรรม 'บาร์เนียร์' บริเวณ
Down Town
- 10-11 Districts & Neighborhood - อนุสาวรีย์
อาหาร บาร์เนียร์ คาเฟ่โอเค เครื่อง
หนัง อนุสาวรีย์นกกล่อ บริเวณ
Down Town
- 12 Landmark - ป้ายโฆษณาบริเวณร้านค้า บาร์เนียร์
บริเวณ Down Town

แผนที่แสดง : ภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพใน
ระดับย่าน (พัทยาสายใต้) จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว

ที่มา : จากการสัมภาษณ์และจากแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัย :

แผนที่ : 4.24

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

เลียบหาดถึงบริเวณริมคลองพญาเนื่องจากการเป็นแหล่งบันเทิงในยามราตรี ซึ่งเป็นสิ่งที่ชักจูงให้นักท่องเที่ยวมาพักผ่อนโดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

- ย่านหรือละแวก (Districts or Neighbourhoods) พบว่านักท่องเที่ยวโดยมากจะกล่าวถึงบริเวณละแวกสถานเริงรมย์และแหล่งการค้าต่าง ๆ อันจะประกอบด้วยร้านอาหารและสวนอาหาร, ไนต์คลับ, คาราโอเกะ, บาร์เบียร์, ร้านเครื่องหนังและแกลลอรี่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในบริเวณนับตั้งแต่ศูนย์การค้ารอยัลการ์เด้นส์ พลาซ่าถึงบริเวณคลองพญา

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) พบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวโดยมากจะมีการรับรู้เกี่ยวกับจุดหมายตาที่มนุษย์สร้างขึ้นและเป็นจุดหมายตาที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่ายในระยะใกล้ (Local Landmark) ได้แก่ ป้ายโฆษณาต่าง ๆ ซึ่งมีเป็นจำนวนมากในบริเวณละแวกร้านค้าและบริเวณบาร์เบียร์ภายในย่านในส่วนของบริเวณที่มีความเข้มข้นในการรับรู้ด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับที่ต่ำผลจากการสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยวสามารถที่จะอธิบายในรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้ (แผนที่ 4.25)

- ทางเข้า (Gateways) จากการสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวโดยมากจะมีการรับรู้ถึงบริเวณทางเข้าหลัก ซึ่งไม่มีการเน้นความสำคัญของบรรยากาศที่ทำให้เกิดความน่าตื่นเต้นและเป็นสิ่งกระตุ้นเตือนให้เกิดความประทับใจ (First Impression) เท่าที่ควร

- เส้นทาง (Paths) ผลจากการสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยวทำให้ทราบถึงบริเวณที่มีความชัดเจนในระดับที่ต่ำ โดยเฉพาะบริเวณจุดตัดของถนนสายพญาได้กับถนนพญาสายสองและบริเวณถนนพระตำหนัก

- เส้นขอบหรือขอบเขต (Edges) จากการรับรู้ของกลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่าบริเวณที่มีความชัดเจนขององค์ประกอบในระดับที่ต่ำ เป็นการรูกล้ำขอบเขตบริเวณชายหาดพญาได้ของบรรดาร้านค้าต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาทางสภาพแวดล้อมและปัญหาทางทัศนียภาพรวมถึงปัญหาด้านอื่นๆ

- ที่รวมกิจกรรมหรือศูนย์ชุมชน (Nodes) จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวพบว่าบริเวณที่มีระดับความเข้มข้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ในระดับที่ต่ำและนักท่องเที่ยวโดยทั่วไปมักกล่าวถึงเป็นการเพิ่มจำนวนของกิจการด้านการบันเทิงภายในย่าน โดยเฉพาะร้านค้า, บาร์เบียร์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการกระจุกตัวอย่างหนาแน่นและแออัด รวมทั้งการผสมผสานด้านกิจกรรมและลักษณะการใช้ที่ดินภายในย่านเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ของหน่วยบันเทิงเริงรมย์ต่าง ๆ

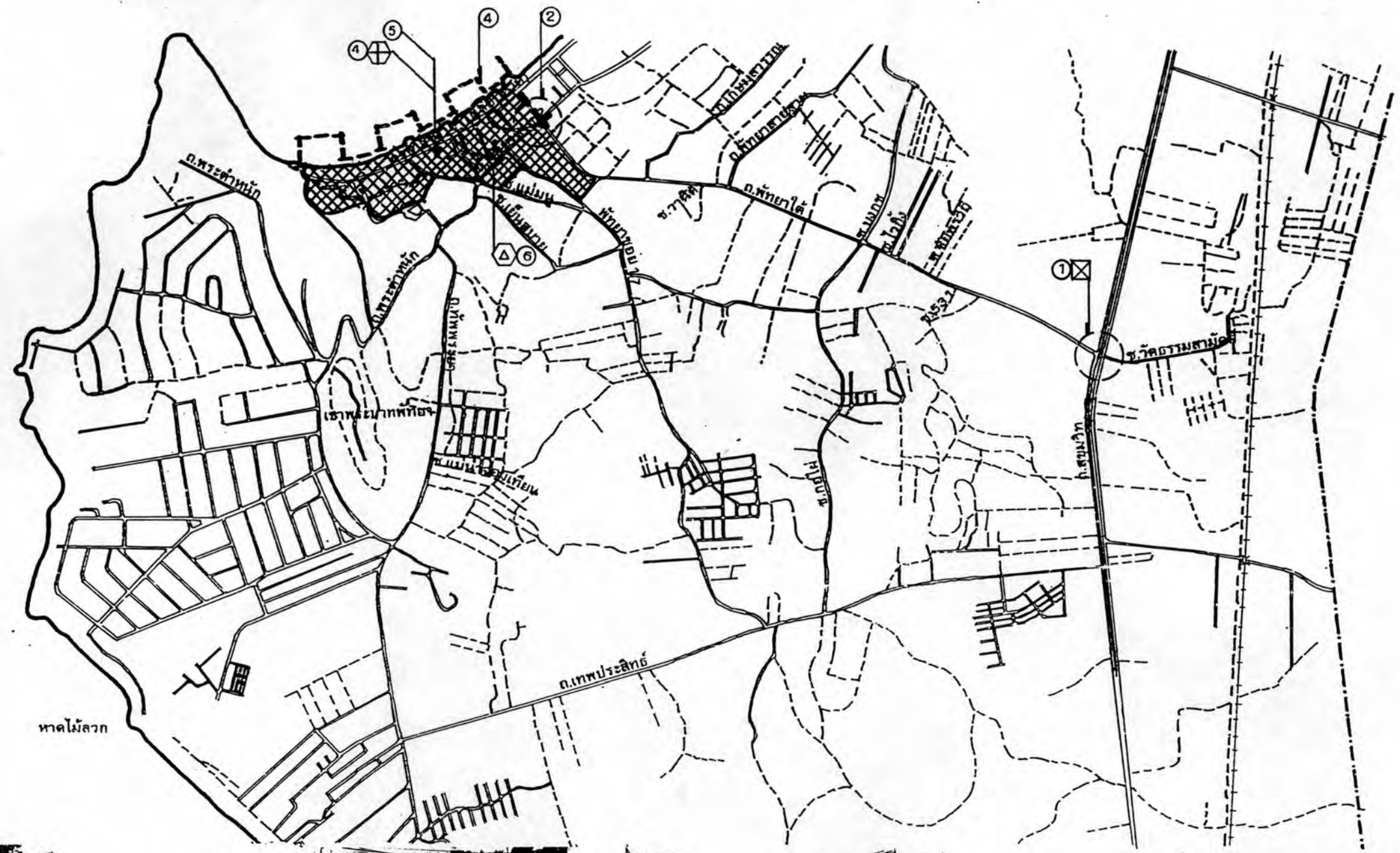
- ย่านหรือละแวก (Districts and Neighbourhood) ผลจากการสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีการรับรู้ถึงบริเวณที่มีระดับของความเข้มข้นในการรับรู้ต่ำโดยเป็นผลที่เกี่ยวข้องมาจากส่วนของที่รวมของกิจกรรมภายในย่าน อันได้แก่การผสมผสานในลักษณะของการใช้ที่ดินและกิจกรรมที่มีการขยายตัวโดยไร้ทิศทาง, ขอบเขตทำให้เกิดความขัดแย้งในส่วนของกิจกรรม รวมถึงก่อให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยและไม่เป็นกันเอง โดยเป็น

ผลจากการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ (Demand) ของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ

- ภูมิสัญลักษณ์หรือจุดหมายตา (Landmarks) จากการสัมภาษณ์ลุ่มนักท่องเที่ยวพบว่าจุดหมายตาในระยะใกล้ (Local Landmark) เช่นจุดหมายตาประเภทป้ายโฆษณาต่างๆ โดยเฉพาะบริเวณละแวกร้านค้าบาร์เบียร์และแหล่งบันเทิงต่างๆ (Down Town) ซึ่งจะเป็นผลที่เกี่ยวข้องกับความไม่งดงามของทัศนียภาพหรือทัศนอุจาด (Visual Pollution) และความไม่สะดวกในการสัญจรภายในย่าน ส่วนด้านความหมาย (Meaning) ผลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ถึงความรู้สึกในส่วนนี้พบว่านักท่องเที่ยวโดยมากจะมีความประทับใจในสภาพบรรยากาศ, กิจกรรมภายในบริเวณย่านเป็นพิเศษโดยเฉพาะบรรยากาศแห่งสีสันที่มีความแตกต่างจากย่านอื่น ๆ

ผลจากการสัมภาษณ์ถึงบริเวณที่มีระดับความแออัดสูงและต่ำ ซึ่งส่งผลต่อขบวนการในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพทั้ง 6 ประการ ดังกล่าวในข้างต้นนักท่องเที่ยวสามารถนำผลที่ได้จากการรับรู้ดังกล่าวมาทำการประมวลเพื่อสังเคราะห์ (Synthetic) ถึงสิ่งที่จะเสริมสร้างภาพลักษณ์ คือความเป็นศูนย์กลางด้านการบันเทิงเรีงรมย์ที่มีการจำกัดขอบเขตในการขยายตัว ทั้งนี้รวมถึงการควบคุมในรูปแบบของอาคารและสิ่งก่อสร้าง, การดูแลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การยกระดับมาตรฐานของหน่วยบันเทิงต่างๆ ให้มีความเหมาะสมกับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ รวมถึงการลดภาพพจน์ในทางลบที่นักท่องเที่ยวมีต่อย่านพัทยาใต้ให้หมดไป

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์แสดงตำแหน่งที่ตั้งในการวิเคราะห์องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน

GATEWAYS	PATHS	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS	
							จุดจุด
							จุดบนถนน
							นอกเขตเมือง

- 1 Gateways - การขาดจุดเด่นของทางเข้าหลักถนนพัทยาใต้
- 2-8 Paths - การขาดของผังวางรางและความคับคั่งในการสัญจรบริเวณจุดตัดระหว่างถนนพัทยาใต้กับถนนพญาไชยสอง การขาดการจัดการดูแลผังวางรางบริเวณถนนพระตำหนัก
- 4-5 Edges - การรุกคืบแนวชายหาด
- 6-7 Nodes - การเพิ่มขึ้นของกิจการด้านการบินเพื่อบริเวณย่าน
- 8-9 Districts & Neighborhood - การแยกตัวและการผสมผสานทางด้านการใช้ที่ดินและกิจกรรมอย่างไร้รูปแบบและทิศทาง
- 10 Local Landmark - หักศูนย์กลางและอันตรธานเกิดจากป้ายโฆษณาภายในย่าน โดยเฉพาะบริเวณแหล่งบันเทิง (Down Town) ภายในย่าน

1

2

3

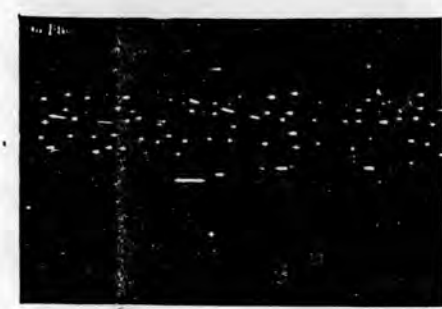
4

5

6

7

8

9

10

แผนที่แสดง : ภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนในระดับย่าน(พัทยาใต้)จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว

ที่มา : จากภาพสอบถามและการสัมภาษณ์
มาตราส่วน :

แผ่นที่
4.25

สาขาวิชา...
พุทธศักราช ๒๕๓๖

สรุปท้ายบทที่ 4

จากการวิเคราะห์ด้านองค์ประกอบทางกายภาพรวมถึงองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชุมชนเมืองและในระดับย่านจากกลุ่มบุคคลเป้าหมายเมื่อนำองค์ประกอบทางกายภาพที่มีลักษณะเด่นทั้งหมดของชุมชนมาพิจารณาจะสามารถทราบถึงสิ่งที่เป็นลักษณะเฉพาะในทางกายภาพที่ควรแก่การสนับสนุนหรือส่งเสริม ลักษณะเฉพาะทางกายภาพที่ด้อยที่ควรแก่การปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ชุมชนเมืองมีความเป็นเอกลักษณ์ในทางกายภาพซึ่งจะง่ายต่อการจดจำยิ่งขึ้น และผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบทางกายภาพดังกล่าวยังทำให้ทราบถึงเอกลักษณ์สาธารณะที่เกิดขึ้นจากการรับรู้และการจดจำของกลุ่มบุคคลเป้าหมาย อีกทั้งยังนำไปสู่การเกิดจินตภาพของส่วนรวมหรือจินตภาพสาธารณะโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เอกลักษณ์สาธารณะ (Public Image)

จากการสำรวจองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน โดยวิธีการสอบถามและสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายเพื่อให้ทราบถึงเอกลักษณ์ของชุมชนผลจากการแจกแจงรายละเอียดได้ดังนี้ (ภาพประกอบที่ 4.2)

แนวชายหาดที่งดงาม

นับว่าเป็นลักษณะเฉพาะทางหรือเอกลักษณ์ ทางด้านกายภาพที่ถูกกล่าวถึงเป็นอย่างมากโดยเฉพาะความงดงามของ “แนวชายหาดรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว” ซึ่งทำให้เมืองพัทยาเป็นที่รู้จักทั้งในระดับท้องถิ่น, ระดับภูมิภาค, ระดับประเทศ หรือแม้แต่ในระดับนานาชาติ อีกทั้งยังมีบทบาทเป็นอย่างมากในการกำหนดรูปแบบและกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวของชุมชน สิ่งดังกล่าว นับเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเมืองพัทยาที่มีความแตกต่างจากเมืองท่องเที่ยวชายทะเลอื่น ๆ ภายในประเทศ

1

2

3

4

ภาพประกอบที่ 4.2 เอกลักษณ์สโมสร

จากเวทีระดมความคิดและอภิปรายของสโมสร

- 1. แนวชายทะเลที่งดงาม
- 2. สโมสรที่การปกครองที่เอื้ออำนวย
- 3. ความหลากหลายและผสมผสาน
- 4. สถานภาพที่เอื้อเจริญ

ลักษณะของการปกครองท้องถิ่น

จากรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นของเมืองพัทลุงที่มีความแตกต่างจากการปกครองแบบเทศบาลอื่น ๆ ภายในประเทศเนื่องจากใช้ระบบการปกครองเดียวกันกับการปกครองแบบเทศบาลเมืองของประเทศสหรัฐอเมริกาถือว่าเป็นระบบสภาหรือผู้จัดการนคร ซึ่งลักษณะเฉพาะดังกล่าวส่งผลให้เมืองพัทลุงมีเอกลักษณ์ทางการปกครอง ที่แตกต่างจากชุมชนเมืองอื่น ๆ อย่างเด่นชัด

ความหลากหลายและผสมผสาน

จากอดีตเมืองพัทลุงเป็นเพียงหมู่บ้านชาวประมงขนาดเล็กซึ่งมีสภาพแวดล้อมเช่นเดียวกับหมู่บ้านชาวประมงทั่วไปแต่เนื่องจากความได้เปรียบทางด้านภูมิประเทศที่งดงามซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนกิจกรรมทางการท่องเที่ยวส่งผลให้เมืองพัทลุงมีการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ผลจากการพัฒนาดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมากทั้งทางด้านกลุ่มของประชากรและการประกอบอาชีพของประชากร, ลักษณะของอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่มีความหลากหลาย ซึ่งสิ่งดังกล่าวเป็นลักษณะเฉพาะที่เกิดจากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลเป้าหมายอีกประการหนึ่ง

สถาบันเชิงจริยธรรม

จากการเติบโตทางการท่องเที่ยวที่ย่อมที่จะมีผลต่อความเจริญของกิจการทุกประเภทภายในชุมชนโดยเฉพาะกิจการด้านการบันเทิงในยามค่ำคืนซึ่งพัทลุงนับว่ามีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก สิ่งดังกล่าวนับเป็นลักษณะเฉพาะที่สนับสนุนบทบาททางการท่องเที่ยวที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่เกิดจากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลเป้าหมาย

จินตภาพสาธารณะ (Public Image)

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบทางด้านกายภาพของกลุ่มเป้าหมาย ดังรายละเอียดในข้างต้น ทางผู้ศึกษาได้ทำการประมวลผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเพื่อค้นหาคำประกอบ

ทางกายภาพที่กลุ่มเป้าหมายโดยมากกว่าถึงที่รวมเรียกว่าจินตภาพสาธารณะซึ่งผู้ทำการศึกษาสามารถแจกแจงในรายละเอียดได้ดังนี้.

ทางเข้า (Gateways)

จากการประมวลผลการรับรู้ของกลุ่มบุคคลเป้าหมาย พบว่า สิ่งที่เป็นสัญญาณเตือนให้ทราบถึงการเข้าสู่เมืองพัทยาที่มีความชัดเจนมากที่สุด ประกอบไปด้วยทางเข้าสู่ชุมชนจากทางด้านทิศเหนือ จากจังหวัดชลบุรีผ่านอำเภอศรีราชา โดยใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 สิ่งที่เป็นสัญญาณเตือนในการรับรู้มีเพียงบอกเขตเมืองพัทยาเท่านั้นที่มีความโดดเด่น ในอีกสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นสัญญาณเตือนให้ทราบถึงการเข้าสู่ชุมชนในระดับรองลงมาได้แก่ความหนาแน่นของกลุ่มอาคารทั้งทางด้านทิศเหนือจากจังหวัดชลบุรีและทางด้านทิศใต้จากจังหวัดระยองเท่านั้น ส่วนสิ่งที่เป็นสัญญาณเตือนที่มีผลต่อการรับรู้ที่น้อยที่สุด จากการประมวลผลการรับรู้ของกลุ่มบุคคลเป้าหมาย ประกอบไปด้วยสะพานข้ามคลองนาเกลือ สะพานลอยคนข้ามถนนสว่างฟ้ารวมถึงบริเวณทางเข้าของย่านแต่ละย่าน

เส้นทาง (Paths)

จากการประมวลผลการรับรู้ของกลุ่มบุคคลเป้าหมายพบว่าเส้นทางที่มีความแข็งแรงชัดเจนต่อการรับรู้มากที่สุดประกอบด้วย เส้นทางสายหลักและเส้นทางสายรองภายในชุมชนอันได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 ซึ่งเป็นเส้นทางหลักของชุมชน, ถนนพัทยาเหนือ ถนนพัทยากลางและถนนพัทยาใต้ซึ่งเป็นเส้นทางสายหลักของย่านแต่ละย่าน, ถนนพัทยาสายสองและถนนสายเลียบหาดซึ่งจะเป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงระหว่างย่านเป็นต้น สำหรับเส้นทางที่มีระดับของความแข็งแรงชัดเจนต่อการรับรู้ที่น้อยที่สุด จากการประมวลผลการรับรู้ของกลุ่มบุคคลเป้าหมายได้แก่ถนนสายพัทยา-นาเกลือและถนนเทพประสิทธิ์รวมทั้งเส้นทางรองอื่น ๆ ภายในย่าน เช่นถนนพัทยาสาย 3 เนื่องจากความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมซึ่งทำให้ยากต่อการแยกแยะและจดจำเป็นต้น

เส้นขอบ (Edges)

จากการประมวลผลการรับรู้ของกลุ่มบุคคลเป้าหมายพบว่าเส้นขอบที่เป็นขอบเขตทางธรรมชาติซึ่งได้แก่แนวชายทะเลและเขาพระตำหนักหรือเขาพระบาทพัทยาก็จะมีความชัดเจนต่อการรับรู้มากที่สุด ส่วนเส้นขอบที่เป็นขอบเขตซึ่งมีระดับความแข็งแรงชัดเจนในระดับรองลงมาได้แก่ ถนนสุขุมวิท ถนนพัทยาเหนือ ถนนพัทยากลาง และถนนพัทยาใต้ซึ่งเป็นเส้นขอบที่มนุษย์สร้างขึ้น

สำหรับส่วนของเส้นขอบที่มีระดับความแจ่มชัดในระดับที่น้อยที่สุด ได้แก่ แนวทางรถไฟสายตะวันออกและแนวคลองนาเกลือ เป็นต้น

ศูนย์ชุมชน (Nodes)

จากการประมวลผลการรับรู้ของกลุ่มบุคคลเป้าหมายพบว่า บริเวณชายหาดนับเป็นแหล่งรวมของผู้คนที่นักท่องเที่ยวและบรรดาผู้ประกอบการอาชีพ, กิจกรรมต่าง ๆ อย่างมากจึงเป็นศูนย์ชุมชนทางธรรมชาติที่มีความแจ่มชัดในระดับที่สูง ส่วนศูนย์ชุมชนที่มีความแจ่มชัดในระดับรองลงมาได้แก่ เขาพระตำหนักหรือเขาพระบาทพทยา, ศูนย์ชุมชนบริเวณบาร์เบียร์และศูนย์สรรพสินค้าต่าง ๆ ทั้งนี้เนื่องจากในแต่ละบริเวณดังกล่าวนี้จะมีสิ่งดึงดูดใจที่แตกต่างกันไป สำหรับศูนย์ชุมชนที่มีระดับความแจ่มชัดในการรับรู้ที่น้อยที่สุด ได้แก่บริเวณศูนย์ชุมชนที่อยู่นอกเขตเมืองพทยาและบริเวณที่ไม่มีสิ่งดึงดูดเท่าใดนัก เช่นบริเวณศูนย์ชุมชนบริเวณตลาดนาเกลือ, ตลาดวัดชัยมงคล เป็นต้น

ย่าน (Districts)

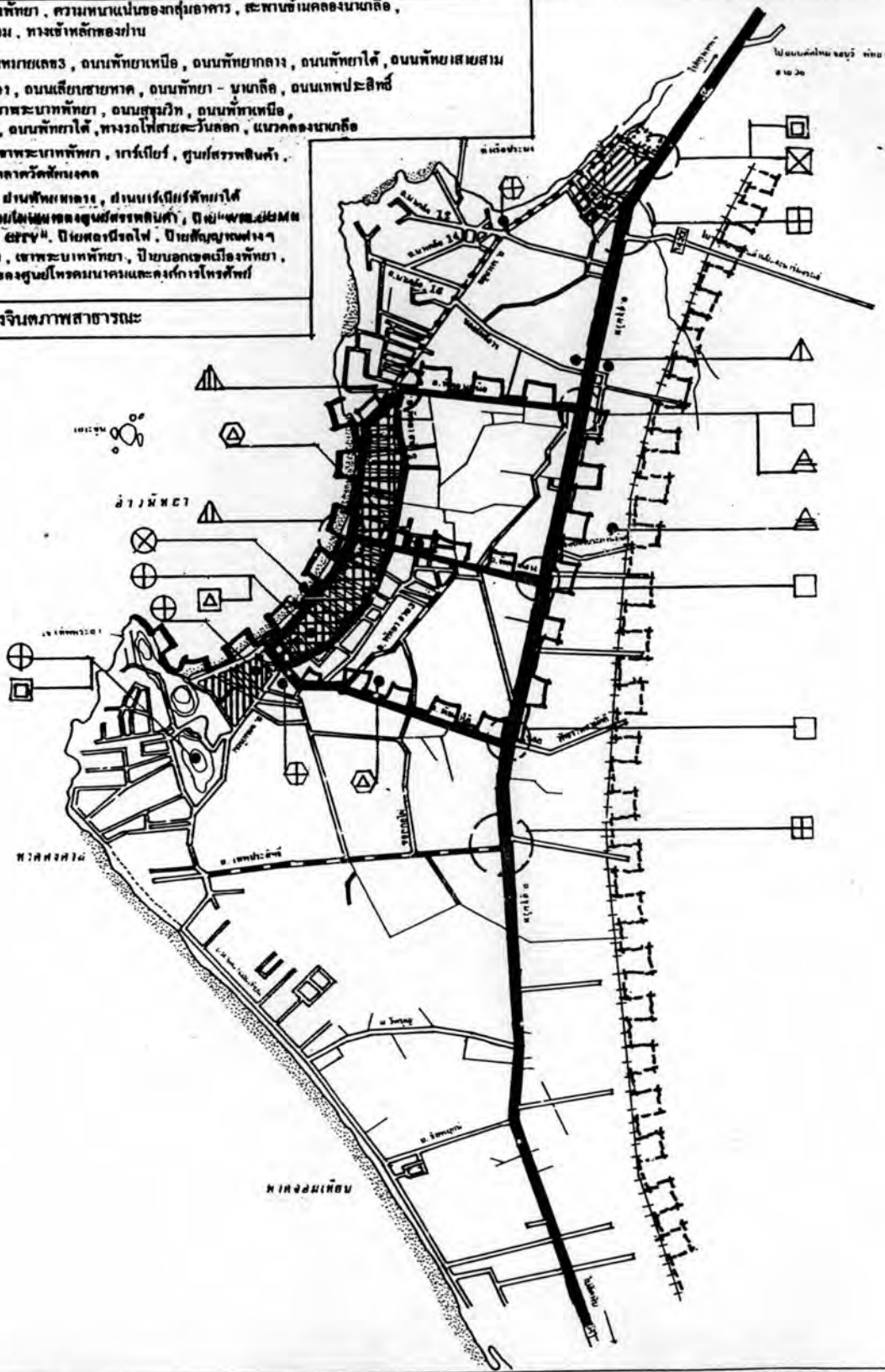
จากการประมวลผลการรับรู้ของกลุ่มบุคคลเป้าหมายพบว่า ย่านที่มีความแจ่มชัดในการรับรู้ระดับสูงได้แก่ ย่านพทยากลางซึ่งเป็นบริเวณย่านการค้าและบริการที่มีความหลากหลายของกิจกรรม ส่วนย่านที่มีความแจ่มชัดในระดับรองลงมาได้แก่ย่านพทยาใต้ซึ่งเป็นบริเวณย่านบาร์เบียร์ สำหรับบริเวณย่านที่มีระดับของความแจ่มชัดน้อยที่สุดได้แก่ ย่านพทยาเหนือซึ่งเป็นศูนย์กลางดั้งเดิมที่เงียบและไม่มีสิ่งดึงดูดใจ เป็นต้น

ภูมิสัญลักษณ์ (Landmarks)

จากการประมวลผลการรับรู้ของกลุ่มบุคคลเป้าหมายพบว่าภูมิสัญลักษณ์ที่มองเห็นได้ในระยะไกลที่มีความแจ่มชัดต่อการรับรู้ในระดับสูงได้แก่ กลุ่มของอาคารสูงต่าง ๆ, เขาพระตำหนัก ส่วนภูมิสัญลักษณ์ซึ่งมองเห็นได้ในระยะไกลที่มีระดับความแจ่มชัดในระดับรองลงมาได้แก่ ป้ายบอกเขตเมืองพทยานถนนสุขุมวิท สำหรับภูมิสัญลักษณ์ในระยะไกลที่มีความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับต่ำ ได้แก่เสาโทรคมนาคมขององค์การโทรศัพท์และศูนย์โทรคมนาคม เป็นต้น ภูมิสัญลักษณ์ที่มองเห็นได้ในระยะไกลที่มีความแจ่มชัดต่อการรับรู้ในระดับสูงได้แก่ วงเวียนโลมา ส่วนภูมิสัญลักษณ์ที่มองเห็นได้ในระยะไกลที่มีความแจ่มชัดต่อการรับรู้ในระดับรองลงมาได้แก่ ป้ายโฆษณาของศูนย์สรรพสินค้าต่าง ๆ เช่นศูนย์สรรพสินค้าบิกซี, รอยัลการ์เดินส์พลาซ่า, ไมค์ชอปปิ้งมอลล์ เป็นต้น , ป้าย WELCOME TO PATTAYA CITY บริเวณจุดตัดของถนนเสียบหาด

- GATEWAYS :** ป้ายบอกเขตเมืองพัทยา , ความหนาแน่นของกลุ่มอาคาร , สะพานข้ามคลองนาเกลือ , สะพานลอยคนข้าม , ทางเข้าหลักของย่าน
- FATES :** ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓, ถนนพัทยาเหนือ, ถนนพัทยากลาง, ถนนพัทยาใต้, ถนนพหลโยธิน, ถนนพญาสัตต, ถนนเลียชชายหาด, ถนนพัทยา - ชุมเกลือ, ถนนเทพประสิทธิ์
- EDGES :** แนวชายทะเล, เขาดินพัทยา, ถนนสุขุมวิท, ถนนพัทยาเหนือ, ถนนพัทยากลาง, ถนนพัทยาใต้, ทางรถไฟสายตะวันออก, แนวคลองนาเกลือ
- NODES :** ชายหาดพัทยา, เขาดินพัทยา, การ์ดปาร์ก, ศูนย์สรรพสินค้า, ตลาดนาเกลือ, ตลาดวัดหิมางค
- DISTRICTS :** ย่านพัทยาเหนือ, ย่านพัทยากลาง, ย่านเบ็ดเตล็ดพัทยาใต้
- LOCAL L. :** โรงเรียนพัทยา, กรมโขนนาเกลือศูนย์สรรพสินค้า, กรมพัฒนาเมืองพัทยา PATTAYA CITY, ป้ายสถานีรถไฟ, ป้ายตั้งชุมชนต่างๆ
- DISTANCE L. :** กลุ่มอาคารสูง, เขาดินพัทยา, ป้ายบอกเขตเมืองพัทยา, สถานีโทรคมนาคมของศูนย์โทรคมนาคมและกรมการโทรศัพท์

แสดงจินตภาพสาธารณะ

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

สัญลักษณ์ :

แสดงตำแหน่งที่ตั้งในการจับคู่กับองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน

GATEWAY	FATES	EDGES	NODES	DISTRICTS	DISTANCE	LOCALS	อื่นๆ
							จุดศูนย์กลาง
							พื้นที่
							พื้นที่

แผนที่แสดง : แสดงจินตภาพสาธารณะ

ที่มา : จากการศึกษาและการวิเคราะห์

มาตราส่วน : 1:25000 1000 0 1000 เมตร

กรมการผังเมือง กรุงเทพมหานคร
 ๑ พ.ย. ๒๕ ๒๕๒๕ พ.ศ. ๒๕๒๕

กับถนนพืชมงคล, ป้ายเมืองจำลองและโรงพยาบาลกรุงเทพพญา เป็นต้น สำหรับภูมิ
สัญลักษณ์ที่มองเห็นได้ในระยะใกล้ซึ่งมีความแจ่มชัดในการรับรู้ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ป้ายบอก
แนวเขตจังหวัด, ป้ายบอกสถานีรถไฟและป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ภายในเขตเมืองพญา เป็นต้น

ปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพญา

ผลจากการศึกษาด้านองค์ประกอบทางกายภาพของเมืองพญาทั้งในระดับชุมชน
และในระดับย่านเมื่อพิจารณาถึงลักษณะเฉพาะของชุมชนจากองค์ประกอบทางด้านกายภาพทั้ง 6
ประการจะสามารถทราบถึงลักษณะเฉพาะของชุมชนเมืองพญาในระดับที่ชัดเจนพอสมควรแต่ทั้ง
นี้ยังมีองค์ประกอบบางประการที่ยังมีความคลุมเครือไม่ชัดเจน โดยทางผู้ศึกษาได้ทำการประมวล
ผลและสามารถสรุปปัญหาที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางด้านกายภาพของเมืองพญาได้ดังต่อไปนี้

เส้นทางไร้เอกลักษณ์ (Characterless Paths)

คือ ปัญหาที่ไม่ปรากฏลักษณะเฉพาะของเส้นทาง ไม่ปรากฏสภาพแวดล้อมที่ดีและยัง
ยากต่อการจดจำ ซึ่งเส้นทางที่ปรากฏลักษณะเช่นนี้ประกอบไปด้วยถนนพญา-นาเกลือ, ถนน
สว่างฟ้า, ถนนพญาสายสอง, ถนนพญาสายสาม, ถนนพญาใต้, ถนนพระตำหนักและถนนเทพ
ประสิทธิ์ เป็นต้น

เส้นทางขาดความสมบูรณ์ (Incomplete/Broken Paths)

คือ ปัญหาที่เส้นทางส่วนหนึ่งมีความสำคัญเป็นที่จดจำได้ แต่ยังคงขาดซึ่งลักษณะที่ดีเนื่อง
จากยังไม่มี การส่งเสริมที่ดินส่งผลให้ลดการจดจำที่ควรจะมีแก่บริเวณนั้น ซึ่งประกอบไปด้วย
ถนนพญา-นาเกลือ, บางส่วนของถนนพญาเหนือ, บางส่วนของถนนพืชมงคล, บางส่วนของ
ถนนพญาสายสอง เป็นต้น ซึ่งควรมีการส่งเสริมให้มีลักษณะพิเศษที่ช่วยต่อการจดจำต่อไป.

จุดที่สับสนยุ่งเหยิง (Point of Confusion)

คือ ปัญหาที่ศูนย์ชุมชนต่าง ๆ มีสภาพที่สับสนวุ่นวายด้วยกิจกรรม ผู้คนรวมทั้ง ยวดยานซึ่งสมควรที่จะจัดระเบียบและทำการควบคุมได้แก่บริเวณท่าจอดรถตลาดนาเกลือ, ท่าจอดรถปากทางเข้าถนนพญาเหนือ, พญากลาง, พญาใต้, บริเวณจุดตัดของถนนเลียบหาดกับถนนพญาใต้และจุดตัดของถนนพญาสายสองกับถนนพญาใต้ เป็นต้น

บริเวณที่สับสนยุ่งเหยิงไร้เอกลักษณ์ (Chaotic Characterless Area)

คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ซึ่งมีสภาพกายภาพยุ่งเหยิง ขาดระเบียบและไม่มีลักษณะเด่นเฉพาะตัวซึ่งจะเป็นลักษณะเช่นเดียวกันกับปัญหาจุดที่สับสนและยุ่งเหยิงแต่จะมีบริเวณที่กว้างกว่าไม่ใช่เฉพาะจุด ได้แก่บริเวณตลาดวัดชัยมงคลและโรงเรียนเทศบาลในบริเวณใกล้เคียงกัน เป็นต้น

บริเวณที่ขาดขอบเขตของพื้นที่

คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับพื้นที่บริเวณที่ไม่มีความต่อเนื่องกันขององค์ประกอบทางกายภาพประเภทเส้นขอบที่เป็นขอบเขตของพื้นที่โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณริมน้ำต่าง ๆ ประกอบไปด้วย บริเวณริมคลองนาเกลือ, พื้นที่ริมชายหาดตั้งแต่ตลาดนาเกลือถึงคลองนาเกลือ และพื้นที่บริเวณริมชายหาดตั้งแต่จุดตัดของถนนพญาใต้กับถนนเลียบชายหาดถึงคลองพญา และบริเวณริมคลองพญาในบางส่วน เป็นต้น

อาคารหรือกลุ่มของอาคารขาดการออกแบบที่สัมพันธ์ต่อเนื่อง (Lack of Interrelation)

คือ ปัญหาที่อาคารหรือกลุ่มของอาคารขาดการออกแบบให้มีสัญลักษณ์ที่ดูกลมกลืนและสัมพันธ์กัน ตลอดจนตำแหน่งที่ตั้งให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ประกอบไปด้วยกลุ่มของอาคารริมชายทะเลต่าง ๆ อาคารพาณิชย์ริมถนนพญาสายสองและอาคารริมถนนเลียบหาดซึ่งมีลักษณะ, รูปแบบของสถาปัตยกรรมแบบชายทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ซึ่งจะมีความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมของชายทะเลในเขตร้อนของเมืองพญา เป็นต้น

บริเวณพื้นที่ซึ่งขาดความต่อเนื่อง (Isolate Area)

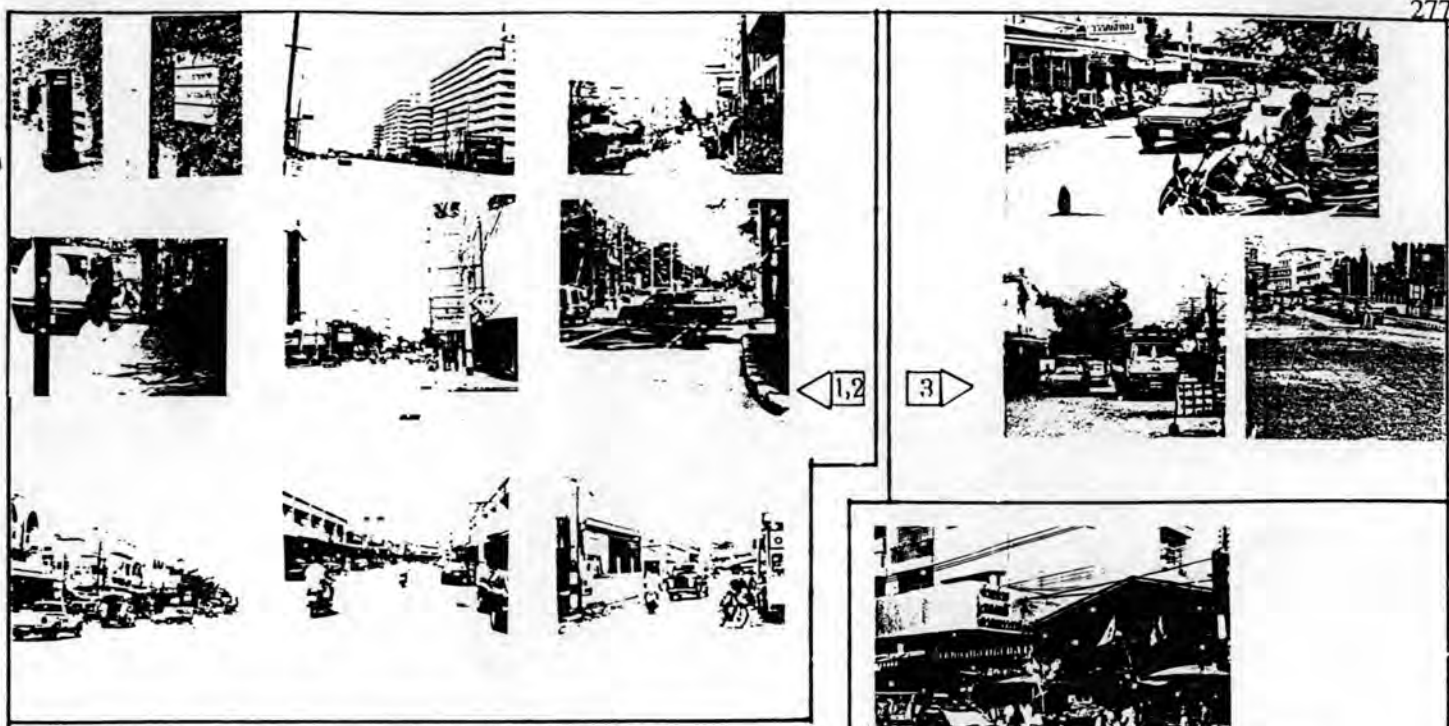
คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ทางกายภาพที่ขาดความสัมพันธ์และต่อเนื่องกับพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งจะทำให้ขาดความเชื่อมโยงขององค์ประกอบและกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกันประกอบด้วยบริเวณพื้นที่นาเกลือ บริเวณพื้นที่นาจอมเทียน เป็นต้น

จุดเด่นไร้คุณภาพ (Poor Quality Landmark)

คือ ปัญหาความเด่นของวัตถุที่ให้คุณภาพทางทัศนียภาพในระดับที่ต่ำซึ่งจะประกอบไปด้วยป้ายโฆษณาต่าง ๆ ในบริเวณริมถนนพญาสายสอง, ริมถนนเลียบบชายหาดและป้ายโฆษณาบริเวณพญาใต้หรือ Down Town ซึ่งส่งผลให้เกิดทัศนอุจาดต่อผู้พบเห็นภายในบริเวณดังกล่าว

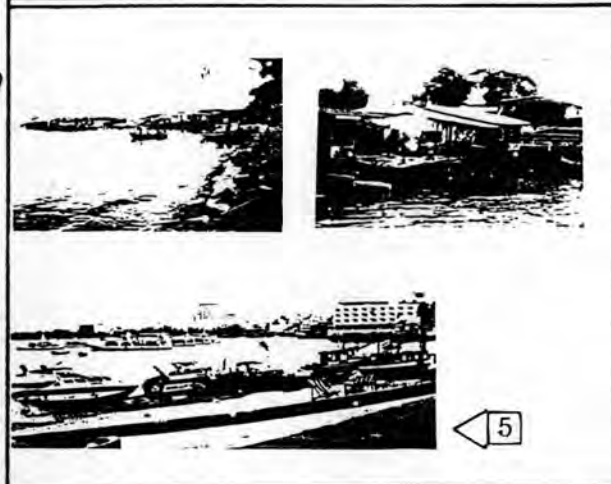
จุดเด่นหรือบริเวณถูกลดคุณค่าโดยสภาพแวดล้อม (Harmful Directly by Surrounding)

คือ ปัญหาสิ่งสำคัญทางด้านจินตภาพซึ่งถูกละทิ้งอยู่ใกล้เคียงนั้นบดบังหรือลดคุณค่าลงหรือไม่ได้รับสนใจมากนักประกอบไปด้วยบริเวณอาคารของสถานีตำรวจเมืองพญาและด่านตรวจคนเข้าเมืองบนถนนเลียบบชายหาดซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับโรงแรมขนาดใหญ่, บาร์เบียร์, บริเวณทางเข้าสู่ชุมชนและทางเข้าสู่ย่านซึ่งถูกข่มจากกลุ่มของอาคาร ทำให้ปรากฏคุณค่าต่อการรับรู้ในระดับที่ต่ำ เป็นต้น

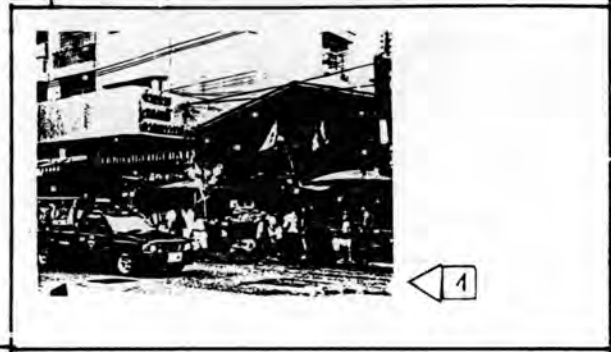

1,2

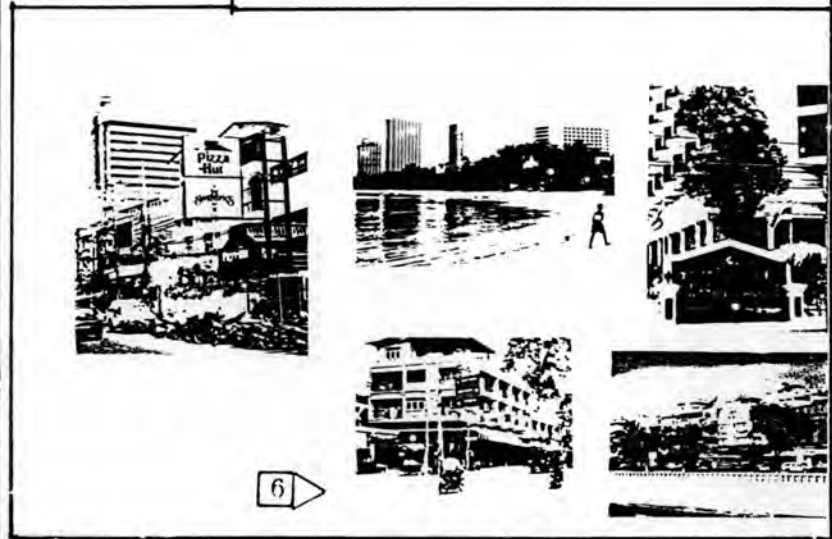
3

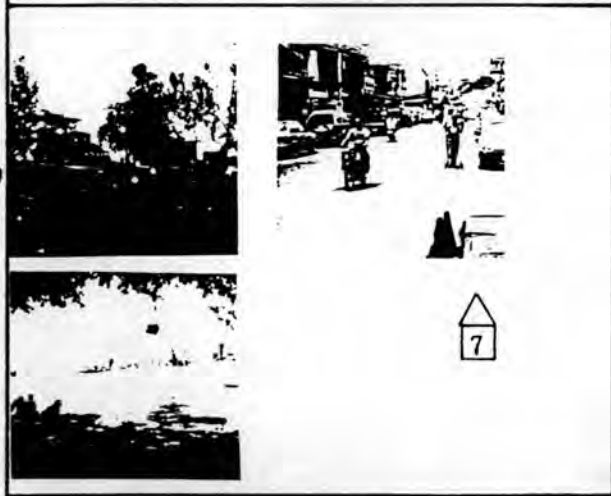
5

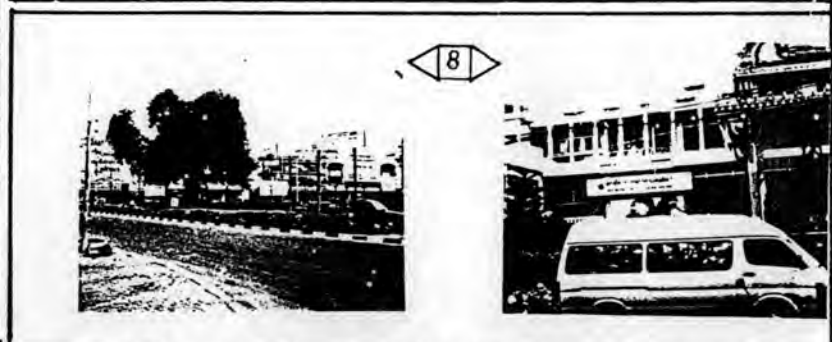
4

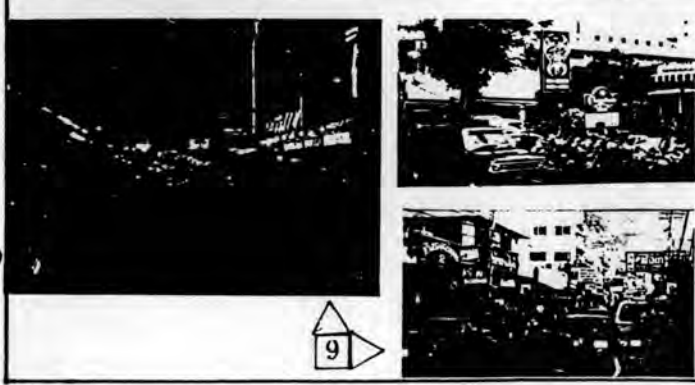
6

7

8

9

ภาพประกอบที่ 4.3 แสดงปัญหาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของชุมชนเมืองพญา จากการประชุมผลกรวีเคราะห

- ① เส้นทวิโรดกีดกัน = ๖ ถนนพญา - นายสิทธิ์, ถนนพญาสายสอง, ถนนพญาสายสาม, ถนนพญาสี่, ถนนพระตำหนัก, ถนนเทพประสิทธิ์
- ② เส้นทวิโรดความชุมบวม = ถนนพญา - นายสิทธิ์, บางส่วนของถนนพญาเหนือ, บางส่วนของถนนพญากลาง, บางส่วนของถนนพญาสายสอง
- ③ จุดที่คับขันพุ่งฝั่ง = ที่จอดรถประจำทางบริเวณปากทางเข้าถนนพญาเหนือ, กลาง, ใต้จุดตัดตรงถนนสายเลียบท่าลัดกับถนนพญาใต้, จุดตัดของถนนพญาสายสองกับถนนพญาใต้
- ④ บริเวณที่สำเนาพุ่งฝั่งไร้หลักกั้น = บริเวณตลาดวัดชัยมงคลและโรงเรียนเทศบาลในบริเวณใกล้เคียง
- ⑤ บริเวณที่ขาดคุณสมบัติของพื้นที่ = บริเวณริมคลองนายสิทธิ์, บริเวณริมสายหลักตั้งแต่ตลาดนายสิทธิ์ถึงคลองนายสิทธิ์, จากถนนพญาใต้ถึงคลองพญาและบริเวณริมคลองพญา
- ⑥ อาคารและคู่อาคารราชการ = กลุ่มอาคารริมชายทะเล, อาคารพาณิชย์ริมถนนพญาสายสอง
- ⑦ บริเวณพื้นที่ขาดความต่อเนื่อง = พื้นที่นายสิทธิ์, พื้นที่บางจอมเทียน
- ⑧ จุดเด่นไร้คุณภาพ = ป้ายโฆษณาริมถนนพญาสายสอง, ป้ายโฆษณาริมถนน
- ⑨ จุดเด่นที่บริเวณออกถนนค่าโดยสารของสถานีตำรวจเมืองพญาและด่านตรวจคนเข้าเมืองริมถนนเลียบท่าลัด